

Per 1303/1999/2000

10023323,1

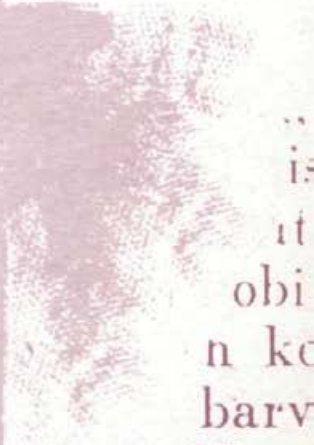
COBISS

IZVIR

glasilo sš "veno pilon" ajdovščina

...Pilonova dela pogosto izražajo
oljanje aktualne socialne motivike
a delavskega predmestja in prim-
zadobilo ustrezno obliko izraziti
tarkov. Ti se izražajo v masivni
formah, pri vsem tem pa v p-
kompozicije. Pilon je eden na-
ikov slovenskega ekspresioniz-
ik je doživel Kras, njegovo i-
arhitekturo, njegovo osnovno

Pilonov izrazni potencial leži
ritmu risbe in grafične ploskve
je po svojem osnovnem občutju
kot slikar nikakor ne zanema
barv in kolorita. Nasprotno, v pariski u-
ustv. vrsto krajinskih slik in figuralni
pozicijski so slikar v odprtih in svetlih
se v istom sodobne pariške šole.
škoga izvora ga ne zadovol-
če biti vključena; a slika
slabša forma je že
francoskega slikarstva

...
is-
it-
obi-
n ko-
barv-
Eksp-
juje v-
ska r-
d nek-
med

UVODNIK

Končno je pred vami. Sveže tiskan in poseben. Zaradi še bolj posebne in pomembne obletnice. Praznovali smo trideset let izhajanja. Zato se je nekaj srednješolskih glav zbralo v učilnici številka 40 in porodila se je ideja, da izdamo Izvir, v katerem bomo to tridesetletno izhajanje glasila prikazali. Odločili smo se, da zberemo stare Izvire in povprašamo nekatere bivše dijake šole, ki so pri nastajanju sodelovali, kako doživljajo Izvir danes in kako so ga takrat. Tistega dne, ko so vse te ideje privrele na dan, se je začela bitka s časom v kateri je seveda zmagal čas. Kot vedno. Toda mi zaradi tega nismo obupali. Vztrajali smo dalje: iskali smo stare Izvire, brskali po člankih, se odločali za zanimive prispevke, jih po svoje razvrščali, dodajali sodobne članke in prepričevali tega ali onega, naj nam napiše par misli,... predvsem pa smo veliko ustvarjali.

Sicer pozneje, kot smo si zadali, leži zdaj pred vami Izvir, ki pa, upajmo, ni zadnji.

Ogromno zahval bi bilo treba izreči, predvsem lanski ekipi Izvira, ki se je letos od nas poslovila, in seveda vsem, ki so ustvarjali in pisali za nas. Prav zaradi njih se lahko danes zazrete v zrcalo časa pred vami: Izvir od svojih začetkov pa do danes. V njem boste našli, kako so mladi doživljali šolo, učitelje, ustvarjanje in čas takrat.

Mi smo svoje delo opravili. Kako, pa boste presodili vi.

urednica

INTERVJU Z GOSPODOM DIREKTORJEM

Ob jubilejni številki našega šolskega glasila Izvir sem pripravila intervju z gospodom direktorjem Dragom Bratino, saj je veliko let kot ravnatelj spremljal izhajanje glasila in si zanj tudi prizadeval. Ravnatelj o glasilu:

»Menim, da mora šola imeti svoje šolsko glasilo, saj omogoča temeljito predstavitev delovanja znotraj šole tako njenim udeležencem kot tudi ostalim izven šole. V ta namen je bilo glasilo že večkrat predstavljeno na raznih šolskih sejmih in razstavah..«

-Kakšno vlogo ima glasilo Izvir?

»Glasilo je medij, ki omogoča izražanje dijakove ustvarjalnosti na najrazličnejših področjih (literarnem, likovnem, glasbenem, humorističnem,...). Je ogledalo ali kar magnet, ki na nek način privablja mlade, da se odločijo za našo šolo.«

-Ste tudi vi kot dijak sodelovali pri izhajanju šolskega glasila?

»Sam nisem nikoli sodeloval pri šolskem glasilu, saj le-tega ni bilo.«

-Ali ste v času izhajanja našega Izvira objavili kakšen članek? Kakšen je bil naslov članka?

»Spominjam se, da sem v prvih številkah Izvira objavil članek z naslovom »Kaj pričakujem in želim od dijakov«. Seveda pa vsako leto v glasilu zaželim maturantom t.i. »popotnico«, s katero bodo odkorakali v nov in drugačen svet.«

-Kaj menite o zbadljivkah in vicih, ki jih dijaki pišejo na račun profesorjev?

»Na nek način so zbadljivke zaželjene, saj so to koristne kritike za vse profesorje. Vsekakor pa morajo biti le-te dostojne in ne smejo delovati kot žalitev.«

-Na kaj ste pozorni pri Izviru? Kaj je tisto, kar odloča o berljivosti glasila?

»Oblika in celotna podoba glasila je zelo pomembna, saj le-ta lahko privlači in pritegne bralca k branju. Za estetsko podobo glasila tako na naši šoli skrbi pedagog Jazbar, ki vodi tudi likovni krožek.«

-Ali ste zadovoljni s šolskim glasilom? Na kaj ste še posebej ponosni?

»Z glasilom smo vsekakor zadovoljni. K temu pripomorejo tudi članki, ki predstavljajo življenje pomembnih kulturnih oseb iz našega domačega kraja. Tak primer so Veno Pilon, Lokar in Bavčar. Tu pa predstavimo tudi naše bivše dijake, na katere smo še posebej ponosni, saj jim je vzgoja in izobrazba, ki so si jo pridobili na naši šoli, pomagala skozi življenje.«

Alenka Rehar, 2.č

Per 1303/1999/2000

10023323, 1

COBISS

UREDNIŠKI ODSOR

Glavni urednik: Tanja ČUK

Tehnični urednik: Larko SLOKAR

List opremil: Etbin DRAN

Član: Marinka HRABOZ, Marija ŠTRANČAR, Darja POLAKO, Sonja
KOMPAL, Katija BOŽIČ, Franc ČERNIGOJ, Suzana LULIK,
Miro BOLČINA, Miran RIJAVEC

Korektor: prof. Dora CIGOR

Mentor: prof. Aldo ČERNIGOJ

ZVIR

1

GLASILO
GIMNAZIJE

DIJAKOV
AJDOVŠČINA

LETO

POVPREČNA DIJAKINJA
GIMNAZIJA

Številka: 36.7/40° temperature
Zadeva: Vrnitev prstana

AJDOVSKI HULIGAN

SLAŠČIČARNA

Sporočam vam, da vam glede na dejstva, potrjena z dokazi, o kršenju najine pogodbe, sklenjene vročega julijskega dne na plaži, vračam prstan. Po razumni, natančni analizi vaših napak pri poslovanju v najini poslovni zvezi, sem poklicala direktorja - to sem jaz - na odgovornost. Istočasno je včeraj zasedal tudi delavski svet - kvalificirane prijateljice - in sprejet je bil sklep o prenehanju razmerja.

Koram reči, da ste bili doslej zelo aktiven član najine zveze. V zadnjem času pa ste odnose kršili petkrat in s tem omajali stabilnost, produktivnost in moj poslovni interes, in sicer v naslednjih točkah:

1. Dne 10. 10. 1967, v torek, zabeležen v dnevniku za poslovni sestanek v zvezi z reorganizacijo za dosego tesnejših stikov ste zamudili točno 5 minut.
2. Dne 15. 10. 1967, v nedeljo, ste bili v družbi z osebo nasprotnega spola, kar po splošnih uzancah ni dovoljeno.
3. Dne 2. 11. 1967, v četrtek, ste potovali v Novo Gorico k stricu, vrnili pa ste se iz ameri Vipava.
4. Dne 20. 11. 1967, v ponedeljek, iz vašega plašča so iznapevale prijetne vonjave, ki jih kupujemo v malih stekleničkah za velike učinke.
5. Dne 30. 11. 1967, v četrtek, na najinem rednem pohodu, ste bili več časa v pasivni opoziciji.

Po zgoraj naštetih točkah pogodba preneha pred rokom. V primeru reklamacije priložite tudi kolek za N din 10.00.

Tovariški pozdrav!

Povprečna dijakinja
gimnazije

IZVIR - OBSTAJA REKA Z REDNIM PRETOKOM

Kar nekaj časa je že, kar me je prof. Zdenka Blažko povprašala, če bi bila pripravljena kaj napisati o IZVIRU. Nekako sem se izmikala, da bi si pridobila čas in našla prave zapise v spominu. Na ogled mi je ponudila celo prvi dve številki IZVIRA, ki sem ju lahko odnesla za nekaj dni domov in čuvala kot posebno knjižno dediščino slovenskega naroda. Šele takrat sem pomislila, da imam morda tako dragocenost tudi sama doma. Vklopila sem spomin, pa to ni bilo dovolj, bolj koristno je bilo premetavanje starih knjig in zvezkov na podstrešju. Na moje prijetno presenečenje sem tam odkrila kar nekaj izvodov IZVIRA iz »mojih« časov - to je iz šolskih let od 1967 do 1971.

IZVIR je privrel na dan davnega leta 1967 in po uvodnem prispevku bi lahko sodili, da se je to zgodilo tam nekje okrog novega leta v šolskem letu 1967/68, ko sem bila v I. letniku ajdovske gimnazije. Med dvanajstimi apostoli, ki smo skrbeli za glasilo, nas je bilo kar polovica iz prvih razredov. To pa je že lahko bilo neke vrste jamstvo, da ima list vsaj štiriletno prihodnost. Z vsakoletnim pomlajevanjem uredniškega odbora pa se je njegova življenjska doba kar lepo daljšala. In kot vidim, še vedno traja.

IZVIR smo si zamislili kot dostojno reko z rednim pretokom, čeprav se je včasih tudi izneveril in poniknil kot hudournik v sušnem obdobju. V prvem letu so izšle 3 številke, v naslednjih letih smo se skušali držati načrta: 4 številke letno. V septembru 1970 je izšla še posebna izdaja ob smrti slikarja Vena Piona, čigar ime je od takrat dalje nosila gimnazija.

V začetku je bila vsebina glasila v glavnem delo uredniškega odbora, pozneje pa se je krog pišočih razširil na bolj ali manj stalne sodelavce.

Seveda to ne pomeni, da smo imeli prispevkov za objavo vedno dovolj. Spomnim se, kako sem mnogokrat kot glavna urednica, ko nas je čas že pošteno preganjal, prosila in grozila sošolcem, naj za božjo voljo kaj napišejo. Mnogokrat je bil problem v pravilnem razmerju različnih zvrsti. In nemalokrat se je zgodilo, da je bilo premalo proznih prispevkov, da bi pa poeziji namenili celotno glasilo, seveda ni šlo.

Skušali smo se držati tematske zasnove glasila in v glavnem nam je to uspevalo; prva stran je bila namenjena aktualnemu dogodku v obdobju, ko je glasilo izšlo; osrednji del je bil namenjen prozi in poeziji; v zadnjem delu smo objavljali poučno-informativne prispevke. Čisto na koncu pa je bil prostor za humor in horoskop.

Pri urednikovanju nam je bilo v veliko pomoč mentorstvo iz vrst profesorjev. S tem se je več let mučila prof. Dora Cigoj. Mentorstvo je bila tudi neke vrste cenzura, saj tako zagotovo niso bili objavljeni prispevki, ki bi bili na tak ali drugačen način nesprejemljivi. Nekoč sem ob razgovoru o izbiri svojih pesmi za objavo presenečeno pogledala, ker je

prof. Ivana Slamič eno izmed mojih pesmi prav na hitro spravila v svojo torbico. Takrat mi seveda ni bilo jasno, zakaj. Če pa danes razmislim o tem, bi ji morala biti hvaležna, saj je bila pesem za takratni čas politično sporna.

Da je glasilo izšlo, pa niso bili dovolj samo zbrani in urejeni prispevki, treba jih je bilo tudi opremiti, ilustrirati ter nekako natisniti in razmnožiti. To je bilo delo opremljevalca in ilustratorja ter tehničnega urednika, kar sta vsa leta kot prava profesionalca opravljala Etbin Bras in Marko Slokar. V takratnem času je bilo to opravilo zelo zamudno in tudi tehnično zahtevno.

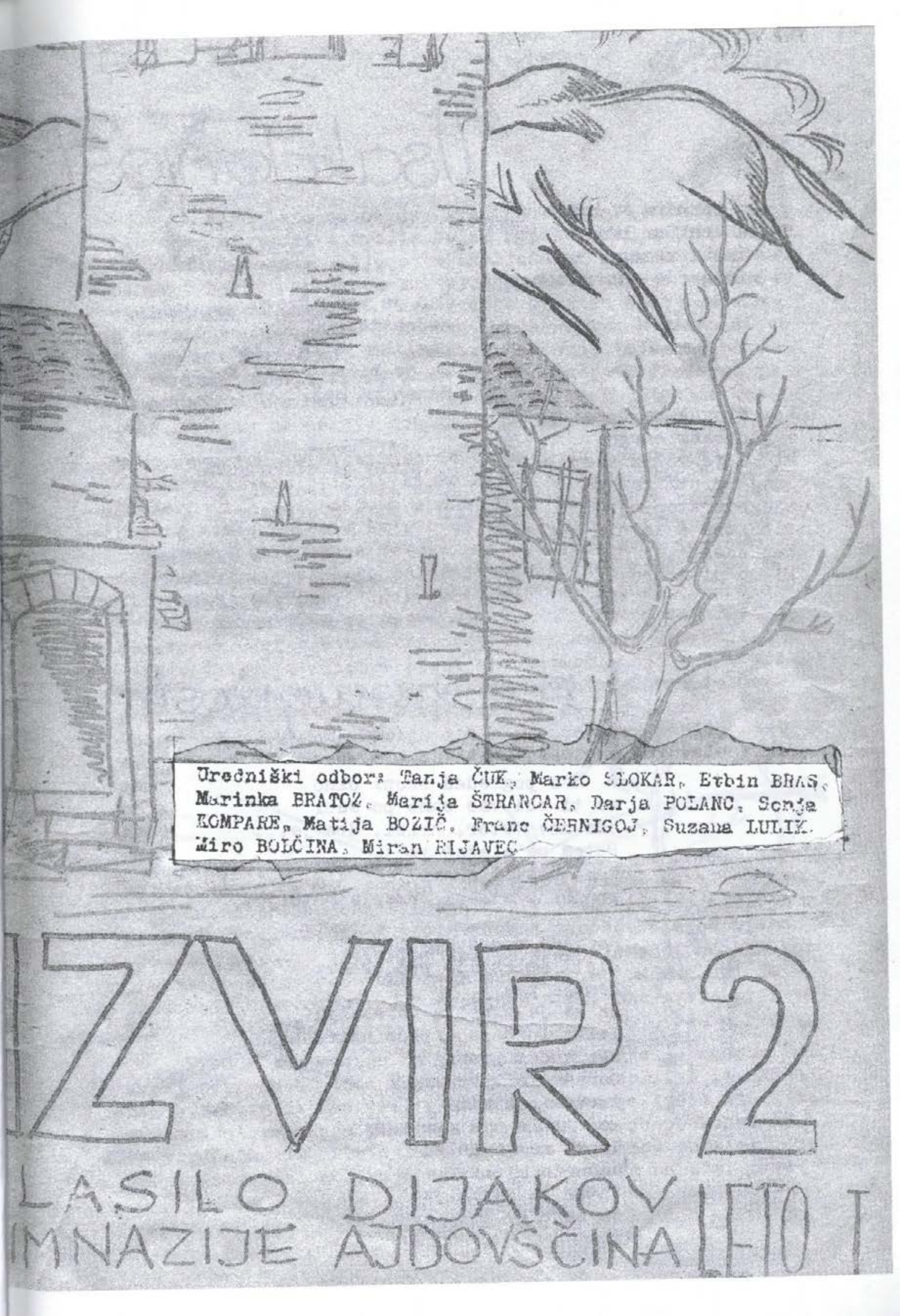
Torej: ko so bili vsi prispevki zbrani in urejeni po pravilnem zaporedju, jih je tajnica šole s pisalnim strojem pretipkala na matrice. Sledilo je duhomorno iskanje tipkarskih napak in če se je kje kakšna našla, jo je bilo treba ročno izbrisati, matrico ponovno vložiti v pisalni stroj in popraviti. Nato je bilo na vrsti opremljanje z naslovi in ilustriranje. Ker je bilo večbarvno, je bilo treba za vsako barvo uporabiti drugo barvo papirja. Razmnoževali smo z napravo, ki je slišala na ime ciklostil. Z ročnim vrtenjem smo dosegli, da je matrica puščala odtise na praznih listih. Liste je bilo potrebno potem razvrstiti in jih speti. To delo je zahtevalo kar precej potrpljenja in časa. Približno tako je izgledala naša tiskarna v »poslovnih prostorih«, ki so bili v pritličju gimnazije (stavba II današnje osnovne šole).

Objavljanje prispevkov v IZVIRU je bilo za mnoge prva javna predstavitev njihovih stvaritev. Na tak način so se tudi razkrivali nadarjeni ustvarjalci in morda jim je prav to pomenilo potrditev njihove prave poti. Nekateri so se v poznejšem času uveljavili in uspeli v širšem slovenskem prostoru in mednje zagotovo sodi Franci Černigoj. Drugi se morda poklicno ukvarjajo s pisano ali govorjeno besedo. Tretji morda svojo dušo še vedno polagajo na papir, ki ga nato zaklenejo v skrinjo skrivnosti.

Zdi se mi izjemno pomembno, da smo takrat, pred več kot tridesetimi leti IZVIRU pokazali pot. Še bolj pomembno pa je to, da si je utrl globoko strugo in da njegov tok vse do danes ni usahnil. Seveda se je moč tega vodovja nabirala pri dosedanjih srednješolcih. Vsem prav lepa hvala.

Ajdovščina, marec 2000

Darija Polanc Seljak

Uredniški odbor: Tanja ČUK, Marko SLOKAR, Etbin BRAS,
Marinka BRATOŽ, Marija ŠTRANCAR, Darja POLANC, Senja
KOMPARE, Matija BOŽIČ, Franc ČERNIGOJ, Suzana LULIČ,
Miro BOLČINA, Miran RIJAVEC

ZVIR 2

LASILO DIJAKOV
IMNAZIJE AJDOVŠČINA LETO I

P

raznina v duši.
Pusta vsakdanjost.
Le, zinski veter
te mimogrede razkuštra.

Vsakdanjost

Den je enak dnevu,
teden tednu.
Razlike je le v tem,
da je bilo včeraj sonce,
danes pa dež.

Kot človek na dolgi poti
v globokem snegu,
ki mu je volja zaspala.
Sneg aproti zasipa
njegove stopinje;
tiho sre s kalnim pogledom
čez sneg.
Ki mu ni konca.

K

Brezumjernost

Če pogledaš skozi okno,
se ti zdi vse samo po sebi
umevno: veter, hrabi, drevje...
Potem ne gledaš več;
samo slišiš skozi
popliscane strani, brnenje motorjev.

Noč. Ne moreš spati.
Listi šelestijo pod oknom.
Zemlja pravi,
da se je zgubila v vesolju.
Težko in moreče paše nate
skrivnost praznine.
Odnese te v vrtilinah
zmeđenih misli
med mrzle sretove zvezd
in ti nekje daleč
zavozla misli.
Potem je najbolje,
da zaspiš.

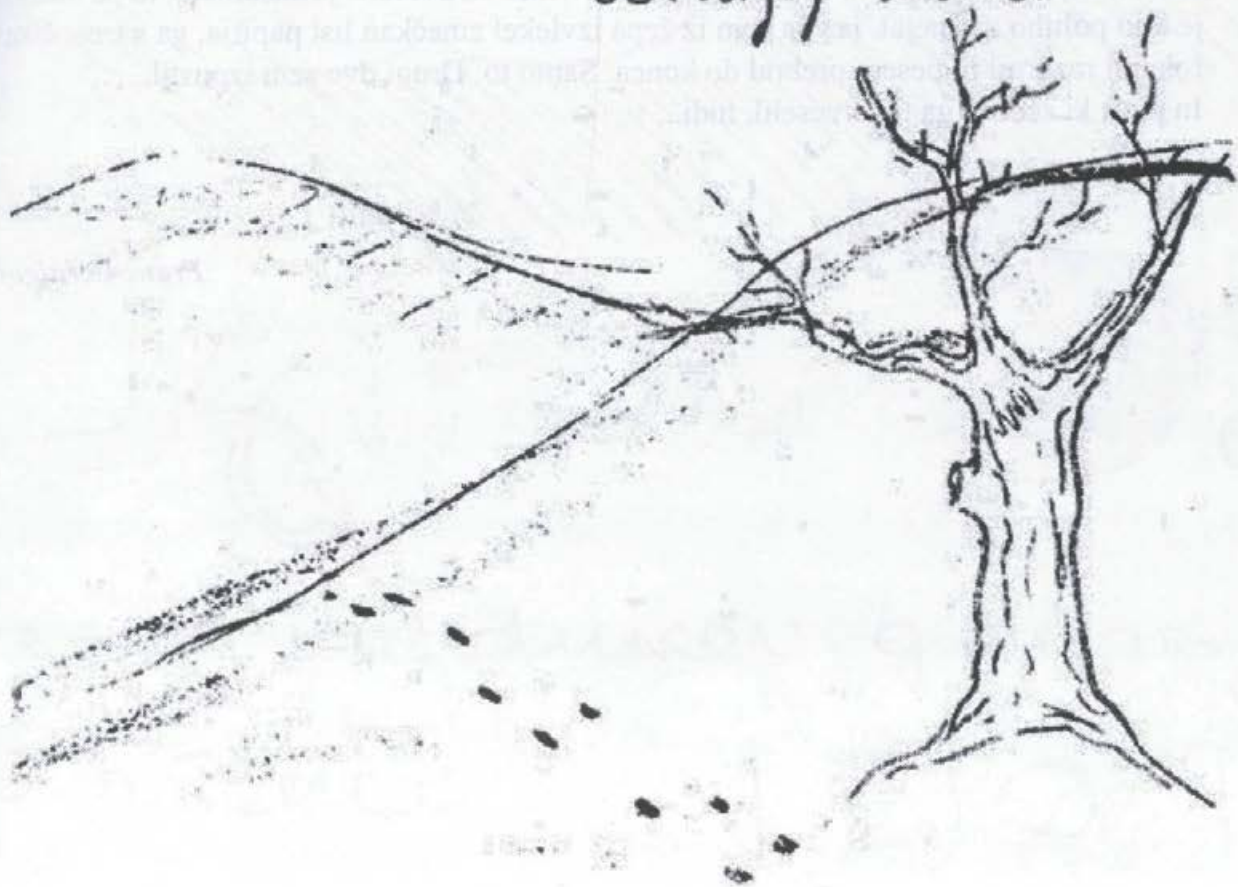
Snežinke so mrtve.
Beslišno padajo skozi sivino,
brez hrupa se zgublajo
med vajeni smrek.

Snežinke so mrtve.
Počasi, neutrudno
pokrivajo tla;
vklenejo drevje in se
razbohотиjo po skalah.

Snežinke so mrtve.
Prepušijo se vetru,
da jih nosi preko polj
in plešejo z njim v vrtincih.

Snežinke so mrtve.
Opotečeš se čez prag
in zagaziš v sneg.
Teško sopeč premaguješ zamete.

Černigoj Franci

SNEŽINKE SO MRTVE...

Glej, glej, sem si rekel ondan, ko sem po več kot tridesetih letih znova prebral pesem Snežinke so mrtve, saj niti ni slaba... Danes je ne bi napisal bolje. Sicer pa pesmi že dolgo ne pišem več. Morda že dvajset let nisem napisal nobene. Kdaj natančno sem Snežinke napisal, ne vem več. Dobro pa se spominjam, kdaj sem jo prvič in zadnjič javno bral.

Bilo je v tretjem letniku gimnazije, na pomlad. Obiskali so nas dijaki idrijske gimnazije. Nekakšno športno-kulturno srečanje je bilo to. Dopoldne športna tekmovanja, popoldne kulturni program s plesom. Na Dapsu, kot smo rekli dvorani pri Tekstilni. In v tistem kulturno-zabavnem programu naj bi svoje pesmi bral tudi jaz... Javnega nastopanja nisem bil vajen in že nekaj dni prej me je stiskalo v grlu, ko sem pomislil na trenutek, ko bom stal na odru pred množico v dvorani.

Izbral sem dve ali tri pesmi, med njimi tudi Snežinke, ter se jih naučil na pamet. Učinek na poslušalce bo večji, sem si mislil. A za vsak primer sem list s pesmimi vtaknil v zadnji žep kavbojk...

In tako sem v cvetočem maju stal na razsvetljenem odru pred mrakom dvorane in začel deklamirati: Snežinke so mrtve. Neslišno padajo skozi sivino, brez hrupa se zgublajo med vejami smrek... Tu nekje mi je štrene zmanjkalo. Še nekajkrat sem ponovil refren 'snežinke so mrtve', potem je nastala moreča tišina. Iz dvorane je zašumelo, tu pa tam se je kdo poltiho zasmel, jaz pa sem iz žepa izvlekel zmečkan list papirja, ga s tresočimi rokami razgrnil in pesem prebral do konca. Samo to. Drugi dve sem izpustil...

In ples, ki sem se ga tako veselil, tudi...

Franč Černigoj

Štefan Balaš, Miroslav SLOKAR, Matej ERAS, Marija
AI. Darja M. IG, Sonja KOMPARE, Marinka ERATOŠ, Matja
Ivano (M) IG, Susana DULIK, Miro BOLOČKA, Miran RABAVIC

Izvir 3.

glasilo mladinske gimnazije
Ajdovščina LETO 1.

KVZ

Vipava

V takem obsegu je bila ustanovljena 1961. leta, ko so se združili Mlekarna Podnanos, Vinarska zadruga in Kmetijsko gospodarstvo Vipava s sedežem v Ložah. 1962. leta se je priključila še Klavnica z mesnicami in Kmetijska zadruga Ajdovščina. Najpomembnejša izmed teh je bila Vinarska in sadjarska zadruga Vipava, ki je obstajala že od leta 1894. Takrat so jo ustanovili kmetje sami, da bi lažje prodajali svoje pridelke in takozdruženi kljubovali velikemu izkoriščanju.

Zadruga je razdeljena na delovne enote:

- vinska klet,
- mlekarna Podnanos,
- klavnica z mesnicami,
- kooperacija, ki vključuje vso trgovino s sadjem in zelenjavo ter reprodukcijskim materialom,
- skupna služba,
- kmetijska delovna enota.

Kmetijska delovna enota je razdeljena še na posamezne obračunske enote: živinorejska farma, vinogradništvo in sadjarstvo, poljedelstvo, Lokavec, silnica in trenica.

KVZ ima strojni park, kjer imajo traktorje in druge poljedelske stroje ter orodje za svoje potrebe in za usluge drugim; prav tako obstoji tudi mehanična in kleparska delavnica.

Glavna uprava KVZ je v Zadrurnem domu v Vipavi. Imajo skupno knjigovodstvo, računovodstvo, tehnični in plan-sko-analitični sektor. Vsaka enota ima svoj svet, centralni organ pa je zadrurni svet, ki je pravzaprav delavski svet, le ker je izmed 30 članov sveta 15 kmetov kooperantov, so ga tako imenovali.

Glavni proizvodi so različne vrste vin, mleko in mlečni izdelki, meso in mesni izdelki, cepljenke in pa seveda sadje in kmetijski pridelki.

Višina osebnega dohodka se giblje od 70.000 do 80.000 S dinarjev mesečno in je zelo odvisna od gibljivega dela, ki se spreminja in je vezan na realizacijo in učinek.

Možnost zaposlitve in štipendiranje

Poleg kmetov - kooperantov zadruga zaposluje še veliko število ljudi z različnimi poklici. Tu so trgovci, mesarji, uradniki. Z osnovnih šol sprejemajo mlade v uk - za vajence. Precej jih tudi štipendirajo v srednjih in visokih šolah. Na poklicni mlekarški šoli štipendirajo 12 učencev, potem pa študente na ekonomski in biotehnični fakulteti. Precej učencev je tudi v srednji veterinarski in srednji kmetijski šoli.

O višini podeljenih štipendij odloča pravilnik. Da bi štipendije naraščale vzporedno z naraščanjem osebnega dohodka v zadrugi, so se odločili, naj znaša štipendija določeno število odstotkov osebnega dohodka kvalificiranega delavca.

Višina štipendije za srednje šole:

I. letnik	30 %
II. letnik	35 %
III. letnik	40 %
IV. letnik	50 %

Višina štipendije za fakulteto:

od 40 - 60 %.

Višina štipendij je potem odvisna seveda tudi od uspeha štipendirancev.

Profesor vpraša učenko pri uri
zoologije:

"No, ali veš, kdaj so se vre-
tenčarjem razvile perle - končine?"

Učenka nekoliko zmedena vstane
in nesigurno obotavlja odgovoriti:

"To je bilo najbrž v času iznajdbe
perleškega stroja."

HUMOR

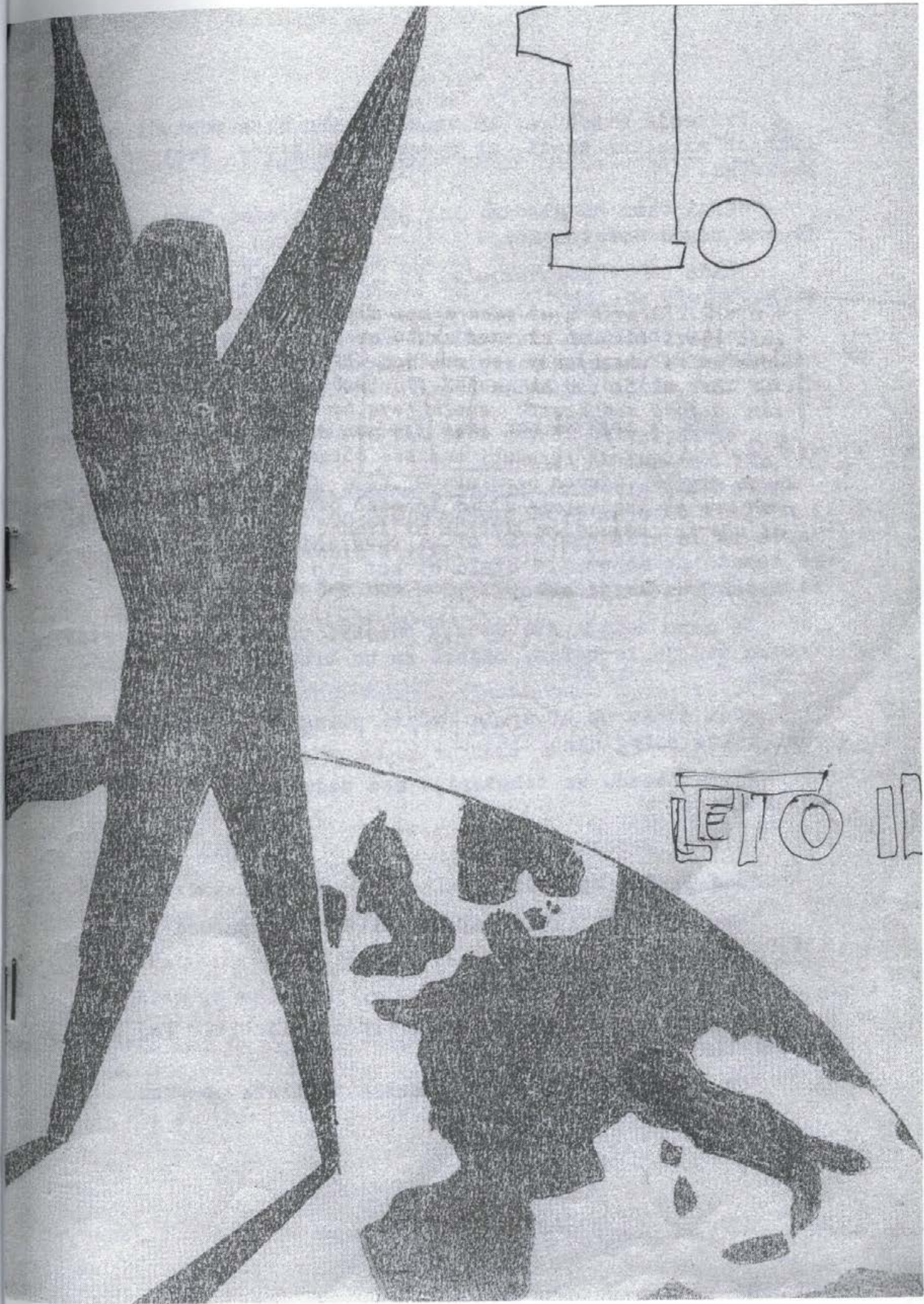
Na osnovni šoli so v nekem razredu
pisali tiho vajo. Naloga se je gla-
sila:

$7 - 1$ in koliko = 8

Neki učenec je izračunal, da je:
 $7 - 1 + 2 = 8$ in učiteljica mu
je brez pomislekovanja nalogo pre-
čitala. Ko so starši za to zve-
dali, so se pritožili pri uči-
teljici, ona pa je odgovorila:

"Kaj pa vi znate, kaj imam vendar
učiteljske."

HUMOR

Tresenje avtobusa, ki vsake toliko časa poskoči ob luknjah na slabi cesti, me spravlja ob živce. Nemirno se presedam.

Skozi okno ne gledam, ker bi videla samo temo, saj je ura ravno devet zvečer.

"Rada bi se pogovarjala. Ne ljubi se mi molčati," si govorim v mislih.

Potem pomislim, da sedi ob meni črnc, ki zna samo angleško. Pokukam na časopis v njegovih rokah in pred očmi mi zemrgolijo angleške besede. Nič ne razumem.

"Ampak v angleščini imam trojko, nekaj bi že morala vedeti."

Pa nič, glava mi je trda, nobene angleške besede ni v njej. V duhu si predstavljam, kaj bi bilo, če bi ta trenutek stala pred tablo in bi mi tovarišica rekla: "Tell me something about..." Stala bi kot kip in molčala, saj kipi tako ne znajo govoriti.

Za mano sedita dve debeli ženeki, prav za skupaj sta. Videla sem ju le bežno, najbrž se ne branita nobene glad-karije.

"Jaz si že ne bi upala sedeti poleg tega črnca," govori tista poleg okna.

Njune besede se tihotapijo med sedežem in oknom do mojih ušes.

"Ali ni grozen."

"Saj je črn kot hudič."

"Ampak molči, lahko naju sliši," zašepeta ena izmed njiju.

"Neboj no, kje pa razume."

"Pomisli, če bi kdaj morala črnca poljubiti. Kaj bi le storila?"

"Oo - ne, tega pa ne," se zahihita tista ob oknu.

Druga ji v smehu prišepne: "Tako debele ustnice imajo ti črnici."

O, bog, kako sta bedasti.

Pogledam na uro. Ustavila se je.

Čisto malo okrenem glavo, da bi videla, če ima črnek uro na roki. Ne vidim je, ker je zakrita.

"Moja ljuba angleščina, kje si?"

Potem se spomnim.

"What time is it?"

Tako se to reče. Samo, neotesano je kar naenkrat tako vprašati. Morala bi dodati še kaj, približno tako: bi bili tako prijazni in bi mi povedali, koliko je ura.

"Would you bi..."

Naprej se ne morem spomniti. Ali pa mogoče: "Be so ..."

In spet ne vem tiste besede - prijazni.

Pravim si?

"Vprašaj no, kar naravnoet. Enostavno in preprosto je. Samo - what time is it?"

Nekaj minut zbiram pogum in nato potihno, s trepetajočim glasom vprašam:

"What time is it?"

In še dodam:

"Please..."

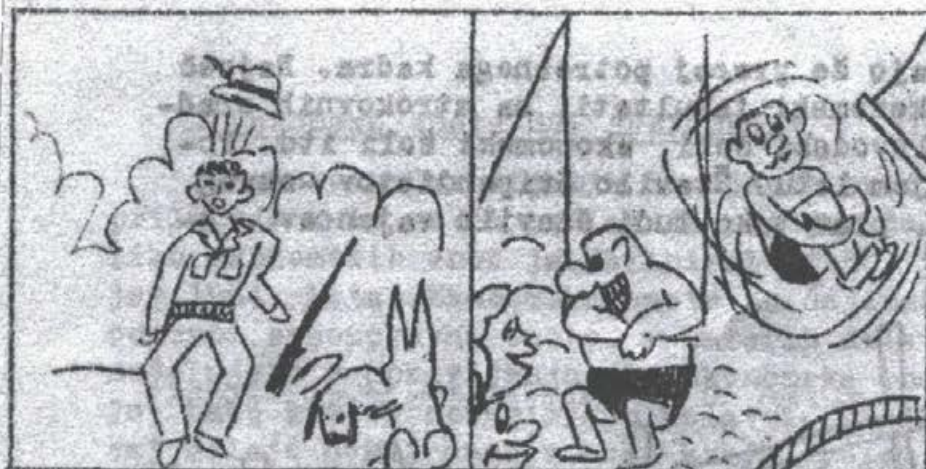
Črnek se obrne in me vprašujočeg pogleda.

"What time is it?" rečem še enkrat.

Obraz se mu zjasni in usta se mu raztegnejo v vesel nasmeh.

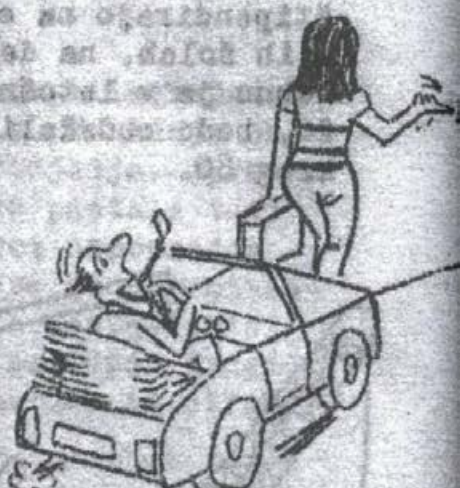
"Koliko je ura, bi radi vedeli. To vam pa lahko povem, čez tri minute bo pol desetih."

Vse sem razumela, govoril je čisto slovenščino.

Nadobudna dijakinja iz III. letnika pred tablo dokazuje svojo plemenost v kemiji. Eden njenih umotvorov je že napisan, drugi pa noče in noče nastati. Profesorica pravi: "Ne znaš, kajne? Če bi pa morala povedati kaj o kakšnem popevkarju, bi se takoj spomnila vse podrobnosti o njem."

Tedaj se nekdo iz klopi pojasnjuječe izrazi: "Stvar je v tem, da formule ne pojejo."

BREZ BESED

Spet smo pri kemiji. Profesorica sprašuje kar naprej. Pred tablo stoji druga mučenka.

"Povej važno lastnost H_2SO_4 !"

Deklica se zmeda, nato pa hitro odgovori:

"Žveplova kislina zelo veže vodo. Je horoskopna." (nigroskopna)

KROMPIR SEM VENDAR DAL KUHAT, TODA ON JE VSEGA POJEDEL

GLAVNI UREDNIK: Darja POLANC

TEHNIČNI UREDNIK: Marko SLOKAR

LIST OPREMIL: Etbin BRAS

ČLANI UREDNIŠKEGA ODBORA: Leonida KRAPENC, Aleksandra
BLAŠKO, Suzana LULIK, Tanja ČUK, Franci ČERNIGOJ, Bran-
ko BOŽIČ, Bogdan VALIČ, Milan KRAPEŽ, Zdenka KOREN, Kar-
lo KASTEJL

2. ZVIR

GLASILO MŁADINE
GIMNAZIJE TAJDOVŠČINA

LETO II.

BREZSRČNI PRIJATELJ

Videl sem te.
Še vedno si isti: s kamnom in pračo,
prijatelj groze, ubijanja, krvi:
Plesal si s smrtjo.
Prepoznal sem te:
bil si v trupu letala
s krili zla,
pri vešalih, z morilci se družil.
Ubijal si.
Kri je tekla povsod,
kjer si se vozil v gorečem vozu.
Zvabil si me. Pomagal sem ti.
Sinovi, odpustite očetom!
Magle krvi prekrivajo polja,
grobove očetov, vsrkavajo zločine.
Črna ptica nam zapela bo pesem.
Sodba bo strašna.

Schlegel Maxjan

OBISK PRI VENU PILONU

Pozvonila sem. Še enkrat. Nič. Razočarana sem se vrnila na ulico. Nasproti mi je prišel mož, majhne postave, iskrivih oči. Nisem se zmotila. To je bil mojster Veno Pilon. Pozdravila sva se in povabil me je v svoje stanovanje. Okusno opremljeno, živahno, lepo. Mladost, ki se mu iz dneva v dan izmika, seva z dvakratno močjo z zidov in sten. Vse je tako živahno, polno slik, risb in razglednic.

Vprašala sem ga, kako poteka njegov delavnik.

"Zjutraj, ko vstanem, telovadim, zajtrkujem, napravim kratek sprehod. Popoldan ga preživim v družbi. Zelo nerad sem sam. Povsod iščem prijatelje, družčino."

Ta Pariz? - "Skoraj štirideset let sem potoval po tujih deželah, predvsem po Italiji in Franciji. Mnogo časa sem prebil v Parizu. To je moj drugi dom. A sedaj, ko sem se vrnil domov, ga ne pogrešam. Takoj se vživim v novo okolje. Potovanja so me obogatila. Tu ne igrajo vloge kilometri, oddaljenost. Važno je, kako človek svet vidi, kako si ga predstavlja, doživlja, kaj mu od tega ostane."

"Ajdovščina mi je všeč, le burja se bojim. Ko sem bil še mlad, sem ob nji užival, toda sedaj, sedaj me je pa ta veter položil v posteljo. Bil sem v bolnišnici. A tudi tu mi ni bilo dolgočas. Imel sem veselje okrog svoje bolniške postelje. Rože, slike, smeh."

Kaj pa mladi? - "Današnja mladina mi je všeč. Nadvse sem srečen, ko me obdajajo lica mladih, brezskrbnih ljudi. Vi imate mnogo več prostosti, svobode, kot smo jo imeli mi. Imate več možnosti za zabavo, za šport. Ko sem bil jaz v vaših letih, mi je bilo edina zabava plavanje v Lokavščku pa brcanje žoge. Bili smo zelo skromni."

Pogled mi je obstal na omari, štedilniku, mizi. Razbral je moje misli in mi povedal: "Včasih si tudi sam kuham, večerjo si čisto sam pripravljam. Sedaj, ko ni sestra, si tudi sam operam. Navajen sem na vsa gospodinjska dela. Pa saj je dobro, da se malo razgibam."

"Poleg tega, da kiparim, slikam in pišem - morda poznate mojo knjigo Na robu - rad tudi fotografiram. To je moj konjiček." Pokazal mi je vrsto lepih živahnih barvnih diapozitivov. Nenavaden način. Slika izložbo, tako da se na fotografiji odseva zunanji svet in notranjost izložbe.

"Vse, kar me obdaja, je lepo. Tudi star, podirajoči se zid se lahko kosa z mladim dekletom. Treba je le, da človek vse gleda z ljubeznijo."

Z nekoliko žalostnim prizvokom v glasu je nadaljeval: "Edina stvar, ki me spravlja v obup je, da nisem več mlad. Sicer sem pa optimist, vedno vesel in rad se smejem."

Spomnila sem se, da smo v novem letu. Zaželela sem mu še mnogo zdravih let v rojstnem kraju. "Jaz vam pa želim tudi kaj slabega, ne le dobro. Kajti če človek ne doživi nič slabega, ne zna ceniti, kaj pomeni sreča."

Pozlovrila sem se od prijazne, tople sobice, polne domačnosti. Pozval me je, naj ga še obiščem: "Mladi se me izogibajo, sicer jim pa tega ne zamerim. Tudi sam nisem bil nikoli rad v družbi starih ljudi."

Mladost sem videl na križpotu dveh svetov:
na vzhodu videl plamen sem oktobra,
z zapada gledam zdaj njegov napad.
Od prepleta dveh v meni vse kriči.

(Pariz 1950)

Deko

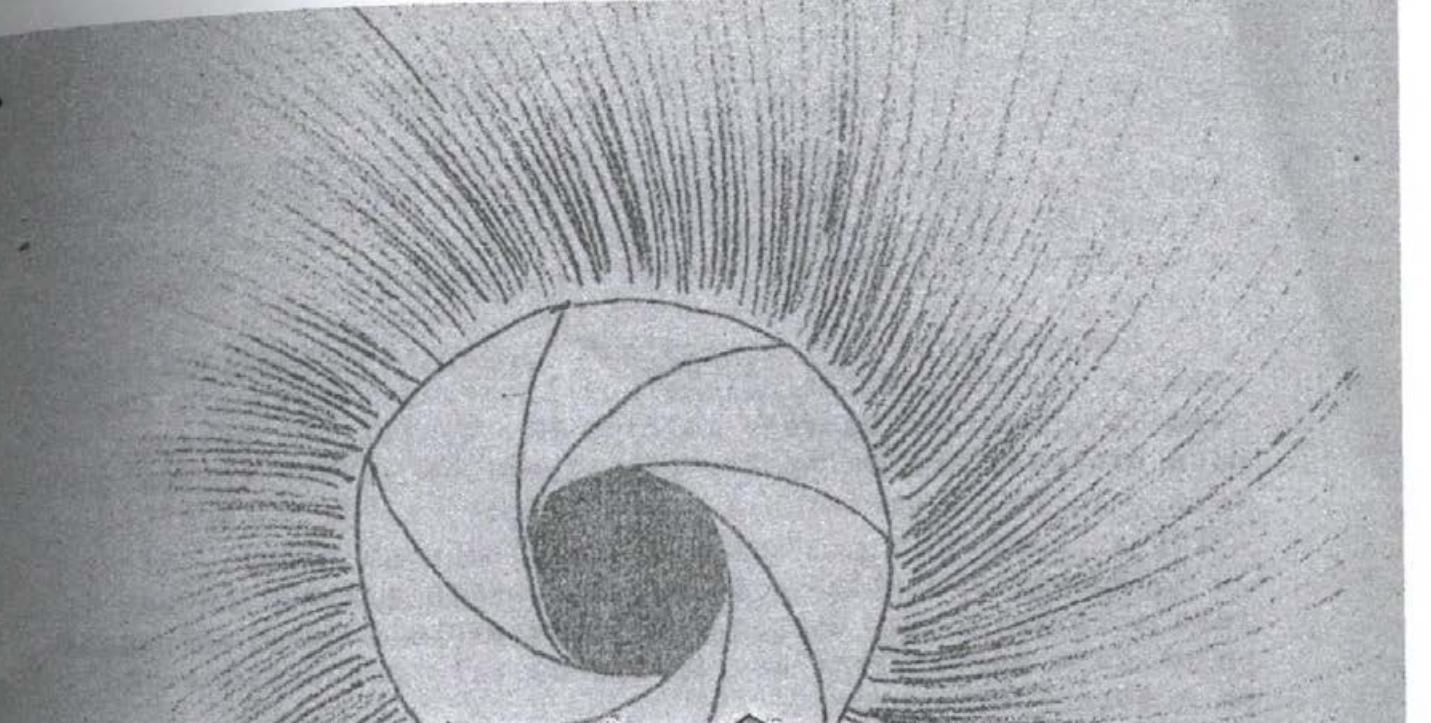
BRATA MATIJA IN BRANKO BOŽIČ

MATIJA: Bilo je zelo smešno, ko smo gledali in prebirali zelo dobra glasila novogoriških in idrijskih dijakov. Menili smo, da bi morali imeti tako glasilo tudi mi. Nikoli nisem bil ne vem kako sposoben pisec besedil, v uredniški odbor sem padel bolj zaradi kar dobrih ocen v jezikih. Je pa res, da je bila naloga učitelja slovenščine, da tudi na ta način najde talente za literarno področje, jih razvije in pošteno vnovči. Iskali smo sicer jih, našli pa bolj malo.

BRANKO: Rad sem pisal spise, zgodbe in eseje. Rad sem imel vsa literarna področja. Rad in veliko sem bral, rad sem se svobodno izražal. Sodeloval sem tudi v dramskem krožku. Sposoben sem bil napisati tudi trideset domačih spisov za prijatelje, sošolce, znance... Žal pa nisem znal prodati znanja na drugih področjih, tako da sem gimnazijo obiskoval le eno leto. Po končani zidarski srednji šoli pa so me prav zaradi izrednih, če se lahko malo pohvalim, sposobnosti za pisanje literarnih izdelkov sprejeli na pedagoško akademijo za slovenščino in angleščino. S tem se je moja literarna pot tudi zaključila. Svoje sposobnosti sem začel prelivati na učence v bolj angleškem stilu.

OBA SKUPAJ: Tega je že dolgo in vse je zavito v meglo, zato se ne bi mogla spomniti, kako sva se počutila in zakaj sva to napisala. Branko: »Vem pa, da bi lahko s tedanjimi mislimi in domišljijo spremenil svet.«

Andrej Božič, 2.b

GLAVNI UREDNIK: Darja POLANC
TEHNIČNI UREDNIK: Marko SLOKAR
LIST OPHEMIL: Etbin BRAS

ČLANI UREDNIŠKEGA ODBORA: Leonida KRAFENC, Aleksandra
BLAŽKO, Suzana LULIK, Tanja ČUK, Franci ČERNIGOJ, Bran-
ko BOŽIČ, Maja FABČIČ, Milan KRAPEŽ, Zdenka KOREN, Kar-
lo KASTELIC

3. IZVIR

GLASILO MLADINE
GIMNAZIJE LETO II
AJDOVŠČINA

KAČJI STRUPI

(Nadaljevanje)

Kačji strupi so beljakovinske snovi, ki imajo na človeka in živali podobne učinke kot bakterijski strupi. Obe vrsti sta kemično še zelo malo znani, tembolj pa poznamo njun biološki učinek na živ organizem. Če ju vbrizgnemo v telo, povzročata nastajanje protistrupov, to je nasprotnih strupov. Poznamo v glavnem dve vrsti kačjega strupa. Strup je lahko nevrotoksičen - deluje na osrednje živčevje in tako omtvdi telo, deluje torej nevrotoksično. Druga vrsta pa uničuje rdeče krvničke, deluje na telo hemolitično, to je hemoraginski strup.

Vsak kačji strup vsebuje vsaj pet različnih snovi, z raznovrstnim strupenim učinkom, vendar v različnem medsebojnem razmerju. Najpoglavitejši pa sta vrsti nevrotoksi- nov in hemoraginov.

Nevrotoksini zavirajo in paralizirajo predvsem osrednje živčevje, ki ureja dihanje, povzročajo torej zadušitev, tudi omtvičenost udov in bljuvanje. Z umetnim dihanjem se da bolnika obdržati pri življenju. Strupi sami ne povzročajo velikih bolečin. Nevrotoksične strupe imajo predvsem kobre. Indijska kobra ima toliko strupa, da bi zadostoval za usmrtitev dvajsetih ljudi. Zato je učinek kobrinaga ugriza tako smrten. Podobne strupe imajo tudi morske strupenke, koralke in seveda avstralske kobre.

Hemoraginski strupi, s katerimi se odlikujejo viperidi in klopotače uničujejo notranje stene krvnih žil; predvsem drobne kapilare, povzročajo s tem nevarne notranje krvavitve in razširajo rdeče krvničke, da se nemoglobini obira kot rdečkaste in valjčaste pege v koži. Pri tem nastajajo hude in neznosne bolečine. Bolnik bljuva, ima občutek mraza, ohladijo se mu roke in noge in v hudih primerih nastopi globoka nezavest. Če se kačji ugriz ne konča s smrtjo, zdravi organizam polagoma, večinoma po dvanajstih do štirindvajsetih urah. Vendar nevarnost sama ne mine tako hitro, ker se večkrat pičeno mesto zagnoji in se težko zgaši.

Kačji strup je večinoma brezbarvna ali ruzenkasta tekočina, ki teče podobno kot glicerol, nima niti duha, niti posebnega okusa; redki kačji strupi so grenki. Če se straku kačji strup posuši v belkast prah, ki ostane

takem stanju učinkovit različno dolgo. V vodi se zlahka topi, vendar prav kmalu zgubi strupen učinek, zato spravljamo le posušene kačje strupe. Večina kačjih strupov se v vročini spremeni, zato postanejo tudi hudo strupene kače s kuhanjem neškodljive -- seveda kot hrana.

Ko kača useka, vbrižgne različno množino strupa. Merimo ga prostorninsko v tekočem stanju, posušenega pa v miligramih. Posušen kačji strup ustreza približno četrtini osnovne tekoče strupene tekočine.

Morske strupenke izločajo pri enem ugrizu 10 mg, velike klopotače in laheške pa celo do 150 mg strupa.

gad	10 mg
modras	20 "
cerast	25 "
brazilska suličarka	100 "
mokasinka	150 "
palonga	200 "
diamantna klopotača	240 "
velika laheška	350 "
indijska kobra	375 "

Prav tako različen kot je količina, je tudi učinek strupa. Naravnost v veno vbrižgani strup deluje hitreje kot mišičje. Zato pik viperidov in klopotač z dolgimi strupniki mnogokrat povzroči smrt v picli uri. Gadji pik skorajda ni smrtonosen, oziroma zelo redko, ima pa lahko za človeka hude posledice: neznosne bolečine, človek bljuva, se močno znoji, vrčni utrip oslabi, nastopi močna razdraženost in nezavest. Simptomi izginejo po enem dnevu. Posledice so tajnejše, ubodno mesto boli, je občutljivo še dalj časa, rana se gnoji in le počasi zeli.

Vse drugače se razvijajo posledice po pikih strupenih kober. Človek je lanko v globoki nezavesti že po nekaj minutah, umre pa že v manj kot eni uri.

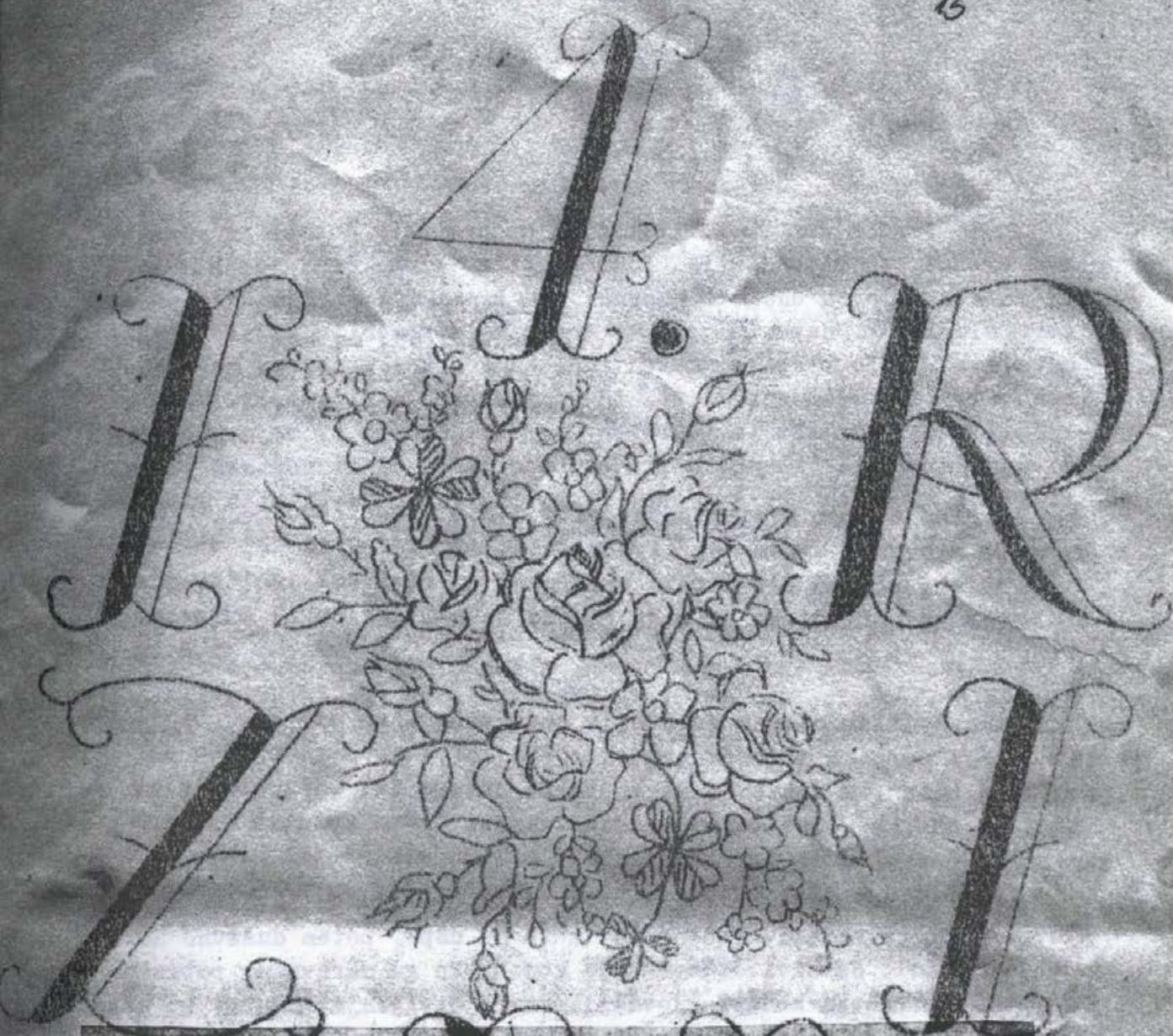
Kačji strupi so nevarni le, če pridejo v rano, nikakor pa ne če pridejo v želodec. Tu se kačji strupi prebavijo.

V kačjih strupih pa so tudi protistrupi, splošno imenovani antigeni. Kačji pik ne škodi sorodni kači, medtem ko nesorodno kačo umrta. Tako npr. ubija kobrin nevrotoksin viperide, ki proizvajajo predvsem hemoraginske strupe.

Velikega pomena za nas so protistrupi, ki nastajajo v vsakem bitju, ki ga piči kača, le da ne nastajajo v zadostni količini. V zadnjem desetletju prejšnjega stoletja so poskušali francoski učenjaki Phisalix, Bertrand in Calmett pridobiti na modrasu in na kobri učinkovite protistrupe. To se jim je popolnoma posrečilo. Pridobili so zdravilni serum proti ustreznemu kačjemu piku. V večji množini pa so ga pozneje pričeli pridobivati tako, da so konju vbrizgavali kačji strup. Telo je proizvajalo protistrupe in tako so dobili serum iz krvi konja, ki so mu vbrizgali določeno količino strupa. Tak serum pa učinkuje le proti strupu, katerega so konju vbrizgali in zato je potrebno izdelati več vrst serumov, oziroma tako protistrupov, ki so hkrati proti več vrstam kačjega strupa. Enovalentni serumi so učinkovitejši kot polivalentni, vendar ker največkrat ne vemo kakšna kača je človeka pičila, so uporabnejši polivalentni serumi. Pri nas izdelujejo polivalentni serum iz strupa modrasa in gada.

V Indiji so zlasti nevarne kobre in palange. Kobre imajo nevrotoksine, polonge pa hemoragine. Tako serum proti kobrinemu strupu prav nič ne pomaga, če je človeka pičila polonga. Zato so v takih krajih, kjer živi večje število strupenih kač z različnimi vrstami strupov, nujno potrebni polivalentni serumi. Serume proti kačjemu piku so pričeli pridobivati že v začetku našega stoletja. Zlasti velike ustanove v tropakih krajih pripravljajo razne eno- in polivalentne serume. Med najbolj znanimi je laboratorij v Sao Paulu v Braziliji, ta uporablja v ta namen tudi čez deset tisoč strupenih kač na leto. Pri nas izdelujejo polivalenten serum proti piku gadov in modrasov v Zagrebu.

Jokan Marko

GLAVNI UREDNIK: Darja POLANC

TEHNIČNI UREDNIK: Narko SLOKAR

LIST OPREMILA: Etbin BRAS in Ljuba VRTOVEC

ČLANI UREDNIŠKEGA ODBORA: Leonida KRAFENC, ALEKSANDRA

BLAŽKO, Suzana LULIK, Tanja ČUR Franci ČERNIGOJ, Branko

BOŽIČ, Milan KRAPEŽ.

GLAVNO MESTO MLADINE
GLAVNA ZVEZDA ADOVŠČIN

POMLADNI DAN

Pomlad je v meni prebudila najnežnejša čustva in včasih sem srečna, da bi zajokala. Rada bi bila teloh, črni teloh. Sonce bi me obsijalo in sneg bi skopnel, da bi mi dal življenjski prostor. Gledala bi nebo in, oh, ne morem se spremeniti v teloh. Samavala bi. Raje bi bila trobentica. Rumena kot sonce in moja pesem bi pela o ljubezni. Lepo, in vendar vse to ni dovolj. Všeč bi bila mali deklici in ta bi me utrjala. Zamrla bi moja pesem in življenja bi bilo konec. Morda bi bilo lepo, če bi postala breza. Veter bi mi česal svilene lasse in moje življenje bi bilo dolgo. Nekoč pa bi prišel gozdar in me posekal. Ni mar najlepše biti človek?

Prijatelje imaš, jim zaupaš svojo bol, svetuješ jim in oni pomagajo tebi. Teloh pa sama, nikomur ne zaupa svoje sreče. Izraža jo le v lepoto cveta. In kdor je za to lepoto slep in je ne razume, neusmiljeno trga cvetje. Prisiliti hoče pomlad, da bi živel v njegovem domu. Ne zna je nežno pridobiti. O ljubezni trobentica le poje, ti pa ljubezen doživiš, tvoja je, last tvojih čustev.

Če te hoče kdo odtrgati iz vrta pomladnega življenja, se braniš, hočeš ostati srečen. Če ti to ne uspe, potem duševno urediš, le tvoje telo še živi. Človeka je konec, ko ga narava ne potrebuje več. In brezin konec? Človek ji vzame življenje, čeprav ga sam ljubi. Morda pa stori to prav zato, da sebi ohrani srečo. Srečo?

Najbolj sem srečna takrat, kadar najdem povezavo med naravo in menoj. Takrat ko me razume in joče ob meni in se smeje, če sem srečna. Najbolj je očarljiva takrat, ko živi z mano v mojem svetu, v skritem kotičku mojega življenja. Pomaga mi sestavljati verzice in pisati. O, srečna sem, da imam tako prijateljico. In le ona lahko ve za moje sanje, le ona lahko prisluhne mojim pesmim.

Tako zelo so me prevzele besede Jensal Jacobsena: "Življenje pesni! Ne, življenje ne postane pesem, če človek samo bega in življenje pesni, namesto da bi ga živel. Kako nesmiselno je to, prazno, prazno, prazno! Ta lov za samim seboj, to pretkano opazovanje sledov - neprestano v enem samem krogu; navidez se sicer človek meče v tok življenja, a v resnici sedi na varnem in meče trnek, iz toka pa potegne vselej le samega sebe v tej ali oni iznakaženi obliki. Ko bi končno le prišlo nadenj življenje,

ljubezen, strast, toda tako, da bi ne bilo več treba o njih pesniti, temveč da bi življenje njega samega vpletlo v svojo pesem."

Tudi jaz sem prišla do podobnega spoznaja, le to me teži, zakaj prazno? Če ne moreš zaupati svojo bol človeku, potem jo najlaže zaupaš pesmi - naravi. Zakaj naj bi bilo potem vse tako prazno? Res je, življenje ni pesem, zakaj me pa potem življenje ne vplete v svojo pesem? Morda imam premalo zaupanja v soljudi. Ali, ti pomladni dar, ki v meni prebujáš vse!

Vlasta Klinkon

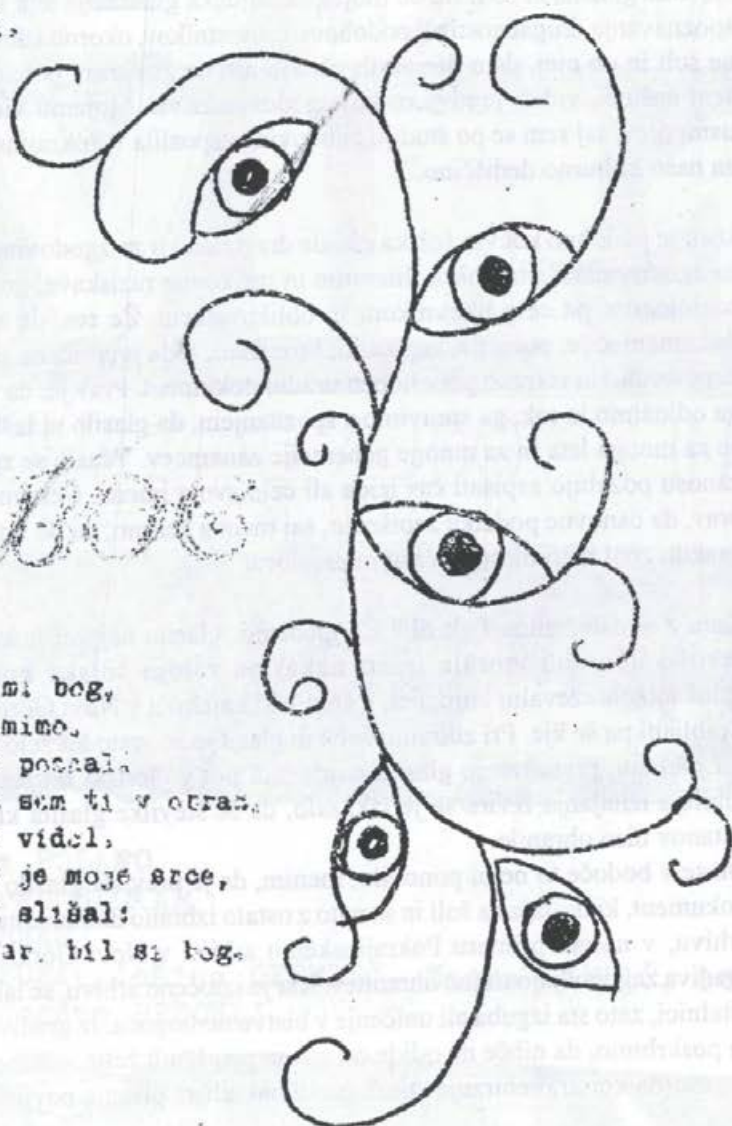
PROLA ŽIVLJENJA

Todan ~~ab~~ reki, tečen po travi,
Tečen z bosimi nogami.
Čutim toploto zemlje,
vidim njeno lepoto.
Zemlja, slišim tvoje srce!
Stoletja te bije,
pa šele danes vem.

BI SI BIL BOG

Bil si mi bog,
šel si mimo,
nisi me poznal.
"Kadala sem ti v oči,
nisi me videl,
kročalo je moje srce,
nisi ga slišal:
in vendar, bil si bog.

Vlasta Klinkon

BILE SO BESEDE, MISLI, V KATERIH SEM SE VIDELA, ČUTILA

Snovalci glasila ajdovskih gimnazijcev gotovo vedo, kako in zakaj so zanj izbrali ime Izvir. Takrat še osnovnošolka sem si ga po svoje razlagala. Na naslovnici prve številke, ki je izšla v šolskem letu 1967/68 in mi jo je priskrbel brat srednješolec, je bil ali vsaj naj bi bil narisana izvir Hublja. Kakor voda ob izviru neustavljivo in silovito kipi izpod pobočja Gore, tako so se silovita čustva, hotenja, nenavadne misli, skrivnosti pa tudi vsakdanje običajnosti zlivale na strani dijaškega glasila. V eni prvih številke je dijak Franci Černigoj objavil sestavek Ples, ki je zaznamoval mojo navezanost na glasilo za vsa gimnazijska leta. Kako je umel prepoznati občutenja nekam na rob porinjenega dekleta, kakršno sem se v tistih letih videla sama! Že kmalu sem kot dijakinja ob spodbudi prijateljev in profesorice slovenskega jezika Slamičeve v glasilu poskušala izpovedovati svoja doživljanja, zablode, iskanja..., a so moji izviri kmalu usahnili, ali bolje, ohranila sem jih samo zase, iskala in potrebovala sem nove in drugačne izzive. K izviro iz gimnazijskih let pa sem se in se še vedno rada z vsem srcem vračam. Ohranila sem vse številke glasila, ki so izšle do mojega zaključka gimnazije leta 1973. Če je bil Izvir takrat zame možnost spoznavanja drugačnosti ali podobnosti sovrstnikov, okorno iskanje lastne podobe, seznanjanje z dogodki na šoli in ob njej, da o literarnih užitkih niti ne govorim, potem ga danes, ne da bi zanemarila vse, kar sem našla, vidim predvsem kot zgodovinski vir. Mojemu videnju je botrovala študijska in poklicna usmeritev, saj sem se po študiju zgodovine zaposlila v Pokrajinskem arhivu v Novi Gorici, kjer skrbimo za našo kulturno dediščino.

Izvir je podobno kot vsa šolska glasila dragocen vir za zgodovino šole, kraja in širšega okolja, zanimiv je za zgodovinske, etnološke, literarne in jezikovne raziskave, gotovo tudi dobrodošel vir psihologom in sociologom pa celo likovnikom in oblikovalcem. Že res, da na šoli nastaja še cela vrsta predpisane dokumentacije: poročila, zapisniki, kronike..., toda prepričana sem, da duha časa ne odraža bolje in bolj neposredno in iskreno prav noben uradni dokument. Prav je, da v glasilo pišemo za nas in zdaj, toda, ko ga odložimo iz rok, ga spravimo s spoznanjem, da glasilo ni izšlo le zaradi nas in tega trenutka, temveč še za mnoga leta in za mnoge generacije zanamcev. Včasih se zgodi, da uredniki glasila v ustvarjalnem zanosu pozabijo zapisati čas izida ali celo svoja imena. Čeravno zveni morda formalistično, vendar je prav, da osnovne podatke zapišemo, saj menda želimo, da bo imel naš izdelek trajno vrednost, ki mu bo vsakdo znal najti mesto v času in prostoru.

Kam z »odsluženimi« glasili? Če gledamo glasilo najprej le kot knjižni izdelek, potem bi jih vsaj za tekočo uporabo morala imeti nekaj na zalogi šolska knjižnica, nepogrešljiva so v domači splošnoizobraževalni knjižnici, v študijski knjižnici v Novi Gorici, v narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani pa še kje. Pri zbiranju šolskih glasil je že vrsto let zelo prizadeven tudi Slovenski šolski muzej v Ljubljani, prenekatero glasilo najde tudi pot v Goriški muzej. Vse je dobrodošlo. Toda...ob pripravi jubileja izhajanja Izvira se je izkazalo, da se številke glasila kljub hrambi pri marsikateri od naštetih ustanov niso ohranile.

Da se v bodoče to ne bi ponovilo, menim, da je prav, da glasilo obravnavamo tudi kot arhivski vir, kot dokument, ki nastaja na šoli in se nato z ostalo izbrano dokumentacijo preda pristojnemu zgodovinskemu arhivu, v našem primeru Pokrajinskemu arhivu v Novi Gorici. Načela in praksa hrambe arhivskega gradiva zagotavljajo trajno ohranitev. Kar je izročeno arhivu, se lahko uporablja le nadzorovano v arhivski čitalnici, zato sta izguba ali uničenje v bistvu nemogoča. Iz gradiva lahko naredimo različne reprodukcije in poskrbimo, da nihče ne odide od nas nepotešenih želja.

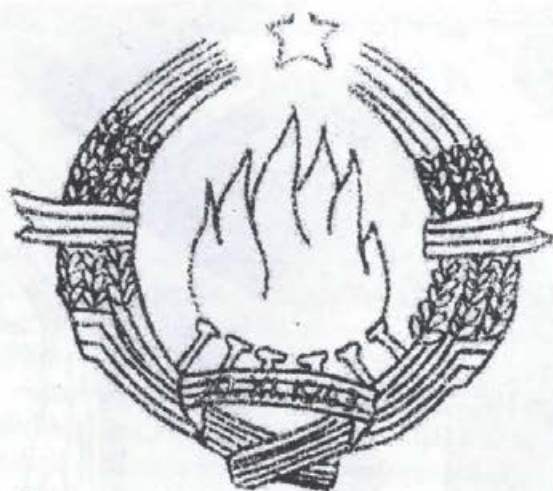
Bo morda komu prebiranje starih glasil navdih za pisanje novih? Upajmo... In krog bo zaključen.

IZVIR

GLASILO GIMNAZIJE AJDOVŠČINA
LETO III.

GLAVNI UREDNIK: Darja POLANC
TEHNIČNI UREDNIK: Marko SLOŽAR
LIST OPREMIL: Etbin BRAS
ČLANI UREDNIŠKEGA ODBORA: Jožica ČERMELJ, Majda FAVLIČ, Zdenka
KOREN, Anka BRATUŽ, Bogdan BREČELJ

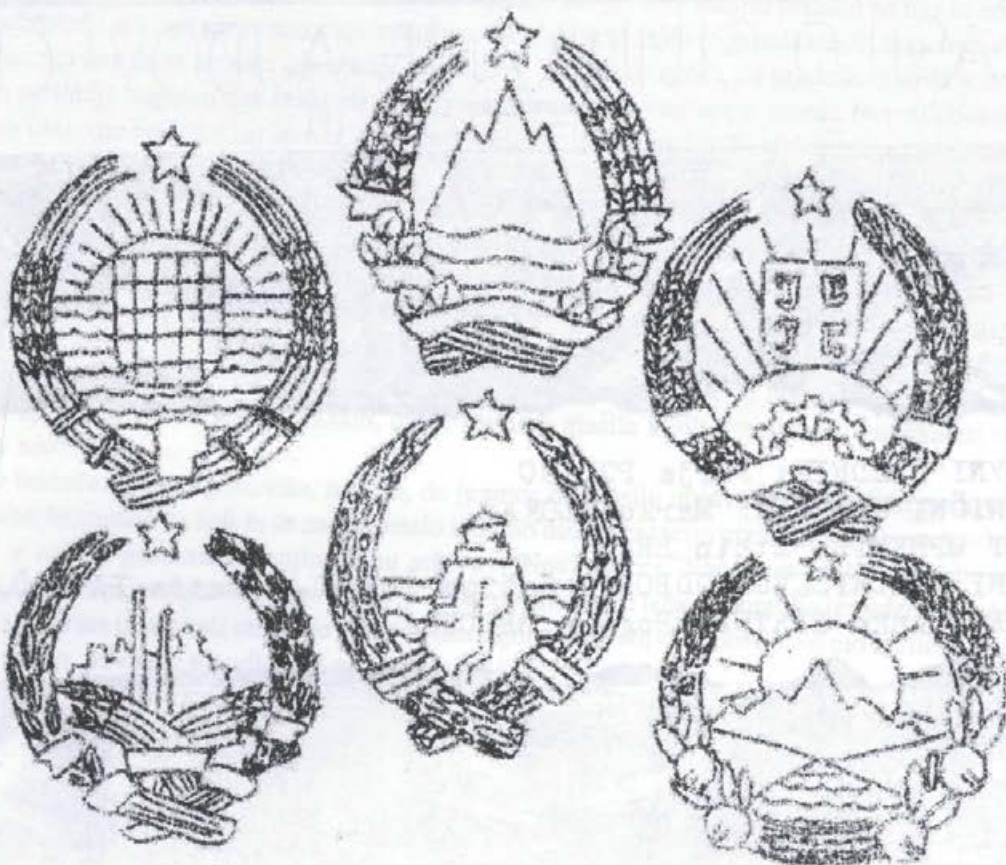

29. NOVEMBER,

JUTRO NAŠEGA POLDNEVA,

VODA NAŠE SETVE,

SONCE NAŠEGA ZORENJA.

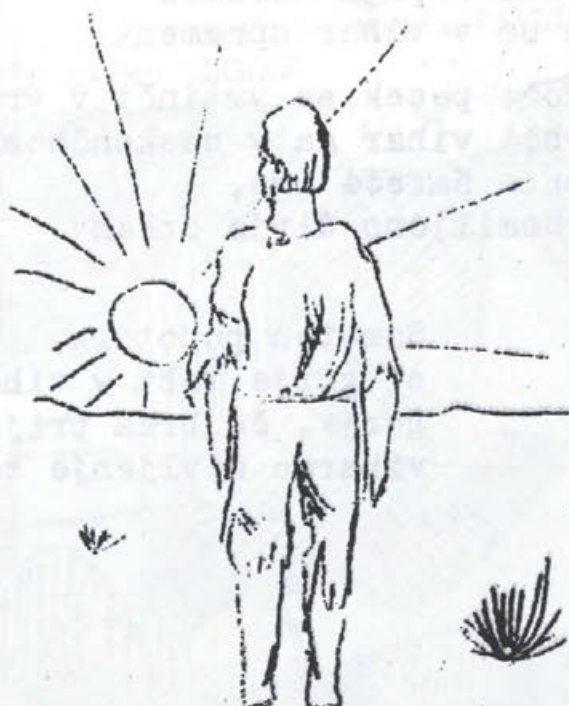
POTI ŽIVLJENJA

I.

Žejen iskal je studenca,
obupal je že.
Pokrajina sovražna
vedno bolj suha postaja.

Hodi in hodi,
z močmi na koncu je že.
A tam v daljavi:
glej, vstaja nov dan!

Sonce rešitve mu sveti;
z veseljem v očeh zre v neskončnost.
Omagal je -
mrtev se zgrudi na tla...

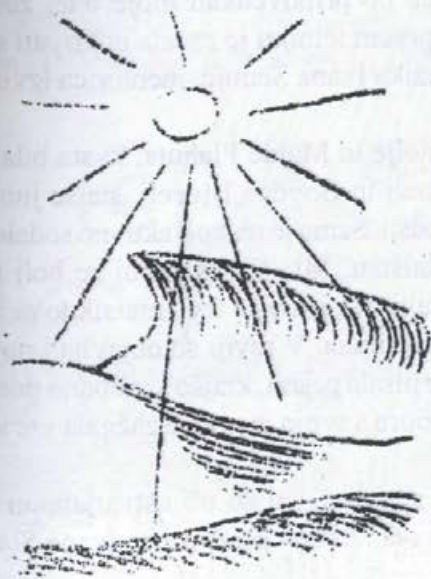

II.

Neskončna pustinja -
pesek reže v boste noge;
sonce žareče
neusmiljeno žge.

Popotnik obupan
se je v puščavo podal -
pesek, sam pesek
in sonce žareče.

Hodil je hodil,
rešitve iskal.
Ni našel je -
ne miru in ne sreče.

III.

Morje, neizmerno morje peska -
veter je pihati začel.
Rahla sapica narašča
in se v vihar spremeni.

Žgoči pesek se vrtinči v vročini,
vroči vihar ga v neskončnost nosi.
Sonce žareče žge,
neusmiljeno divja orkan.

Samoten popotnik,
o, gorje ti v viharju življenja,
gorje, če brez prijatelja stopaš v neskončnost -
viharno življenje te stre.

Vidrih Bogomila

SPOMINI MOJE TETE NA SODELOVANJE PRI ŠOLSKEM GLASILU

Revija Izvir, srednješolsko glasilo, ima za seboj, sodeč po pripovedkah moje tete, že lepo zgodovino. Prag srednje šole je prestopila leta 1969. V prvem letniku je začela odkrivati svojo nadarjenost za poezijo. Njena profesorica slovenskega jezika Ivana Slamič, mentorica Izvira, jo je spodbujala za pisanje.

Spominja se dijakov iz predhodnega letnika, Ivana Mrmolje in Majde Plahuta, ki sta bila zelo aktivna v uredniškem odboru. Njena sošolca, Ada Čermelj in Bogdan Brecelj, sta se jim tudi kmalu pridružila. Bili so tudi drugi, toda nekateri so hitro odšli. Sama je najbolj aktivno sodelovala v drugem in tretjem letniku. V teh letih je bila v uredništvu. Mlajših za seboj se bolj malo spominja. Doma je prepisovala prispevke, seveda na pisalni stroj, saj še tega marsikdo ni imel. Razmnoževali so na ciklostil. Revija je bila tudi lično ilustrirana. V reviji so objavljali novele, črtice, poezijo in pisali o dogajanju na šoli. Sama je najraje pisala pesmi, krajšo svobodno poezijo. Žal se ne spominja nobene več. V tipičnem najstniškem sporu s svojo mamo je zažgala vse svoje literarno delo.

Na izdajateljsko dejavnost pri Izviru jo vežejo prijetni spomini, saj so ob ustvarjalnem delu poglobljali prijateljstvo med šolskimi kolegi, posebej pa s spominja profesorice Ivane Slamič, ki je bila z njimi kot enaka z enakimi.

(Po pripovedovanju Bogomile Vidrih Puc, zdravnice v Vipavi)
Laura Lavrenčič, I.c

GLAVNI UREDNIK: Darja POLA
TEHNIČNI UREDNIK: Bogdan
LIST OPREMILO: EDELA BRAS
ČLANI UREDNIŠKEGA ODBORA: ...čica ČERNELJ, Majda PAVLIČ
Zdenka KOKER, Anka BRATUŽ, Marko SLOKAR

izvor

GLASLO
GIMN RZIJJE
RJD VŠČINA

Slovenski kulturni praznik

Sem dolgo upal in se bal,
slovo sem upu, strahu dal;
srce je prazno, srečno ni,
nazaj si up in strah želi.

Bilo je pred stoenaindvajsetimi leti. Ob koncu noči, še pred jutranjim svitom je umiral mož. Slabe-ga pol stoletja burnega življenja je ostalo za njim. In drobna knjižica poezij.

Kot kmečki sin se je odtrgal od grunta. Šel je v svet. Postal je doktor prava. Vse do zadnjih let z oznako človeka svobodnega duha ni mogel dobiti last-ne advokature. Že zlomljen in bolan se je naposled vrnil iz Ljubljane v Kranj, na pol poti proti svoji rojstni vasi Vrbi.

Spomenik domačemu kraju je postavil v sonetu:

"O, Vrba, srečna, draga vas domača,
kjer hiša mojega stoji očeta;
da b'uka žeja me iz tvoj'ga sveta,
speljala ne bila golj'fiva kača."

Po premnogih razočaranjih v svetu sanja o tihi domači sreči:

"Zvesto srce in delavno ročico
za doto, ki je nima milijonarka,
bi bil dobil z izvoljeno devico..."

"Sonetje nesreče" so torej pesnikov izraz v ne-moči, v odporu proti "sovražni sreči", ko se težave v njegovem življenju zgostijo do vrha, a mu prav zato zbude še večjo željo, da bi se prerodilo in napredovalo tudi slovensko ljudstvo.

Lepote svoje gorenjske domačije z bližnjim Blejskim jezerom in s Triglavom v ozadju opeva v "Krstu pri Savici":

V dnu zad' stojé snežnikov velikani,
poljá, ki spred se sprósti, lepotije
ti kaže Blejski grad na levi strani,
na desni griček se za gričem skrije.

Prešernovo pesniško delo je nastalo v drugi četrtini preteklega stoletja. Ves čas ga je ovirala trda borba za obstanek, a v tej borbi se je izkazala moč njegovega genija. Njegova popolnost nas še danes preseneča.

Prešeren je bil v prvi vrsti pesnik ljubezni. Kot človek in kot pesnik je bil popolnoma v njeni oblasti. Kot človek je izkusil njenih grenkob več kot njenih sladkosti. Kot umetnika ga je prav ta sila dvignila v izbrano družbo največjih duhov človeštva. V mladeniških letih navdihuje ljubezen Prešernu lahkotne in mile, včasih objestne in prešerne stihe. Često je to preprosta, naravna erotika, včasih pa že višje, prečiščenno čustvo. V Ljubljani ga v najlepših letih zadene "ljubezni strela" naravnost v srcé:

"Trnovo! kraj nesrečnega imena;
tam meni je biló gorje rojeno
od dveh očesov čistega plamena."

V tem ljubljanskem predmestju je "z oči nebeškega vržena puščica" vžgala v pesniku "iskro ognjeno, ki ugasnit' se ne da z močjo nobeno." Oči nebeške so sijale z milega obraza ljubljanske krasotice Julije Primičeve. Že iz samih Prešernovih pesmi spoznamo pravi Julijin obraz. Julija ni bila nedovzetna za vse pesnikove izlive, a bili so ji le bolj pesniški poslastek k vsemu drugemu blestečemu okolju njene mlade sreče. Če naj bi Prešernova ljubezen ne bila brezupna, bi morala biti Julijina glavica hudo romantična in prav nič praktična. A Julije ni mikalo, da bi zdrknila k plebejskemu doktorju. Rajši je ostala v velikem oltarju oboževanega malika in zrla napol pomilovalno, napol odpuščajoče na trubadurskega pevca, ki je milo zdihoval, a je znal tudi zboosti in raniti, ki je zaman hrepenel in medlel, a je znal tudi očitati, spravljati v zadrego, dražiti in šibati, ki je prebiral vse strune od vzdihla in molitve do rotenja in zaklinjanja, od drhtečega oboževanja, do

spotekljivega pesniškega maščevanja. Bili so trenutki, ko se je pesnika polasčal obup ("Kam?"):

Ko brez miru okrog divjam,....
kam neše me obup, ne znam.
Samo to znam, samó to vem,
da pred obličje nje ne smem,
in da ni mesta vrh zemljé,
kjer bi pozabil na gorjé.

Iz trpeče duše so klile "mokrôcveteče rož'ce poezije" v pesmih in gazelah, v sonetih nesreče in v Sonetnem vencu, spletenem iz štirinajstih sonetov, katerih zadnji je magistrala s akrostihom: Primicovi Juliji.

Manj pesniška, skromna, vsakdanja človeška ljubezen je vezala Prešerna več let na lepo, a zanj preveč preprosto Ano Jelovškovo, ki je postala mati njegovih otrok. Iz takih doživljajev je pesniku vzbrstela globoko občutena pesem "Nezakonska mati".

Med ljubezenskim trpljenjem in obupom se je čistilo in krepiło pesnikovo domovinsko čustvo. Zmerom živeje se je Prešeren zavedal obupnega položaja svojega naroda. V uvodu h "Krstu pri Savici" je pribil:

Največ svetá otrokom sliši slave -
tja bomo našli pot, kjer nje sinovi
si prosti vol'jo vero in postave.

V sonetu "Matiju Čopu" pojasnjuje, da si je to pesnitev zamislil kot elegijo, s katero se poslavlja od mrtvega prijatelja. In, zavoljo neuslišane ljubezni se odpoveduje zemeljski sreči.

Kakor da čuti bližajočo se pomlad, je že 1844. leta zaklical v "Zdravljici":

"V sovražnike 'z oblakov
rodu naj naš'ga trešči grom!
Prost, ko ja bil očakov,
naprej naj bo Slovencev dom!

Ob "Zdravljici" in drugih Prešernovih pesmih so se vzgajale in navduševale generacije najboljših borcev za pravice tlaččenega ljudstva, s Prešernovimi verzmi na ustih so šle v boj naše partizanske brigade, s njegovo pesmijo v srcih so nam priborili svobodo.

L.M.

GLASILO DIJAKOV LIDOVSKÉ GIMNAZIE LETO 3.

GLAVNI UREDNIK: Darja POLANC

TEHNIČNA UREDNIKA: Logdan BRECELJ in Marko SLOKAR

LIST OPREMLJ: Etbin BEAS

ČLANI UREDNIŠKEGA ODBORA: Jožica ČERNELJ, Mažda PAVLIČ,
Zdenka KOREN, Anka BRATUŽ, Marko SLOKAR, Alojz ŽGU.

Pri razni zbiranju lista je pomagal II. a razred. Na hvala

MUZEI: ODDELEK-HOMO SAPIENS

Brezciljno lebdim v formalinu. Bolščeče oči zro v hlapljivo mreno mimoidečih, režečih se obrazov. Veter se je pritepen zatekel v špranje samotnih src, ki jih še ni načela atomska rja. Tam si liže krvave rane, ki mu jih zadaja čas.

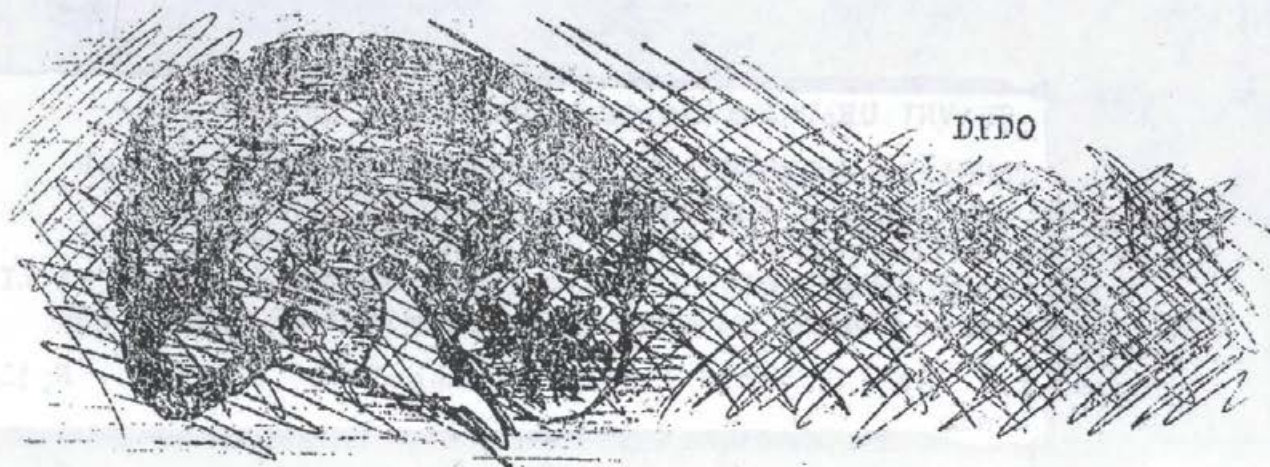
Ura je sramotno obstala, razgaljena in nema, noče več šteti trenutkov, dolgih, bednih trenutkov do konca. Vrata se odpro, z zaničljivim škripanjem opczarjajo nase - in zanihajo v lepljivo praznino teme. Mrak se je priplazil, tiho in potuljeno, hinavsko se režeč, niti vrat ni zaprl.

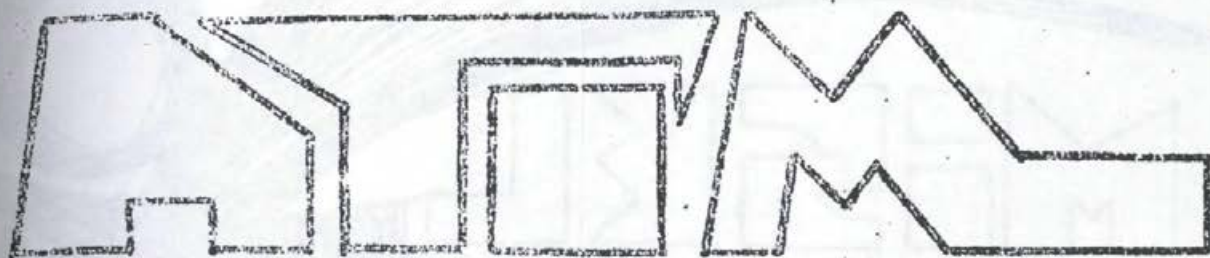
Zakaj nastavljam strup podganam? Tako samotno je. Niti miši nas ne pridejo več ogledovat, niti one nas več pohotno ne gledajo skozi stekleno prepono, niti one ne sploščajo več svojih smrdljivih smrčkov ob naših bednih ječah.

To je najhuje. Biti sam in vedeti, da si sam in - vedeti!

Naj pridejo, naj pridejo, naj si nas vežeče ogledujejo, nič več mi ni zoprno, vse je boljše kot ta otipljivi, ogabni nič okrog tebe, ki te vpija vase.

Tudi oni bodo nekoč tu.

Majhen, brhek atom se je rodil sredi neizprosnega, hladnega vesolja. Droben je in brez moči. vendar se noče vključiti v vesoljski sistem. Kriči po avtonomnosti in se vedno bolj zapira vase. Sovraži vsak stik z zunanjim svetom, ki ga zastruplja.

Še vedno lebdi osamljen sredi osončja, čeprav mu primanjkuje kisika, hrane in vode. Ali se bo ohranil tako sam, tako vase zaprt, brez stikov z matičnim stvorom? Vesolje, v katerega je vklenjen, mu izsesava življenje, da je vsak dan bolj slaboten, vsak dan bolj brez moči. Tudi sam se tega zaveda; ve, da je obsojen na smrt v tem zastrupljenem ozračju. Neprenehoma kuje načrt za beg. Išče špranjo, skozi katero bi se izmuznil iz kletke, zaplaval v brezračni prostor in se rešil vseh vezí, vseh strupov in vsega gorja. Vendar ni to edina skrb uporniškega atoma. Njegovo notranjost razjeda groza pred spoznanjem, da ni sam sebi dovolj, da ne more živeti le od lastne ljubezni. Sestavljen je iz iste snovi kot drugi atomi v vesolju in se mora zato pokoravati splošnim zakonom. "Duševna hrana mi je vse!" kriči v ledeno samoto okrog sebe. Iz vesolja se sliši odgovor: "Torej umri! Tukaj ni prostora zate!"

Toda mali atom želi živeti; boji se uničenja. Ubogi atom, kako moreš prenašati vse to gorje? Prehudo, pretežko breme leži na tvoji tanki lupini, ki se strese ob najrahlejšem dotiku.

Trenutek upanja, radovednosti, groze in ni ga več. Razblinil se je v prah. Prezgodaj se je rodil in na napačnem kraju.

Magda

MOSKIL

bučno šumenje

voda grgra

v školjki

šumenje v

glavi

ropotanje vrat

hropenje

vsega mogočega

vrtenje

občutek ničesar

vse je nič in

jaz sem

nič

Deko

IZVIR

GLASNIK MIKOV GIMNAZIJA

ADOVŽINA

ΔΔΔΔΔ

GLAVNI UREDNIK: Darja POLANC

TEHNIČNA UREDNIKA: Bogdan BRECELJ in Marko SLOKAR

LIST OPREMIL: Ktbin BRAS

CLANI UREDNIŠKEGA ODBORA: Jožica ČERMELJ, Majda PAVLIČ,
Zdenka KOHEN, Anka BHATUŽ, Marko SLOKAR in Alojz ZGUR

PRI RAZMNOŽEVANJU LISTA SO POMAGALI: Zarko ZAVADEAV, Pa
nilo ZAVRTANIK in Ivan MERMOLJA

Najlepša hvala!

MORITURI V SAMTAMUS

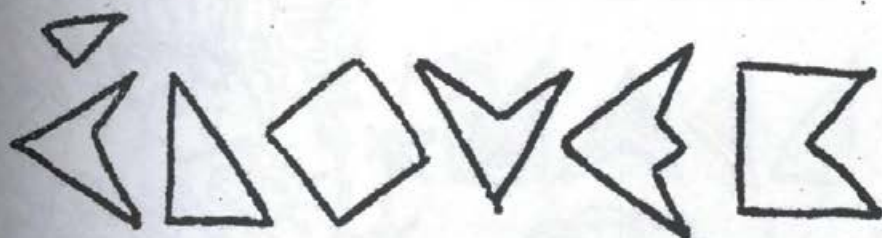
Gaudeamus igitur, juvenes dum sumus. Ja, jutri bomo že stari, ali pa se bo svet podrl, hk, zato trčimo bratje, na zdravje vseh slovenskih fantov in deklet, hk. Sicer pa sploh ni važno, komu se nazdravlja, važno je, da vince beneško dol, dol, dol teče. Prava figa, če se poliješ po obleki, po realizaciji sanj štirih let, saj če je malo popackana, je še zmeraj ista, hk, ne pa neka druga. In vino veritas, so rekli stari in zato tudi pametni ljudje, zdaj te pa tisto v plavem, ki diši po devetem krogu, excusez - moi monsieur ustavi in ti da neko čudno, okroglo stvarco, ki jo napihneš in spreminja barve, potem pa pravi, matura gor ali dol, dečko moj, danes si jih zvrnil za dve in pol promila. Dečko mu pa reče: Primum vivere, deinde philosophari in ker plavi angel misli, da se norčuješ iz njega, te pošlje med štiri sive stene do iztreznitve. Dečko si misli, da se o oslovi senci prepirati ne splača in se potopi v sladko in kot marmelada lepljivo opojnost, hk, potem pa iz žepa potegne košček krede in napiše v sivkasto temo, ki jo osvetljuje blede lunin žarek: Vse bo šlo kakom žvižgat. Hk. Ves srečen nad tako globokoneumno ugotovitvijo zre skozi lino svojega apartmaja, ko naenkrat ves zažari od sreče, spet pograbi košček krede in ovekoveči v dimnik: Kopernik in sploh vsi astronomi so se zmotili; ni ena luna, pač pa dve in včasih tudi tri in kar je najvažnejše, jaz sem središče vesoljstva, kajti vse se vrti okrog mene.

Ejutraj posije sonce na ovenelo, nekoč rdečo rožo, ki raste iz njegovega sveta, v panju mu zadoni rožljanje ključev, ki ga brez usmiljenja kot s kladivom bije po glavi, vrata v širni svet se odpro.

Srečno pot, maturant, maturantka, morituri te salutamus.

Jožica Klep

Post scriptum: Vse to so zgolj simboli in nič drugega. Howgh!

Vse se mu je zdelo brezpomembno in votlo. Vse. Čutil je, kako se potaplja, navzdol, navzdol...

Ni hotel odprevi oči, a jih je moral. Pogled mu je zablodil po belih stenah. Ustavil se je na dekletu v belem, ki je sedela v kotu in ga prazno gledala. Bilo mu je že čisto vseeno, žalostno, ampak vseeno, kaj si ljudje mislijo o njem, kaj si sam misli o sebi. Rad bi pokadil cigareto marihuane in čutil, kako mu dim pronica v možgane in iz možganskih zavojev izmija betonski prah in vso neenako civilizacije. Svet se je vrtel. Vrtel se je in vrtel, vedno hitreje. Ljudje so hodili vedno hitreje, avtomobili so vozili vedno hitreje. Gledal je, kako se ljudje hitro, živčno nasmihaajo, hitro stopicljajo naprej, hitro pokadijo čik, hitro stlačijo vase pogonsko gorivo, da bodo spet živčno hiteli v pogubo. Svet se je vrtel vedno hitreje, hitreje. Ustavite! Ustavite svet! Rad bi izstopil! Tako rad bi izstopil... Nato se je zbudil in motno pogledal drastične obraze nad seboj, ki so mu nekaj dopovedovali in ga tiščali na posteljo. Nasmehnil se je, a v tem nasmehu ni bilo nobenega smehljaja.

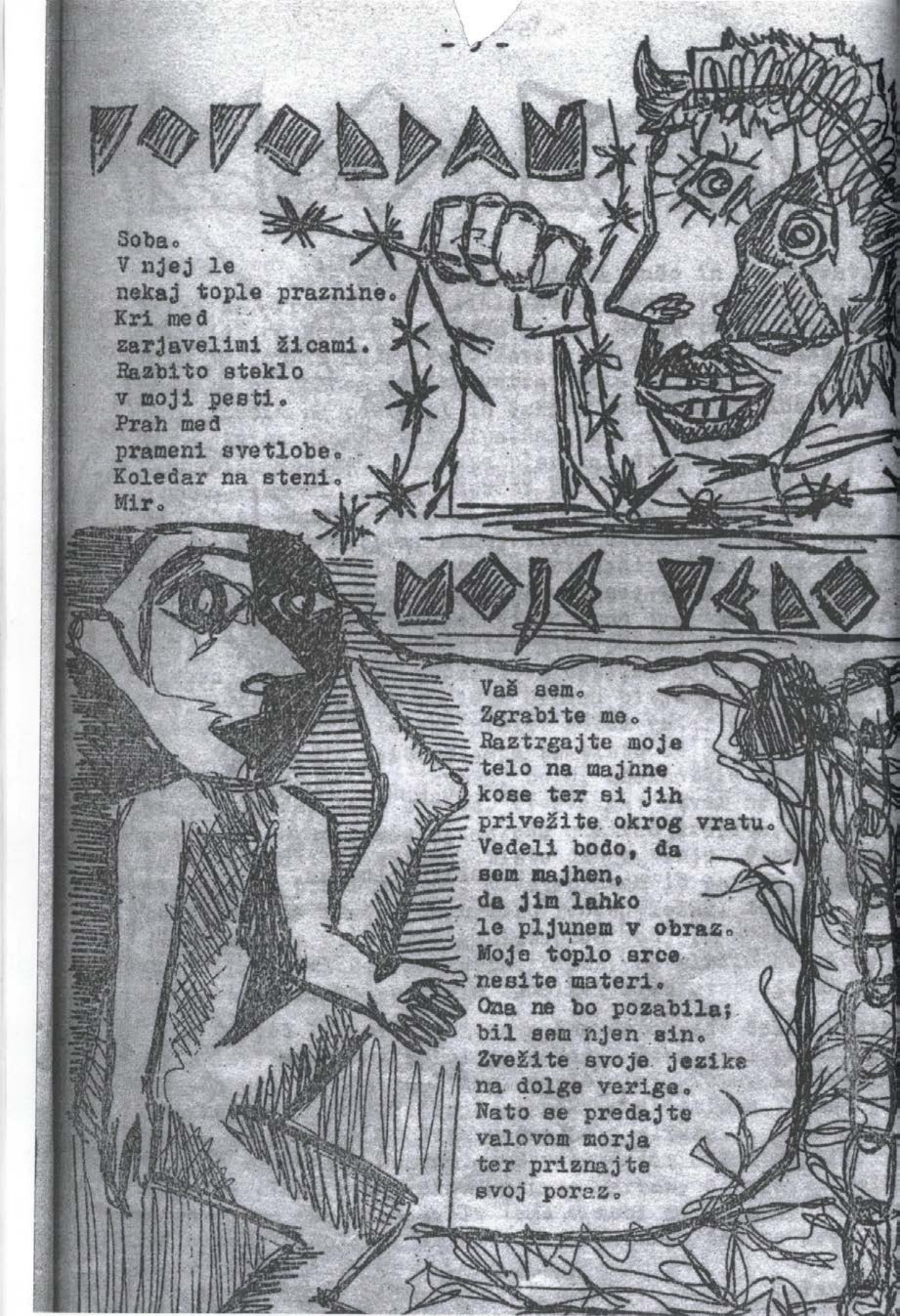
"Zakaj je na svetu vedno manj ljudožercev?" Nato si je kar sam tiho odgovoril: "Ker so ljudje vse teže prebavljivi."

Dva bolničarja sta počasi porivala bolniški voziček pokrit z belo rjuho po dolgih, belih hodnikih.

"Le zakaj je napravil samomor?"

"Morda je preveč ljubil življenje."

Soba.
V njej le
nekaj tople praznine.
Kri med
zarjavelimi žicami.
Razbito steklo
v moji pesti.
Prah med
prameni svetlobe.
Koledar na steni.
Mir.

Vaš sem.
Zgrabite me.
Raztrgajte moje
telo na majhne
kose ter si jih
privežite okrog vratu.
Vedeli bodo, da
sem majhen,
da jim lahko
le pljunem v obraz.
Moje toplo srce
nesite materi.
Ona ne bo pozabila;
bil sem njen sin.
Zvežite svoje jezike
na dolge verige.
Nato se predajte
valovom morja
ter priznajte
svoj poraz.

IZVIR

AUDOVŠČINA, 25. SEPTEMBRA 1970

PROGRAMATOR: ...
IZDAVATEL: ...
GLAVNI UREDNIK: ...
REDAKTOR: ...
GLAVNA VARNOST: ...
GLAVNI OPREDELJEVAL: ...
MENTOR: Prof. Dr. ...
REDAKTOR: Prof. Ivana Slamič

PREPUSTIL SEM SE ŽIVLJENJU,
KI SE JE IGRALO Z MENOJ IN ME
JE OBLIKOVALO PO SVOJE -
- TRIDIMENZIONALNO,
ZATO SEM GA LJUBIL - DO ROBA

Uroš Fik

SOCIALISTIČNA REPUBLIKA SLOVENIJA
SKUPŠČINA OBČINE AJDOVŠČINA

Na podlagi 31. in 90. člena statuta občine Ajdovščina, 29. in 30. člena splošnega zakona o šolstvu ter 8. in 20. člena temeljnega zakona o zavodih je Skupščina občine Ajdovščina na žalni seji, dne 25. septembra 1970 sprejela naslednji

S K L E P

1.

Odločba o ustanovitvi Gimnazije v Ajdovščini, ki jo je Skupščina občine Ajdovščina sprejela na seji, dne 5. maja 1966, se v 1. točki spremeni in dopolni takole:

"Ustanovi se srednja šola splošne smeri z nazivom GIMNAZIJA "VENO FILON" AJDOVŠČINA.

2.

Ta sklep velja takoj.

Številka: 1-022-8/66-1970-P/v

Datum: 25/9-1970

PRESEDANIK
OBČINSKE SKUPŠČINE
Martin Greif

KAKO PISATI O NEČEM DAVNEM

Decembra 1966 smo se preselili iz starih prostorov na Idrijski v novo šolo (kjer je danes 2. stavba osnovne šole Ajdovščina). Svobodneje smo zadihali, dobili smo več prostora, s tem pa tudi več zagona za nove izvenšolske dejavnosti. Zato se je porodila misel, da poleg številnih krožkov, ki so že delovali, potrebujemo svoje glasilo. O tem smo se večkrat pogovarjali v zbornici in si bili enotni, da ga ustanovimo. Nekaj »preglavic« nam je delal naslov, končno pa se je izkristaliziralo ime Izvir kot asociacija na izvir Hublja in na ideje, ki jih bo »Izvir« objavljaj. Tako sem bila spomladi 1967 leta določena za mentorico.

Dijaki so dobili možnost, da pokažejo svoje literarne sposobnosti, in so jo kar dobro izkoristili. Vsako leto smo izdali najmanj 4 številke, ob pomembnih dogodkih pa je izšla še izredna številka. V glasilu smo rezervirali eno stran za prispevke, ki so jih dijaki napisali v francoščini. To so bili spisi s tekmovanj, šolske naloge ali pa samostojni prispevki. V njih so se že kazali zametki bodočih pesnikov. Najbolj mi je ostal v spominu prispevek Franca Černigoja, našega pesnika iz Ajdovščine. Prepesnil je znano Prévertovo pesem, s čimer je dokazal, da ni le prevajalec, ampak pesnik.

Dijaki so kar redno pisali prispevke, ker so čutili, da je to njihov časopis. In to je bil pravzaprav naš cilj.

Ne vem točno, kako dolgo sem bila mentorica »Izvira«, prepričana pa sem, da sigurno tako dolgo, dokler me ni nadomestila prof. Ivana Slamič.

mag. Doroteja Cigoj

GLAVNI UREDNIK: Ivana ILIĆ
TEHNIČKA UREDNIKA: Bogdan BRECELJ in Tomaž KRANJC
DISENERSKI OPRHEMA: Ljiljana LOVREKOVIC (naslova) in Tomaž KRANJC
Andrej VRAVŠ
TIPKALA: Vidrih Bogomir
GLAVNI UREDNIŠKOGA ODBORA: Alojz GURNEŽ in Tomaž KRANJC
REDAKTOR: prof. Ivana SLATIČ

IZVIR

LETO IV.

GIMNAZIJA

VENO PILON

ŠT. 1.

ANDOVŠČINA

Monolog

In potem ti postavijo vprašanje: "Zakaj ste šli?" Najprej so vprašali posameznike. Vsakdo je šel zato, ker so šli drugi. Nikče ne bi šel sam od sebe. Ha, sam od sebe! Neveš, saj potem ga že opazili ne bi! Razred bi rekel, da mu je bilo slabo, v najglobljem primeru bi dobil neopravičeno. Hvala lepa. Živ krst se ne bi nikdar več spomnil, da si ti, ubogi dijašek, brezosebno in brezpravno oné, dne tega in tega slavno šprical to in to uro, ker se ti je zgodilo to in to.

Na obisk pridejo dijaki iz daljne Avstrije, ti pa sedi pri pouku in bodi slavnostno razpoložen. Torej napravimo razredni športni dan. Ima kdo kaj proti?

In smo šli... Toplo je bilo, sonce je sijalo in ptički so peli... Za nami verjetno ne bo nikče prišel, kar tu se ustavimo.

- Ampak, kaj bo potem...?

- Kaj te briga, kaj bo potem. Skupaj smo skuhali in skupaj bomo pojedli in pike!

- Saj končno jo bil že čas, da smo se združili! Naj si le mislijo kaj so, le bodo delali, ker bodo hoteli, jim že pokažemo!

- Ampak kaj bomo delali tu ves dopoldan?

- Sedeli, ležali, spali, brali, se pogovarjali...

Mar ni dovolj?

- Zdi se mi, da se boljše počutim, kot v šoli. Tamen je torej dosežen...

- Posodi mi stop, da preberem horoskop!...

- Perfektno! Niti naloge nam ne bo treba pisati!...

Razvil se je živahen pogovor, vsi skupaj smo bili kot ena sama velika družina v boju za obstanek.

- In potem naj nam bi bilo žal? Žal za tako čudovit dan, za tisoč tako čudovitih reči, ki jih drugače še opazili ne bi? Očitajo nam brezvestnost, nesrčnost in pomanjkanje srčne kulture. Prav imajo, tudi oni imajo prav. Priznamo svojo krivdo, toda obžalovati je ne moremo.

... Toplo je bilo, sonce je sijalo in ptički so peli... Tudi mi, ampak zdaj bolj potihem.

X.Y.Z.

JESEN

Bilo je mračno deževno popoldne.

Pogledala sem skozi okno.

V orumenelem listju pred hišo je stala postelja.

Odprla sem vrata ter se ji približala.

V postelji je ležala mati in umirala.

Bila je čudno siva in med sivimi rjuhami ter sivo pokrajino jo je bilo komaj opaziti.

Prišla sem v hišo ter povedala domačim, da mati tam zunaj umira.

Vsi so se zgrozili, kaj bodo rekli ljudje.

Z bratom sva šla ven ter jo o dnesla v dnevno sobo.

Položila sva jo na nov kavč ter zakurila peč.

Vsi smo se zbrali okrog nje in jo gledali.

Najmlajša je stala ob vratih in glasno zahlipala.

Obsojajoči pogledi so jo utišali.

Mati je tiho govorila: "Ne pozabite izklopiti pralnega stroja..."

Dido

IZVIR, IZVIREN IZVIR...

Najprej misliš, da bo zelo enostavno zapisati nekaj besed o IZVIRU. Potem ugotoviš, da negativen odnos do lastnega dela ni posebno dobra zadeva: vse, kar sem kdaj napisala, vse kar sem si kdaj zapisala o čemerkoli - vse sproti uničim. Spomin pa... Tista zgodbica, da seže daleč, je le metafora. Ko sem prišla 1968 na šolo, je IZVIR že veselo žuborel, ne samo izviral. Poznala sem ga, saj ga je imela sestra, ki je bila takrat gimnazijka. Zunanja oblika je bila taka, kot so bile takrat zunanje oblike: natipkano na matrico, razmnoženo na stroj, ki smo ga vrteli ročno. Električni pogon je bil v šoli kasnejša tehnološka pridobitev. Da bi kje kaj tiskali, kot to počnemo danes, so bile sanje. Vsebina pa nekoliko drugačna od oblike: sveža, celo provokativna. Generacija, ki je takrat oblikovala Izvir, je bila izvirna in inovativna.

Ko sem začela učiti, je bilo treba sprejeti vse: dramski krožek, šolsko glasilo in še druge reči, ki so bile s tem povezane. Nobene od teh stvari se nisem učila, morala pa sem jo znati. To se dogaja vsem slovenistkam in slovenistom, ki morajo kar plavati, celo brez rešilnega pasu. Vpliv mentorja je vedno velik. Ti usmerjaš, ti vodiš. Zelo zgodaj pa sem ugotovila, da IZVIR ni moj časopis, pač pa dijaško glasilo, zato morajo biti v njem dijaki, njihove zamisli, ideje in predvsem ustvarjanje.

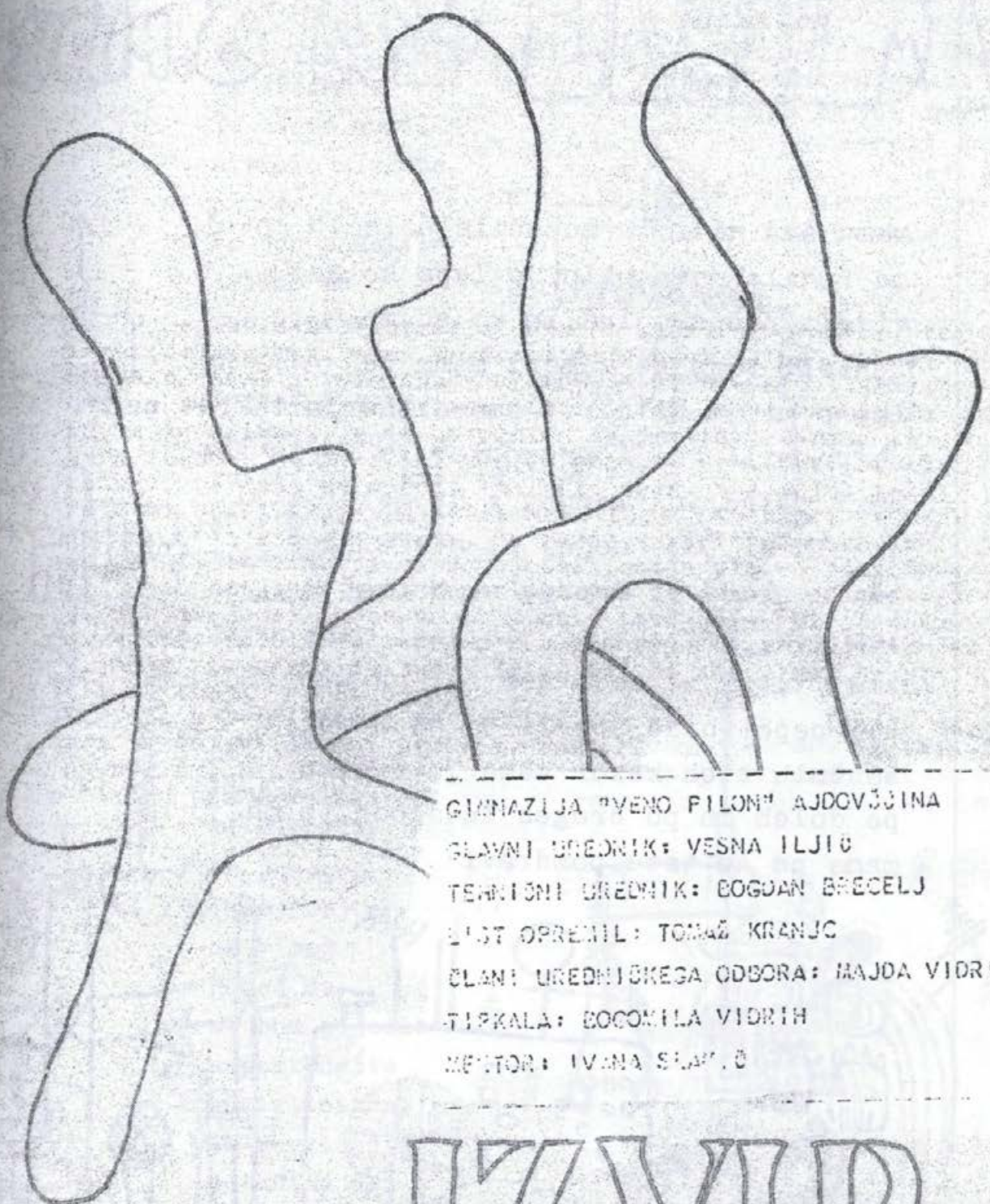
Nekaterih številčk se bolj spomnim, drugih manj: spomnim se naše avtocenzure. Nekaj pesmi je bilo ostro kritičnih, nismo jih mogli objaviti, ker bi se življenje dijakinje in mentorice solidno zakompliciralo. Nekaj filozofskih prispevkov je bilo pač srednješolskih, toda pomembno je bilo, da so ljudje razmišljali, argumentirali, čeprav nekoliko skregano s filozofskimi principi. So bile številke, ki so bile konceptualistične: v časopisu je bila tudi paloma brisača, sodelavke so vse brisače v nakladi poljubile, odtis ustnic je sporočal ljubezen mnogih posameznikov. Spremenila se je naslovnica: naslov v konzervni škatli je bil duhovit, drugačen.

Glasilo je bilo v Sloveniji videno, opaženo. Za nas je bilo to pomembno in mnogo, ne samo dovolj.

Niti enega sodelavca nisem omenila. V arhivu imate posamezne izvode: prepisite njihova imena, da se bo vedelo, kdo vse je delal. Ko človek zagleda kje svoje ime, mu je, če priznamo ali ne, lepo pri duši. Ker pa ni mogoče prepisati občutij, želim poudariti predvsem ta. Ko smo delali številko, nam je bilo vsem neizmerno lepo. Pogovarjali smo se, bili duhoviti in ironično razpoloženi, smrtno resni in neizmerno ustvarjalni. Drug od drugega smo se mnogo naučili in drug drugemu smo veliko dali. Ko srečam nekdanje sodelavce Izvira, se med nami zaiskri iskra bližine, povezanosti in občutek imam, da razgovor nadaljujemo tam, kje smo ga končali zadnjič - kje je že ta zadnjič - v kleti takratne gimnazije. Delati šolski časopis je lepo, prijetno in dobro: če pa je tak, da ga potem tudi bralci z veseljem berejo in prelistavajo, ugotavljajo, kdo je skrit za to ali ono kratiko, potem pa je še bolj imenitno.

Moja želja je, da iskriva voda IZVIRA ne ugasne, da si tu in tam privošči svobodo in razprostre krila domišljije, da si privošči tudi mladostno provokacijo, zrela leta so mirnejša in sploh ne vem več, koga bi kaj provocirala in zakaj. Predvsem pa se še naprej imejte lepo, tako smo se imeli tudi mi.

*Ivana Slamič,
profesorica slovenščine in svetovne književnosti*

GIMNAZIJA "VENO PILON" AJDOVŠČINA
GLAVNI UREDNIK: VESNA ILJIČ
TEHNIŠNI UREDNIK: BOGDAN BRECELJ
LIST OPREMIL: TOMAŽ KRANJC
ČLANI UREDNIŠKEGA ODBORA: MAJDA VIDRIH
TIPKALA: BOGOMILA VIDRIH
MOTOR: IVANA SLAVIČ

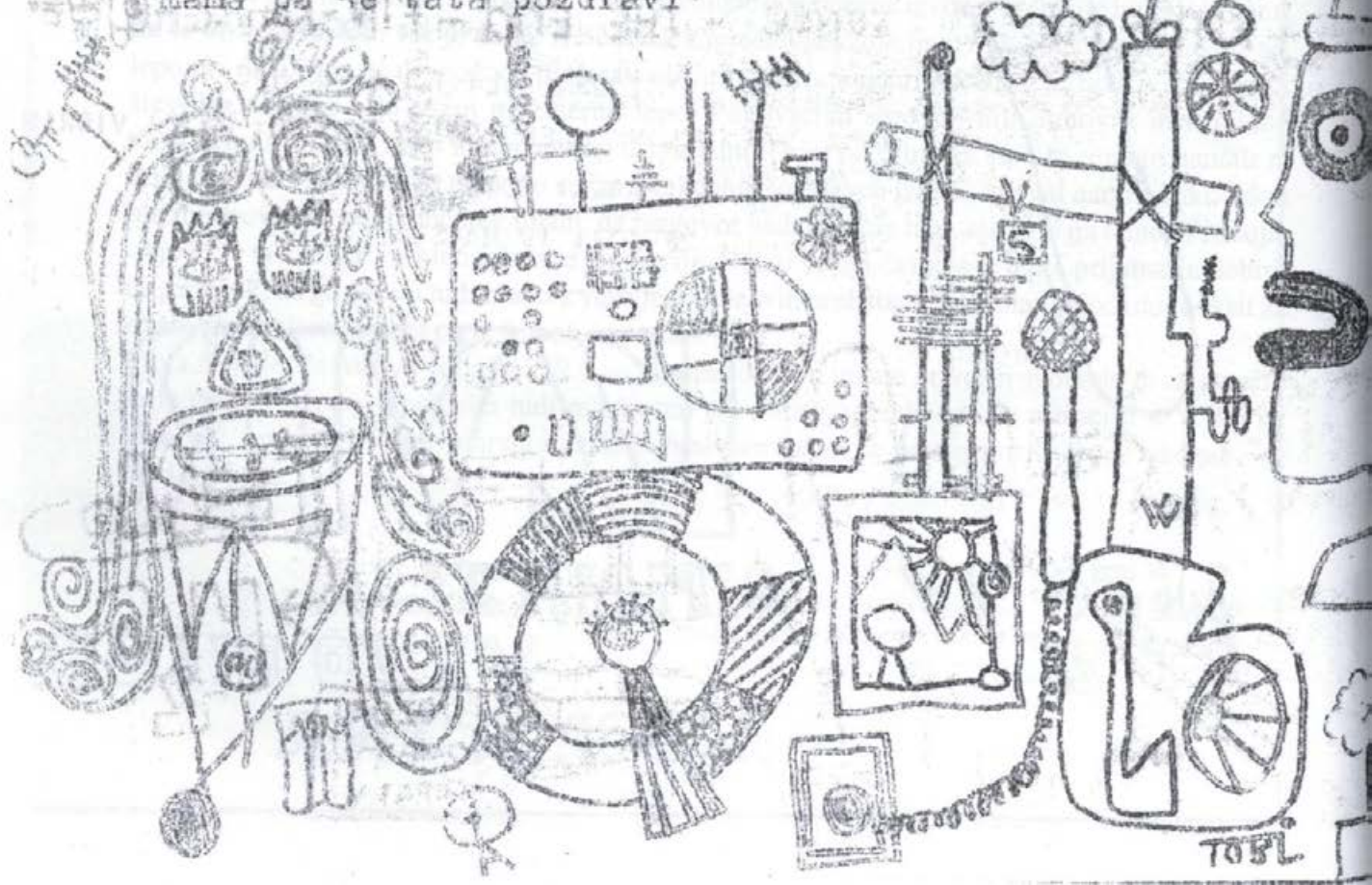
IZVIR

LETO IV
ŠT 2

GIMNAZIJA
VENO PILON
AJDOVŠČINA

MAMI ZA 8. MAREC

mama saj nisi še pozabila bolečin ko si
me rodila mama bilo je lepo ko sem
videla neonsko luč in ko so me
tehtali toda ne zameri mama še
lepše mi je bilo kot enoceličarju takrat sem
se po mili volji razmnoževala imela sem
maxi plašč in kornje z dvometerskimi
vezalkami mama sedaj si stara imaš
očala stara si čeprav si barveš
lase saj jaz sem si jih tudi mama lepo se
smeje jutri me bodo sežgali na grmadi
moj pepel bodo posuli po planinskih
sončnih tleh kakor seme ga vrzite
po dolah in po bregeh intakodalje adijo
mama pa še tata pozdravi

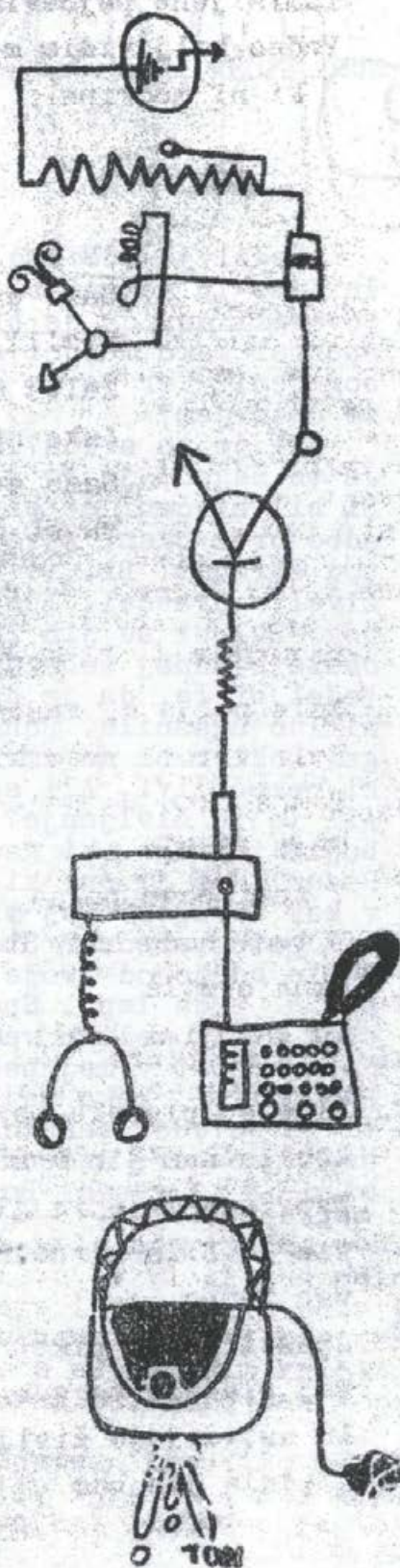
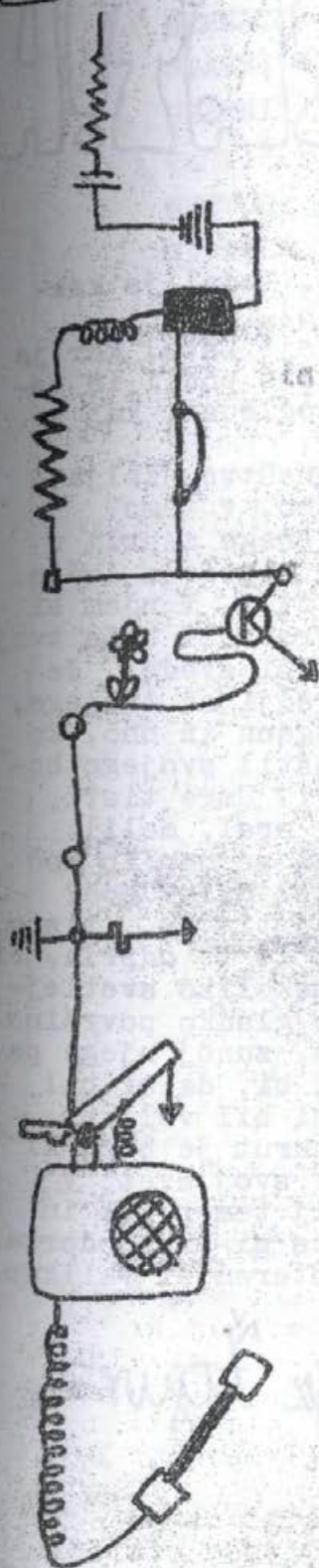

SAJ

- 5 -

PRAV ZARIS

ni vredno
da bi se mučili
s tisto zlagano
procesijo
ko bom spustila
dušico me
kar gladko
sežgite
ja sežgite me
zakurite kot
velenjski lignit ki
za soncem greje
najceneje
potem mi pa
dajte malo
tega pepela pokusiti
nikar ne zavijajte
oči saj smo vsi
ljudožerci
ti direktor
še posebno
torej dajte
me v moj
gobec da
se bom pojedla
ampak bodite
socialistični
in servirajte še
poterilo da
se mi bo
zdravje
vrnilo
deko

OKNIH IN VRATIH

Vedel je kdo smo, od kod smo, zakaj smo. Vedel je kakšni smo in kakšni bi morali biti. Razumel je. Govorili so, da je bil srečen. Srečen - zakaj? Zato, ker je spoznal kako majhni smo, kako nepomembni, kako podli in ne-bogljivi? Ker se je dvignil nad ostale in pogledal, kaj je za obzorjem?

Ali je to sreča? Mislim, da ne. Je to junaštvo, želja? Je to nagon, je to sila, ki te sili v neznano, v temo? Bi bil srečen, če bi te majhnega, komaj rojenega zaprli v sobo brez oken, z vedno zaprtimi vrati in utripajočo lučjo pod stropom? Bi. To bi bil tvoj, samo tvoj svet. V njem bi živel, odraščal. Luč bi bila tvoje sonce, vrata bi bila tvoj bog. Bal bi se jih in jih častil. Nikoli ne bi zvedel, da obstaja zunaj teha še drug svet, nekoliko večji od tvojega. Vedel bi le, da je dan, ko bi bila luč prižgana in noč, ko bi luč ugasnila. Ponoči bi spal, podnevi častil svojega boga. Dekler bi ne umrl. Toda, ali bi res umrl? Umre tisti, ki nekoč živi. Ali sem jaz živel? Dihal bi, spal, molil. Ali je to življenje? Ali je to življenje, da se dan in noč bojiš tistega, ki ga moliš? Kdo je on? Bitje? Sila? Moč? Razum? Kdo je on, ki se ga bojiš prosit, naj ti tisto, v kar veruješ? Naj ti odpre vrata. Če bi se le ta odprla, bi bil potem srečen? Stopil bi v drugo sobo, nekoliko svetlejšo in večjo od tvoje, stopil bi pred veliko gladko površino, arzlo, toda lepo. Spoznal bi, da je to okno, zunaj njega pa drug svet, veliko večji od tvojega. Spoznal bi, da si bil dolgo zaprt v majhnem prostoru, v katerem si bil velikan. Spoznal bi, kako majhen si v resnici, kako krut je bog, ki ti je povedal resnico. In stekel bi nazaj v svoj svet, v svoj prostor; stisnil bi se v kot, v najbolj temen kot in bilo bi te strah. Boga ne bi bilo več, vrata bi bila odprta. Toda ti bi ostal v svojem svetu, svetu v katerem si velikan.

Ali bi bil še vedno velikan?

Alojz Žgur

GIMNAZIJA "VENO PILON"

GLAVNI UREDNIK: VESNA ILJIČ

UREDNIŠKI ODBOR: MAJDA VIDRIH, ADA ČERMEJ, ALOJZ ŽOUR

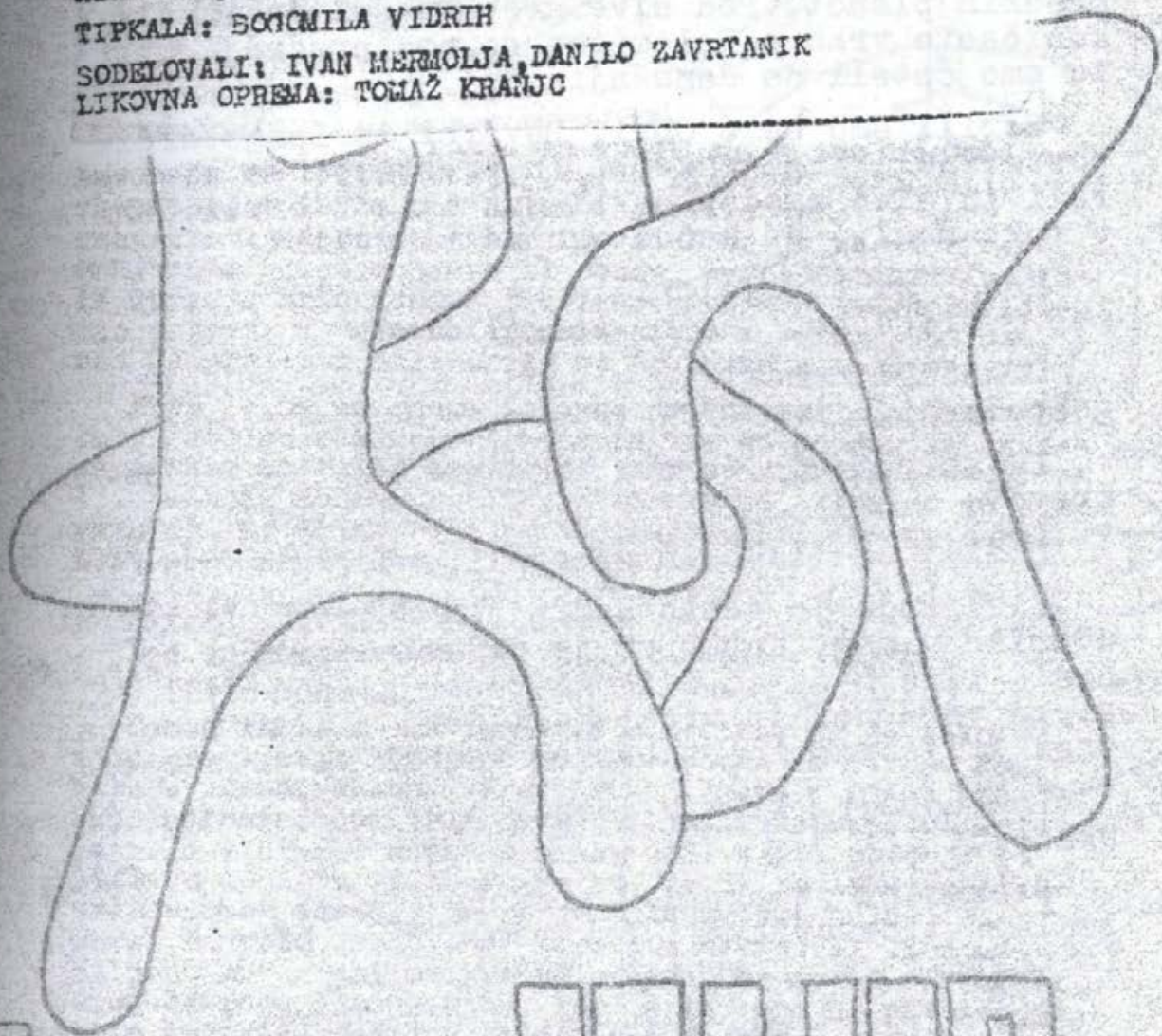
TEHNIČNI UREDIK: BOGDAN BRECELJ, TOMAŽ KRANJC

MENTOR: prof. IVANA SLAMIČ

TIPKALA: BOGOMILA VIDRIH

SODELOVALI: IVAN MERMOLJA, DANILO ZAVRTANIK

LIKOVNA OPREMA: TOMAŽ KRANJC

IZVIR

GIMNAZIJA: V. PILON
ADDOVSCINA

LETO-IV.

33.34

VZPOREDNICE:

O Z R I M O S E N A Z A J I

Tu smo se usedli, na obronke obmorskih gričev in kraških planot. Pod sive grebene Julijskih Alp in pod koničaste vrhove Dolomitov so nas prededje usadili in tu smo ostali do današnjih dni.

Borili smo se z Obri, Bavarci in Longobardi. Si postavljali knežje kamne in prestole, da živi bi ostali in sled zgodovine bi pustili. Z brati Čehi smo si v roke segli, da usodo skupno bi delili.

Mnogo tujcev je prišlo na naše polja, pehnili so nas v hribe med gmajne in goličave.

Graščaki nemški in gospoda duhovna postali so naši gospodarji.

Prinašali smo darove in desetino, veliko in malo pravdo-

Hodili na tlako in zabavali, vse, kakor je prav.

Življenje je teklo naprej in naprej, dokler ni udarilo v nas. Kot grom je usekalo, prišli so hudi časi. Tlačen se je dvignil zoper gospodarja! Poltrezni sluga vzravnal je vrat! Maziljeni vladarji so padali pred giljotino in razbesnela drhal je pela marseljezo!

Prebujenje, živelo prebujenje, tudi za naš slovenski rod!

Sesula se je zgradba srednjeveškega tiranstva in podlega licemerstva! Vsak narod hoče živeti svobodno in postati sam gospodar svoje usode.

Prihajajo trume in množice, nepregledna roke rodov se valj proti spomeniku.

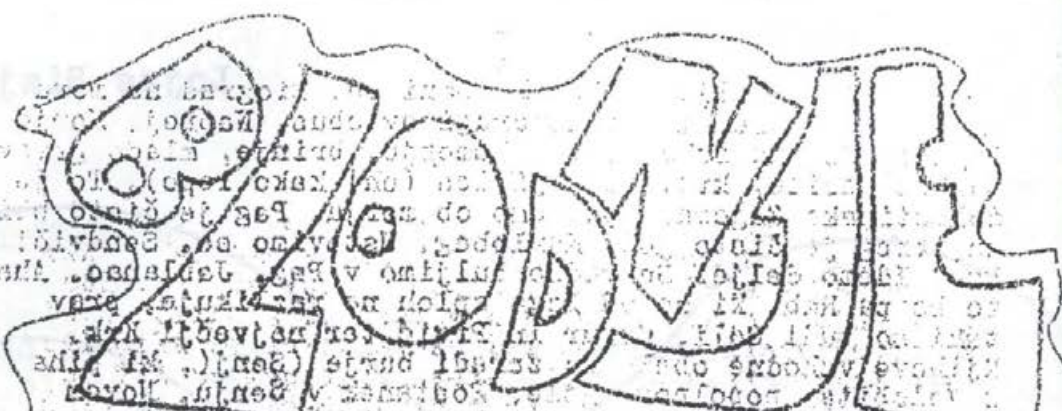
Na njem pa piše - pridite vi, ki ste bili oropani najsvetlejšega kar je v človeku, oropani svobode, ogoljufani in poteptani v prehi. Pridite tudi vi kmetavci in proleterji, prezirani in osramočeni z okovi vekeve, le pridite in pokažite svoje pesti.

Uporni stojimo in tamogalvi sredi morij druge svetovne vojne. Nežni otrok se s trepetajočo roko oklepe vratu svoje matere. Tam si nekdo koplje jamo, v katero ga bodo sestrelili. Žalujoče sonce krvavi ne zatona, kot bi hotelo objeti vro bol naše izmučene zemlje.

Moj brst sega z žuljavo roko po gnoju in zemlji. V
slovensko besedo in pesem se je zaprl. V njo vpleta
cvetje duše svoje in upa v boljše čase.

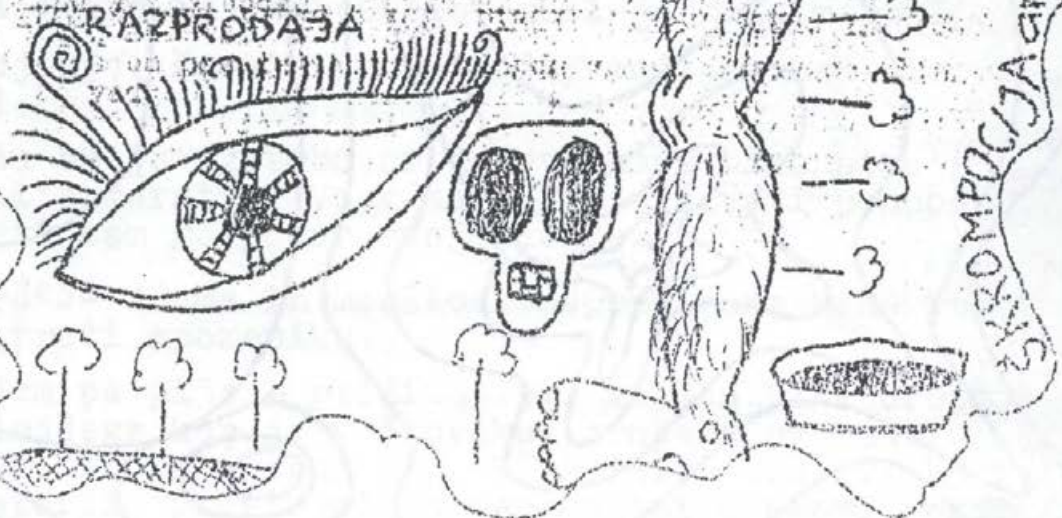
Lojze Bizjak

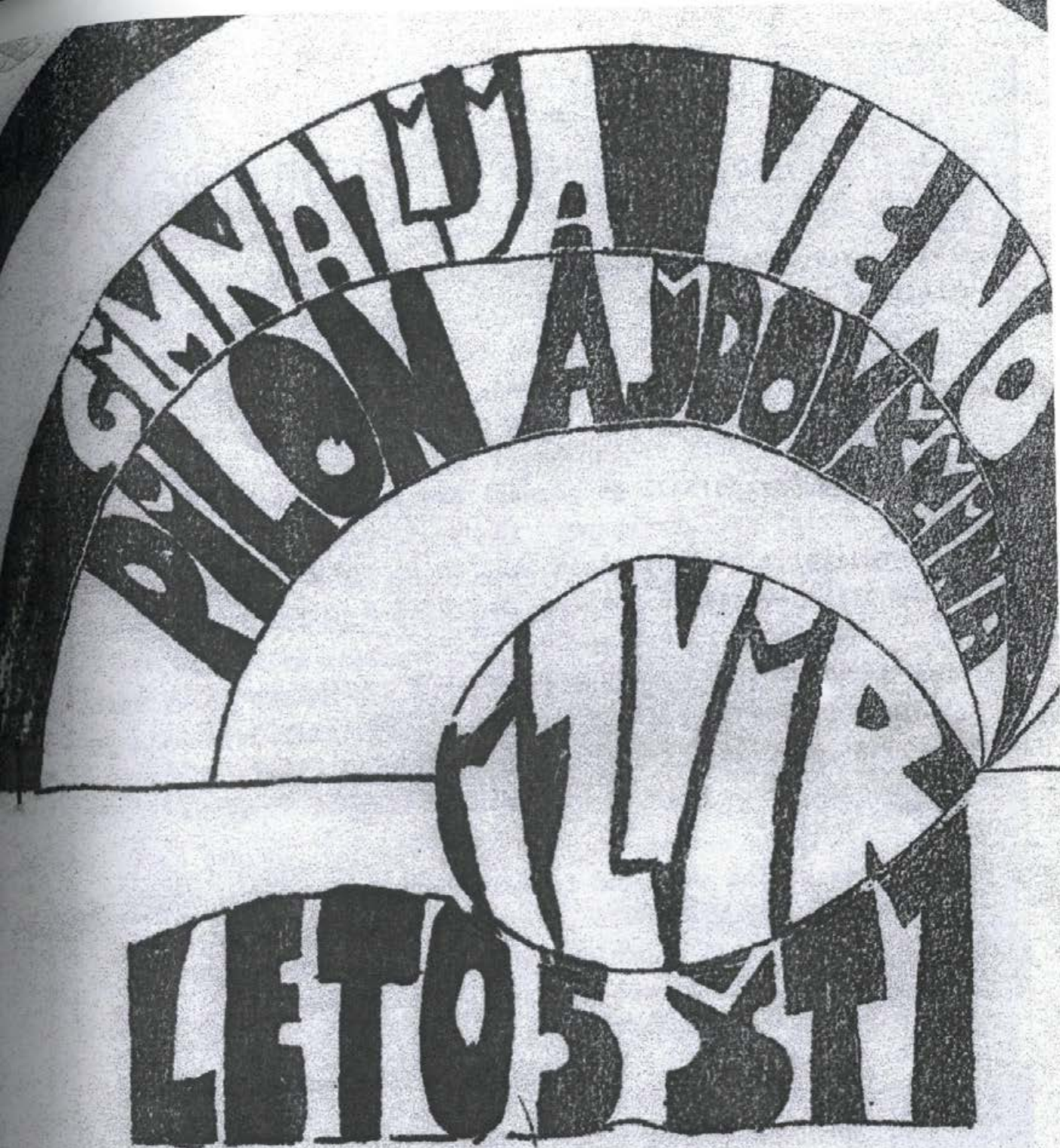

ODREZANA NOGA STOPA PO GNOLU...
KRVAVE DOČI PLEŠEJO SVOJ
VSAKDANJI PLES
ODREZANA NOGA STOPA PO GNOLU...
KRVAVE DOČI PLEŠEJO SVOJ
VSAKDANJI PLES
ODREZANA NOGA STOPA PO GNOLU...
KRVAVE DOČI PLEŠEJO SVOJ
VSAKDANJI PLES

RAZRETA, STEGNA SE ŠIRIJO PROTI SONCU
KRI KAPLJA Z OBLAKOV
V MESNICI JE

EXROMPOCJA and MONOLIS

INTERVJU Z GRUPOX

Jož, kako se mi mladi razumemo med seboj. Kako držimo skupaj. Figo, pasjo! Vse skupaj je en sam cirkus in če že držimo skupaj, je to zato, da bi nasprotovali drugim - starejšim. Mladi smo vsi enaki, a človek si ne more predstavljati, kako razsocializirani smo že. Ah, čisto navaden delavec da je? Ni vredno besed. Pravijo, da je brezposelen! "Huligan, jasno!" Ali ga poznaš? Kaj pa imaš tu za spoznati, samo poglej ga...Pravzaprav je revež. Cel dan se nateguje okrog. Ta dolgčas, ta žalost...Sem pa tja človeka ne moreš spoznati, dokler se vsaj ne pogovoriš z njim.

30. november 1971. - Pa greva v volčji brlog, da vidiva stvari na lastne oči. KAVARNA ali SALOON po njihovo. Gotovo bo kakšen kje prilepljen. S prof. Slamičevu naju je bilo pošteno strah. Saj veste, "huligani" ti mimogrede pokažejo, da so njihovi bicepsi in tricepsi še vedno "HOME ; MADE".

Ena kavica za pogum Za vsak slučaj držim prekrižane prate - "Ampak vi greste prva!"

- "Dober dan! Ali lahko prisedemo? Veste, kot zastopnici glasile ajdovske gimnazije, sva sklenili, da je nujno, da se mladi naše gimnazije malce seznanijo z ostalo mladino, pa bi vam radi postavili nekaj vprašanj....."

"Torej intervju. Seveda, kar sedite."

- Ne pozabite zapisati, da pijemo slivovko. - Jaz ne! -se oglesi nek nesamozavestnež.

Potlej pa čisto uradno - Sliši se, da se zbirate v nekakšno skupino. - / Kako so novinarji vljudni. Mislim namreč klapo ali nekaj podobnega /

- Da, že dve ali tri leta smo stalna skupina. / oni tudi mislijo klapa ali nekaj podobnega /

- Koliko pa vas je? /"ajdovskih huliganov" - okrajšava AH /

- Približno dvajset. Starost od šestnajst do dvajset let.
- Ali je kaj trden vaš most?
- Kot kamen in kost. stilsko označeno
- Mislim, ali v stiski drug drugemu pomagata?
- To se razumi.
- Pa so med vami / AH / tudi nedeljaki člani?
- To pa ne. Kogar sprejmemo medse, mora biti O. K. in potlej naša koža in kostmi ter filo vred.
- Kje, kdaj in kako se zbirate?
- Po navadi v saloonu, na plesih, včasih pri komu doma. Največkrat se dobimo popoldan, proti večeru. Ob nedeljah in praznikih tudi podnevi.
- Hodite v kino?
- Jasno, rezervacije v šesti in sedmi vrsti.
- Kaj najraje gledate?
- Po malem gledamo vse, včasih so nam kriminalke, drame...
- Pa v gledališče, greste kdaj?
- Ne. ; Ja, jaz grem včasih v Ljubljani.
- Hm, ali ste kje v službi, se šolate, ali kako je s to stvarjo?
- Sem vajenec, delam na Kovinski, sobosliker, prišel sem od vojakov pa še nimam službe, v kratkem grem na ladjo, trije od nas so brezposelni.
- Kako to?
- Eden je še "frišen". Ostala dva, no ja, enola in tako naprej.
- Pa ne morejo začeti znova?
- Ko pa se človek nima s kom pogovoriti, samemu ti pa zmanjke poguma, če te pa noter in noter tlačijo.
- Kako je z denarjem, mislim, če je kdo suh, ali mu posodite?
- Jasno, drug drugemu pomagamo. - Meni gre bolj težko z dvema tisočaki na teden. - Ja staršev še osem mesecev nisem videl. V Nemčiji delata - obe.
- Kakšen odnos imate do starejših?

- Na miru jih pustimo, bolj kot oni nas.
- Pa alkohol - pijete.
- Pijemo. Več ali manj vsi.
- Vam je všeč Ajdovščina place?
- Ne posebno. Ljudje niso preveč simpatični pa tudi zabave je premalo.
- Kaj si pod tem predstavljate?
- Ja plese in take stvari. Radi bi imeli mladinski klub.
- Kakšen naj bi bil po vašem mnenju?
- Prostor, kjer bi lahko igrali šah, namizni tenis, imeli disko klub, da bi človek lahko tam pokazal sovrstnikom, kaj zna: recimo recitiranje. Zraven bi morali imeti tudi Bife.
- Ja, kdo bi pa poskrbel za alkoholno preobremenjene osebe?
- Sami bi jih spravili k pameti.
- Torej bi sama mladina vodila te Mladinski klub, prodajala pijačo, skrbela za red in disciplino...
- Da. Tisti, ki ima več možnosti, bi bil lahko tam stalno zaposlen. Biti bi morale vsaj dva, ki bi to stvar vodila.
- O vas se slišijo tudi nelepe stvari.
- Ja, nekateri izmed nas tudi marsikaj nakuhajo. Pijača povzroči hude stvari. Takrat se nekateri ne morejo obvladati in najmanjše izzivanje je dovolj za pretep.
- Ali se vam zdi prav, da nekoga zmerjate, mu vsiljujete svojo voljo?
- Ne to se največkrat zgodi v pijanosti.
- Ali imate svojega "glavnega"?
- Nihče ni "glavni". Vsi smo enakoprevni.
- Sliši se, da tudi kradete.
- Morda - nekateri - včasih. To ni razvada. Če neko stvar nujno rabiš in si brez denarja, jo pač suneš - na primer hrano.
- Ali biraje živeli ločeno od družbe, ki vam ni preveč naklonjena?
- Da. Če bi mogli pretrgati vse stike z družbo, bi živeli v nekakšni komuni. Drugi iščejo samo naše napake. Težko je nekaj doseči v takem okolju. Če bi živeli sami zase, bi laže

nekaj dosegli, delali in dokazali, da nismo taki, kot si mislijo, da smo.

- delaš po osem ur na dan in se po delu nimaš kam dati, nimaš kaj početi, greš v saloon, vidiš pijance, ki se nacejajo, pa se napiješ še ti, zaradi dolgočasje, žalosti, ker je vsaka tvoja poteza že vnaprej obsojena na propad. potem ti kdo kaj reče in tvoja obramba je napad. Če vidimo, da so starejši proti nam, da nas ne razumejo, jih ignoriramo, saj ne moremo pričakovati, da se bodo lahko vživeli v nas, pač gledajo na svet skozi prizmo starih časov. A proti nam so tudi mladi, naši vrstniki, ne razumejo nas, ne morejo nas razumeti. Užalijo in razbesnijo te mimogrede. Nočejo in ne morejo dobiti stika, z nami. So nas prizadene. Če bi imeli mladinski klub, bi bil za vse mlade, a vsak bi se tiščal v svojem kotu, težko bi se zblížili.

- Ali kaj berete?

- Tudi. Nekateri resnejšo literaturo, drugi kriminalke, stripe...

- Ali bi bili za to, da si mladi po filmskih predstavah neke zberejo, razpravljajo o tem, kar so videli. (Tu mislimo na nekakšen filmski klub.)

- Da treba bi bilo poskusiti.

- Kaj vam pomenijo prazniki, na primer 29. november?

- Ljudje so pričeli misliti, da je človek vesel vsakega praznika, tudi 29. novembra, le da ima čimveč prosto. Ni res tako. Človek sploh nima občutka, da je bil to kakšen praznik. Prost dan, kot vsaka nedelja. Nobene proslave, ničesar. Nekaj tretjerazrednih plesov in to je Dan republike. (!) -- opomba avtorja.

- Kaj pa poznate, ali si mislite ustvariti družino, normalno življenje?

- To si želi vsak človek, posebno tisti, ki tega ni doživel v svoji mladosti.

- Kot sem slišala je marsikdo izmed vas videl že precej sveta. Kakšna se vam zdi Jugoslavija?

- Najboljša država na svetu.

Vesna

PLJUNEŠ
NA TLA
IN

NITI SRCE TE NE BOLİ

VEČ

ČEVERP

NI

TOK

KOT

ČEV

S

PREVEČ

JE VSEGA

JE

O

N

C

A

IT SOLAŽNIEČ

IN

DEŽ

JA

IN

N

EM

OTAZ

KRUHA

IN

LAKOTE

IN

V

RT

ARIŽ

E

INEC

PO

Y

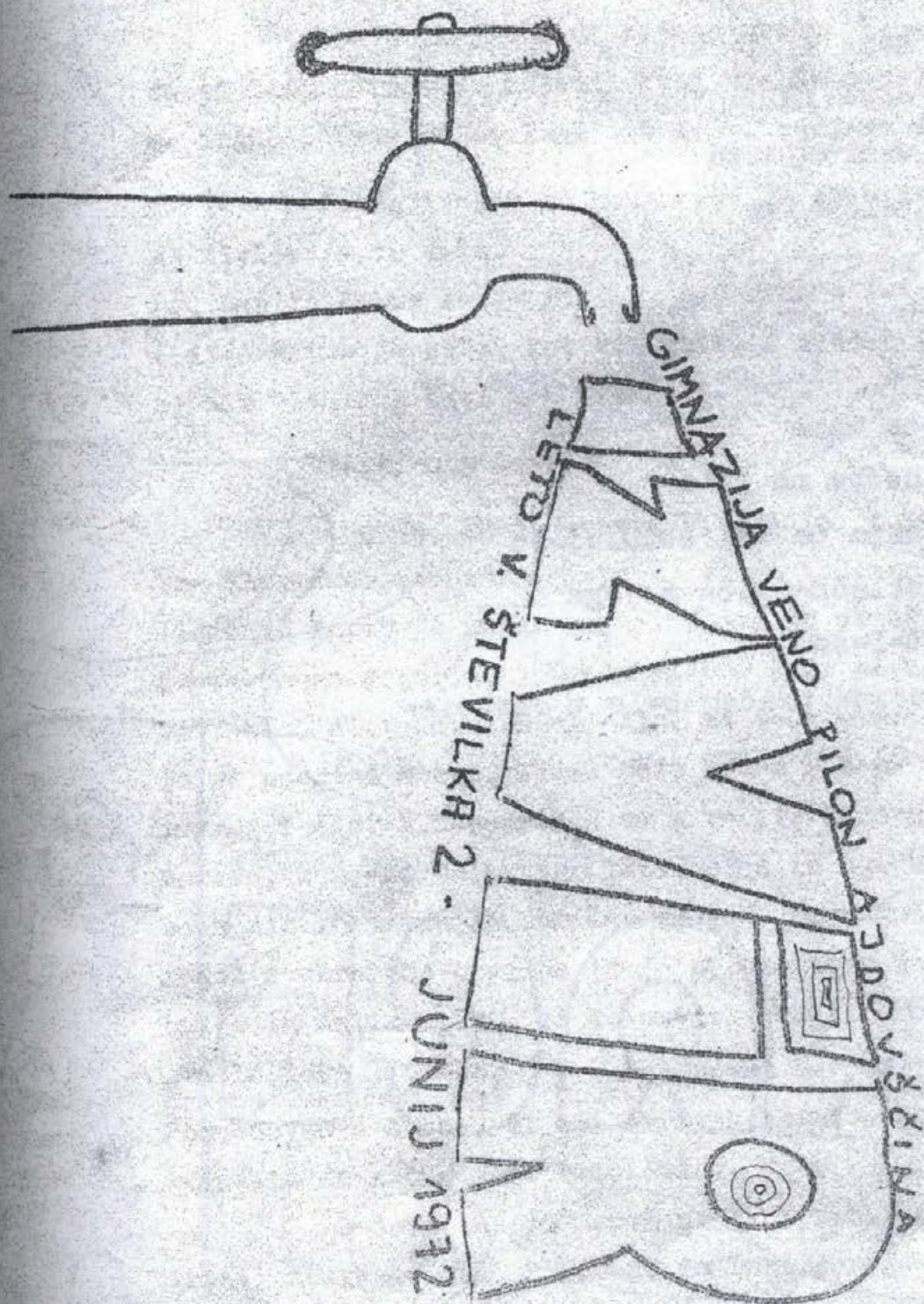
RTS

TAPES

L

P

TAPES

Svojo sliko imam uokvirjeno
na pisalni mizi
pustil sem si dolge
lase
mama mi je kupila
nove "Blue jeans"
vsako jutro
telovadim
po ure in ure se gledam
v ogledalo
na ulici se vsa dekleta ozirajo
za nama
hodim na ples
samo da vsi občudujejo
skladne gibe mojega
telesa
morda pridem celo v časopise
Joj kako sem lep

TEENAGE

Že se mu svetijo hudomušne misli, v razdalji enega decimetra je zagledal mastno muho.

Epifana udari s kladivom, razprava se začne...

T. = tisto

Po kotih operacijske dvorane

pajčevina

v odprti lobanji pred nami

pajčevina

žila

pajčevina

srce

v pajčevini

usta

polna pajčevine

iz ušes lezejo pajki

taglavni so

vei si mislimo

kaj pa bo take

pajčevina

pa jo pustimo

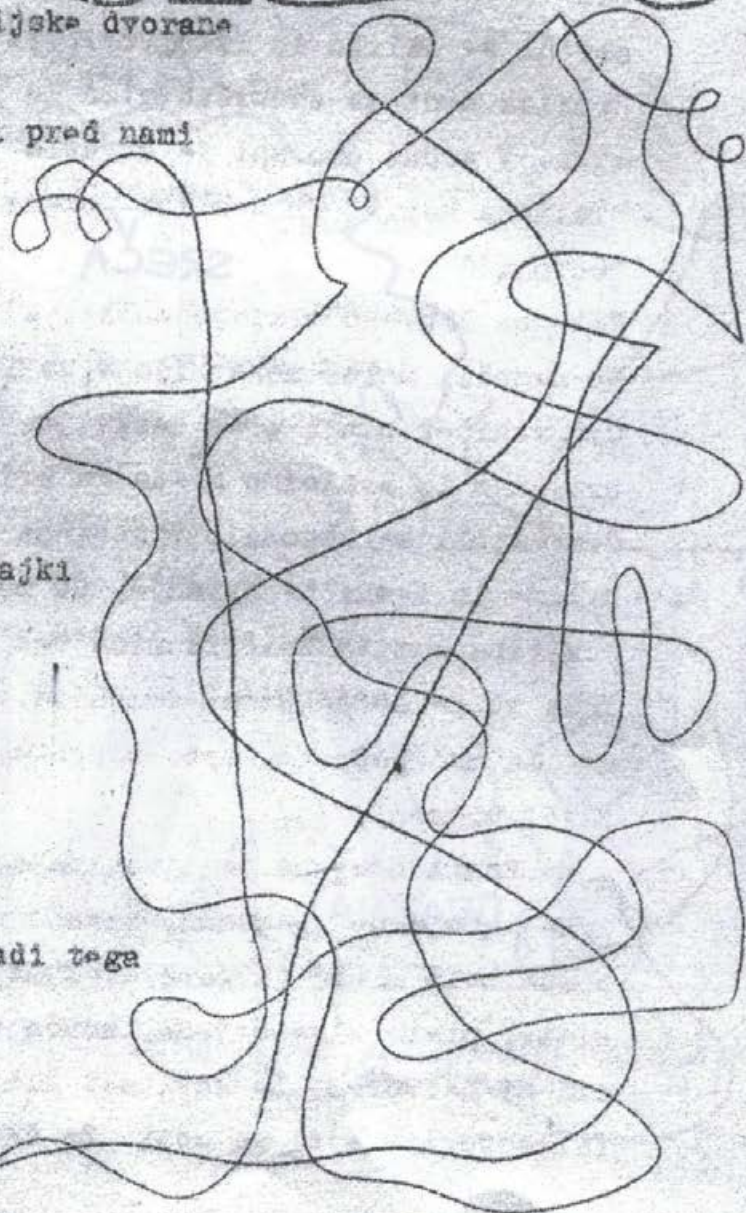
na miru

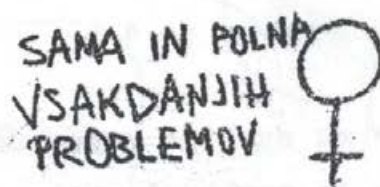
ta človek je zaradi tega

umrl

pa niso vei tako

občutljivi

P.S.: SE POUČIJA, SĄJ NISMO OSŁI, DA BI ŚLI
LE ENKRAT NA LED.

1.

74

GLAVNI UREDNIK :
UREDNIŠKI ODBOR:

ROJC Nevenka
PREMRL Ivačka
ŠTANC Bruna
ČRNIGOJ Slavica
BAČAR Polonca
ILJIČ Vlasta
STEGOVEC Zorka
BOŽIČ Nava

TEHNIČNA IZVEDBA:

BAVČAR Darko
BRAS Nidja

izviti

Ko je pred tremi leti izšla poslednja številka Izvira je na prvi strani pisalo:

I Z V I R - usahnil bo, če ne bo dovolj izvirnih prispevkov.....

Res jih ni bilo dovolj in tako je lansko šolsko leto minilo, ne da bi izdali eno samo številko šolskega glasila.

Kje so vzroki?

Gimnazijci smo mladi in še nabiti z energijo, živimo v obdobju, ko je naše življenje najbolj razgibano, polno iskanj in doživljanj. Vsak dan se srečujemo z nešteti problemi, nalogami bodisi v šoli, ali izven nje. Živimo v času, ko se nam izoblikuje naš odnos do sveta, do vsega kar nas obdaja, do lastnih ravnanj. Mladost nam prinaša avanturistične doživljanje, prve ljubezni, nepozabna srečanja, težka spoznanja, odkritja in no vem kaj še vse. O vse tem razmišljamo, včasih še preveč. Popoldneve presanjamo v spominih na potovanja, v iskanju odgovorov na zastavljena vprašanja, v izpopolnjevanju svoje zbirke... Le malo pa je med nami, ki svoje doživljanje, občutke in odnose do nečesa tudi zapišejo in jim dajo realnejšo obliko. Tako se je na gimnaziji nekajkrat pojavila težnja za izdajanje glasila, a je žal ostalo le pri težnji. Premalo zagona in volje je med nami, pa čeprav bi morali ravno to najbolj opaziti. Kje so ostale vse naše moči in pripravljenost nekaj narediti, kje je ostal naš pogum svoja čustva in vtise posredovati drugim? Vprašanja zaman iščejo odgovore, kajti nihče ne zna odgovoriti.

Letošnja prva številka Izvira naj bo vzpodbuda vsem, ki še kdaj poskušali pisati, pa niso zbrali dovolj poguma. Če hočemo, da bo naše glasilo res odraz našega življenja, dela se moramo vsi potruditi in prispevati k izidu novega vilk Izvira.

Č R V I

Po žilah mi lazijo ostudni črvi
in se bližajo nežnemu arcu,
lazijo in se zažirajo vame...
Med prsti gnetem ilovico.
Nabira se mi za nohti
in prav ljubko se mi zdi,
saj se počutim otrčajo...
Moji lasje so pričeli gniti
in svetli kodri že zaudarjajo.
Poslušam, kako dva črva klepetata
Eden je prilezel do glave
in verjetno kolne smrad mojih las.
Naredim majhno kroglico iz gline
in jo vržem črva v obraz.
Razlezla se mu je po obrazku
mu zalizala oči in verjetno še kaj drugega.
Dvignila sem se in si prižgala cigareto,
ki mi jo je dal tisti moj sosed,
ki ima preluknjano spalno vrečo.
Fuj, tudi cigareta smrdi in črvi
spet kolnejo...
Cigareto ugasnem v glini
potem pa si kar iz gline naredim
drugo in si jo za štos
prižgem,
da bi vrgla na finto
še poslednjega črva...

ALA.

SUZE U TVOJIM OČIMA.
JEDAN UZDAH.
GDE SI SADA VOLJENA?
MOŽDA TE DRUGI LJUBI.
S NJIM ŠETAŠ I BEREŠ CVEĆE,
A MENE SI OSTAVILA.
SAD TE GLEDAM I U SNU TRAŽIM.
LUDE SU MISLI MOJE.
ZBOG TEBE PLAČEM I
I NAPUŠTAM DRUGE ŽENE.

Sinanović Izet

V E S N A

Ti Vesna sjećaš se
onih školskih dana.
S ovetom u kosi
kao smo trčali pored reke
i ti si mi dala
poljubček svoj.

Još se toga sećam
ali osećam da
me prže usne tvoje
kao beli mak.

SAMO TEBI

Smiješ se po ko zna koji put
sve što poseduješ i taj pogled
kao kameni cvet.
Da ne postanu tvoje ti si kamena
ali se još meni sviđaš.

V E R A

Ti Vera još me voliš
da li ćeš doći tiho
poput onih drugih noći
da li ćeš me zvati
ali jednostavno prići
u drugoj četnaji.
Ne da ji srce već dođi
dušo u moj dom.

Sinanović Izet

Znam, da si sama. Možda te još
volim; neću doći ostani sama.
Ali te i sada još volim. Ja.

Izet

UREDNIŠKI ODBOR:

HVALA ALENKA
ŠELJ MILAN
KOREN EMA

MENTOR:

IVANA PROF. SLAMIČ

TISK:

ŠELJ MILAN
KERKOČ BARBARA

ŠC AJDOVŠČINA
1977-78/1.

Biti brez obotavljanja - to pomeni, biti karisti. Ker
je ni, nima več moči za nasmeš. Nadejati bi morala o-
klop, da se ne morem ob upoštevanju na tvoj nasmeš.
ASOCIACIJE na tvojo moč, na tvojo vero v nasmeš.

Amor tu je jesen. In prišla do zime. Vse je v
maji. Tudi maska se mešamo zive. Ne morem je iz
spomina črpati moči za nasmeš in želim si, da bi me-
la čimprej potopila vase tvojo sliko, da bi brez se-
vesti, da obstaja tvoj nasmeš, lahko čimprej
vedno se je poigraval s črkami.
Nabavila svojo masko, se igrala v svoji sliko, da bi
se počutila karistično, neodvisno.

Premetaval jih je in jim spreminjal pomen.
Bojim se, da mi nihče več ne bo rekel, da bi za-
dovoljna pod masko. Tvoj nasmeš je vama zanesel dvom.
Ker je bil nasmeš na enak način, na enak način.

Tudi dajati je znal.

Podaril mi je enostavni L,

v dlan mi je stisnil široki A,

iz živžava otrok je ukradel veseli Ž,

ko je vame prevrnil stolasti N

in navadni E.

Zasmejal se je kot čisti U,

podaril mi je prvi P,

ko se je poslavljajal z običajnim E.

BALADA O BELEM, ČRNEM IN RDEČEM

Danes je pri njih veliko ljudi.

Prišli so na njegovo žetev.

Rekli so, da je z zorenjem konec,

da se njegovo klasje pripogiba k tlom

in da bodo njegovi sokovi pijača žejnim.

Spravili so svetli srp skrbi

in posegli po zarjavelem rezilu samostojnosti.

"Na," so rekli. "Vzemi!"

Potem so močno, močno zavrteli globus

in vrtljaj se je zarezal globoko v zoreče telo.

Pritekla je kri. Njegova kri.

Č r n a od sovraštva,

b e l a od nezrelosti

i n r d e č a .

Rdeča od krikov upora.

Zdaj bleda ženska joka v svoje bele čipke

in moški poleg nje z molkom kriči.

O mati! Njegova mati!

Ne, ona ni kriva, da je priteklo belo, črno

in rdeče.

Ni kriva!

Vedno je zalivala v belih travah njegovega

srca.

Svet ga je zastrupil,

spoznanje sveta.

POSTE, SMEJTE SE, BODITE

COCACOLA JE
SREČNI
PIJTE
TA' PRAV
COCA
COLO, TO JE
TA' PRAVO
BRUH
BITA' PRAVO
T. B.

ALBRUH ALB,
BI BRUH AL
LBIBL
ALBRUH ALB,
BI BRUH AL
LBIBL

(Circular stamp containing mirrored Cyrillic text)

UREDNIŠKI ODBOR

HVALA ALENKA

ŠELJ MILAN

KOREN BENA

MENTOR

IVANA prof. SLAMIČ

2

VIDELA

sem

nebo

Nebo

ki vase me j

vabilo

Videla

sem

temo

temo

ki

v njo bi se lahko

vse moje delo

pogreznilo

BOLEČINA...

zajeda se vate

grize, usta....

Boli te

boli duša, srce

V tebi kriči, kriči

in te boli

Rana,

rana je

v tvojem srcu

Rana, ki je ne more

pokriti skorja pozabe

Rana,

ki ne celi se rada

Prosim ne drezaj,

ne drezaj v rano

Ne drezaj,

ne sprašuj;

samo molči, molči

Iz moje rane kaplja krv kri

kdo mi jo nadomesti

kri kaplja

kaplja

Kukanja Tea, 2.c

Rotacija tvojih misli,
prepletanja strun tvojega življenja,
prežanje na vnebohod tvoje matere,
ki te je rodila
na poti v Betlehem.
Pozdravljeni atomi
paradižnikove zrele barve.
Toni tvojega brenčijo
kot kolesa kočije drdrajoče
čez ožarjeno nebo.
Glej jo! Ravnokar se je povzpela
na most.
Bliski mi parajo misli!
Z grozo slišim rdeč krik,
ki je segel do praznine v
moji duši in jo napolnil z lučjo.

Batagelj Nives, l.a

NEKEGA DNE BOM GREČNA,
nekega dne bom spet čutila solze
v obitih sanjah.
Nekega dne bom vzela novo ljubazen
in v naročju tistega dne bom umrla
v dolgi beli obleki... nekega dne...!

Iščem te v nasmehu pomladnega dne,
gleдам te v očeh sanjskega privida.
V mozaiku rimskega boga
iščem tvoj nasmeh in moje solze.

Prijela sva ga za roke
in ga peljala skozi svetlobo in temo.
Ko sva prišla na konec,
tja kjer se poti življenja križajo
sva se ozrla nazaj
in se zgrozila v praznino.

Pustila sva najinega otroka
na križpotju
in odšla vsak svojo pot.

Alenka Vodopivec, 2.b

ZNR

SC.
AIDOVSCINA

UREDNIŠKI ODBOR

ŠELA Milica
KOREN Ema
STIBILJ Tea
ČERNIGOJ Tanja
PARAVAN Mojca

MENTOR

IVANA prof. SLAMIČ

3

MI, MLADI

Sredi oktobra se je zbralo novo predsedstvo MO na naši šoli.

Lahko rečem da samozavešči in volje do dela v tem predsedstvu ni manjkalo. Pridružil se nam je še nov mentor in takoj smo prišli za delo. Zastavili smo si obsežen program, poln zanimivosti in novosti. V njem smo vključili vse aktivnosti mladih na naši šoli: od plesov, športnih srečanj pa do srečanja z mladimi iz drugih šol. Polni člana in vestnosti smo začeli z izvrševanjem zastavljenih načrtov. Vendar nas je že mladinska konferenca razočarala. Ugotovili smo, da se pojavljajo stara, zarjavela vprašanja:

"Zakaj imamo mladinsko organizacijo na naši šoli?" in "Kdo bo delal v mladinski organizaciji? Ali naj bo to prisiljena, če ne "obvezna" oblika združevanja mladih na gimnaziji? Ali pa naj bo to pravica in dolžnost vseh mladih, ki naj bi s skupnimi močmi ustvarili in zgradili nekaj, kar bi dokazovalo to, da smo mladi, da smo delavni, da smo del družbe, v kateri živimo."

Že ko se vprašujemo, kaj naj bi delali mladi, se lahko vprašamo: Ali ne bi bilo prav, da bi zapustili naši gimnaziji tudi nekaj drugega, ne samo zguljene klopč? Saj ne, da je aktivnost mladih le to, da samo sestankujejo, se pogovarjajo in vse ostane samo ob praznih besedah. Ne, to ni res. Vendar si mladi v predsedstvu želimo, da bi prišli tudi drugi na naše stanke in bi videli, da te niso le obrabljene fraze, ampak da se na sestankih pogovarjamo, kako, kaj bi skupaj naredili, kako bi bolj popestrili naše gimnazijsko življenje.

Žalostno je dejstvo, da jih od približno 270 dijakov na naši šoli dela le sedem. To pomeni, da teh sedem opravlja delo še za vse ostale. Teh sedem poskuša, da bi naloge čim bolje opravili; ob kakem neuspehu pa tistih 263 povzdigne glas in seveda krivih je tistih sedem. Pri tem pa ne pomislijo, da so tudi sami člani mladinske organizacije.

Prepričan sem, da bi bili uspehi večji, če bi več mladih prišlo za delo. Tudi poskus, da bi predsedstvo razširili, da bi ustanovili komisije za posamezne aktivnosti, ni rodil uspehov. Ostalo je le ob predlogih - mladih voljnih dela pa ni bilo nikjer.

Lahko pa pohvalim le zelo redke posameznike, ki so se pridružili predsedstvu ob organizaciji raznih prireditev. Kljub temu kažejo nekatere spremembe na bolje. Tistih sedem dijakov v predsedstvu je res aktivnih, da bomo po boljših uspehih, da izpopolnjujemo zastavljeni program. Že to, da jih je letos aktivnih 7, medtem, ko so bili lani trije, je uspeh. Uspeh je tudi to, da smo si priborili svoj prostor.

V prvem polletju smo se ukvarjali z organizacijo plesov, organizirali smo sprejem prvih letnikov. Predsedstvo se je udeležalo dvednevnega seminarja v Črnem vrhu, kjer smo se pogovarjali o nalogah SLO, o udeleževanju mladih v družbi in povezanosti vseh mladih na območju občine.

Naša velika naloga ob koncu šolskega leta je evidentiranje mladih v mladinsko delovno brigado, ki se bo v mesecu avgustu udeležila delovne akcije Kobansko 78.

V mesecu mladosti se bo naša nogometna ekipa udeležila prvomajskega turnirja Predmeja 78.

Sodelovali pa bomo tudi v kulturnem in ostalem programu ob sprejemu štafete mladosti, ki bo s pozdravi tovarišu Eitu za njegov rojstni dan prispela v Ajdovščino 3. maja. Sprejeli jo bomo od novogoriške mladine.

V programu mladinske organizacije je tudi ustanovitev fotokrožka in šolskega radia. Akcija že teče po razredih in mislim, da zdaj lahko dokažemo, kaj zmoremo.

Šolski radio je že dolga leta oblika informiranja, izobraževanja in zabave mladih po srednjih šolah Slovenije.

Zato bi bilo prav, da šolski radio ne bi manjkal na naši šoli. Mislimo, in pamo, da bomo s pomočjo profesorskega zbora in vseh mladih to tudi uresničili. P

Prostor za fotokrožek je pripravljen in profesor Tomažič je obljubil, da bo lahko vodil krožek v naslednjem šolskem letu. Tako bo zadovoljeno tudi tistim mladim, ki menijo, da je na naši šoli kljub mnogim premalo krožkov.

Veliko je stvari, ki bi jih lahko spremenili iz besed v dejanja. Zavedati pa se moramo, da je treba delati - sodelovati.

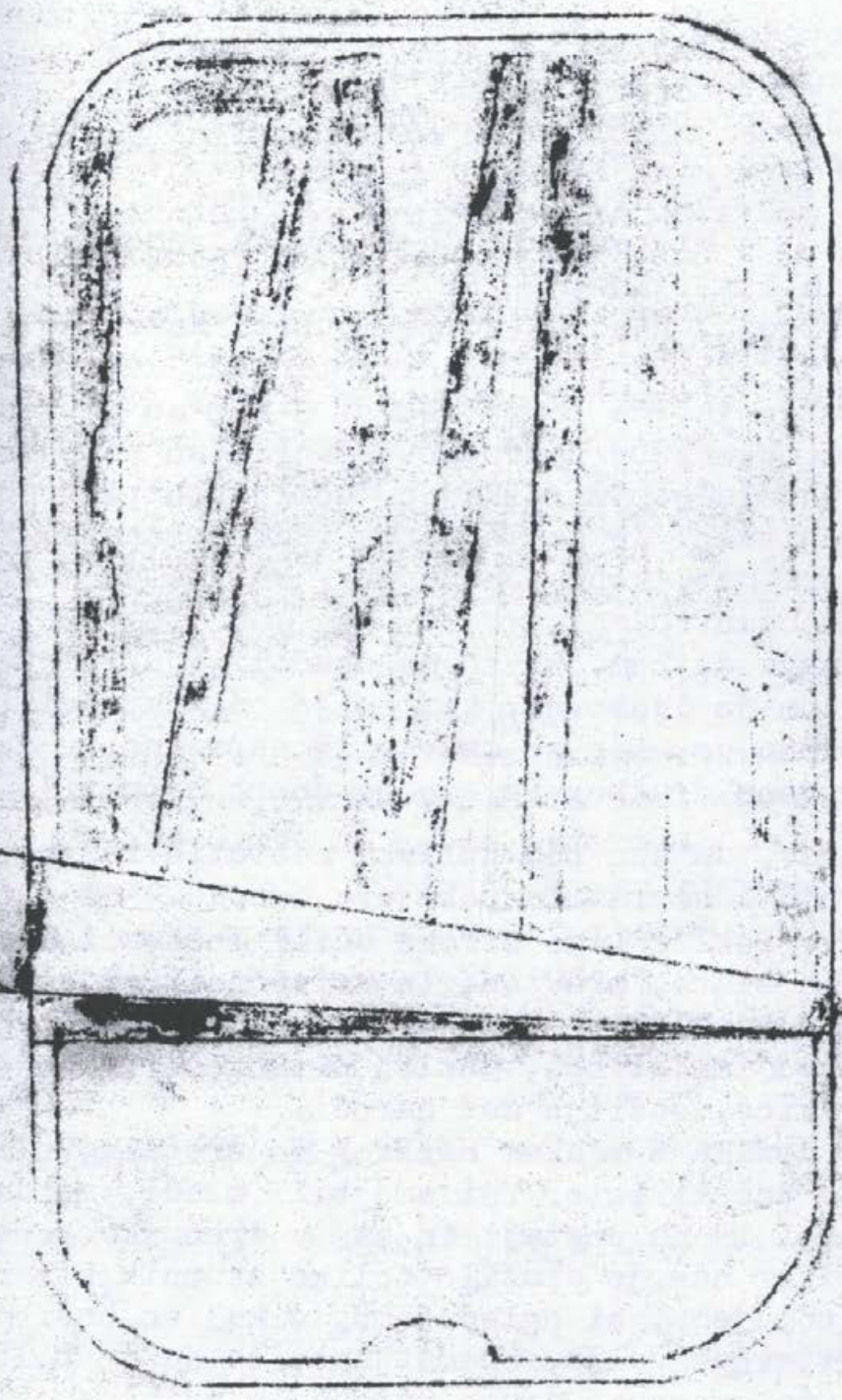
SPOZNANJE

zaljubila sem se ravno vate
pika
od tistega lepega dne
vidim samo še tebe
pika
ni mi mar šola učenje
če te vidim sem srečna ves dan
vprašaj

bridek spomin me prešine
ko se spomnim besed
pusti ga - ni zate
vem da me ne ljubiš
toda jaz ljubim
TEBE
tega mi ne more nihče
vzeti
in te ljubezni
ne morem nikomur
dati

O NESREČNI LJUBEZNI

zaka je moja ljubezen
vedno tako nesrečna
vprašanje je to brez odgovora
nihče
mi ga ne bo
dal
in ga tudi ne pričakujem

1978/79 - št. 1

UREJA UREDNIŠKI ODBOR

Milan Šelj

Tea Stibilj

Mirjam Trampuž

SODELAVCI:

Ardea Česnik

Zvone Čtanc

Erna Koren

Alenka Vodopivec

Tea Stibilj

Brigita Krapež

Tatjana Hoenigman

Milan Šelj

Ksenija Černigoj

Gašper Marc

Martina Černe

dve anonimni pesmici

MENTORICA

Ivana prof. Slamič

DOMOVINE NAŠE VSEGA SVETA

Zdi se mi, da že od svojega rojstva naprej vem, da so Nemci in Italijani med vojno pobijali najboljše naše ljudi.

To sta mi povedala že oče in mati, najbolj pa so mi s tem znanjem polnili glavo v osnovni šoli. Tudi knjige, ki sem jih prebirala in so bile sicer prirejene za otroke ter so pripovedovale o pametnih mulah, pogumnih kurirjih, na drugi strani pa o krutih, neumnih nasprotnikih, so mi pomagale do tega, da sem zasovražila Nemce in Italijane.

To je bila vzgoja. Naučili so me ljubiti domovino in mi pomagali do odločenosti braniti pa tudi za ceno lastnega življenja, če bo potrebno. S tem so mi tudi povedali, da mogoče bo potrebno. Naučili so me poznati mejo, izvedela sem marsikaj o dvomljivih plebiscitih in razmejitvah. In sem ščasoma tudi spoznala, kako lepo je pri nas, ko smo svobodni, ker delamo kar hočemo kot hočemo.

Hvaležna sem prednikom, ki so me naučili ljubiti domovino, vredna je ljubezni, ker so jo oni napravili takšno, kakršna je. Ker so ustvarili napredno, v socializem usmerjeno družbo. Da, to so dobro napravili.

A ni bilo prav, da sem pod vplivom nešteti razlag svetovnih vojn zasovražila nekatere narode.. Ne to ni bilo prav. Dokler bomo otroke učili ločevati narode v dobre in slabe, pravične in krivične, prijatelje in sovražnike, dokler bodo to delale na vsem svetu vse domovine s svojimi otroci, dotlej ni mogoče pričakovati miru, pravice, sožitja med narodi.

Malo sem se vozila z vlakom naokrog in srečala veliko ljudi, ki so počeli isto. Vsi smo bili mladi, morda smo se srečali le na postaji in smo v trenutku postali prijatelji, ker nas je družilo toliko skupnih stvari. To, da vsi potujemo, si ogledujemo, v kaj so naši predniki vlagali svoje žulje, ocenjujemo, če je to bilo vredno ali ne, da spoznamo druge narode in njih domovine, da koristno porabimo prosti čas. Poslužili smo se sovražnih jezikov, da smo si povedali kdo, od kod smo, kam gremo, kako je pri nas in kako je pri njih. Belgijci, Nizozemci, Angleži, Nemci, Francozi, Švedi, Italijani, Sirijci, Arabci, Jugoslovani, Avstrijci, Čehi.... nobenih razlik ni bilo med nami.

v Italiji smo imeli poplavo v šotoru, ves kamp nam je bil pripravljen pomagati, da sem lahko spala v prikolici družine iz Milana, je gospodar šel spat na trda tla šotora k prijateljem ter mi odstopil posteljo. Bi to napravili Slovenci? Ne vem.

Morala sem zapustiti svoj stol doma pred TV, da sem ugotovila, da v Italiji ne obstajajo le teroristi, fašisti in mafija, ampak predvsem preprosti, po narodnih merilih pošteni in često zelo prijazni ljudje.

In naj TV govore in prikazujejo o različnih narodih različne stvari, nekaj pa slej ko prej, se mi zdi, pri vseh enako: nasmeh ti vrnejo za nasmeh, klofuto za klofuto.

Da ti ne bodo vrnili nasmeha za nasmeh, jih je treba naučiti. Treba jih je zastrupiti z besedami rasa, nacija, sovražnik. To je treba storiti že v njih otroštvu, preden lahko sami presodijo vrednost tvojih načel, ki jim jih vtepaš v glavo. Če začneš, ko so starejši, ne bodo tako zelo prepričani, a če jim boš ponudil bel kruh namesto črnega, bodo morda vseeno slepo šli za teboj.

Zato mislim, da bi vse domovine tega sveta morale svojim otrokom povedati, da je včeraj zgodovina in da je zgodovina človeštva umazana ter zato nevredna, da se ponovi. Pač pa, da bi jo bilo bolje pozabiti. Vse domovine bi otrokom morale dati možnost, da se otresejo starih, že zarjavelih in novih sporov ter poskusijo ustvariti nov svet. Morda bi jim povedali, da je jutri njihov, da v njem lahko zgrade nov svet brez vojn, lakote, sovraštva. A zakaj hočejo starši, da gredo otroci po njihovih stopinjah?

Že v otroštvu vcepijo vate toliko stvari, ki povzročajo, da se ne moreš otresti starih sporov, da kot tvoj oče le razpravljaš za zeleno mizo o politiki, stiskaš roko sogovorniku le zato, ker boš iz njega izvlekel kake gospodarske ali drugačne koristi.

Domovine vsega sveta, bi se morale odločiti in reči svojim otrokom: vsi smo prijatelji. A začne se to že veliko prej, ko nima sosed nič proti, če se njegov otrok igra z otrokom črnega sosedu.

Oh, Erazem Rotterdamski!

IZVIR IZVIR IZVIR	IZVIR IZVIR	IZVIR
IZVIR IZVIR IZVIR	IZVIR IZVIR	IZVIR
IZVIR	IZVIR IZVIR	IZVIR
IZVIR	IZVIR IZVIR	IZVIR
IZVIR	IZVIR IZVIR	IZVIR
IZVIR IZVIR IZVIR	IZVIR IZVIR	IZVIR
IZVIR IZVIR IZVIR	IZVIR IZVIR	IZVIR
IZVIR	IZVIR IZVIR	IZVIR
IZVIR	IZVIR IZVIR	IZVIR
IZVIR	IZVIR IZVIR	IZVIR
IZVIR IZVIR IZVIR	IZVIR IZVIR	IZVIR
IZVIR IZVIR IZVIR	IZVIR IZVIR	IZVIR

+ Erazem Rotterdamski je napisal Hvalnico norosti

1978/79 - št. 2

UREJA UREDNIŠKI ODBOR:

Nataša Pavlica
Tea Stibilj
Mirjam Trampuž

SODVLAVCI:

Ardea Česnik
Janja Černigoj
Mitja Turk
Magda Žnidarčič
Silvana Premrl
Martina Černe
Klara Čermelj
Mirjam Trampuž
Nataša Pavlica
Alenka Vodopivec
Nives

MENTORICA:

Ivana prof. SLAMIČ

TRI VARIACIJE NA TEMO LEV NIKOLAJEVIČ TOLSTOJ

- Vprašam vas, Lev Nikolajevič, ali se lahko pišete Levin?
- "Da, nekaj zoprnega, odbijajočega je v meni," ker zaupam v kmeta, ker vidim v kmetu prihodnost Rusije. Pomagam mu, ker se zavedam, da je človek srečen le, če so srečni ljudje okrog njega.
"Svoboda? Za kaj mi bo svoboda? Sreča je samo v tem, da ljubim, da želim, kar želi ona, da mislim, kar misli ona, to se pravi, da še malo nisem svoboden - to je sreča!" Družina na podeželjju je simbol sreče!
- Vprašam vas, Lev Nikolajevič, ali obsojate Ano Karenino?
- Družina je nekaj svetega. Ano obtožujem, ker je razdrla družino, spoštujem zato, ker je bila iskrena in odkrit srčna do sebe in družbe. Ljubila je samo dve bitji, ki pa sta se vzajemno izključevali: Serjožo in Vromskega. "Prvemu otroku, čeprav je bil od moža, ki ga ni ljubila, je bila naklonila ves zagon svoje nepotešene ljubezni; punčka pa se je rodila v najtežjih razmerah, in vendar ji ni posvetila niti stotinke skrbi, ki jo je bila posvetila prvorojenemu. Razen tega je bila punčka šele samo pričakovanje. Serjoža pa je bil že skoraj človek; v njem so se že spopadale misli in čustva; razume jo, rad jo ima in preraja jo." Ni bila srečna, ker je ljubezen samo prejemale, ni pa imela možnosti, da bi ljubezen dajala. Rešitev je videla v opiju, smrti, samoizničenju. Ana in Karenin sta si srečo medsebojno uničila:
Ana je razdrla na videz srečno družino, Karenin pa ji je vzel sina. Vendar se je "Ana" v tej dobi svojega osvobođenja in naglega okrevanja čutila neodpušljivo srečno in polno življenjske radosti. Misel na to, da je njen mož nesrečen, ji ni grenila sreče. Ta spomin je bil po eni strani prestrašen, da bi se mogla kaj pomuditi ob njem; po drugi strani pa ji je moževa nesreča naklonila preveliko srečo, da bi se mogla kesati.

22 PAVLIHA

— Zakaj vsak pes laja za katro?

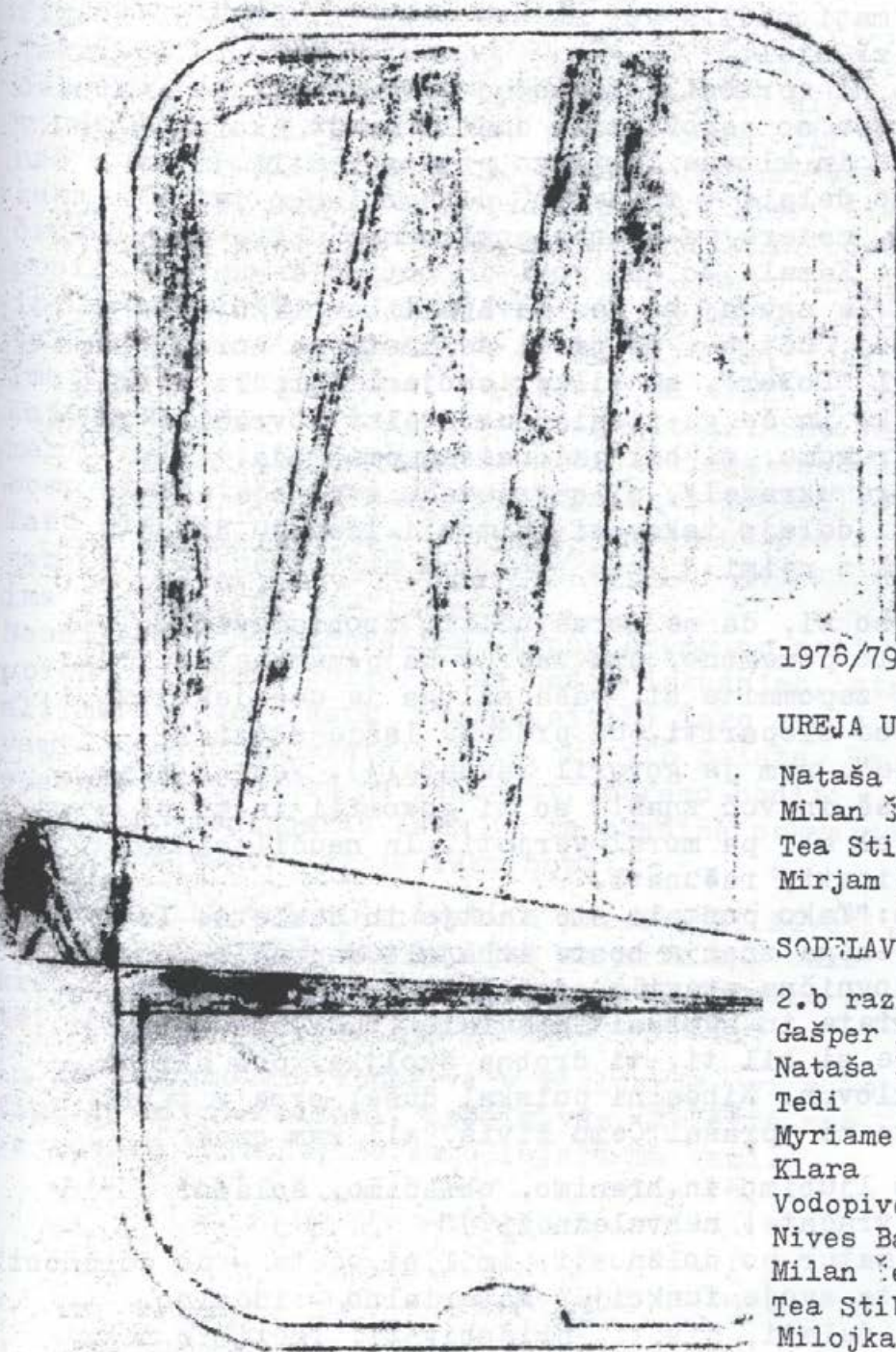
— Zato, ker misli, da so mu odpeljali kočo.

ŠOFERSKI NESPORAZUM

Avto ob robu ceste. Lastniku, ki se sklanja v njegovo drobovje, je zelo vroče. Medtem ustavi nek voznik in zagleda prepotenega voznika:

— Kaj pa vam je...?

— Pokvaril se mi je termo-
stat!

1976/79 - št. 3

UREJA UREDNIŠKI ODBOR:

Nataša Pavlica
Milan Šelj
Tea Stibilj
Mirjam Trampuž

SODRŽAVCI:

2.b razred
Gašper Marc
Nataša Pavlica
Tedi
Myriame
Klara
Vodopivec Alenka
Nives Batagelj
Milan Šelj
Tea Stibilj
Milojka Mihelj
Blanka Raspor
Ksenija Črnigoj
Andreja Praček
Zlata Marc
Irma Sartori
Bogomira Bajc
Diana Kolcini
Almira Velikonja

MOGOČ: BOŠ KONČAL KOT ŠKOLJKA NA MIZI
ANGLEŠKE KRALJICE

Vsi smo bili rojeni v porodnih krčih, vrženi smo bili na svet in prisiljeni smo bili živeti. Bili smo rojeni kot sadovi ljubezni, neumnosti naključja. Mene je mati rodila kot majhno školjko, šele potem sem zrastel.)

Nihče te ni vprašal, ali hočeš živeti, bil si pač tu. (Matere so negovale in dojile svoje školjke, pse, mačke in klovne in ti so prično rastle.)

Očetje so delali v tovarnah, da smo lahko jedli in spali, matere pa so nas poklicno ljubile in vzgojile. Kazale so nam poti in odtirale skrivne stezice. Že zgodaj so nas navajali na bližnjice: "Otrok moj, uči se, ne pusti se imeti za norca." Če si bil "Dober", si bil prismojen. Ukradli so ti dežnik, in če ga ti nisi ukradel v povračilo nekoga drugemu, si bil pač naivna prismođa.

"Ne bom ga ukradel", si zatrjeval, tvoj oče pa: "Mama, vsi delajo tako, ti in tvoji ideali, daleč ne prideš z njimi."

Ukazali so ti, da se moraš učiti, izobraževati. To je bilo pomembno, pravzaprav najpomembnejše. (Otroci, zapomnite si, vaša naloga je učenje, naučite se slepariti, da pridete lažje skozi življenje", nam je govoril ravnatelj). Več ko znaš, več veljaš in več znaš!" so ti govorili in ti si jim verjel ali pa moral verjeti. In naučil si se brati, pisati, računati.

Rekli so: "Tako postali ste fantje in dekleta. Iz pridobljenega znanja boste izhajali naprej!" Spoznal si še slovnična pravila, dajel si pojem diktature proletariata in spoznal integrale (tudi Kosovelove). Toda, kje si bil ti, ti drobna školjka, pes ali mačka, kloven. Nihče ni poiskal duše, srca v tebi. Nihče te ni vprašal "Čemu živiš, ali kam greš?"

("Mi vas ljubimo in hranimo, oblačimo, šolamo! Kaj nam vračate, nehvaležneži?")

Imel si mater po dolžnosti, imel si očeta - po dolžnosti, opravljata svoje funkcije? Materialno - idealno. Učita te delati, živeti, pridobivati, imeti in nekaj veljati. (Skozi življenje gremo kakor konzerve, ko nas pregnetejo in stlačijo v pločevinaste kalupe, pritisnejo žig na ovojno pločevino: delavec, sanjač,

arhitekt, kurba, postapač, strojepiska, zdravnik, kriminalec (ta bo sešel v zaporu, posiljevalec (ta tudi), zapiti umetnik, direktor. Tako pravijo, da je prav, tako da mora biti ("Pustimo sanjarjenje, vrnimo se na realna tla!")

Široko ustimo se: "Ko bomo začeli protestirati, takrat se nas bojte!" Tako tulimo in kričimo že dolgo. O tem govorimo ob kozarcu vina ko klepetamo v parku in si pravimo: "Ja, res bomo začeli! Hočemo naš human svet!" Takrat naj se nas ustraši vse živo, zakaj mi bomo klali in rezali, pulili lase, čistili črevesja. Zasadili vam bomo klistirje v želodec, popili vam žolč in zobe. In ko boste tako ubogi in uničeni, se bomo usadili na kup dreka, ki bo ostal za vami in zmagoslavno zatulili: "No, zdaj pa imate! Cvet prihodnosti bo rasel na dreku preteklosti!" Kaj se smejete in tako nerodno hihitate. Smo vas morda prestrašili. Ne bojte se. Nič žalega vam ne bomo storili. Mi smo pohlevni psi, ki le cvilijo. Tako ste nas naučili. Če smo govorili po pravici, vam ni bilo prav. (Tak šmrkavec bo meni govoril, kdo ima prav in kdo ne.)

Naučili smo se hinavščine, lepše gremo po poti vzporedno z vami. Učite se na naših izkušnjah, otroci ali morate vse sami preizkusiti?) Tako gremo z vami. Sami priznavate napake, ki jih delate. Pa vseeno, silite nas na vašo pot, moramo hoditi po vaših stopinjah.) Kako je ta mladina pokvarjena, ali sploh vedo, kaj je iskrenost?)

Vsi smo bili vrženi v svet in prisiljeni živeti. Mogoče boš končal kot školjka na mizi angleške kraljice, jaz kot pasja konzerva. A listveno ni to, kako boš končal, končal boš.

In ko stopamo mi, konzerve v življenje, vi z boljšimi žigi in mi s slabšimi, prosim vas, tolčite nas po gobcih iskreno, ko bomo lajali za vami.

Milan Šelj

Nič krat nič
je vedno nič
in nič plus nič -
je še vedno nič

Na cesti mrtva krastača,
ljudje hitijo na delo,
mlad par se poslavlja,
rodil se je otrok brez matere in očeta,
pijanec se vrača iz nočnega pohoda,
žena joče na robu postelje,
po travnikih posipajo gnoj,
smetarji nalagajo plesniv kruh,
mlad fant popiva v kavarni -
ROMANTIKA POMLADNEGA JUTRA.

Nosil je srce v rokah,
pa mu ga je lepega dne mačka pojedla.
Od takrat je hodil po betonskih travnikih
in ponujal tujcem kamen s svojih rok.
Ukradli so mu kamen in izklesali smrt.
Hodil je bos in v rokah ponujal srečo.
Oropali so ga in mu v roko dali sabljo,
v srce zasejali sovraštvo in srečo zdrobili v prah.

Pavlica Nataša

1978/79 - št. 4

PREMIŠKI ODBOR:

Pavlica Nataša
Šelj Milan
Trampuž Mirjam
Stibilj Tea
Černigoj Ksenija
Mihelj Milojka
Marc Gašper

SODELAVCI:

Premrl Silvana
Razpor Blanka
Mihelj Milojka
Stibilj Tea
3lo
Černigoj Ksenija
villon (R.B.)
Vodopivec Alenka
Šelj Milan
Sartori Irma
Pavlica Nataša
Trampuž Mirjam
Bačić Domogoj
Marc Gašper

MENTORICA:

Ivana prof. SLAMIČ

Četrta številka I Z V I R A -

- poslovali naj bi se z lepimi in
vzpodbudnimi besedami od četrtašolcev,
ki odhajajo v "življenje".

- pregledali naj bi delo v šolskem letu
1978/79 in dokazali, da
smo že živeli, da živimo

RAZGOVOR S TOVARIŠICO MAJDO ŽELJAN

Obiskali smo tovarišico Majdo Željan, bivšo dijakinjo naše šole, in jo vprašali, kakšno je bilo delo mladih na šoli v času njenega šolanja, kakšno je bilo študentsko življenje in kaj meni o zaposlovanju diplomirancev iz naše občine doma, v svojem rojstnem kraju.

Kolikor poznam današnje delo ZSM, ni veliko razlik do takratne ZM, vsaj ne v osnovnih programskih načelih. Razlika je bila morda v tem, da smo bili prva generacija na gimnaziji, kar pomeni, da delo mladinske organizacije ni bilo še utečeno in da je bilo potrebno več napora za posamezne aktivnosti.

Prav tako kakor sedaj prav vsi niso delali in bili aktivni, vendar nas je delalo precej. Organizirali smo razne akcije, kot je zbiranje naročnikov za Nedeljski dnevnik, da smo s tem tudi lahko zaslužili.

Študentsko življenje ima svoje posebne čare, ki so v samem načinu študentskega življenja. Stanovala sem v študentskem naselju, torej v samem centru študentskega življenja. Čeprav so bile pri meni osebno ostale aktivnosti podrejene študiju, pa si v diskusiji z družbo, s kolegi oblikuješ svoje poglede na svet, na življenje in v tem vidim pozitivne strani rednega študija.

Vživitev v študentsko življenje samo pri mladih, odprtih ljudeh ne predstavlja običajno večjega problema, vendar menim, da moraš imeti pred seboj primaren cilj, osnovno usmeritev, da te vsi nori življenjski tokovi, ne zanesejo na stranske poti. Čeprav velja splošno mnenje, da je študij na višjih in visokih šolah bistveno drugačen od srednješolskega načina, menim, da je tudi pri študiju prvenstvenega pomena redno in sprotno delo.

Kaj menim o zaposlovanju v domači občini? Osebno menim, da pomeni vrnitev v domačo občino odgovorno obnašanje, še posebej do štipenditorja, čeprav pri tem lahko tudi nastopijo objektivni razlogi, ki to onemogočijo.

Na drugi strani pa tudi struktura našega gospodarstva ne omogoča zaposlitve kakršnihkoli delavcev.

Iz tega razloga je potrebno usmerjanje in pravilen izbor študija za potrebe naše občine, ker so ljudje največje gibalo razvoja neke sredine.

Veliko naših ljudi, ki se vpišejo na višje in visoke šole,

se ne vrne v občino, poleg tega pa je zanimiv tudi podatek, da se jih 15 z visoko izobrazbo dnevno vozi na delo v občino Nova Gorica.

Mnenje, da boš s tem, ko se vrneš n.pr. v občino Ajdovščina, odmaknjen od kulturnega dogajanja v večjem centru, najbrž nima realne osnove, ker razdalje do večjih središč danes ne predstavljajo nobenega večjega problema več.

Milojka in Blanka

prof. A. A. Tihomir / Lepel

1979/80 - št. 1

UREDNIŠKI ODBOR:

Pavlica Nataša
Černigoj Ksenija
Mihelj Milojka
Sartori Irma
Furlan Ingrid
Semič Ines
Kodrič Karmen
Sovdat Mojca
Čermelj Rosana
Pavlica Tanja
Kodelja Tanja
Marc Gašper

SODELAVCI:

Semič Ines
Furlan Ingrid
Božič Katja
Čermelj Rosana
Hladnik David
Sartori Irma
Boštjančič Daša
Marc Gašper
Premrl Silvana
Batagelj Nives
Štrancar Karmen
Vodopivec Alenka
Černigoj Ksenija
Mihelj Milojka
Mi
Taši - Andrej

MENTORICA

Ivana prof. SLAMIČ

INFORMACIJA O INFORMACIJI (obveščanju)

Na Bledu je bil tridnevni seminar mladih, ki ga je organiziral center za obveščanje in propagando pri republiški konferenci ZSMS.

Že prvi dan je bil izredno zanimiv. Predstavili so se nam novinarji posameznih javnih občil: Živa Pavlin in Anton Rupnik (ČGP Delo), Miha Mohor (revija Mentor), Jaže Varl (urednik jeseniškega Železarja), Gojko Brvar (mladinska redakcija RTV Ljubljana), Mirjam Križman (Radio Študent), Vili Pšeničny (tednik Mladina) in drugi dopisniki tednika Mladina. Posredovali so nam izkušnje iz njihovega novinarskega dela.

Udeleženci so se pritožili nač prevelikim vplivom mentorjev, kar jih moti in onemogoča uspešno delo. Marsikje se še uporablja neke vrste cenzura.

Naslednji dan smo govorili, kako naj bi učence najboljše informirali. Oblike informiranja so stenčasi, glasila, oglasne deske in oddaje šolskega radia, saj smo jim posvetili največ časa in pozornosti. Razdelili smo se v tri skupine in vsaka je pod vodstvom mentorja pripravila gradivo za snemanje radijske oddaje "kot ga" je potrebno pripraviti za šolski radio. Dve oddaji smo posneli na magnetofon še isti dan, tretja je šla "v živo". "Ta tema je žgečkljiva"... se je začela ena izmed oddaj. Spoprijeli smo se z vsemi težavami, ki nas spremljajo na šolah: pojavi nesamoupravljanja, nezainteresiranost učencev in pedagogov za izvenšolsko dejavnost in tudi veliko drugega, kar lahko marsikoga požgečka v nos, po podplatih ali pa še kje...

In po vsem tem sva se vprašali, kakšno naj bo glasilo Izvir. In kakšno naj bo glasilo? Izhajalo naj bi vsak mesec in ne le 4-krat letno - kot "Izvir". Z mesečnim izhajanjem pa bi se morali odpovedati "pinky" ovitku in se zadovoljiti le z "nepokvarjeno" in kvalitetno vsebino konzerve.

Informacije z raznih področji naj bi se stekale v novinarski krožek, ki bi se mirne duše oblikoval v literarnem krožku ali iz njega. Glasila naj ne bi bila samo literarna, kar se mnogokrat dogaja (naše običajno ni), temveč bi se morali vključiti tudi drugi krožki - novinarski, likovni, fotografski,... Tako bi postala glasila zanimiva tudi za tiste, ki ne živijo samo za "črke"

Ines in Ingrid

Večer
Mrak uhaja skozi okna.

Večerja
Na mizi prazni, krožniki.

Vonj ženske me obdaja,
ko ugasneš luč
in se po prstih skloniš v objem mojih rok.
- Noč je ustvarjena za rojstvo ljubezni.

Voda je nabreknila v kozarcu
in prestopila bregove.
Mestavi so preplavljeni.
Štravsovi valčki igrajo
nad zapuščenim bojiščem
padlih generalov.

Ranjen bojevnik
shranjen nad poljem
žanje poslednje klasje poletja.

Ljubezen -
kakor odplake v mestni kanalizaciji
so cvele poljane v meni
so rodile otroka.

Bila je suša, ko so odplake zasmrčele nad mestom
mir je otrpnil nad robom kotanje -
Smrt otroka!

RAZPRAVA O HINAVŠČINI

KAJ JE HINAVŠČINA? - Če gre učenec z nasmehom v šolo.
Kaj je iskrena hinavščina? Če gre učitelj z nasmehom v šolo.

Alenka

POHOD V GOJAČE

Spominski pohod. Spominjal nas je na zasedanje okrožnega NOO za srednjeprimorsko okrožje, kar je bil za naše kraje res pomemben dogodek. Mar smo se res zavedali tega in to tudi občutili ob spomeniku v Vrtovinu in pozneje v Gojačah? Smo se zavedali tega dogodka kot pomembnega za graditev naše nove domovine?

Je mar to srečanje res naredilo velik vtis na nas mlade? Moralo bi ga, saj smo lahko ob pripovedovanju nekdanjih borcev spoznali veličino NOB. Spoznali smo lahko izredno prizadevanje mladine med vojno in pri graditvi nove povojne Jugoslavije.

In sam pohod? Nam je prinesel tisto bližje medsebojno spoznanje in sprostitev? Ali pa nam je bil le prisila in nam je samo pokvaril nedeljo?

Rosana

V A Ž N O - letos smo organizatorji 8. DOSP
(dijaškega obmejnega srečanja Primorske)

Jasno, zmagati moramo

Če.... bomo trenirali
slikali
pisali
vadili... če

UREDNIŠKI ODBOR:

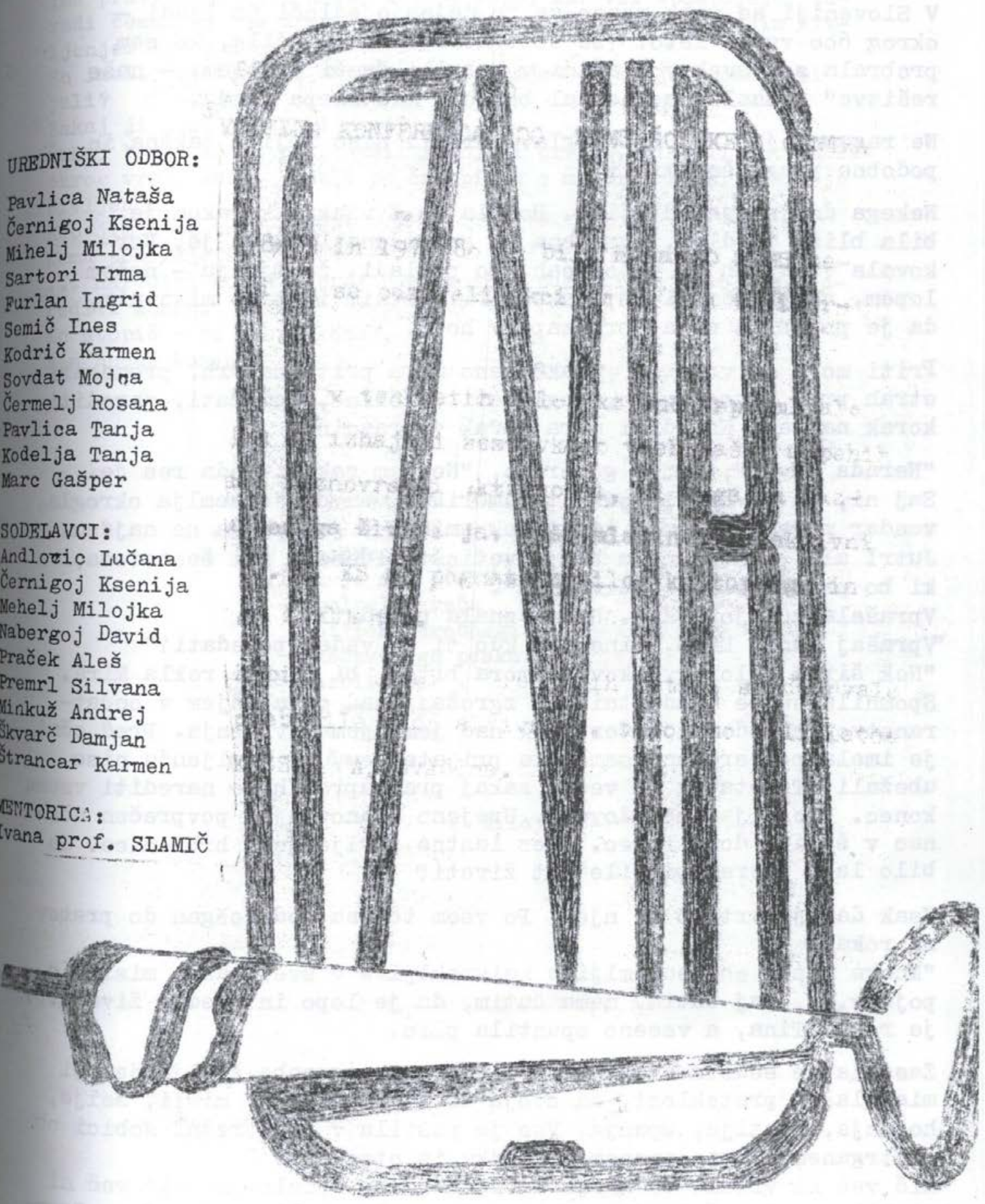
- Pavlica Nataša
- Černigoj Ksenija
- Mihelj Milojka
- Sartori Irma
- Furlan Ingrid
- Semič Ines
- Kodrič Karmen
- Sovdat Mojca
- Čermelj Rosana
- Pavlica Tanja
- Kodelja Tanja
- Marc Gašper

SODELAVCI:

- Andlovic Lučana
- Černigoj Ksenija
- Mehelj Milojka
- Nabergoj David
- Praček Aleš
- Premrl Silvana
- Minkuž Andrej
- Škvarč Damjan
- Štrancar Karmen

MENTORICA:

- Ivana prof. SLAMIČ

Z A K A J ?

Nekaj misli o samomoru.

V Sloveniji se vsak mesec za to dejanje odloči 50 ljudi - okrog 600 vsako leto. (Za to temo sem se odločila, ko sem prebrala sestavek v Mladini v rubriki "naši problemi - naše rešitve" z naslovom: Zazidal bom oči med slepa okna".

Ne razumem jo, ker mi po glavi nikoli niso rojile takšne in podobne pregrešne misli.

Nekega čne se je odločila. Hodila je. Z vsakim korakom je bila bliže in dlje, utrujena in sproščena. Dihala je. Vsrkovala vase duh po vijolicah, po pomladi. Življenju - nečem lepem, neoprijemljivem, tako skrivnostnim in tako mikavnim, da je pozabila zakaj pravzaprav hoši.

Priti mora na vrh. Za vsako ceno mora priti na vrh, premagati strah pred vrtoglavo, pogledati v dolino, zamižati, narediti korak naprej. Narediti mora korak v praznino.

"Nerada živim", mi je govorila. "Ne vem zakaj, toda res je. Saj ni, da bi hotela odkriti Ameriko, vem da je zemlja okrogla, vendar mora življenje imeti nek smisel - jaz pa ga ne najdem. Jutri ali pojutrišnjem bom devetinštirideseta ali šeststota, ki bo prostovoljno šla v smrt".

Vprašala som jo zakaj. Ni mi znala povedati.

"Vprašaj Fani, Miro, Tineta - kdo ti bo vedel povedati?"

"Nek širši sklop vrvkov že mora biti", bi mogoče rekla Mira. Spomnila se je mladostniških zgrožanj nad odhajanjem v onostranstvo, negodovanje tercialk nad jemanjem življenja. Pred očmi je imela ponesrečeno samomoro prijateljev, ki življenju niso ubežali, Tineta ki ni vedel zakaj pravzaprav hoče narediti vsem konec. Vsega je imel dovolj. Urejeno stanovanje, povprečen učenec v šoli - doma tujec. Brez lastne življenjske hrbtenice. Je bilo laže prerezati žile kot živeti?

Vsak čan je vrtalo po njej. Po vsem telesu, od možgan do prstov na rakah.

"Mnoge misli so neujemljive neizrekljive v svet naših misli in pojmov.... saj čutim, sama čutim, da je lepo in vredno živeti... je rekla Tina, a vseeno spustila plin.

Zasopla je sedela na vrhu in gledala okrog sebe življenje. Ni mislila na preteklost, na svoja čustva, dejanja, misli, želje, hotenja, iluzije, upanja. Vse je pustila v podstrešni sobici ob raztrganem in razcapanem mešvedku iz otroštva.

Nič več ni vrtalo po njej, nič več je ni bolelo, na nič več ni mislila - ni več živela. V njej je umrlo vse lepo, vredno. Spom-

nila se je ljudi, ki so jo in ki jih je imela rada, pomislila, da bodo zaradi nje žalostni, da je krivična do njih, do sebe, do raztrganega medvečka.

Ima pravico misliti nekaj kar je lepo, kar vsi spoštujejo, zaradi česar je vse drugo? Ima pravico razpolagati s svojim življenjem kot z denarjem?

So imeli pravico, da so ji vzeli upanje? Da so jo počasi ubijali?

Zakaj ji niso pomagali prej?

Zakaj bodo, ko jo bodo našli zganjali cirkus, plesali kot mačka okrog vrele kaše, pisali po časopisih o mladih, ki si jemljejo življenja.

Kdo jim daje to pravico?

Komu pomagajo številke?

... narediti korak naprej v praznino, pustiti za sabo vse, narediti konec.

Ko stopiš - bo vsega konec.

Res hočeš konec?

Tiho
in -
neopazno
mi je med prsti
spolzela sreča
kot pest drobnega
puščavskega peska
razblinile
so se sanje
med poljane
niča

Milojka

POVEZOVANJE Z MLADIMI IZ ZDRUŽENEGA DELA

V četrtek 6.12. sva z Marjanom Lebanom odšla v Batuje v tamkajšnjo delovno organizacijo, da bi se dogovorili o sodelovanju med OO ZSMS in T.O. in našo. Z DO iz Batuj pa je gimnazija sodelovala že prej, predvsem na kulturnem področju.

Sprejel nas je tovariš Evgen Logar. Domenili smo se, da naj bi se naše kulturno sodelovanje še poglobilo. Sodelovali naj bi s proslavami, in sicer ob 29. novembru in 1. maju. Sodelovali pa naj ne bi le v kulturnem področju, pač pa tudi na športnem, še posebej zato, ker bodo letos Batuje gostiteljice "kovaških iger", tako da bodo tudi takrat potrebovali naše pomoč. Pomagali naj bi jim kot zapisnikarji in sodniki, imeli pa naj bi tudi kratek kulturni program.

Povabili so nas na izlet na karavlo na Sabotinu, pa tudi na izlet na Pohorje.

Njihova želja je bila, da bi včasih, ko bi imeli proste sedeže v avtobusu, odšli z nami v opero ali gledališče v Ljubljano. Želeli so si tudi, da bi nekaj članov njihove mladinske organizacije prišlo tudi na naš gimnazijski ples.

Zastavili smo si precej obsežen program in prepričani smo, da ga bomo uresničili.

David Nabergoj

UREDNIŠKI ODBOR:

Pavlica Nataša
Černigoj Ksenija
Mihelj Milojka
Sartori Irma
Furlan Ingrid
Semič Ines
Kodrič Karmen
Sovdat Mojca
Čermelj Rosana
Pavlica Tanja
Kodelja Tanja
Marc Gašper

SODELAVCI:

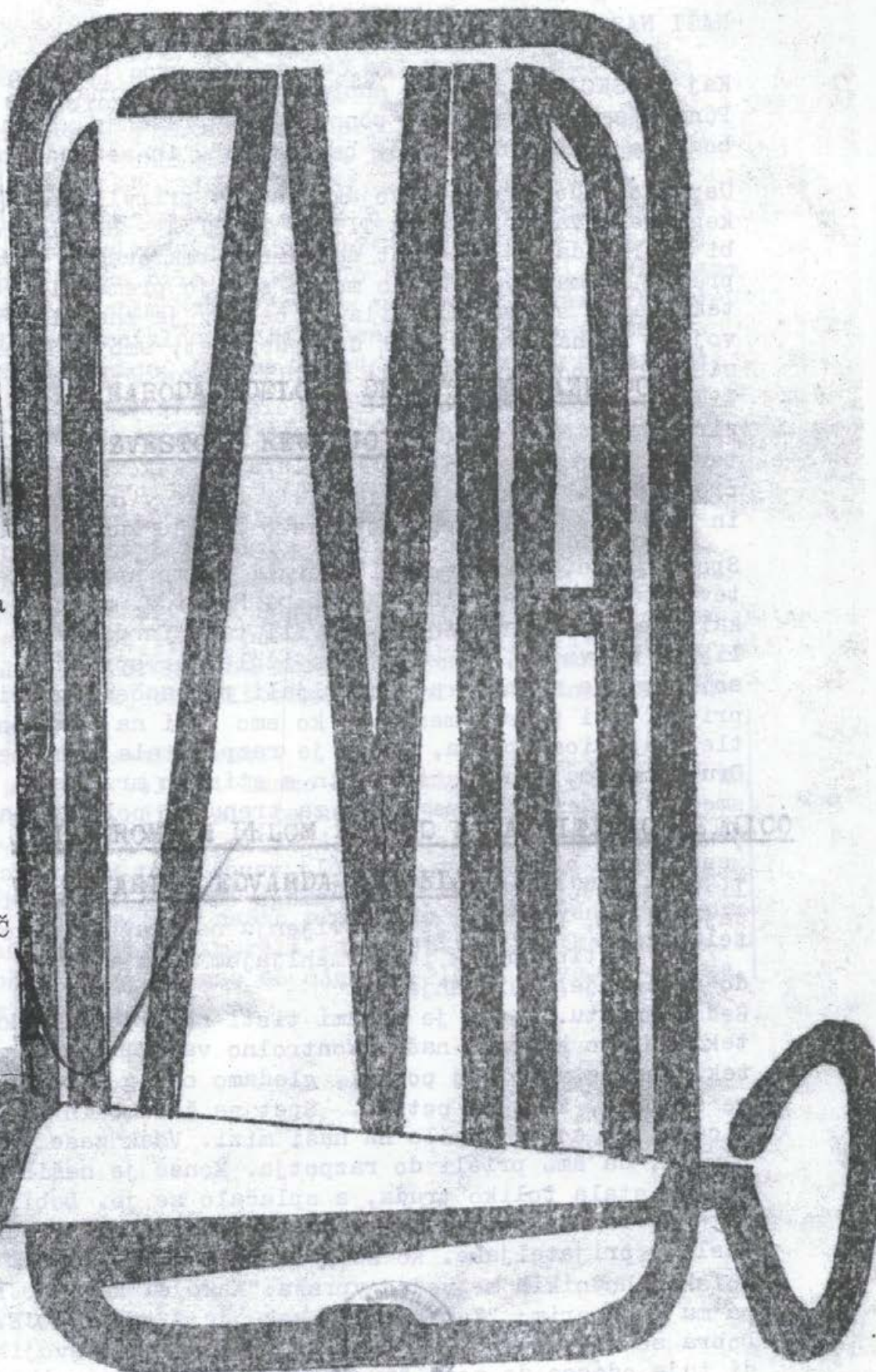
Marc Gašper
Nadja
Zlata
Mira
Stefanović Violeta
Černigoj Ksenija
Kobal Damjan
Blanka
Premrl Silvana
Čermelj Rosana
Sartori Irma
Furlan Ingrid
Minkuš Andrej

MENTOR:

Ivana prof. SLAMIČ

TISK:

Hišnik Jelo

NAŠI NASTOPI , NAŠE SODELOVANJE

Kaj je SKOJ? - SKOJ je enotna revolucionarna....."
Ponavljamo neštetočkrat ponovljeno vprašanje. Eden drugega
bodrimo rekoč: "Saj znaš, bo kar bo", in sedimo okoli mize.

Uspešno sodelovanje z vojaki nas je pripeljalo do republiškega tekmovanja na temo TITO - PARTIJA - REVOLUCIJA. Lahko bi rekla, da je bila pot do samega tekmovanja v Mariboru precej strma, a s skupno močjo smo jo premagali. Številna tekmovanja so nas združila in čeprav je znašala razlika med vojaki in nami tudi šest do sedem let, smo spoznali, da smo si precej podobni. Vojaki so bili nekoč študenti, in razumeli so nas, če smo govorili o šolskih težavah, če smo kritizirali učitelje in naše sošolce. Pogosto so tudi sami pristavili kako besedo in nam razlagali, kako so oni agnali svoje profesorje. Večkrat so jim misli zašle v njihove rodne kraje in začeli so pripovedovati, kako živijo zunaj zelene uniforme.

Spominjam se, kako smo pričakovali tekmovanje, katerega uvrstitve nas je pripeljala v Maribor. Na videz mirni smo počasi srkali še vročo kavo in si pravili take in drugačne vice. Delali smo se važne, na zunaj smo izgledali sproščeni, medtem, ko so drugi še zadnjikrat ponavljali prenaučeno gradivo. Nismo pričakovali prvega mesta, a ko smo bili na odru je vendar zatlela iskrica upanja, ki se je razplamtela v plamen in - zmaga. Drug drugemu smo čestitali in s stiskom mrzlih in potnih rok smo vsi vedeli, da se je le za trenutek plegla naša tekmovalna vročica.

Veseli smo bili zmage, še bolj veseli kot mi učenci pa so bili seveda vojaki, ki jim je zmaga omogočila, da vidijo in srečajo tisto, kar jim je v življenju najdražje. S toplim prijateljskim stiskom rok in s smehljajem na ustih smo se poslovili do naslednjega srečanja.

Sedaj smo tu. Zopet je z nami tisti neprijetni tekmovalni občutek. "e smo končali našo "kontrolno vajo", časa pa imamo na pretek. Ker ne vemo kaj početi, gledamo okrog sebe in opazujemo druge skupine, kako se potijo. Spet se šalimo in igramo z vžigalicami, ki so se znašle na naši mizi. Vsak zase premišlja in ugotavlja, da smo prišli do razpotja. Konec je naših tekmovanj, ki so nas stala toliko truda, a splačalo se je. Dobili smo nove prijatelje in spoznali njihove navade, naši šolski odnosi pa so porasli v prijateljske. Ko se srečam s sptekmovalcem na ulici ali šolskih hodnikih me vedno vpraša: "Kako si kaj SKOJEVKA?" jaz pa mu odgovorim: "Kar gre, in kako je s tabo SKOJEVEC?" Dobra so taka tekmovanja, ko ne spoznaš samo svojih, temveč tudi tuje odnose do sošolcev in vojakov, od katerih smo se ločili tudi po narodnosti.

Nadja

V RITMU

Človek najlaže nekaj pove, če ga kdo kaj vpraša. Toda vprašati te mora o tistem, o čemer bi želel govoriti.

Zato sem si napovedala intervju za popoldne. Brez snemanja, brez škropanja, ker tehnika tiskanja IZVIRA ne more objavljati fotografij.

O čemu bi rada pisala? O sebi, o MO, o akcijah, o plesih.... Kakšni se ti zdijo gimnazijski plesi?

Ni slabo, lahko bi pa bilo boljše. To so naši plesi, prirejamo jih sami, sami poskrbimo za dvorano, za glasbo. Glasba bi morala biti bolj komercialna, bolj plesna, ko vrtijo plošče.

5. Bethovnova simfonija, čeprav v moderni priredbi najbrž ni primerna.

Se ti zdi boljše, da igrajo štirje fantje, ki za silo skupaj tolčejo?

Verjetno so vsi zadovoljni z njimi. Zadnjič so med pavzami vrtili plošče, pa ni nihče plesal. Boljše je plesati na slabo glasbo, kot pa sedeti in poslušati dobro glasbo v primernih pogojih. Ples nikakor ne sme postati koncert.

So plesi organizirani dovolj pogosto?

Učenci, ki radi plešejo, se prav gotovo pritožujejo, da je plesov premalo, ker drugim ne smemo. V hotelu se nam pa tudi slabo piše. Plesi naj bi bili organizirani približno vsaj enkrat na mesec.

Kako bi se dalo to realizirati?

aredit bi se dalo veliko. Imamo MO, komisijo za plese pri MO, imamo delegate, ki hodijo ali pa ne hodijo na sestanke, delegate, ki poročajo ali ne, smo učenci ki delegatov ne poslušamo.

Veliko je to, da vse to imamo, da nam ni treba kričati in na hrupen način uveljavljati naših pravic in želja, vendar je premalo. Vae naše pravice bi morali izkoristiti. Smo kot otrok, ki ima pred sabo kup igrač, vse so njegove, lepe, nove, ne ve pa, kako bi se z njimi igral.

HALLO VAVIŠENI!

- Hallo!
- Tukaj sektor za ponarejene ideje. Kdo tam?
- Izto semogočni!
- Izto semogočni Hlapčevič?
- Da, tukaj vaš ponižni.
- , , , Ponižni? Nek Visokokvali-
- f , , , je govoril o vas.
- I. , , , spod. Zelo se ujemava z Visokotečim.
- eene... , hočem reči Visokokvalificiranim.
- Zelo hitro napredujete, Ponižni.
- No, ja, lahko bi se reklo.
- Kaj je življenje?
- Hvala dobro.
- eče?
- Da, hvala.
- Ste kupili najnovejši tip indijskih spodnjih hlač?
- Da gospod.
- Žukratno, kaj?
- Da, zelo se mi prilegajo.
- Rad verjamem.
- Hvala, gospod.
- No, pa drugič.
- Da, gospod.

V tvojih mislih

si je pajek spletel mrežo,
veliko kovinsko mrežo.

Sedaj lovi tvoje sanje
in ko jih ujame jih ovije
s kovinskimi nitkami.

Počasi jim izsrka njihovo življenje
Travne sanje se kopičijo
na kovinski mreži,
črni pajek pa preži
na novo žrtev.

1979/80 - št. 4

UREDNIŠKI ODBOR:

Mihelj Milojka
Černigoj Ksenija
Pavlica Nataša
Sartori Irma
Furlan Ingrid
Semič Ines
Kodrič Karmen
Sovdat Mojca
Čermelj Rosana
Pavlica Tanja
Kodelja Tanja
Marc Gašper

SODZLAVCI:

Marc Gašper
Černigoj Ksenija
Mihelj Milojka
Čermelj Rpsana
Bratina Darja
Sartori Irma
Kugonič Suzana
Kostanjevic Gregor
Pavlica Tanja
Terbižan Sonja
Koruza Jasna
Kodelja Tanja
Velikonja Almira
Torkar Janja

MENTORICA:

Ivana prof. Slamič

TISK:

hišnik Jelo

TIPKALA: Černigoj Iva

GOVORI MENTORICA, GOVORI MENTORICA, GOVORI MENTORICA, GO

... zelo težko. Mentorji so na svetu zato, da ljudi vodijo v napačne vode lastnega okusa ali neokusa.

... zelo težko. Mentorji so zato na svetu, da bogu in ljudem čas kraдеjo, to se pravi učencem in učencem.

Zavirajo razvoj in polet domišljije.

Uveljavljajo svojo mentorsko osebnost in skrbijo zato, da je jih opazi.

In podobno.

Najbrž je del gornjih stavkov resničen. A drugi del je žalost: Kako pripraviti mladega človeka do aktivnosti.

Kako popraviti - jezikovno - stilno - njegov tekst, da pisec ne bo prizadet.

Kako vsebinsko popraviti, da pisec ne bo žalosten.

Kako pohvaliti, da se pisec ne bo prevzel.

Kako delati, da ostaneš živ ti in drugi.

In vse to je treba delati!

Kako biti prijatelj in obenem rešitelj. Kako poskrbeti, da so sestanki vedno ob dogovorjeni uri.

Lahko? Težko? Presodite sami!

VTISI S PREDSTAVITVE STAVBE NOVEGA ŠOLSKEGA CENTRA

Učilnica zemljepisa. Strokovnjaki: arhitekti, kiparji.
Uporabniki: učitelji.

Pred nami maketa novega šolskega centra.

Kipar Marko Pogačnik povdarja: Nova zgradba bo na koncu Aleje 1.slov.vlade (ta teče mimo naše šole) in se bo vključevala v sklop šolskih poslopij, ki bodo tako vključevala podobo mesta. Stala bo ob telovadnici. Tako bo še bolj poudarjena celovitost človeka, povezanost telesne in duhovne vzgoje.

Naš mlad človek se vzgaja za samoupravljalca . Predvsem bo moral gojiti čut za kolektiv, za skupnost. Zato bodo skupni prostori (večnamenski prostori, jedilnica, atrijski prostor za prireditve). Križno povezovali prostore, v katerih se bodo izobraževali mladi ljudje, pridobivali znanje.

Skupne prostore bo pokrivala valovita oranžna pločevina. Drugi prostori bodo sivkasti, šolski. Po pročelju bo tekel Meander, vzorec, ki je antični simbol vzgoje in izobraževanja.

Mladi se bodo v novem šolskem centru prav gotovo zelo dobro počutili. Tudi za to, ker bodo na šoli imeli skupni prostor, v katerem bodo proslave, plesi, prireditve.

Akademski kipar Marko Pogačnik in njegova družina so že veliko let povezani z našo šolo in našim glasilom.

Ste se kdaj, ko ste prihajali v šolo, zazrli v stebre človeških obrisov pred vhodom? Ste sedeli v atriju in gledali steber na sredini? Naše šolsko dvorišče si je zamislil prav Marko Pogačnik. Tudi na zadnji steni večnamenskega prostora je eno od njegovih del. Vzorci, izdolbeni v barvo, predstavljajo štiri letne čase. Ta motiv krasi tudi naslovnico našega glasila.

In kako je Markova družina še povezana z našo šolo? Obiskovali sta jo dve njegovi hčerki, ki sta tudi sodelovali pri Izviru.

Sedaj Marko Pogačnik prebiva v Šempasu (oz. malo ven, v hiši sredi polj). Piše o naravi v prostoru in veliko potuje. Uspelo mi ga je »uloviti« doma, ko si je sredi decembra prav prijazno odtrgal nekaj uric zame. Povedal mi je

mного zanimivega, potem pa še privolil, da bo napisal krajši sestavek za naše glasilo.

Komur bo všeč, naj gre v knjižnico in vzame katero od njegovih knjig - vredne so, da si vzamete čas zanje.

Taja Boscarol

ZEMLJA SE SPREMINJA

Navajeni smo, da nas zemlja nosi sama od sebe. Navajeni smo, da je pokrajina okrog nas vedno enaka. Sicer jo letni časi zibljejo sem ter tja, ampak v osnovi nam ni treba niti več pogledati okrog sebe, saj že vnaprej vemo, kakšna narava je.

Vedite, da se je Zemlja odločila upreti takemu posplošenju. Opažam, da je začela potihoma spreminjati osnove, na katerih temelji življenje. Še pritajeno, ampak odločno se je začela upirati človeški civilizaciji, ki vidi Zemljo samo kot orodje svojih pogosto sebičnih namenov.

Ko tako govorim o Zemlji in jo nagovarjam z veliko začetnico, seveda ne mislim na geološko Zemljo. V mislih imam zavest Zemlje oziroma njeno inteligenco, energijsko polje zavedanja, ki preplavlja planet in naseljuje vsak drobec njegovega življenjskega izraza. Po moji izkušnji namreč nima svoje zavesti zgolj kamen, rastlina, žival ali človek, tudi planet kot celota misli na svoj način. Ta način ni razumski, kot je človekov, temveč je bolj podoben valovanju in vrenju naših čustev. Zato ima sodobna civilizacija, ki se pri komunikaciji skoraj povsem naslanja na sposobnost razumskega mišljenja, tolikšne težave pri pogovoru z Zemljo in naravo.

Sam se poklicno ukvarjam z razvijanjem pogovora med človekom na eni in svetovi narave, Zemlje in kozmične inteligence na drugi strani. Jezik, ki ga uporabljamo v komunikaciji med različnimi svetovi, seveda ni razumski, temveč slikovni jezik. Temelji na emocionalni dojemljivosti vseh živih bitij in sposobnosti telepatskega komuniciranja. Nujno bi bilo, da bi se takšnega jezika učili podobno, kot se učimo računalniškega. Pouk vsekakor ne bi bil dolgočasen.

Marko Pogačnik

V Šempasu, 8. februarja 2000

IZVIR

Šol. l. 1979/80

NNNP

Poslednje izdaje IZVIR je pripravil uredniški odbor s pomočjo
reporterjev s terena.

KULTURA IN S L O

Lete 1941 - napad na Jugoslavijo. Vse napredne sile se pod vodstvom KP organizirajo za boj proti okupatorju. OF slovenskega naroda zapeva kulturni molk. Pisatelji ne objavljajo v okupatorjevih glasilih. V ilegali pa so nastajali črkepiši, bile jih je vse več, in vse večja je bila njihova voljavo za ljudi, ki jim je bila odvzeta svoboda misli, govora. Poslej se začeli pisati tudi ljudje, ki prej meče sploh niso prijeli za pero, vendar se čutili, da je njihova dolžnost prispevati k revoluciji del sebe - svoje napredne ideje. Zgodovina nas uči, da se partizani izredno sploščevali in cenili starejše slovenske pesnike in pisatelje, ki se že pred njimi dvigali kulturne in narodne zavesti. Izdajali se pesmi Gregorčiča, Prešerna in drugih ustvarjalcev. Počastili se spomin na Josipa Jurčiča. Na njegove rojstne hiše se leta 1944 vzdali spominske plešče. Izdali se Prešernove Zbirke, v partizanskih vrtah se je rodila misel, da se dan Prešernove smrti praznuje kot slovenski kulturni praznik. V krajih, kamor se prišli, se prirejali mitinge. Oblikovali se je partizanska poezija, izraz beja in upornosti. Partizanska pesem je edmevala po gozdovih in bila je iz dneva v dan glasnejša, iz dneva v dan sybednejša. Na osvobodjenem ozemlju je delovale tudi partizanske gledališče. Ljudje se lahke prisluhnili glasu radia OF. Kaj pa danes? Smo sposobni zaživeti v spremenjenih, slabših razmerah? S M O !

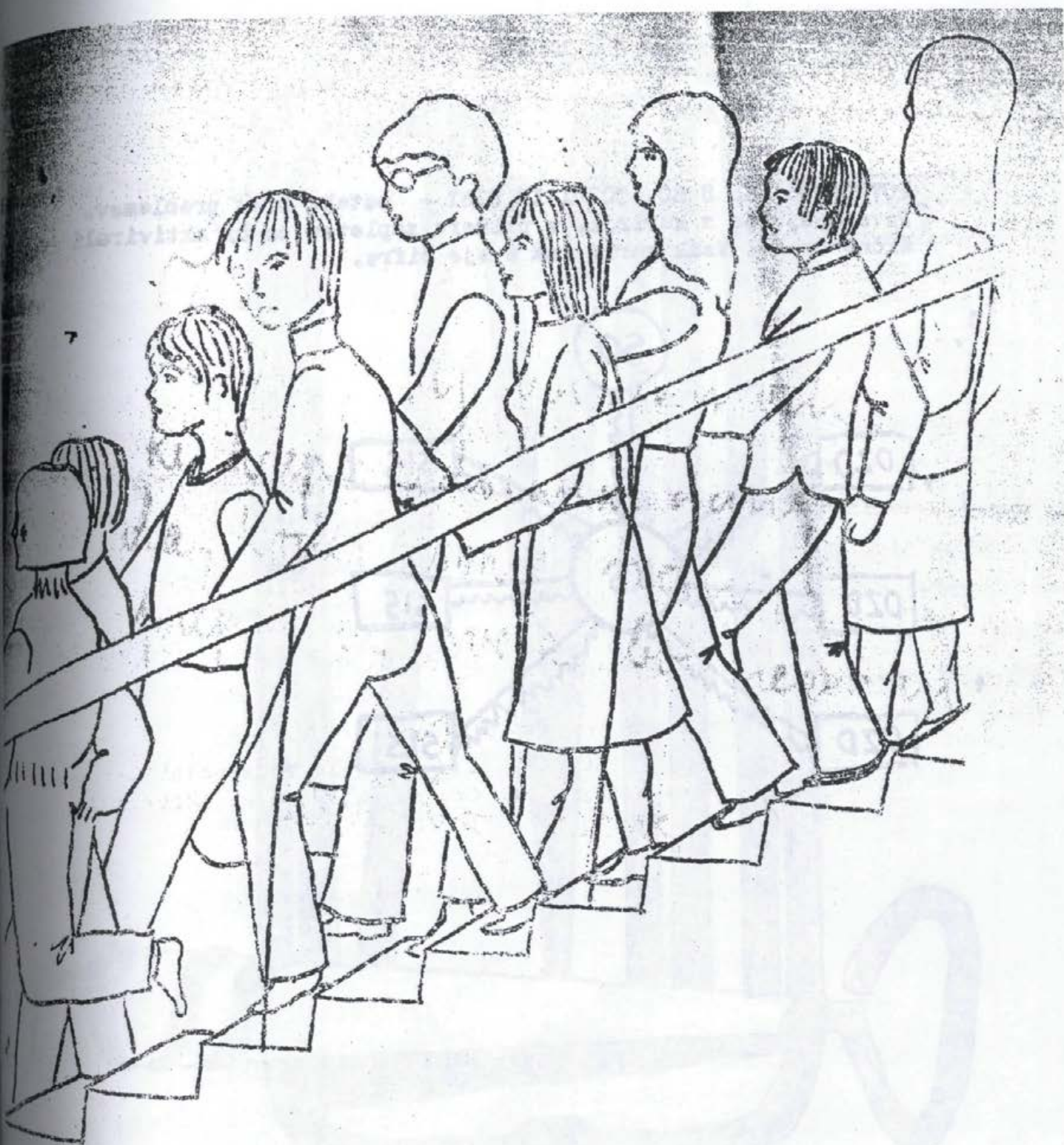
Prav zato se uspešablamo za obrambo naše domovine, naših kulturnih pridobitev in vsega, kar je naše, kar se ustvarilo in kar ustvarja naše ljudje.

Kaj bi najprej rešili iz šolske knjižnice?

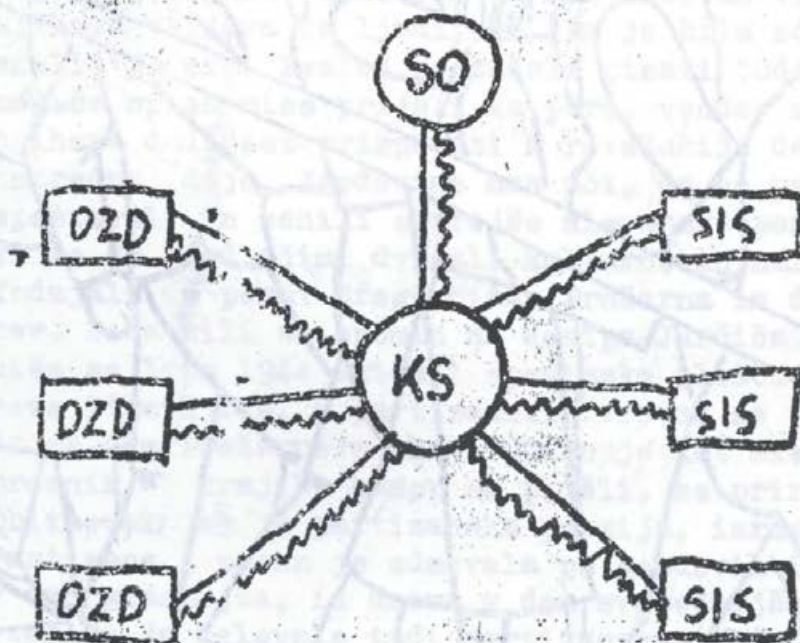
Poezije in dramatike za kulturne prireditve, izbrana dela Slovenskih pesnikov in pisateljev-edraz slovenskega duha; dela, ki opisujejo boj našega naroda skozi zgodovino, in pa celotne police, ki ima oznake 3.

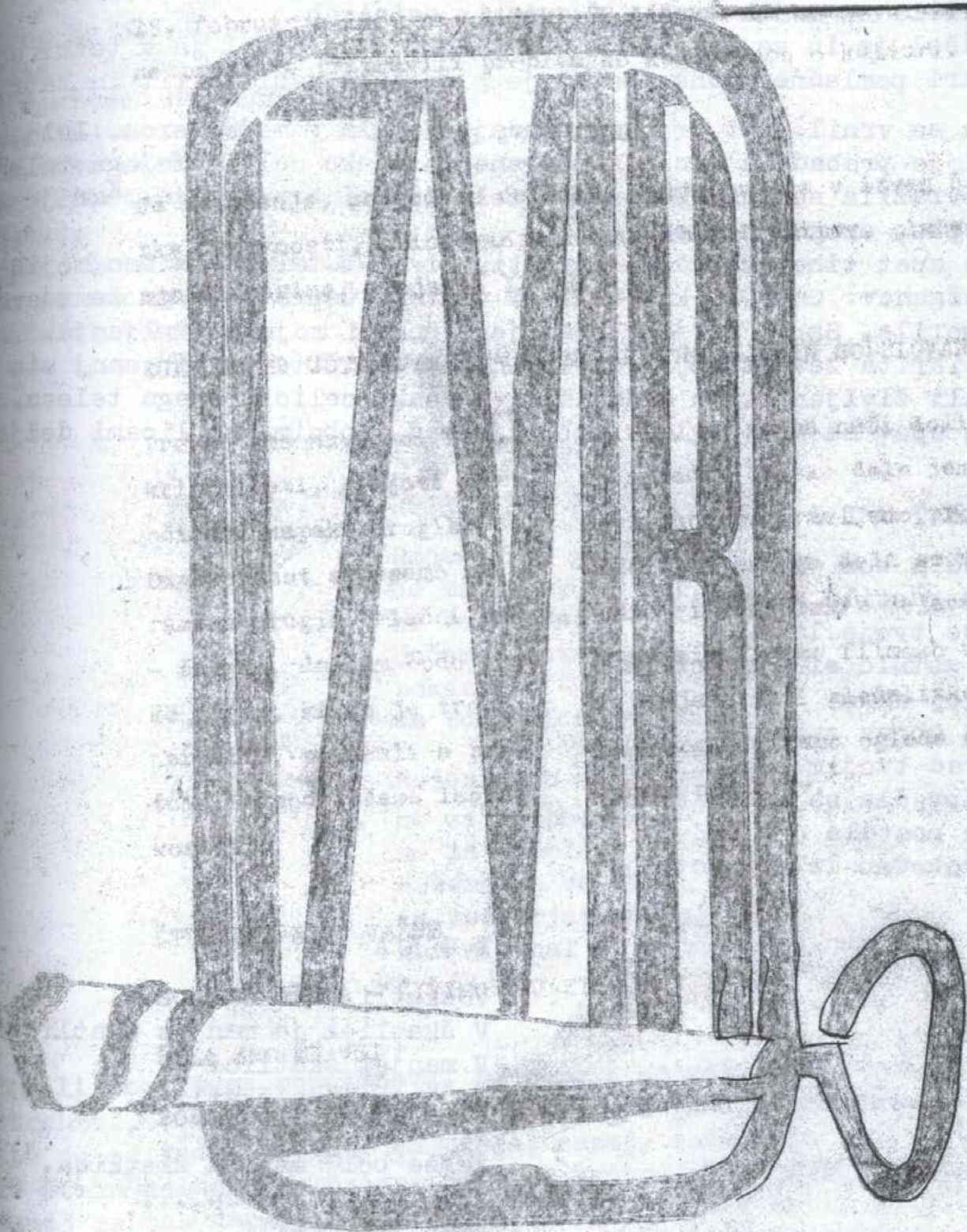
Te se knjige, pomembne za razvoj naše družbe; Izbrana dela tev. Mita, štud. je klasikev marksizma, Marxa in Engelsa, dela Edvarda Kardelja i vse knjige, pomembne za družbene izobraževanje.

Take bomo lahko vredne nadaljevali izrečile naše revolucije.

POVEZANOST KS S SO, TOZDI IN SIS - poteka brez problemov. Povezujejo se s kurirji, v primeru zapletov pa bi aktivirali klicne zveze. Vsak kurir ima svoje šifre.

Številko je pripravil uredniški odbor

Nisem videla tvojega pogleda, ki se je izgubil v daljavi za mano - ker si bil moj ideal.

Iz svojega telesa sem mu dajala življenje - ker ga sam ni imel. Bil je le vizija mojih sanj. Kapljica dežja, ki se je posušila na mojih vročih izsušenih ustnicah.

Odšel je in se razblinil v vročem soncu. Ostal je v težki sopari pomladnega dne. Ostal je globoko v meni. Skrit in zatrt.

In se vrnil. Kot drobna, zbadajoča igla v mojem srcu. Igla, ki mi je prebadala srce in možgane in vsako celico mojega telesa. Sovražila sem ga. Ker sem hotela živeti brez njega. Ker je to lepše, enostavnejše.

In spet tiho varovanje zavesti, ki je butalo ob stene mojih možganov. On. On, ki je živel v meni. Čeprav sem ga že zdavnaj umorila. Skril se je v osamljeni celici mojega življenja.

Prikrita zavest mojih misli in neuresničitev mojih sanj sta mu dali življenje. In sedaj živi v vsaki celici mojega telesa.

In spet se moj pogled razblinja med drobnimi kaplicami dežja...

M E T U L J

Odšla bom

in pustila za seboj
vse tvoje laži.

Z ustnic si bom sprala
tvoj okus

in obraz zakrila

pred tvojim pogledom.

Zapredla se bom v bubo

in postala

svobodno leteči metulj.

I G R A

V škatli je škatlica.

V škatlici je manjša škatlica.

V manjši škatlici
je še manjša škatlica.

V manjši škatlici
je še bolj majhna škatlica.

V..... še, še, še....

V veliki škatli
je veliko škatelj in škatlic;
je tudi najmanjša,

ki jo vidiš le pod najboljšim
mikroskopom

in le zanjo ni ključa.

NE HODI NAPREJ

Krog se je skbenil.
Ostalo je še le vprašanje časa.
Nič ni več nejasnega,
vše je tako čisto
in tako svetlo,
kot kristalni kamenček.
Mrtve,
ravne črte so se povesile
in naznanile
začetek konca

ROJENI SMO ZA ŽIVLJENJE

Rojeni smo za življenje,
ne za smrt,
ne za žalost.
Hočemo ustvarjati,
pkazati,
da tudi mi nekaj znamo.

Rojeni smo za ljubezen,
ne za solze,
ne za spomine.
Hočemo se veseliti
in ustvarjati nekaj,
kar ni znal še nihče pred nami.

Prišli so lepega popoldneva. Da prišli so vsi, čisto vsi njegovi strahovi. Postavili so se v vrsto. Lahko jih je preštevala. Štela jih je od zadaj naprej, od spredaj nazaj, začela je tudi na sredini in štela njihove polovice. Ni šlo. Vedno jih je bilo enako. Preveč. Zunaj pa tak dan. Miren in tih. Ona pa sama v sobi, s knjigami, zvezki in s Talesom in Finsteinom in Kolumbom, Trubarjem... Ne, ne ve s kom vsem še. Sovraži to družčino in njihove formule in dela. Ogabni so. Ampak včasih se pa le da pogovarjati z njimi. Celo zafrkavati. Pa vendar. Zakaj so se njihove duše dvignile iz grobov? Vidi jih pred sabo in ve, da jih nikoli ne bo doumela, pa če se še toliko uči. Stari so že, mrtvi. Zakaj le ne morejo biti tako mrtvi, kot ostali mrliški družabniki na pokopališču. Saj so

tudi njih zasuli grobarji. Mogoče so pa nesrečni? Zakaj so si potem izbrali ravno njo in prišli vsi, čisto vsi. In zunaj je tak lep dan. Ona pa sama v sobi. Svetla je, čista, hladna, pristrčna, brezskrbna. Soba pač. Pa vendar se ji zdi turobna in nasičena. Brez kisika. Polna šumov. Da, oni so tu. Vedno prisotni. Sliši jih, kako dihamo. Zbudili jo bodo. Nee! Spet jo je strah in je sama s svojimi strahovi. Oni pa kar dihamo, ne ozirajo se nanjo. Nepomembna je. Da! V trenutku spozna, da je nepomembna; hoče jim postati enaka. Slavna ali vsaj znana. Zaveda se, da je želja nemogoča. Potem bi tudi njena dela strašila druge. Ostala bo nič. Lahko hodi sredi ulice po rokah ali le s prsti ene roke, pa še vedno ne bo nič.

LITERARNI KROŽEK

Člani oziroma članice literarnega krožka smo se sestajali le ob petkih po 6. šolski uri. Vsako leto se nas na začetku zbere veliko več, kot nas potem pri krožku redno sodeluje. Lansko šolsko leto je bil literarni krožek precej bolj aktiven kot letos. Prejšnja leta je bila na gimnaziji skupina, ki je veliko in dobro ustvarjala. Nekateri iz te skupine so odšli s šole, nekateri so prenehali pisati, mlajše generacije pa še niso začele. Letos smo se v prvem polletju sestajali redno, v drugem pa bolj občasno. Pogovarjali smo se o tem kako lahko nastaja poezija, urejali knjige v šolski knjižnici, s prispevki smo sodelovali na 8. DOSP-u v Ajdovščini in pripravili pogovor za mlade ustvarjalce, ki so poslali svoje prispevke za DOSP.

JEŽIKOVNI KROŽEK

imamo letos šele prvo leto in se v delo šele uvajamo. Deluje redno vsako sredo, in to 8. uro. To nas tudi zelo moti. Kljub tej uri je bila udeležba redna in zadovoljiva. Sodelovalo je 10 učencev. Pri svojem delu smo:

- pregledovali in spoznavali stilistiko
- pregledovali gradivo o slovenskem jeziku iz lanskih Mladin
- pregledovali gradiva s Portoroškega posvetovanja Slovenščina v javnosti
- pregledali sezname vseh slovnice
- pregledali nastanek in uporabo slovarja
- glavni predmet delovanja je bila naloga za gibanje "Znanost mladini". V začetku smo za nalogo zbirali gradivo po podjetjih, pregledovali javne napise v mestu, na šolah in jezik v turizmu. Delali smo tudi anketo o jeziku obvestil med delavci in učenci ter šolarji po šolah.

IZVIR

TITO

1892 - 1980

Umrli je Tovariš Tito, predsednik SFRJ, predsednik ZKJ, vrhovni komandant oboroženih sil, maršal Jugoslavije.

Umrli je veliki revolucionar, vojkovođa, državnik in mislec. Sam delavec se je boril za napredne ideje, za zmago delavskega razreda, za zmago našega jugoslovenskega socializma, ki temelji na bratstvu, enotnosti, svobodi in na delu. Na teh temeljih pa morajo slediti vsi odnosi med ljudstvi tega sveta. Svoboda, enakost in neumišljenost v življenje drugih dežel so temelji njegove politike neuvrščenosti. Njegova politike in naša. Človek ima pravico in dolžnost pomagati v življenje in ga oblikovati tako, da bo za vse pravično.

In kaj mora biti za vse pravično ni vzorca, po katerem bi gradili in oblikovali socializem. Osnova je človekovo delo. Toda poti je toliko, kolikor je narodov sveta. Nobena shema nas ne more voditi, nobena izhojena pot ne more biti naša pot. Upoštevati je treba konkretne razmere dežela. Zato so mejniki Titove poti tako pomembni:

- Leto 1937, ko je postal vodja KPJ, ko se je zavedal, da le enotni in močni komunisti lahko stojijo na čelu Partije.
- Leto 1941, ko se je zavedal, da le KPJ lahko vodi ljudstvo v boju proti izdajalcem in okupatorju.
- Leto 1948, ko se je zavedal, da je treba stopiti po lastni poti, ne pa kot sopotnik Stalina.
- Leto 1950, ko začnemo uvajati samoupravljanje.
- Leto 1974, leto nove ustave.

In ta pot se je pokazala za pravo pot. Za našo pot. Osnova nove poti pa so bratstvo, enotnost in svoboda. Osnova naše poti je odgovorno opravljanje vseh dolžnosti in dela. Osnova naše poti je svobodni, nikomur podrejeni in globoko zavedni samoupravljalci, ki ne dela zato ker mora, ampak zato, ker hoče.

Ta pot je načrtana. Ta pot je trasirana za stoletja. Naša dolžnost je jo dograjevati, oblikovati z osebnim delom. Naša dolžnost je stopati po njej in uresničevati Titove ideje. Tito živi, ker je živa njegova ideja, ker jo hočemo in moramo uresničevati.

POSREČILO SE NAM JE OHRANITI NEODVISNOST IN SVOBODO, ZA KATERO IMAMO ZAHVALITI PRAV NAŠI ENOTNOSTI. OSTALI SMO KREPKA IN ENOTNA SOCIALISTIČNA DRŽAVA, KATERO SPOŠTUJE SVETI KATERO CENIJO PRIJATELJI, UPOŠTEVA PA JO TUDI SOVRAŽNIK.

TITO

Vsako leto je bil mesec naj najlepši v leta, najbolj sončen in cvetoč. Nam, mladim še nedoraslim je prinašal dan, ki se ga vsi veselimo: Dan mladosti. Letos je siv in post, prinesel nam je bolečino v srcu in izgubo velikega človeka, očeta vseh nas.

Nisem ga mogla spoznati kot revolucionarja, toda spoznala sem ga kot velikega humanista, kot človeka, ki se ga spoštovali narodi celega sveta. Kako srečen je moral biti Tito - po pogumen, vztrajen, človeški - ki je do konca izvrševal svoje poslanstvo bratstva, svobode, enakopravnosti, vseh narodov in kako bogati, polni smo mi, ki smo živeli v njegovi in naši dobi.

Njegova pot mora biti le začetek vseh nas, njegovo življenje trden korak v razvoju celega sveta.

Mogoče ne bi razumel naših solz, dragi Tito. Želel si pogumne mladino, ker si bil ti sam pogumen. Mogoče boš pa le razumel, da bodo naše solze ustvarile trajen okvir okrog tvoje slike. To niso solze strahu pred bodočnostjo, to so solze sreče, da smo živeli, ko si še živel Ti. Srečni smo, da smo te imeli. Ponosni smo nate.

Kdorkoli govori v Jugoslaviji, o revoluciji, mora omeniti njegovo ime. Razdal se je za človeka.

Tito - ime, ki nas druži. Tito ime, ki nas bogati. Tito!

IMAMO ODLIČNO MLADINO, ZATO JI JE TREBA POSVETITI VSO POZORNOST. TAKOJ MORAM REČI, DA SEM ZELO SREČEN, KER JE NAŠA MLADINA TUDI TAKRAT, KAKOR ZMEROM DOSLEJ IZPOLNILA OBLJUBO IN STORILA TISTO, KAR JI JE BILLO NALOŽENO.

ŽELEL BI, DA BI BIL 25. MAJ VSELEJ PARAD NAŠE MLADOSTI, RAD BI, DA BI BIL TO DAN ŠPORTA, NAŠE JUGOSLOVANSKE MLADINE, DAN, KO BI POKAZALA SVOJO FIZIČNO IN DUHOVNO MOČ.

MOJA ŽELJA JE, TO PA JE TUDI ŽELJA VSEH NAS, DA BO NAŠA MLADA GENERACIJA ŠE NADALJE DOSLEDEN NOSILEC REVOLUCIONARNE TRADICIJE IN NAPREDNIH TEŽENJ NAŠIH NARODOV. HKRATI PA TUDI POBUDNIK VEDNO NOVIH IN NOVIH, NAPREDNIH TEŽENJ NAŠIH NARODOV.

TITO

Živel boš, vedno boš živel v mojem srcu, kajti vedno se bom zavedal, da se za vse kar danes imam in to je ogromno lahko zahvalim le tebi, tebi največjemu sinu jugoslovanskega naroda.

Hvala ti, dragi tov. Josip BROZ - TITO.

HVALA IN SLAVA TI.

1980/81 - št. 1

UREDNIŠKI ODBOR:

Mihelj Milojka
Černigocj Ksenija
Sartori Irma
Furlan Ingrid
Semič Ines
Čermelj Rosana
Pavlica Tanja
Korošec Valentina
Premrl Tjaša

MENTORICA:

Ivana prof. Slamič

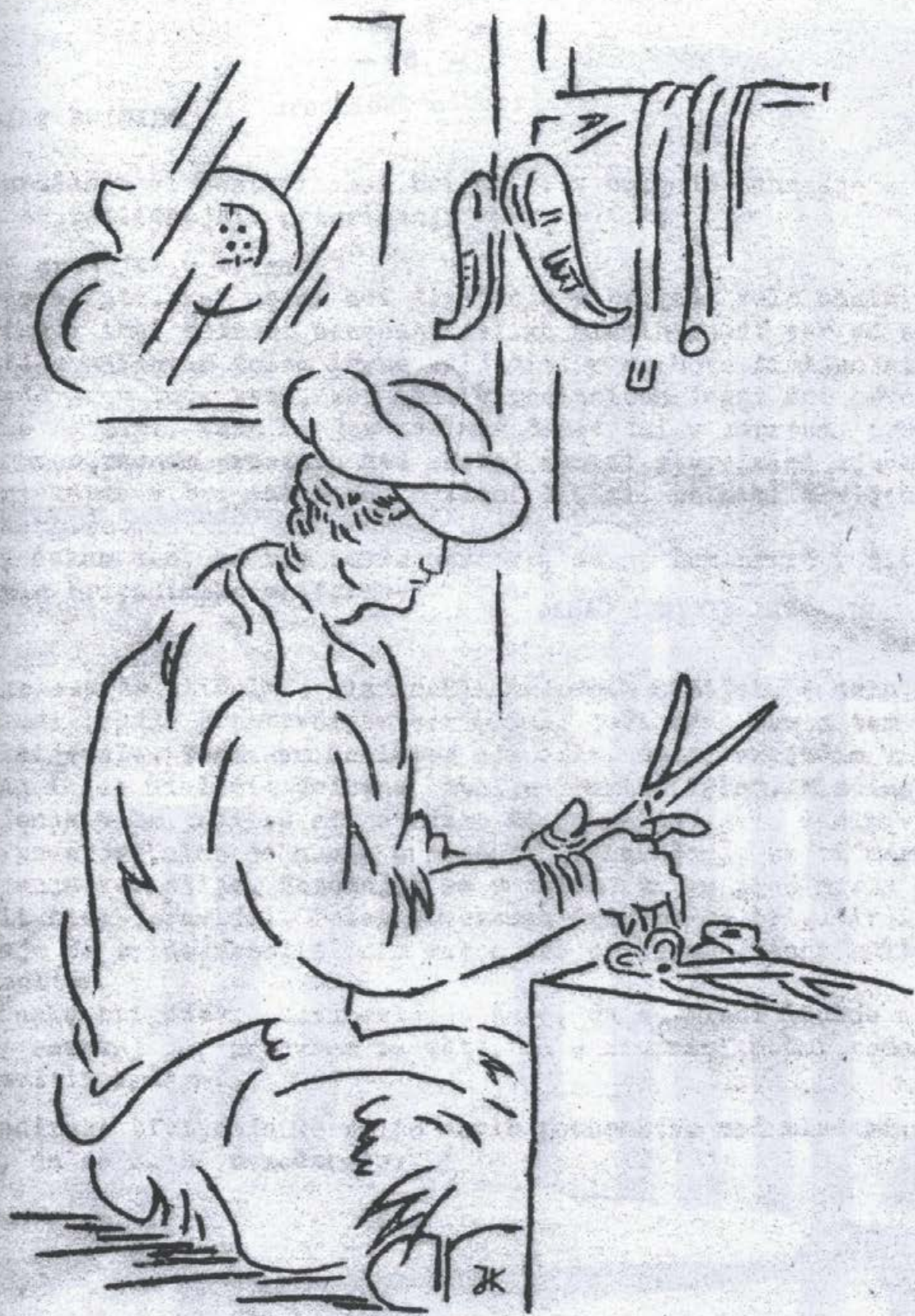
VTISI IZ EKSKURZIJE PO JUGOSLAVIJI

Zleknjen na sedežu upiram pogled na bežne obrise hiš in dreves, na širna polja. Slišim smeh sošolcev, ki se prepleta s hrupno glasbo in brnenjem avtobusa. Kako hitro so minili ti dnevi, kot težna misel ali sledek utrinek, kot branje zanimive in napete knjige. In tokrat sem prebral debelo življenjsko knjigo, ki je v meni pustila globok pečat, nenehno razmišljanje o domovini, o naravi in soljudeh. Daleč je segel pogled, mnogo dlje kot naučena snov iz šolskih knjig. Seznanil me je s stvarnostjo, s pričami stare in novejšje zgodovine, ter bogate kulture. Srhljive misli o mučenju v Jesenovcu me vodijo k borbi na Kozaro, Sutjesko in nad menoj se dvigujejo orjaki, ki pričajo o bolečini in krvi. Na tej bežni sliki vihra rdeča zastava hrabrih borcev, ki so hoteli v Jajce, ki so sodelovali v Foči, Bihaču, Drvarju. V mislih listam zgodovino in opazujem freske pravoslavnih samostanov, džamij in gotških cerkva. Stopam po ulicah starega Dubrovnika in med nogami mi frčijo golobi - simboli miru in sreče, ki so jo naši predniki le malo poznali. Kako lepa je naša domovina, če jo opazuješ izpod oblakov, z Lovčena in se tvoji vtisi spajajo z mislimi Njegoša in liki Mestrovičevih kipov. Kako pestra in raznolika je naša kultura, kako smo si podobni, obenem pa tudi tako različni. Bratje smo si in smo ljudje v dobri in slabi luči. Videl sem pravičnost in svetlo dobrosrčnost ljudi, katerih delovno mesto je ulica in krtača za čevlje v rokah, ter surovost in pretepe mladeničev v belih srajcah s kravato okrog vratu. Slišal tuljenje psov in mačk, ki je rezalo nočno tišino sredi Metohije in zvoke moderne glasbe v središču Sarajeva. Spoznal se enotnost in prijateljstvo mladine, zagnane in marljive študente, pa tudi zakajene disco-klube, po katerih se je širil duh po "rakiji".

Rastemo v nov dan, rastemo iz naše zemlje, ki je bogata in lepa kot sončen dan ob morju in svetlobni slap na Krki. V mislih se mi rišejo bleščeče slike visokih gora v Metohiji, pa izvir Bosne, so-teske in toplo morje, ki nam je nudilo veselje in radost zagrenjeno s katranom.

Prebiram zadnje liste knjige, polne sonca in topline. V desetih dneh smo postali bogatejši za zaklad, ki si ga vsak ne more pridobiti. Enim ga, ker je resničen, brez olepšav in prikritih besed, ker ga vidim v lastni luči, ki je iz dneva v dan svetlejša.

Julijan Krapež, 4.a

Prodajalec škarij v Mostarju

TU BI MORAL BITI ZELO LEP, KRITIČEN IN POGLOBLJEN PRISPEVEK
O ŽIVLJENJU UČENCEV NA ŠOLI.

PISATELJ NI IMEL ČASA.

Šolsko leto 1981/82 - št. 1

Glasilo je uredil uredniški odbor:

Tanja Pavlica,
Vojka Žgavec,
Rahela Dornik,
Nataša Nadrin,
Rosana Čermelj,
Tjaša Premrl,
Alenka Rustja,
Alenka Bizjak
Ines Semič,
Nataša Bolčina

MENTORICA: Ivana prof. Slamič

Srečanje z Desanko Maksimovič, enkratno doživetje. Vsakdo, ki je prebil z njo dobro urico, se je lahko seznanil z njenim delom, življenje in z njeno osebnostjo.

Vstopila sem v prostore Pilonove galerije. Bila sem med zadnjimi in sem le s težko dobila sedež. Bilo je veliko mladih, ki so se hoteli seznaniti s pesnico Desanko Maksimovič, ki jo vsi poznamo po pesmi Krvava bajka, v kateri je opisana tragedija v Kragujevcu. To pesem nam je tudi sama zrecitirala. Tišina, ki je vladala v prostoru, je spremljala opis strašnih dogodkov, ki so se dogajali v tem srbskem mestu.

Desanka Maksimovič, 83 - letna pesnica, rojena v Rabrovici pri Valjevu. Službovala je kot profesorica v Obrenovcu, Dubrovniku in Beogradu. Objavila je več zbirk pesmi in roman Odprto okno. Piše pa tudi knjige za otroke. Nekatere pesmi so nam predstavile tudi učenke naše šole. Ob vsaki pa je vedno še kaj dodala, tako da smo prodrli v njeno pesniško delavnico.

Čeprav smo bili z njo le malo več kot uro, smo jo spoznali skora v vsej njeni celovitosti. Pesnica Maksimovič je čudovita sogovornica, kar smo odkrili, ko smo ji zastavljali vprašanja. Sproščena nam je odgovarjala in dobili smo odgovore, ki smo jih želeli. Dejala je, da ne moremo imenovati pesnika otroka desetih let, ampak lahko govorimo o začetkih pesniškega ustvarjanja v dobi odrasčanja, ko mladostnik na poseben način doživlja svet, ki ga obdaja.

Res, bilo je neponovljivo srečanje in prepričana sem, da bo postal vsak od nas pogostejše in raje prijel v roko edino njeno v naš jezik prevedeno zbirko pesmi.

Nataša Nardin, 1. družb,

Deklica ena sama, zlatih, prikupnih oči
in belih trepalnic, skakljaje
preko livade hiti,
da mesto zdravila in leka
med ranjence ljubke smehlja
in sladke vonjave deli,
deklica zlatih oči.

Jutri pa spet navsezgodaj
pridejo sem velikani
in strašne, surove vile
bodo dehteče in nežne
glavice v kope zgrnile.
V njih bodo bilk milijoni
v skupni grob pokopani.

Prišli bodo spet velikani.

Kobilice tožno ovrčijo,
sliši se do oblakov;
ves večer ob obali
kačji pastirji ječijo
za vitezi, ki so jim pali.
Jokajo nad grobovi
mrtvih, dragih junakov
sliši se do oblakov.

Desanka Maksimović

Marksistični krožek organizira vrsto zanimivih predavanj na predloge učencev.

Prvo tako predavanje v letošnjem šolskem letu je bilo o religiji. Zaradi obsežnosti teme je bilo razdeljeno na več tednov. Sestajali smo se v učilnici fizike vsak ponedeljek sedmo šolsko uro.

Prédaval nam je sociolog tov. Peljhan iz Nove Gorice.

Najprej smo pogledali v zgodovino religije, opazovali njen razvoj in prišli do enotnega bistva vsake religije. Človek razlaga z religijo svoje probleme in zanj nedojemljive stvari. Religija je družbeni pojav, sestavljen iz obiskovanja verskih obredov, vere v nadnaravne sile in v posmrtno življenje, pa tudi iz cerkvene organizacije.

Vse religije so enakopravne.

Iz raznih anket, ki so bile izvedene pred leti, smo ugotovili, da ljudje začno verovati v Boga v času bližajoče se starosti. K cerkvenim obredom pa gredo, ko so pred nerešljivim problemom, kajti religija daje odgovore na vse probleme, vendar problemov ne reši (v svetu je še veliko lačnih ust,....) Na vprašanje zakaj ljudje postanejo verni v starosti, smo dobili naslednji odgovor: "Zaradi prihajajoče smrti".

Z zanimanjem smo prisluhnili izjavam o religiji, ki so jih izrekli znani možje.

"Bog je komplicirano bitje, tisti, ki je ustvaril njega je moral biti še bolj kompliciran" - Bošnjak.

Marks je mislil, da je religija pripomoček v neizhodnih problemih "Religija je opij za ljudstvo".

Tolstoj pa je dejal: "če prenehamo verovati v lesnega Boga, potem to ne pomeni, da Boga ni, temveč, da Bog ni iz lesa. Nad temi izjavami smo se zamislili, pa tudi nasmejali obenem.

Pregledali smo še vrsto zanimivosti, med drugim tudi to, kako vpliva vernost staršev na njihovega otroka. Religioznost otrok je največja v osnovnih šolah. Vpliv staršev in njihova "komanda" v teh letih še popolnoma deluje.

Medtem ko se religioznost srednješolcev bistveno zmanjša.

Ustavili smo se tudi pri podatkih o religioznosti srednje izobraženec 44%, družboslovcev 12%, nedokončane osnovne šole pa kar 92%, v srednjih šolah ta številka upade na 56%.

Po podatkih, ki jih imamo, lahko sklepamo, da religioznost pri nas upada - 58%. Za primerjavo naj navedem številko religioznosti v SZ - 75%.

Če na kratko povzamemo: predavanja so bila zanimiva, vendar učenci mislimo, da je bilo preveč statistike in premalo direktnih odgovorov na naša vprašanja.

Ker smo želeli izvedeti, kako je z religioznostjo na naši šoli, smo opravili anketo med prvošolci in četrtošolci. Rezultati: med četrtošolci je več religioznih kot med prvošolci.

Šolsko leto 1981/82

Izredna številka

Porečila so napisali:

Mojca Renar

Irena Baruca

Magdalena Vetrih

Bogdan Lemut

Peter Valič

Boris Kovač

Tatjana Možina

Janek Trošt

Anita Žonta

Damjana Krašna

Jelka Krapež

Nataša Bolčina

Mateja Žgavec

Rosana Čermelj

Rok Lanjšček

Borut Žgavec

Mentor:

prof. Milan Čotar

Danes je bilo vse na brzino. Kar lepo število nas je čakalo pred malo zbornico, ne da bi sploh vedeli zakaj čakamo.

Malo smo slutili, da se nam ne obeta nič kaj prijetnega. In res, zvedeli smo, da bomo poskusni kunci, ki bodo učencem gimnazije predstavili nastajanje dramske uprizoritve.

Dobili smo tekste in nokaj nasvetov. Najprej smo se drug drugemu čudili in si nismo predstavljali kako bo stvar pravzaprav potekala.

Dobro šolsko uro smo se pripravljali (kar sami z majhno pomočjo tov. Slamičeve).

In kaj je sledilo po tem? Zopet presenečenje. Debelo smo pogledali, ko smo se znašli na odru in dobili ukaz naj se uležemo. (Moj Bog in to kar na tla.) Dvorana je postala prostor smeha. Nam ležečim pa je bilo sprvo kar presmeto nerodno. Vendar te vaje (razgibalne ali kakor se že temu reče) so vsaj meni izredno pripomogle k sproščanju.

No in potem se je pravzaprav začelo. S tekstom smo bili scznanjeni že prej, tako da smo si razdelili le še vloge. Želeli smo pokazati vse faze v nastajanju dramske uprizoritve. Spremenili smo se v igralce, sicer s teksti v roki. Naš režiser je bila tovarišica, ki nam je dajala režiserske opombe. Mi pa smo jih seveda upoštevali, kolikor je bilo to mogoče.

Naš namen je bil dober, če pa nam je uspel ne vem. Vendar četrtošolci zatrjujejo (vsaj nekateri), da je bilo zanimivo. Jim lahko verjamemo?

- Dober dan. Midve smo iz uredniškega odbora našega glasila. Imava nalogo, da z vami opraviva kratek intervju.

- V redu, potem predlagam, da gremo na sok in se o vsem v miru pogovorimo!

Našli smo miren kotiček in pogovor z Ervinom Fritzem je stekel.

Pisati je začel z 12 leti. Njegeve prve pesmi so imele strogo klasično obliko; soneti, gazele. Ščasoma je ugotovil, da se splošno strogo klasične oblike za nekatere osebna občutja pretesne in začel je svojo značilno obliko, v kateri je močno poudarjen optimizem in velika volja do življenja.

- V vaših pesmih je vidno velika ljubezen do bitij in živeti. Kaj pravite k temu?

- Imeti rad življenje, to je splošna človeška lastnost. Menim, da to ni značilno le za ustvarjalca, ampak za veliko večino ljudi. V tem ne vidim nič posebnega. Ne strinjam se n.pr. z Gradnikom - on gleda "krompir rasti od spodaj".

- V kakšnih okoliščinah se vam utrne ičeja za pisanje pesmi?

- V sanjah. Pravzaprav na prehodu iz budnosti v sen.

- Kaj pa vaši vzorniki?

- Moj najboljši svetovalec je bil vedno Janez Menarč.

Mislil, da je on največji mojster po Prešernu. V oblikovanju verzov je celo boljši od Župančiča!

- Nam lahko na kratko orišete vaš pogled na sodobno ustvarjalnost?

- Nekateri sodobni ustvarjalci imajo prav razbijaške namene v naši poeziji. Zdi se mi, da včasih že pretiravajo. Demontaža poezije že prehaja v nekakšno igrakkanje... Pčdmladka klasične poezije pravzaprav ni, a vseeno se nikakor ne strinjam, da naši poeziji grozi konec! Daleč od tega!

- Vaše nadaljnje čelo?

- Moja nova zbirka je tik pred izidom. Nosi naslov Minevanje in je nasprotje ostalim, v njej so namreč elementi smrti, končasti, skratka minevanja. Svoje zbirke izdajam na štiri do pet let. Zdi se mi, da je to ravno pravi čas, v katerem lahko pesnik oblikuje res dobrih 60 pesmi. Če mu pa gre predvsem za denar, se stvar prevesi iz umetnosti v posel.

Razšli smo se, kajti pesniku se je mudilo v Pilonovo galerijo - veliko učencev bi namreč želelo spoznati tega zanimivega in enkratnega človeka.

MNENJA O DOGAJANJU V KINODVORANI

V predverju kinodvorane sprašujem mimoidoče profesorje. Vsekakor so bili vsi intervjuvanci začoveljni s predstavo. V svojih odgovorih so vsi govorili o zanimivosti predstave, vsekakor je zelo zanimivo, da lahko spoznaš tudi to plat gledališča in ne samo izdelane igre. Intervjuvanci pa vsi hitijo, kajti glavni del kulturnega dne se šele začneja. Prišli bomo do konca in

Letos je kulturni dan vsekakor drugače. Iz dvorane ne odhajamo zdolgočaseni, ne spominjamo se večno enakih recitalov niti ne ugotavljamo kako bi lepše uporabili tiste pol ure. (sprehodili bi se samo čez trg - zaigrali fliper in že bi dobili pivo -

vsekakor bolj zanimivo od sedenja v kinodvorani.) Čas je denar, pravi star pregovor.

Predstava je bila dinamična, tako da je pritegnila tudi pasivnega poslušalca.

Mladi smo, želimo si takšnih sprememb.

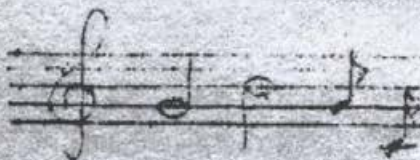
Si za klasiko?	NE
Si za jazz?	NE
Si za disco?	NE
Si za Slake?	NE
Si za pank?	NE
Si za rock?	NE
Sem za glasbo!	

Sprejemamo vse zvoke, ki jih šlišimo, vendar avtomatično izločamo tiste, ki nam ne ustrezajo.

Rádio in televizija kreirata glasbo po svoje, ne da bi pri tem popolnoma upoštevala dogajanja na glasbeni sceni. In tako ostajamo neprosvetljeni, na stopnji srednjega veka.

Včasih smo lahko govorili o enem stilu (barok, romantika). Danes je drugače. Današnja glasba je skupek različnih smeri, toženj in iskanj. Kako med temi najti pravo, dobro glasbo? Ne znamo se skoncentrirati, biti mirni, si poiskati časa, zato nas lahko šopajo s komercialo, s komadi za denar. Pasivnega poslušalca, ki ničesar ne stori za svojo glasbeno izobrazbo, skraj težko doseže glasba s sporočilom.

(Skrite misli nas vseh je pogumno izgovoril
Edi Stefančič)

Ringa, ringa, raja ...

Glasbo poslušamo in jo imamo radi, ker mislimo, da jo razumemo. Spremlja nas od zibelke do groba.

Ecce quomodo moritur iustus...

Šolsko leto 1981/82

Izredna številka

Porečila so napisali:

Mojca Renar

Irena Baruca

Magdalena Vetrih

Bogdan Lemut

Peter Valič

Boris Kovač

Tatjana Možina

Janek Trošt

Anita Žonta

Damjana Krašna

Jelka Krapež

Nataša Bolčina

Mateja Žgavec

Rosana Čermelj

Rok Lanjšček

Borut Žgavec

Mentor:

prof. Milan Čotar

KAJ SMO USTVARJALI, KAKO SMO USTVARJALI ZA IZVIR?

Uredniški odbor je bil letos zelo šibak. Nekateri predstavniki razrednih skupnosti se sestankov sploh niso udeleževali. V programu smo imeli 6 številčk Izvira. Izdali smo le eno redno, ena pa je izšla kot posebna ob kulturnem dnevu. Pozanimali smo se za odziv na naše glasilo. Prvi letniki niso imeli pripomb, najglasnejši (pri negat. pripombah) so bili tretji. Res naše glasilo ni najkvalitetnejše, saj se ideje tistih redkih ljudi, ki pišejo, sčasoma izčrpajo. Rabimo nove, sveže ideje in s tem, seveda več novih pisateljev in pesnikov.

Smo v kritičnem obdobju, vendar ne smemo prekrižati rok. Želimo, da bi bil v uredništvu Izvira vključen vsaj po en predstavnik vsake razredne skupnosti. Ni nujno, kaj naj bi Izvir vseboval, da bi pritegnil široko število bralcev in pridobil na kvaliteti.

KAKO SMO IZRAŽALI SVOJE MISLI V BARVAH NA PAPIRJU IN V DRUGIH TEHNIKAH?

V začetku je vladalo veliko zanimanje za likovni krožek, kar kaže tudi veliko število prijavljenih, ki pa se je kmalu zmanjšalo le na 6 stalnih obiskovalcev. Zbirali smo se pod vodstvom mentorja tov. Jazbar Braneta. Delali smo predvsem s temperami in gvašem. Nekaj izdelkov smo poslali v Ljubljano, kjer je bila proslava v počastitev letalstva. Sodelovali smo na DOSP-u, sedaj pa pripravljamo razstavo, ki bo julija v Pilonovi galeriji.

MAKRAME

V začetku je bilo veliko navdušenje in veliko prijavljenih. To število se je kmalu zmanjšalo. Precejšen vzrok temu je v nemogoči uri, ki je bila namenjena sestankom. Vendar je bila ta ura (14.30) zaradi nasedenosti mentorja edina možna, čeprav je ovirala učenje.

Tako se zdaj že nekaj časa nismo sestali. Kljub temu nam je krožek to večino približal in nastali so že dokaj dobri izdelki.

KOT PONAČADI JE NA KONCU ŠPORT IN ŠAH

Tudi v letošnjem letu je naše ŠŠD uspešno delovalo. Največ pozornosti smo posvečali tekmovalni plati, organizacijsko pa nismo napredovali, čeprav smo si v enoletnem programu zastavili tudi to.

V športnih tekmovanjih smo bili uspešnejši kot lani, predvsem v ekipnih panogah. Sodelovali smo na vseh prvenstvih srednjih šol in na X. DOSP-u v Piranu. Posebno pohvalo zaslužijo rokometarice, ki so osvojile prvo mesto na DOSP-u in na področnem prvenstvu.

Rokometaši so bili na DOSP-u prvi, na področnem prvenstvu pa drugi. Izkazali so se tudi nogometaši z osvojenim prvim mestom na področnem tekmovanju.

Uspešno smo sodelovali z JLA in na orientacijskem pohodu na Nanos. Jeseni so prvi letniki sodelovali na občinskem krogu. Organizirali smo športne dneve, smučanje na Kobli, medrazredna tekmovanja v nogometu in odbojki.

Delovanje ŠŠL lahko torej ocenimo za uspešno, v naslednjem letu pa bomo skušali igrati še večjo vlogo v izvenšolskih dejavnostih.

ŠAH

Krožek je začel delovati šele v sredini šolskega leta, ker prej nismo dobili mentorja. Zbrali smo se 7 x, v petkih ob 14.30 do 15.30. Udeležili smo se DOSP-a, kjer smo zasedli 5. mesto. Predvideno srečanje z vojaki je odpadlo.

Krožek je prekinil delovanje zaradi težav s prevozom in s tem premajhne udeležbe.

SVOJE DELO SMO OCENILI IN PREGLEDALI, NEKATERI MANJ, DRUGI BOLJ KRITIČNO. SVOJE PRIPOMBE OB POROČILIH LAHKO PRINESETE ALI POŠLJETE NA UREDNIŠTVO IZVIRA, KI VAM BO SKUŠALO POSREDOVATI ODGOVORE NA VSE, KAR VAS ZANIMA.

DANES POSTAJA ŠOLSKO GLASILO SAMOUMEVEN ELEMENT ŠOLSKE DEJAVNOSTI

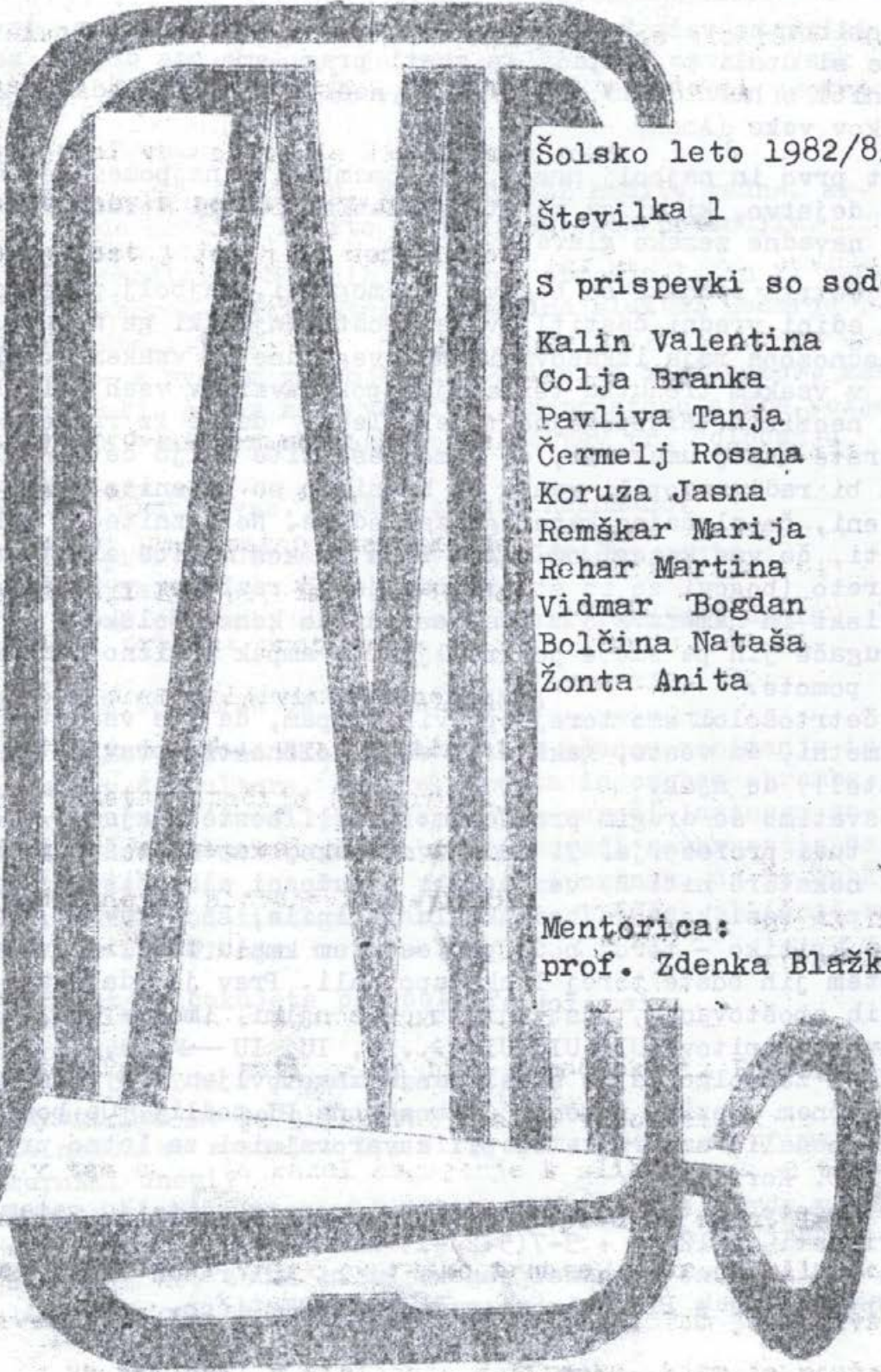
Če mi kolegica Zdenka ne bi postregla z »dokazi«, bi skoraj prisegel, da nikoli nisem bil mentor šolskega glasila na ajdovski srednji šoli. Pa ne gre le za dve desetletji, ki bi utegnili zamegliti spomin na tiste čase, ampak predvsem za dejstvo, da so se v resnici s tem ukvarjale moje cenjene kolegice Ivana, Zdenka in Jadranka. Ko brskam po spominu, se mi zdi, da je bila takrat (v začetku osemdesetih) »zaresna« mentorica za daljši čas odsotna in sem to vlogo »po uradni dolžnosti« formalno prevzel sam.

Moja izkušnja s šolskimi glasili v petnajstletnem ajdovskem delovnem obdobju je čisto druge narave in je verjetno značilna tudi za druga okolja. Posredno sem sodeloval v procesu, ko je šolsko glasilo pridobivalo pomembnost v okviru šolske dejavnosti. Spomnim se tehničnega dela nastajanja glasila; nekajdnevno razmnoževanje in spenjanje posamezne številke je bilo pogosto prava muka za dijake in delavce šole. Glasilo je bilo brez prave naslovnice, ilustracij skoraj ni bilo, prevladoval je tekst. Pomembna skrb mentorja je bila, da glasilo ne bo »preDrago«. Vsebinsko je bilo šolsko glasilo predvsem glas mladih in njihove organizacije, čeprav je v vseh časih prinašalo tudi iskrive prispevke, ki so potrjevali, da hočejo dijaki prostor za lastno ustvarjalnost. Spomnim se, da smo se včasih srečali tudi z bolj nasršenimi prispevki dijakov; v takih primerih je zbornica prevzela vlogo cenzorja, kar nas je včasih na zanimiv način razdelilo na pol.

Z leti in izkušnjami (in denarjem) je tudi glasilo postajalo lepše; privoščili smo si Pogačnikovo naslovnico, ki smo jo tiskali v Sedmakovi tiskarni kar v štirih barvah, ki so ponazarjale štiri letne čase in napovedovale štiri številke glasila v šolskem letu. Vsebinsko in likovno je postalo glasilo za tiste čase pravi dosežek in vsake številke smo bili na šoli posebej veseli in nanjo ponosni. Izreden uspeh pa so dosegle posamezne tematske številke, ki bi bile lahko v ponos tudi uglednejšim založbam.

Danes postaja šolsko glasilo samoumeven element šolske dejavnosti, prostor za ustvarjalne izzive; tematsko se lahko navezuje na katerikoli šolski predmet in je lahko pomemben zaključek procesa, ki poteka v šoli. Zdi se, da je pot razvoja šolskega glasila podobna poti razvoja šole in šolstva. Pri tem se vedno spopadamo z nevarnostjo, da se ne bi premikali od skromnih možnosti in bogatih idej k razkošju možnosti, a skromnih idej. Glasilu ajdovskih srednješolcev želim, da bi se s pomočjo izkušenih mentoric in svežih idej mladih tej nevarnosti vedno znova izognili.

*mag. Milan Čotar,
predstojnik Zavoda za šolstvo
OE Nova Gorica*

Šolsko leto 1982/83

Številka 1

S prispevki so sodelovali:

Kalin Valentina

Colja Branka

Pavliha Tanja

Čermelj Rosana

Koruza Jasna

Remškar Marija

Rehar Martina

Vidmar Bogdan

Bolčina Nataša

Žonta Anita

Mentorica:

prof. Zdenka Blažko

NASVETI 1. letnikom

Najprej nekaj uvodnih misli naši dragi mlečnozobi prvoletni raji:

Z ozirom na vašo hrabrost, ki ste jo pokazali s tem, da ste si upali prestopiti ta sveti prag, smo vas dolžni seznaniti s hišnim redom, ki v tej naši domačiji vlada že na vekov veke (Amen).

Kot prvo in najbolj prvo (kot pomembno in najpomembnejše) je dejstvo, ki si ga morate z zlatimi črkami vpisati v vaše navadne zemске glave:

1. Četrtni letniki so bogovi, vsemogočni, najbolj pametni in edini vredni častitljivega spoštovanja, ki ga mora mlečnozoba raja izkazovati od prvega dne na vsakem koraku in v vsakem trenutku ter se jim pokoravati v vseh ozirih in neozirih. Brezpogojno torej sledi, da se iz razredov morate takoj umakniti, če samo zaslutite željo četrtošolcev, da bi radi vstopili vanj. Na hodnikih se stisnite čisto k stenam, če slučajno katerega zagledate. Ne drznite si odkloniti, če vas kateri od bogov žica za kos malice ali pa cigareto (bogovi so iz stabilizacijskih razlogov v finančni stiski in nameravajo v njej ostati do konca šolskega leta). Drugače jih pa smete pozdravljati - ampak ponižno!, da ne bo pomote.

S četrtošolci smo torej opravili. Upam, da ste vsaj toliko pametni, da veste, kakšne so vaše dolžnosti (pravice tu nimate!!) do njih.

Posvetimo se drugim problemom: v šoli boste verjetno srečali tudi profesorje. Ti so glavni takoj za četrtošolci. No, za nekatere niti ne veste, ali so učenci ali učitelji. Težave pri razlikovanju bodo kmalu izginile, saj pravijo, da ste pod kritiko - torej bodo profesorjem kmalu začeli siveti lasje. Potem jih boste torej lahko spoznali. Prav je, da imate do njih spoštovanje, če si želite, častvenih zvez z njimi, imejte vsaj 10 popravnih izpitov (UI, UI, UI...IU, IU, IU → IA, IA, IA) Uspeh za dolgotrajno sodelovanje zagotovljen (to v ne-metaforičnem jeziku pomeni, da boste na PI padli). Če boste preveč padali, zavarujte se pri zavarovalnici za letno premijo 50 ND. Koristno!

Če nočete imeti PI iz matematike, morate učitelju matematike prinesiti $(5(12-4) + 3-7(5+2)-1)$ kovancev po 25 par. No, ker se med vami ne bo našel junak, ki bi tak račun rešil, se pač sprijaznite s PI, oziroma s π po matematično.

Načine, kako se izogniti drugim PI, prepuščamo v raziskavo vam. Zanesljive načine morate še pred koncem šolskega leta z bogove (t.j. okrog 4. junija) sporočiti na naše uredništvo. Tudi sami jih namreč krvavo potrebujemo, vendar imamo trenutno opravka z drugimi stvarmi.

Gremo naprej: Pitje alkoholnih pijač je dovoljeno samo pod strogim nadzorstvom 4.a in 4. b. Pripada jim $\frac{100}{100}$ od celotne količine. Kaditi smete samo, če redno plačujete davke. Vsak mesec morate na šolo prinesiti vsaj eno tono odpadnega papirja.

Na sestanke MO, ŠS, ŠSD, OZN, MK, MPZ, ŽŽŽ hodite redno. Sicer vam bo trda predla. Bodite aktivni na vseh področjih.

Po šoli smete hoditi v čevljih le izven območja 1. in 2. nadstropja (tam namreč deluje stalna patrolna služba. Redarje pa verjetno poznate...)

V vaše dobro - s svojim vedenjem ne izzivajte incidentov, ker je naš ravnatelj, odkar smo uvedli UI, neprestano slabe volje in bi to lahko vplivalo na njegovo odločitev pri določanju kazni.

To bi bilo na kratko vse. Ostalo veste naknadno.

Pritožbe pošljite na Goriške vodovode, Goriška cesta 32, 65270 Ajdovščina.

Ne bodite preveč predzmi, sicer boste imeli luknjast urnik.

DNŹVI V OKVIRU USMERJENEGA IZOBRAŽEVANJA

Gotovo je njihov glavni cilj prebuditi v učencu zanimanje in pravilen odnos do kulture, narave, športa in osebne obrambe. Sprejeti kulturo brez vsiljevanja, ampak zaradi lastnega zanimanja, spoznavati strategijo obrambe zaradi nevarnosti, da ti nekdo ukrade tvoje interese, postati športnik, da bi lahko v športu izrazil del tistega, kar ti govori duša, zbližati se z naravo, ker si del nje.

Kaj od teh dni pričakujete prvošolci?

"Pouk bo odpadel."

- Že, kaj pa če bodo v popoldanskem času?

"Nas pa drugi dan ne bodo spraševali."

- Zdaj pa nekoliko resneje. Kaj si predstavljate na primer pod kulturnimi dnevi?

"V glavnem proslave. Pa v kakšen kino bomo šli... morda v opero."

Še sanja se jim ne, da bi proslave pripravljali sami ali da bi morali ravno oni napeti vse ustvarjalne sile, da bi lahko

nastalo nekaj takega, čemur se reče kulturni dan.

-Telesno-obrambni dnevi?

"Morda nas bodo gnali na Škol... hahaha!"

Take in podobne neresnosti se klatijo po glavah prvošolcev. Kaj pa o tem menijo na tem področju že stari mački-drugošolci?

"Dobri so se nam zdeli, predvsem kulturni dnevi - pogovor z akademskim slikarjem bi še lahko še kdaj ponovil. Seveda je bilo tudi med njimi nekaj togosti. Predstavitelj gradiške gledališke skupine bi bila lahko veliko boljša, če bi se na to srečanje prej že sami pripravili. Predlagamo, da bi nam lahko predstavili režiranje, nastajanje scene in vse tiste podrobnosti, ki se sicer na odru ne vidijo, so pa za nastanek predstave bistvenega pomena."

-Poleg kulturnih so bili tu še naravoslovni, telesno-obrambni in športni dnevi. Kaj pa njihova kritika?

"Všeč nam je bilo orientacijsko tekmovanje. Lahko bi ga še kdaj pripravili."

Naloge pri naravoslovnih dnevih bi morale biti manj obsežne, bolj naj bi se poglobile v eno samo točko. Ta pomanjkljivost se je izkazala na naravoslovnem dnevu po Vipavski. Zaradi preštevilčnosti in slabe organiziranosti smo bora malo odnesli. Veliko bolje bi bilo, če bi se razdelili na več manjših skupin, ki bi med potekom samim sestavljale poročila.

Pohvaliti je treba tudi pohod na Golake. Kljub majhnim spodrseljem (vsi učenci niso natanko vedeli, kaj so delali njihovi vrstniki v ostalih skupinah, saj zaradi preštevilčnosti ni bilo mogoče slišati vseh poročil), smo med hojo samo bliže spoznavali sošolce, za katere smo menili, da jih že dovolj poznamo. Tudi preizkus vzdržljivosti in telesne kondicije je bil zelo zanimiv."

SREČNO 1983!

Številka 2

Šolsko leto 1982/83

Uredniški odbor:

Bolčina Nataša

Žonta Anita

Pavlica Tanja

Vidmar Bogdan

Premrl Tjaša

Žgavec Vojka

Dornik Rahela

Puc Marko

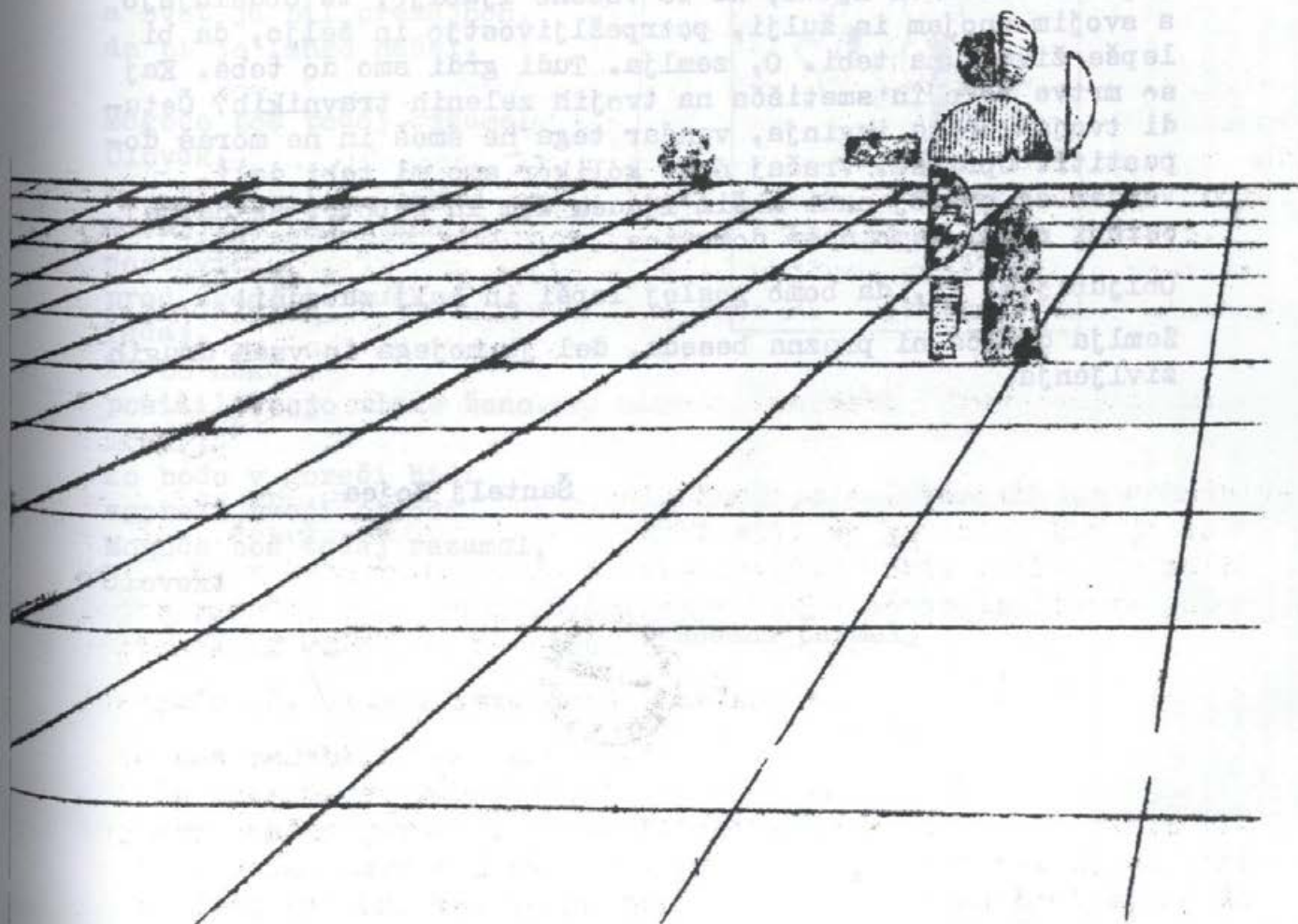
Pogačnik Ajra

Remškar Marija

Likovna oprema: Prinčič Ksenija

Mentor:

Kočevar Jadranka

ZEMLJA DOMAČA NI PRAZNA BESEDA, JE DEL MOJEGA ŽIVLJENJA

Zemlja domača ni prazna beseda! Ko se spomnim nate, mi v oči stopijo solze. Pivka, kako dolgočasna in pusta si, ko preživljam dneve doma. Vsakokrat, ko me vlak želja po znanju odpelje proč, mislim nate. Takrat si najlepša in najdražja in z vso ljubeznijo se vračam k tebi, samo k tebi.

Temna noč in tihi ropot vlaka, ki prihaja iz daljave. Tihe in v vrsto kot vojaki postavljene hiše ob cesti, drevoredi in zamrlo petje ptic, ki dajejo še lepši in toplejši videz. Takšna si ponoči, skrivnostna in malo zastrašujoča. Zjutraj pa, ko te svetleči sončni žarki obsijejo, postaneš kot mravljistišče, vsa polna in živahna. Kolikim človeškim srcem si poklonila vso domačnost in zavetje? Najbrž jih je mnogo, ki se radi vračajo nazaj k tebi v objem.

Tudi tujci te imajo radi, čeprav si jim poklonila samo nekaj trenutkov zatočišča, vendar jim nisi tako draga kot njihovi domači kraji.

Domovina, pravi jo, da si lepa, vendar premnogokrat trda v boju za obstanek ljudi, ki te vseeno ljubijo, te obdelujejo s svojim znojem in žulji, potrpežljivostjo in željo, da bi lepše živeli na tebi. O, zemlja. Tudi grdi smo do tebe. Kaj so mrtve reke in smetišča na tvojih zelenih travnikih? Četudi tvoja lepota izginja, vendar tega ne smeš in ne moreš dopustiti. Upri se. Vračaj nam, kolikor smo mi tebi dali. Vendar še naprej nudi našim ljudem dom in lepoto, še naprej ostani naša, samo naša domovina.

Obljubljamo ti, da bomo poslej lepši in bolj zavedni!

Zemlja domača ni prazna beseda, del je mojega in vseh drugih življenja.

Šantelj Moica

VSAJ MALO MIRA,

VSAJ MALO SONCA....

(posvečeno nedolžnim malim žrtvam v pokolu Palestincev)

To so bile sanje:
V malih rčeh
je sijalo jutranje sonce
in v roki si držal
drohen, drchen
cvet.

Veš,
sonce še sveti;
tudi zato.
In drohen, drobčen cvet
bo vzcvetel na grobu
iz tvoje krvi.

Takrat je spoznal smrt.
kot plaha ptica
je zrl v cevi pušk,
ki so mu ukradle mladost.
Rasel je
in iskal pravico;
a svet je bil premajhen,
da bi jo lahko našel.

Mogoče boš tedaj razumel,
Človek,
kaj si storil!
Tedaj, ko bodo tebe
postavili
pred ogenj iz pušk.
Tedaj,
ko bo nekdo
posilil tvojo mlado ženo.
Tedaj,
ko bodo v goreči hiši
zgoreli tvoji otroci.
Mogoče boš tedaj razumel,
Človek!

Male ročice
so poznale že puško
in bajonet.
Male oči
so videle
kako so pod rafali
padali starši
in bratje.
Malo srce
je spoznalo, kaj
je sovraštvo
in zakaj maščevanje.

Rosana Čermelj

SANJE NEKEGA VEČERA

Nekega večera, ko je noč razgrnila svoj pajčolan nad vasjo, sem sedela sama v sobi. Ogenj, ki je plapolal v štedilniku, je na steno risal svetle sence, prečudne like in podobe. Tiho, leno so misli prihajale vame in odhajale. Menda sem zaspala. Menda se mi je samo sanjalo.

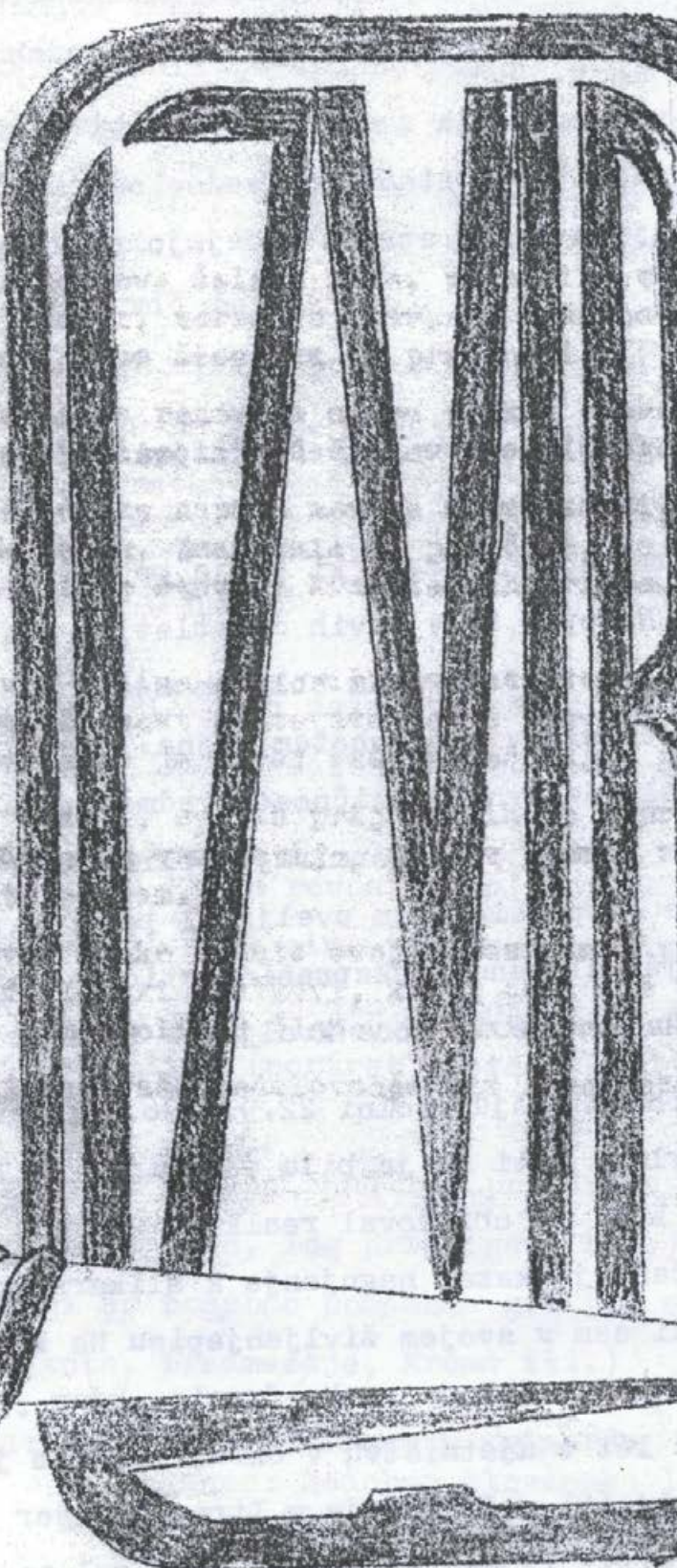
Nekoč je živel deček. Njegovo mesto je bilo mračno, sonce je le redkokdaj zašlo vanj. Deček ga ni maral. Raje se je potapal po bližnjem gozdu, se skrival v naročju mehkih trav in poslušal ptice. Tudi šole ni maral. Tam je moral ves dan sečeti v klopi in poslušati učitelja. Če ga je zalotil, da gleda skozi okno, mu je brž zagrozil: "Za kaj takega bi bil v mojih šolskih letih tepen. Takrat pa je bila vojna!" Sploh je deček to besedo velikokrat slišal in nikoli ni razumel, zakaj je ljudem tako všeč. Kadar je šel po cesti z rokami v žepih, žvižgaje si svojo pesem, je slišal starčke, branjevke, starše in študente, kako se pogovarjajo o njej. Zato si ni več žvižgal, hodil je s povešeno glavo.

Ko je postal starejši, se je spremenil. Pozabil je na gozd in trave, a ljudi v mestu ni vzljubil. Zdelo se mu je, da ga stalno opazujejo in obrekujejo. In spet je v njihovih besedah začutil vonj po vojni. Postajal je čuden, sovražil je ljudi in njihove spomine. Kadar jih je poslušal, je v njem čisto neopazno, skrivaj rastla želja. Drobná iskra je prižgala grmado: vsak dan je bila večja, ni se ji mogel upreti, postal je njen suženj. Nekega dne je v njem zlomila še zadnjo molekulo volje in planila na dan: "Hočem vojno, vojno, da vam dokažem da tudi jaz zmorem to!" Solze žalosti so mu polzele po licih, ogenj v prsih je počasi umiral: Ljudje so ga nekaj trenutkov osuplo gledali, nato so planili nadenj. Ni se branil.

Le redki so s sklonjenimi glavami pritrdili: "Prav je imel. Preveč smo mu govorili o vojni, bali smo se, da bo pozabil na nas.

Govoriti bi mu morali o miru!"

Pavlič Darja, 1. družposl.

Šolsko leto 1982/83

Številka: 3

Uredniški odbor:

Žonta Anita

Bolčina "ataša

Pavlica Tanja

Vidmar Bogdan

Remškar Marija

Puc Marko

Pogačnik Ajra

Dornik Rahela

Žgavec Vojka

Čermelj Rosana

Mentorica:

Jadranka Kočevar

Mlad zgodovinar umetnosti me je vprašal: "Dovolite, v vaših besedah je marsikaj res, vendar bi rad zvedel, kakšno stališče zavzimate vi osebno: kako se bo rešil ta konflikt v sodobni umetnosti?"

Moje mišljenje ni važno, to je zadeva mladih, ki ustvarjajo in se trudijo iskati novih poti. Umetnost je vedno odprta, nedokončana knjiga, zmeraj ostajajo in se sproti dodajajo prazni, nepopisani listi."

Veno Pilon je predvsem pomemben kot eden najvidnejših predstavnikov slovenskega ekspresionizma.

Ekspresionizem je umetnostna smer, ki se je pojavila, zlasti v Severni in Srednji Evropi, že v prvih desetletjih 20. stoletja. Pomeni umetniški protest proti vsem oblikam zatiranja svobođe in še zlasti proti pretresljivim strahotam vojne. Umetniki želijo pokazati notranjo ali duhovno resničnost predmeta, zato naravno resničnost predmeta popačijo (deformirajo obliko in barvo).

Na Slovenskem se je ekspresionizem uveljavil po prvi svetovni vojni. Najpomembnejši slovenski ekspresionistični slikarji so poleg Vena Pilona še France in Tone Kralj ter Božidar Jakac.

Veno Pilon je bil rojen v Ajdovščini 22.9.1896. Slikarjev oče je bil priseljenec Furlan, mati pa je bila domačinka iz Podrage. Po končani ljudski šoli je obiskoval realko v Gorici, kjer je maturiral. Že v tem času je kazal nagnjenje k slikarstvu. O tem nam pripoveduje tudi sam v svojem življenjepisu Na robu. Leta 1915 je moral kot avstrijski vojak na rusko fronto, kjer je bil ujet. in je preživel več let v ujetništvu v Ukrajini. Tam je doživel revolucijo in se vključil v življenje v Lipecku, kjer je poučeval tudi risanje. Po vrnitvi iz ujetništva je študiral na akademiji

v Pragi (1919-20), na akademiji v Firencah (1920/21) in na umetnoobrtni šoli na Dunaju.

Leta 1922 se je naselil v Ajdovščini. Posvetil se je predvsem slikanju. Dela nastala v tem času pomenijo jedro Pilonovega ekspresionističnega ustvarjanja. Najprej je ustvaril nekaj tihožitij, 1923 leta pa vrsto pokrajinskih slik in portretov. Leta 1924 se je kot prvi Slovenec predstavil na Bienalu v Benetkah.

Leta 1926 je prvič potoval v Paris, kjer je spoznal takrat veljavne smeri v slikarstvu. V letih 1929 in 1930 je potoval po Italiji, 1930 pa se je za stalno naselil v Parizu. Leta 1948 se je za kratko vrnil v Ljubljano, kjer je sodeloval pri filmu "Na svoji zemlji". 1967 leta se je vrnil v Ajdovščino, kjer je 23.9.1970 umrl.

Najpomembnejša Pilonova dela so nastala v dvajsetih letih. V njih se nam slikar predstavlja predvsem kot portretist in krajinar.

Pri portretih je Pilon poudarjal njihov duhovni izraz. Upodobljence prikazuje s skopimi potezami, ki poudarjajo bistvo. Poseben poudarek daje obrazu in rokam, ki so pogosto predimenzionirani, preveliki (portret očeta, skladatelja Marija Kogoja itd.)

Pilonove krajine kažejo značilne primorske motive iz domačega okolja (Kovačeva žaga, Log pri Vipavi itd.).

Med grafikami so posebno pomembne grafike s socialno kritično vsebino (Lakota, Predmestje, Krčma itd.)

Literatura: F. Stele: Umetnost v Primorju

F. Šijanec: Sočobna slovenska likovna umetnost

M. Komelj: Slovensko ekspresionistično slikarstvo

in grafika

V. Pilon: Na robu

Stari Jadran leži na hrbtu
in leno gleda v višave
komaj diha pod težo ozračja,
sonce ga boža, draži, žge,
vrta in vrta vanj
skozi neskenčni azur;
belo jadro - beli metulj
liže njegovo gladino,
črne barke - črne mravlje
lezejo po njem
in prenašajo sol svete Lucije
ki se iz rok Bessicha in Zorzuta
skozi streho
vsiplje v magazin.

Na bregovih Krasa
čakajo
Kosovel, Frluga, Škarabot,
Gradnik, Brnčič in Macarol,
da se stari Jadran
ob mladi pesmi
prebudi
da se zopet vzpeni
in vzvalovi.

"Sta bilježiš ovdje, daj, da vidim!" mi je z roko na moji rami
vzdramil narednik.

"To je mala slovenačka pesma..."

Poskušal je brati pa je kmalu prenehal: "Dali imaš dovoljo, da
pišeš ovo?"

"Nisam čuo, da treba posebne dovolje za pesmu..."

Številka 4

Šolsko leto 1982/83

Uredniški odbor:

Anita Žonta

Nataša Polčina

Tanja Pavlica

Bogdan Vidmar

Ajra Pogačnik

Branko Likar — likovno opremil

Marko Puc

Mentorica: Jadranka Kočevar

SONCE LAŽE

Tu sem. V objemu dreves, predana življenju, čisto taka kot vsi ljudje. Vodi me sonce, hodim za njegovo svetlobo. Gledam ga, ko zahaja daleč na koncu morja in pušča zlato preprogo sončnih žarkov do mojih nog. Čutim vanj te rdeče toplote, vidim dih toplega vetra, čutim, da moram iti. Nekje v daljavi slišim zvonjenje živalskih zvončkov in zvonov v cerkvenem zvoniku. Enakomerno, toplo, živahno, kot tiktakanje ure. Na sebi čutim pogled nešteti ljudi plesočih pod nebom, obešenih na oblake, sedečih na drevesih in strehah, mimoidečih.

Kako daleč sega morje? Kako daleč je do sonca, do mene in ljudi? Kako daleč je drevo pod katerim stopim in obala? Vse je tako daleč, veliko predaleč, da bi stopila in se jih dotaknila. Šla bom čez morje, šla bom nekam, kjer bom živela, kjer bom srečna. Kje je to, je to sploh kje na tej grudi črne zemlje, je to sploh kje kjer sijé sonce in rastejo dišeči bori? Morda tam kamor vodi ta zlata preproga, tam kamor bo izginilo sonce ko bo tu noč.

Spet čutim veter na obrazu. Močan je. Ob njem se počutim tako lanko. Vstanem in tečem proti preprogi. Vržem se nanjo. Hočem se je prijeti, toda izginja pred mano, izginja, kot, da je nikoli ne bi bilo, noče me peljati v lepše življenje. Prevara je, ki vabi veter, varljiva igra sonca z valovi, pesem zlatih barv, toda nemočna.

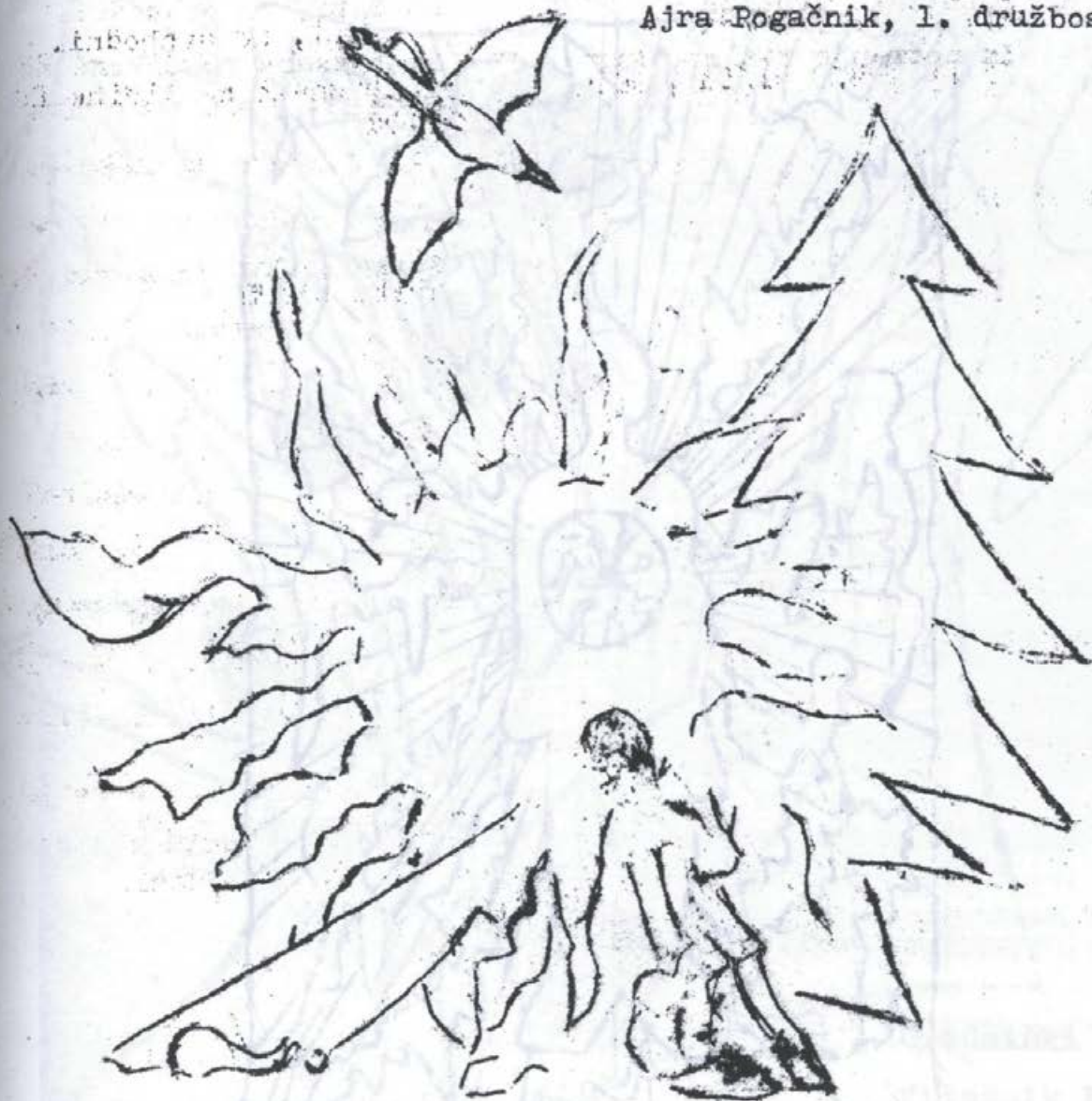
Sonca skoraj ni več, toda preproga je še vedno; koderkoli grem, me spremlja in vara s srečo, ki bi jo našla v novem svetu, tam, do koder ne seže moj pogled.

Zaidi sonce, skrij svoje žarke za tančice noči, naj se izlijejejo tam, kjer so bolj potrebni. Morda bo še kdo potreboval preproga, morda bo kdo razumel to tvojo laž.

Še čutim glas neštetihi morij, vetrov in rok, še vedno vidim sij svetlobe v zrcalu vode, še vedno ljubim to brezmejno svetlobo in barvo gozčev in polj, puščav. Morda se bom kdaj spoznala, se našla na tem svetu.

Svet je tako velik, tako toplel in dišeč v vrhuncu življenja, toda težko se na njem najde človek, ki se ne pozna, ne občuti in ne želi živeti.

Ajra Rogačnik, 1. družbosl.

ČE UMREM?

Kaj je po smrti?

Moj spomin in jokajoča mama na pokopališču

Včasih rože in mokra zemlja

Če umrem?...

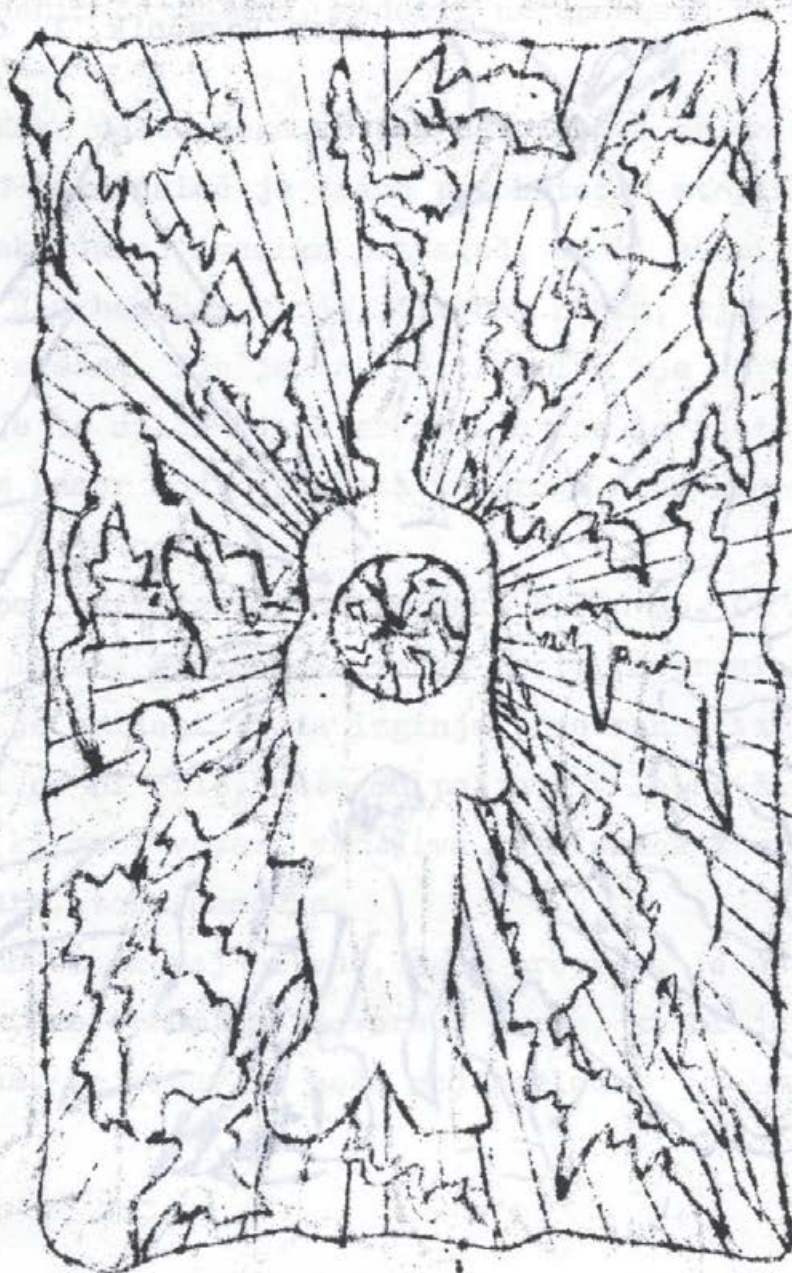
Boš, ti še vedno nekje

in moje fotografije bodo ostale!

Bolna sem....

Če umrem?

Marija Remškar, 3.b

Uredniški odbor:

Vitežnik Karmen
Miliš Janja

Mentor:
Kočevar Jadranka

BI JE BIL NA DELOVNI AKCIJI?

Naša komisija je to šolsko leto delovala dokaj aktivno. V svoje vrste smo včlanili tudi nekaj novih učencev in tako spoznali prve letnike z našim delom. Naše prve delo, ki smo ga izvedli je bila priprava razstave o lanaki MDA Jesenovac 82. Razstava je pokazala zanimanje med učenci in tako je bil storjen tudi prvi korak k pripravi za evidentiranje na letošnje akcijo. Nadalje smo organizirali mladinske ure o življenju na MDA, da bi bili učenci pri bodočem evidentiranju še rahlo seznanjeni z brigadirskim življenjem. Z evidentiranjem smo začeli že decembra, vendar to ni bilo preveč uspešno, ker sploh nismo še mogli posredovati podatkov o terminu, trajanju in kraju akcije. Ko smo s pomočjo centra za MDA pri OK ZSMS, s katerim uspešno sodelujemo, končno izvedeli osnovne podatke, smo se še enkrat podali po razredih. Ves čas smo skrbali za propagandni material na vidnih mestih šole, tako da se je potem, ko smo pripravili še predavanja o brigadirskem življenju s pomočjo diapozitivov in filma, vsaga skupaj prijavilo nekaj čez 20 učencev. S tem številom smo zadovoljni, ker v zadnjem času zanimanje za delovno akcijo zelo upada, kljub vsem prizadevanjem, da bi v mladini prebudili željo za brigadirskim življenjem in delom. Vse skozi nam je pri našem delu pomagal center za MDA pri OK ZSMS Ajdovščina, ki nas je oskrboval z vsemi podatki in propagandnim materialom. Vsem, ki so nam kakorkoli pomagali se zahvaljujemo, a želje, naj to delajo tudi v prihodnje.

Žagar Katarina

OBRAMBNI DAN - UH, ZOPET NA ŠKOLI

Na prvem sestanku smo pregledali delo komisije, ki je delovala v šolskem letu 1981/82. Ustanovili smo tudi obrambni krožek, ki pa je kmalu prenehal z delom. Zakaj? Mislimo, da vzrok ni bil v nezainteresiranosti učencev, saj je bila učilnica ob prvem sestanku nabito polna. Potem pa je krožek propadel. Člani komisije za SLO smo pomagali tudi pri organizaciji obrambnega dne. Kljub temu, da smo naš program oblikovali tako, da je zavzemal točko, da bi člani naše komisije pripravili formulo drugečnega obrambnega dne kot ga imamo vsako leto. Pogovarjali smo se tudi o vključevanju žensk v enote teritorialne obrambe in v redno služenje vojaškega roka, vendar na zadnje nismo navdušili nobene. Evidentirali smo mladince za vključitev v taborniško evaze. Delovanje te komisije bi lahko v prihodnje razširili z vključitvijo strelskega krožka, tečaja orientacije ...

Valentinčič Valter

SMO BILI DOVOLJ OBVEŠČENI?

Delovanje te komisije je v informiranju učencev naše šole o vsem kar se dogaja okrog nas. Možnost delovanja je torej predvsem oglasna deska, na katero smo se trudili obesiti čim več plakatov in obvestil. Vendar pa mislimo, da smo tega delali malo. Pripravili smo plakat o vključevanju žensk v služenje vojaškega ropka. Vsakih 14 dni pa smo učencem predstavljali časopis Mladina. Ob koncu leta pa je to zamrlo. Komisiji za MDA smo pomagali pri pripravi razstave. Včasih smo objavili članek v Izviru. Tako da-leč, da bi prispevke pošiljali v sredstva javnega obveščanja, pa nismo šli. Letos se nam odpirajo nove možnosti, saj bomo imeli naslednje šolsko leto zvočnik in veliko število oglasnih desk v šolskih hodnikih. Prav te deske bi morale biti pestre, privlačevati učence. Najpomembnejše pa naj bo to, da le-te ne bodo prazne.

Dornik Rahela

KAKO SODELUJEMO Z OSTALIMI OO ZSMS?

Naloga naše komisije je bila prevsem v organiziranju dela naše OO ZSMS. Kontrolirali smo tudi izvedbo celotnega programa. Pri povezovanju z ostalimi OO ZSMS nismo storili ničesar. Zakaj? Najbrž je vzrok v nedelačnosti. Vemo pa, da je v prihodnjem šolskem letu na tem področju treba nadoknaditi zamujeno.

Polanc Jernej

JE NOV DOM UČENCEV PRINESEL TUDI NOVE AKTIVNOSTI?

Mladinska organizacija v domu se je preoblikovala s prihodom v nov dom in letošnje šolsko leto začela intenzivneje delovati kot aktiv šolske mladinske organizacije. V tem šolskem letu 1982/83 smo poskušali uvesti razne dejavnosti v domu: - dogovorili smo se za urejanje panojev po vzgojnih skupinah, - vsak teden so se učenci zbirali na glasbenem večeru ob poslušanju plošč in pogovoru. Plošče smo tudi nakupili, - organizirali smo oddajo "domovci za domovce" preko zvočnikov, ki je zajemala glasbo, čestitke, humor in najnovejše vesti.

Na športnem področju:

- v jeseni je bilo medskupinsko tekmovanje v nogometu,
- pred malo domiade so se skupine pomerile v malem nogometu, košarki, namiznem tenisu in šahu,
- sodelovali smo na mali domiadi v Tolminu in veliki domiadi v Ljubljani,
- učenci smo se udeležili delovne akcije urejanja starega vojaškega pokopališča iz prve vojne v Črničah.

omagali smo tudi s propagando pri evidentiranju in tudi učenci iz našega doma so brigadirji.

Sodelovali smo na prireditvah v okviru šole:

- komemoracija ob spomeniku padlih borcev

- proslava ob štafeti

- otvoritev nove šole

Naše sodelovanje z vojsko je bilo zadovoljivo. Gledali smo film Jaz vojak in imeli razgovor o vojaškem poklicu. Ogledali smo si prostore kasa ne Srečko Kosovel in razstavo orožja. Imeli smo tudi predavanja o neuvrščenosti in o zunanja politiki Jugoslavije.

V domu smo imeli tudi nekaj obiskov.

- razgovor s pisateljico Ano Praček Krasno,

- plesni klub iz Nove Gorice,

- predavanje o spolnosti in kontracepciji (dr. Katja Likar).

V domu je že od nekdaj problem kako pritegniti čim več učencev k delovanju v mladinski organizaciji. Kar je narejenega v domu je plod vse preveč maloštevilnih in zmeraj istih učencev. To smo si večkrat zastavili v reševanje kot del naših načrtov. Do sedaj pa ni bilo vidnih uspehov in to je pogojeno tudi z odnosi, ki vladajo med sedanjo mladino, ki prenašajo skrb za lastne zadeve in čimmanj za družbene. To ni le problem domskih učencev, to je problem v naši družbi. Po eni strani naveličanost vsega dobrega, dolgočasje, po drugi pa preobremenjenost in materialističnost.

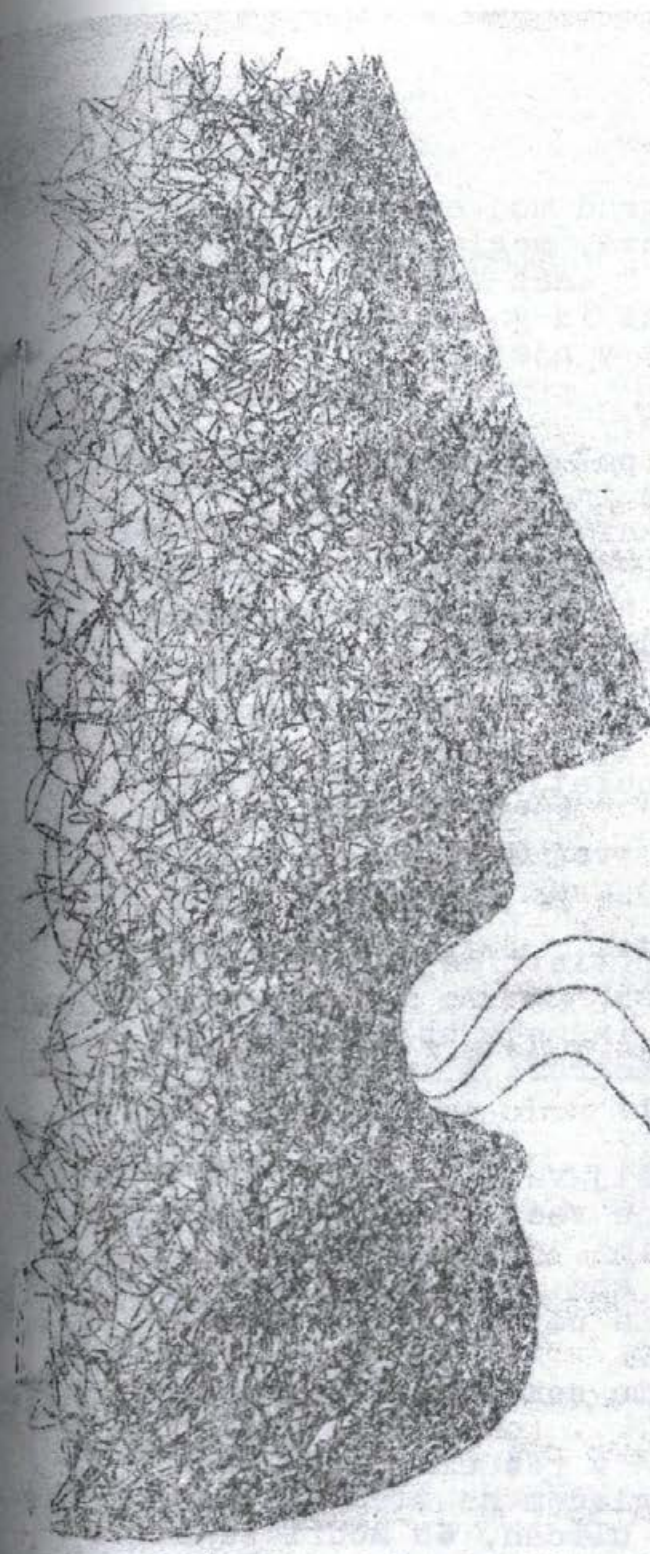
Celo leto smo si prizadevali za pridobitev večnamenske dvorane. Zdaj je končno prazna in nas čaka, da jo izkoristimo. V njej so sedaj mize za namizni tenis.

Skušali smo oživiti sodelovanje z vojsko. Iz neznanih vzrokov pa je to zamrlo, ko je bilo zmenjeno, da steče rekreacijska dejavnost za tiste učence, ki so v domu tudi čez vikend. Tako sploh ne vemo kdo je odgovoren in pripravljen za delo z mladimi.

V domu se je odprlo več možnosti na glasbenem področju. Vse premalo pa smo izkoristili domsko ozvočenje. Po eni strani učence glasba priteguje, po drugi pa ne moreš dobiti nekoga, ki bi skrbel zato, da ostali poslušajo.

Stran od doma in prepuščeni lastnim nagibom učenciradi poskusijo cigarete, alkohol ... V domu se je zelo povečalo število kadilcev, pa tudi takih, ki pijejo. Zaenkrat uspejo učitelji s prisilnimi ukrepi to zadrževati ne pa zatreti. To je pravzaprav problem širše skupnosti.

Za začetek smo predvideli drugačno strukturo predsedstva aktiva. Do sedaj so bili v njem predsedniki vzgojnih skupin in predstavniki domske skupnosti. Zdaj bi pa bili predsedniki skupin, po en delegat iz vzgojne skupine in po en član s komisije. Izbrali bi zapisnikarja, blagajnikarja in namestnika. Izvolili bomo tudi predsednika aktiva, ki je hkrati član predsedstva OO ZSMS na šoli.

Šolsko leto 1983/84

Številka: 1

GLAVNI UREDNIK:

Remškar Marija

UREDNIŠKI ODBOR:

Bajo Vida

Korošec Valentina

Pogačnik Ajra

Premrl Tjaša

Vidmar Bogdan

Žgavec Vojka

LILOVNA OPREMA:

Pogačnik Ajra

MENTOR:

prof. Zdenka Blažko

Beograd :

Beograd poznate.

A jaz pa poznam drugade. Beograd moj sen, moja ljubezen
neka megla nad njim, Sava in Donava, megla, dolgi drevoredi
in veliko hiš. v sredi nekje pa, " Knez Mihajlova osemnajst
Knez Mihajlova 18 " . v cirilici in v rde em.

tvoja soba in vse tvoje sanje v njej.

Ciganski napevi in kavarno.

Del tebe in tvojega življenja.

Godi , jaz sem od tu. tu so moja polja, moje reke in nebo.
vse drobne stvari, ki jih obojemam in ljubim. Poletja in
pomladi, dekevja, ki žive tu v meni in so popolnoma moja.

Kako naj jih zapustim in zavržem

In tudi ti si tu. ti, ki si del Beograda, del Knez Mihajlove
ti, ki so tvoja beograjska poletja in zime.

Godi nehoti si postal del mene in ljubim svoj Beograd.

In jaz sem v tebi. zato so tvoje moje trave in reke.

Naj menjava

ni mogoče ! - Godi zmagala moja poletja ali tvoje zime,
moja vus ali tvoje mesto ?

Godi pa bova kar odšla vsak v svoj svet. ti v svojo mladost
v mladost Beograda, jaz pa v svoj svet pomladnega sonca in
vetrovnih jeseni.

pomini pa ostanejo in pisma in tisti najini rde e-zeleni
nedeljski popoldnevi.

tvoja vojaška obleka v zelenem in moje obleke vse rde e,
od sonca tiste pomladi. tvoja fotografija in cigansko glasbo.
Samo nastevanja in iskanja

Sediva ob moji reki in premišljava neke trihodne nedelje
in neznane obraze. Kako megleno je vse in čeprav nočem, mislim
o tem, da vse odhaja. Odšla je zima, odšla bo pomlad in polet
s poletjem pa tudi ti. Drevje bo spet tako, kot je bilo tiste
nesrečnega dne, ko sem ti pokazala pot do moje reke.

Sedim na vlaku, za okni de in sončnice. Poslušam
cigansko glasbo in pričakujem..... Lotem Beograd in
" Knez Mihajlova 18 ", tvoja soba v rde em. ti, tako
zelo moj. v Beogradu sem. Molče gledam na stehe in dež
tvojega mesta. voziva se po belih ulicah, ob modri reki, ki
je tako zelo tvoja. In veter z vzhoda, kot da pihlja le
zate in zame. večer - v tvojem objemu, jutro - v tvojem
nasmehu, dan - v mojem smehu.

Najino poletje in Beograd.

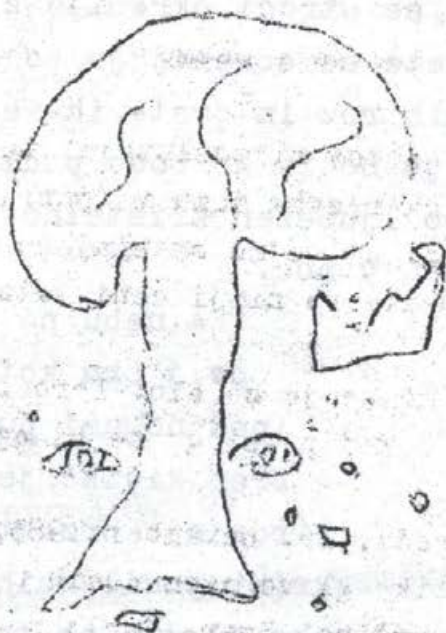
Deset dni Beograda. Mojih deset dni !

Peroni in vlaki. Vlak, ki me pelje nazaj v objem mojih
dreves in vetrov. Solze in poljubi; srce, ki ji še včeraj
bilo tako sre no! Vozim se z vlakom, za okni sonce, a žal
so sončnice že posekali.

Salujem - za teboj ali za sončnicami !

Vlak ! Vlak, ki te pelje v mojo jesen !

Za i
Korint
Deklica lize sladoled
Valovi obalo
naveljavano neumnosti
sonce
si obesa kamen za vrat
se utaplja v morje
litaste razglednice,
marke za druhme,
drahme za markice,
ha
filatelisti!
srbljajo nemci,
se mamejo
z Bergosolem,
Korint
Težak nahrbtnik,
Sokrat,
stokrat
te ki koraki,
entika
in umetni satelit,
Korint
vlak
Ajdevščina
pepazit

DREVO

Drevo
vertikalno
n horizontalno zemlje
Vertikalno jaz
Asociacija ob
drevesu
opica igra tarok
Razbito steklo,
vroč asfalt izpuheva
sanje
Florida beach,
zazgana trupla
ledena limonada,
deskam
na valovih ultravijoličnesvetlebe
tja v daljavo
osem stsrnih nanometov

JESENI
MOSIN SON NICE
KOMENIH
VENIAH SON NICE
ANDREU ZA VCE
IN ZATE SU ZARIAL

NEKAJ MORA BITI SONCE !

Ta m se otroci škropijo z vodo iz potečka
deklete se sprehajajo po dišecih vrtovih
polnih roz in cvetecih vej,
Čakajo noči, ko bodo padle v objem
in bo ljubezen kristalno čisto pesem,
daneča v noč.

Če nebu po plavu črn oblak,
črn kot noč,
pod nogami puščava,
brez kisika je zrak.

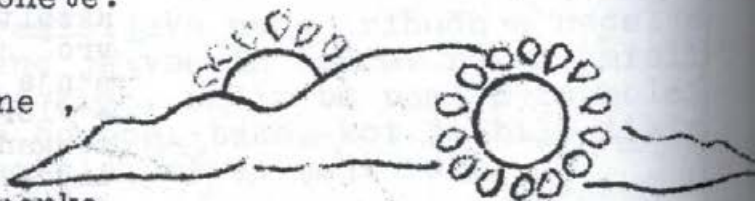
Brdranje brzostrelke, rafali, rafali,
kriki posiljenih, gensk -
kako sladke so te besede :
ni čudno, da vsak hče biti vojak,
da se še otroci hčejo igrati s puško
in strljati, streljari, pobijati

Agonija majhnih otročičkov

ki so jih odtrgali od mamine dojke,
ter jim v usta zarili bajonete.

in oblak, črn oblak.

Nekje mora biti nil in zelene ,
cvetoce, dišeče rastline
in lepe, žilhtne mlade faraenke,
nekje morajo biti piramide,
k soncu kipece !

"Suženj ! Suženj ! Suženj !

Ha, ha. kaj si gradil piramide,

a sedaj so faraonove žene daleč in so objestne.

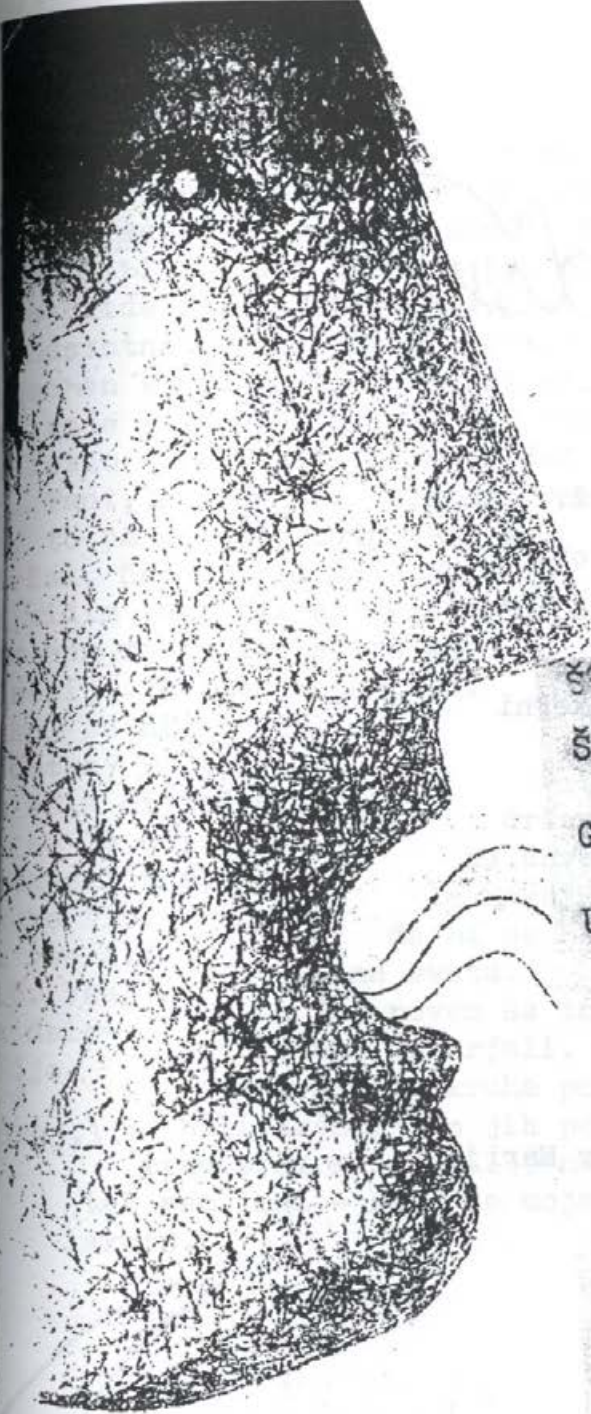
Ljubezen je laž. ono e

Svoboda, mir, vse je laž, privid v puščavi.

Prisel bo črn oblak noseč ti smrt,

Padel boš v suh pesek in izdihnili.

NEKAJ MORA BITI SONCE !

Številka 2

Šolsko leto 1983/84

Glavni urednik: Marija Remškar

Uredniški odhor: Pogačnik Ajra
Vidmar Bogdan

Premrl Tjaša

Žgavec Vojka

Bajc Vida

Kerošec Valentina

Likovna oprema: Pogačnik Ajra

Mentor: prof. Zdenka Blažko

Ko boš odšel

Ko boš odšel ne pozabi belih rož.

Ko boš odšel bojo zagoreli kresovi
in prižgalo se bo tisoč luči

Ko boš odšel bodo vsi dnevi prozorni
in vsi ljudje enaki.

Ko boš odšel bom svobodna

Ko boš odšel ne pozabi belih rož!
in moje nedolžnosti

Remškar Marija

Listam knjige o poklicih. Ustavim se pri gradbenem tehniku, ker me ta poklic zanima. Začnem sanjati-kako mi bilo lepo, če bi to dosegel. Imel bi se dohro, naredil bi si lepo hišo, kupil avto in še in še. Nato pride na vrsto resnica. Kaj pa šola.

Stoodstotno garanje štiri leta. Ali bi bil sposoben za ta poklic? Najbrž ne. Pretež-

ko, raje se ne bom silil. Žel bom na triletno - že zaradi uspeha. Zadosten ho. Fant, nič ne ho. "elezokrivec hoš.

No, to pa ni tako hudo. Bom že zdržal, četudi bom železokrivec. Že vidim kako zvijam železo.

Ves sem rjast kot-stara kamoserija. Kakšen bedak sem.

"akaj se nisem učil od začetka? Pa pravijo, da šola ni težka.

Ve se le učiš.

Poskusil bom, če bo šlo.

Na vse ali

nič. Vsaj

za delo-

vodjo.

Andrej, l.b. bili lačni," in jih pojedel. To me je prizadeło,

prav sram me je bilo, ne vem zakaj. Tak čuden občutek sem imel - zato je moja največja želja odpraviti

lakoto.

Živi-

mo v mi-

ru, imamo

vsega dovolj.

Hrano celo meče-

mo v smeti. Na dru-

gi strani je lakota

in smrt. V Afriki, In-

diji in še drugje umira-

jo otroci od lakote in bo-

lezni. Zakaj ljudje v raz-

vitem svetu ne pomagajo tem

državam? No, pomagajo že, toda

ne dovolj. Če bi vsak človek dal

le nekaj srečstev, bi zadostovalo,

da bi se nasitili milijoni lačnih otrok

na svetu.

Naj povem še to. Lani sem bil pri dedku

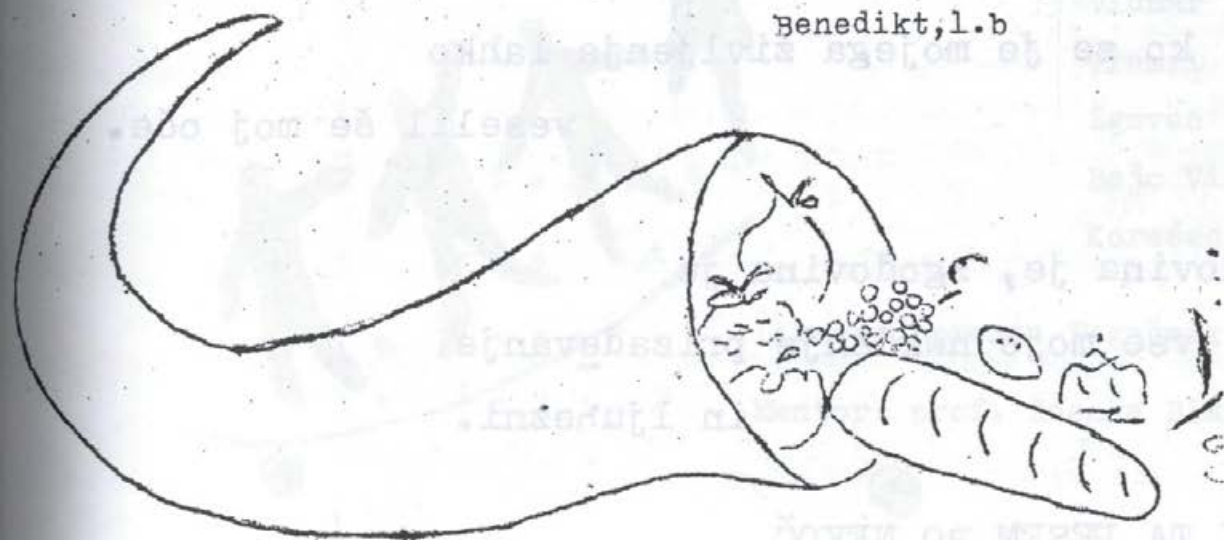
- in smo večerjali. Po večerji pa je dedek po-

- hral mrvice kruha po mizi in rekel: "V vojni smo

Andrej, l.b. bili lačni," in jih pojedel. To me je prizadeło,

prav sram me je bilo, ne vem zakaj. Tak čuden občutek sem imel - zato je moja največja želja odpraviti

Benedikt, l.b.

Zgodovina je

moj včerajšnji dan

včerajšnji strah

Včerajšnje ljuhezni.

Zgodovina je..

Zlatan

Beograd

in jaz taka kot sem bila.

Zgodovina je tudi

šestnajsti avgust štiriinšestdeseti

ko sem se rodila

ko se je mojega življenja lahko

veselil še moj oče.

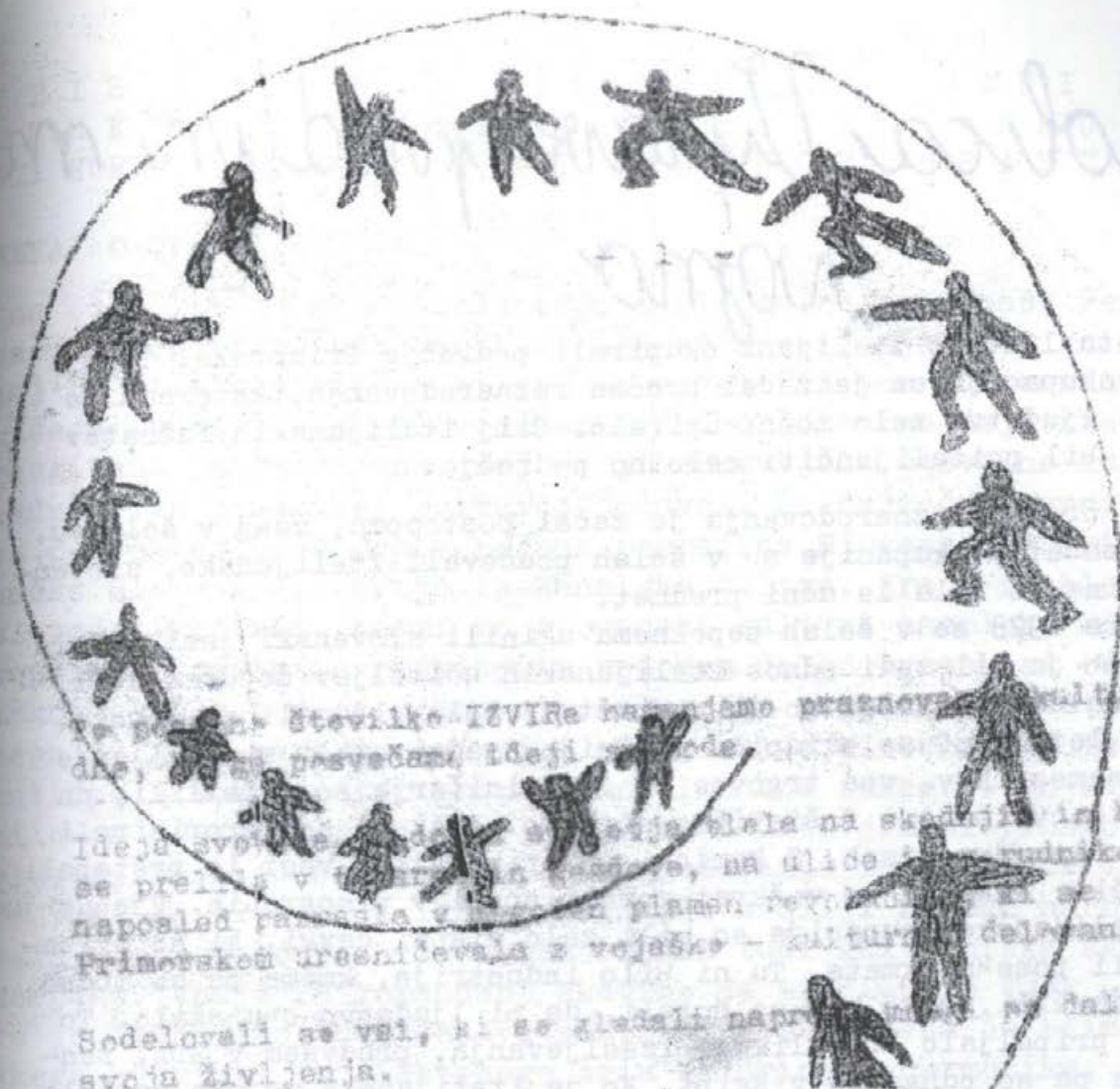
Zgodovina je, zgodovina je

vse moje nekdanje prizadevanje

in ljuhezni.

TUDI TA PESEM BO NEKOČ

ZGODOVINA —

Njihovemu spomenu posvećeno

Glavni urednik: Marija Remškar

Uredniški odbor: Pogačnik Ajra

Vidmar Bagdan

Premrl Tjaša

Žgavec Vojka

Bajc Vida

Korošec Valentina

Likovna oprema: Pogačnik Ajra

Mentor: prof. Zdenka Blažko

Školica Uprave pred in med vojno

Leta 1920 so Italijani okupirali področje Primorske. Takej z okupacijo se je začel proces raznarodovanja, kateremu se je ljudstvo zelo močno upiralo. Cilj italijanskih fašistov je bil poitalijančiti celotno področje.

Ta proces raznarodovanja je začel postopoma, vsaj v šolstvu. V začetku-okupacije so v šolah poučevali italijansko, slovenščina je bila le učni predmet.

Leta 1923 so v šolah popolnoma ukinili slovenski jezik. Zelo groh je bil tudi odnos italijanskih učiteljev do učencev. Nekateri učitelji so iz sovraštva, celo pljuvali na otroke. Od leta 1930 se okrepili policijo, nadzorovali so življenje posameznikov, vse trgovce in gostilničarje so prisilili, da so se vpisali v fašistično stranko. Fašisti so terorizirali ljudstvo po vaseh. S kamioni so prihajali v vasi in pretepali moške, tako da so večkrat morali spati v vinogradih. V obdobju italijanske okupacije so bili zelo visoki davki, ki so prizadeli posebno kmete. Tu ni bilo industrije, kmete pa so močno obdavčili, zato ker so hoteli, da bi ljudstvo ohlajalo. To je pripeljalo do velikega izseljevanja, predvsem v ZDA, ženske pa so odhajale v Egipt. Ko je italijanska vojska napadla področje, se je začela formirati osvobodilna fronta in mladi fantje so ustanovili partizanske brigade in začeli voditi gverilsko vojno proti sovražniku.

Oktober 1941 se je v Vipavi formiral rajonski odbor osvobodilne fronte prav v naši hiši, moj stari oče Perhavec Avgust je bil eden izmed ustanoviteljev. Ta odbor je oskrboval partizanske brigade. Kupovali so volno in ženske so pletle rokavice in nogavice za partizane.

Tu v Vipavi so tudi skrbeli, da bi partizani imeli vedno dovolj hrane. V mlinu so mleli kruzno, potem so jo odpeljali in razdelili med partizanskimi brigadami.

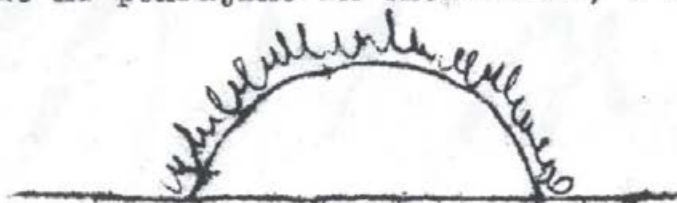
Vsi prebivalci so se z vsemi možnimi sredstvi upirali okupatorju, razen zelo redkih izjem.

Tatjana Perhavec, 4.a

Č B I S K A L A S T A N A S T O V A R I Š D A N I L O
 T U R K - J O C C O , V O D J A K U L T U R N E S K U P I N E
 I X . K O R P U S A T E R B O R E C T O V A R I Š F R A N C E B R A V E C ...

NEKAJ O JOCOVI SKUPINI

Ena od odlik našega narodnoosvobodilnega boja in naše revolucije nasploh je bila tudi nenehna skrb za razvijanje nove kulture, ki naj bi bila čim bližje ciljem tega boja in tem kulturnim potrebam našega ljudstva. Na Slovenskem je bila kulturna dejavnost izredno razgibana in razvejana, saj so jo opravljala številne kulturniške skupine in posamezni kulturni delavci. Še največ slovenske besede so potrebovale še neosvojene pokrajine Slovenskega primorja, Beneške Slovenije, Rezijske in Kanalske doline. Kraji so hlepli po slovenski besedi, pesmi in slovenski kulturi nasploh, ki je bila posebej mlajšim in najmlajšim rodovom dolgo vrsto let odtujena. Tako je bila ena od pomembnih nalog IX. korpusa prosvetljevanje tega dela slovenskega naroda, spoznavanje slovenske kulture iz matične Slovenije ter krepitev nacionalne zavesti. In kaj naj bi bilo za doseg tega cilja lepše kakor dati jim slovrnsko besedo, glasbo, tisk (časopis Matajur), predavanja in množična zborovanja, kjer so se ti ljudje lahko seznanili s cilji našega narodnoosvobodilnega boja. Tako je bila ustanovljena tudi kulturniška skupina IX. korpusa. Vodja in komandant skupine je bil Danilo Turk - Joco, zato jo imenujemo tudi Jocene skupina. Sestavljena je bila iz pevskega kvarteta in glasbenega tria (klarinet, harmonika, kitara), imela je kurirja za opravljanje kurirske službe, imel pa je na skrbi tudi prehrano, prenočišča in druge materialne dobrine, ki jih seveda v tistih časih ni bilo na pretek. Skupina je bila poznana po vsej Primorski pod imenom KIS (korpusna igralska skupina). Običajno je prikorakala, seveda vojaško urejena, včasih tudi v spremstvu partizanov iz bližnje brigade ali odreda, na vaški trg ob zvokih Veselega tria, se tam ustavila in vojaško uredila. Vaščani, ki so se množično zbrali na trgu, je nagovoril vodja skupine Joco in oznanil, da bo popoldne ali zvečer na samem trgu, v šoli ali na bližnjem skednju velika prireditev z recitacijami, pesmijo, zabavnimi prizori in seveda z uradnim govorom. In kar je bilo še posebej zapeljivo: po prireditvi bo za mlade in stare ob glashi Veselega tria ples, ki bo trajal, dokler bodo vztrajali razvneti plesalci. Glasbena govorica in ples ne poznata meja in prav tu je bilo ogromno množičnosti tudi za politično prepričevanje, zbujanje nacionalne zavesti in občutka pripadnosti slovenskemu narodu. Program skupine ni bil vedno isti, temveč se je preminjal glede na pokrajino in okoliščine, v katerih je bila prireditev.

Skupina je takorekoč obiskala skoraj vse vasi in bila uspešna v huditvi že precej ugasle slovenske zavesti. Člani skupine so na poti po Primorski ohranili neizbrisne spomine. Tako tudi tov. Danilo Turk -Joco, ki je danes med nami...

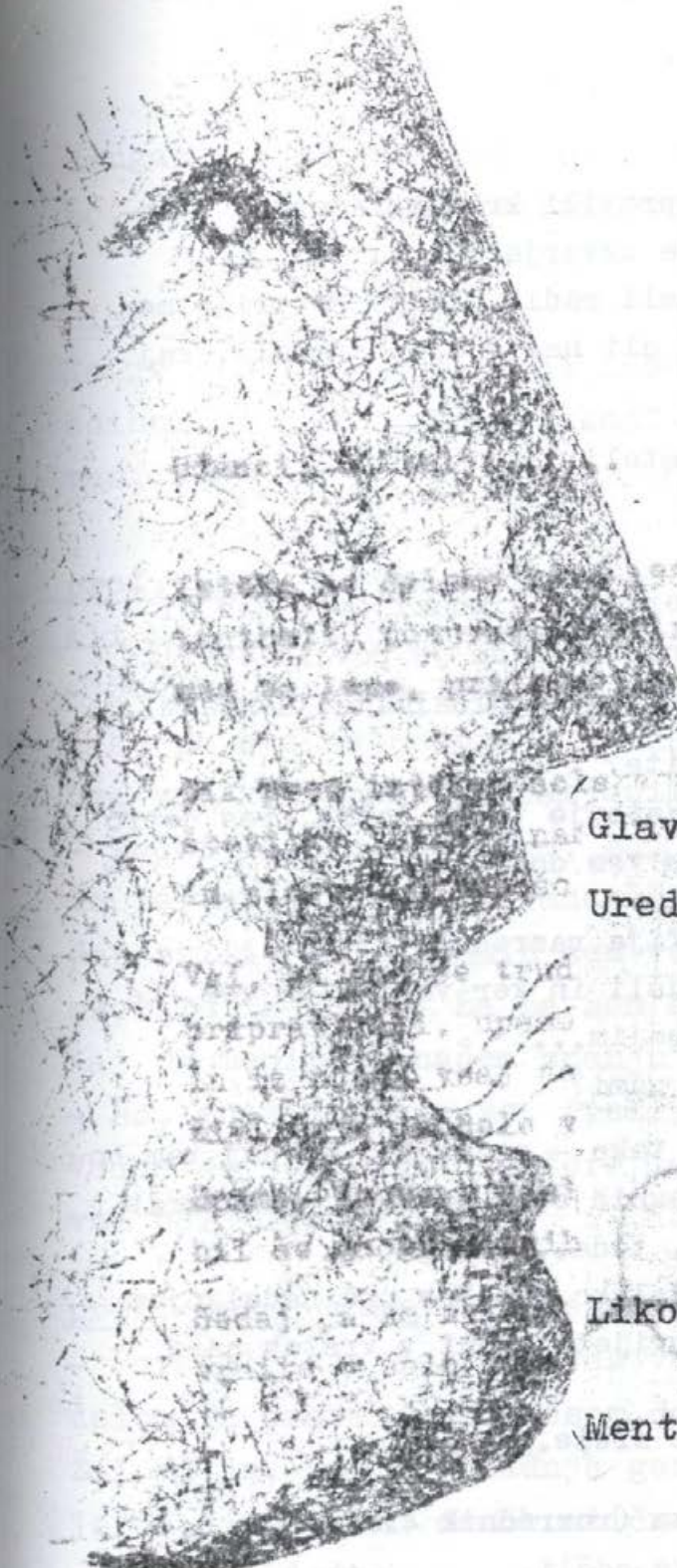
(po Srečanjih povzela
Janja Milič)

L I V E P R I Č E S M R T I - T O V A R I Š I R R A N O B R A V E C - Č L O V E K, ZA KATEREGA PRAVIJO, DA VSTAL OD MRTVIH

Osemnajstleten se je tov. Bravec vključil v enote NOV. Nekoga jutra so njega in njegove tovariše zajeli Nemci. "Hände, hack!" Nemci so jih presenetili, ker so prišli v vas s strani, od koder se jih ni nihče nadejal. Pomagalo jim je slabo vreme, burja je močno tulila. Zaprli so jih v vaško gostilno v Poskrajju in z njimi ves čas zelo surovo ravnali, jih brcali in pljuvali. Gnali so jih do vaškega pokopališča za vasjo. Vedeli so, kaj jih čaka. Otepili od groze so bili brez moči. Morali so leči na trebuh, roke pa skleniti pod glavo. Bil je drugi v vrsti. Videl je, kako se ustrelili prvega njegovega soseda. Zdej je bil na vrsti on... Čezenj je stopil Nemec, mu naslonil brzostrelko na vrat in sprožil. Kaj se je zgodilo pozneje... Začela se je njegova enajstdni kalvarija in črna tema. Zhudil se je, ko ga je začelo dušiti in je hlastal za zrakom. Od vsepoved je čutil teči kri, iz rok, v nosu, ušes in menda celo iz oči. Kako se je boril s smrtjo. "Vstaj sem in napravil nekaj korakov, pa sem že padel, kot sem bil dolg in širok. Pohral sem se, napravil spet nekaj korakov in spet padel. Potem sem počasi vstal in korak za korakom odšel v neznanje..." Tak je taval po Nanosu, živel od snega, nemočen, zapeljan od prividov. Lačen je videl veliko število žensk, ki so mu ponujale polne košare kruha in mleka. Vsakokrat, ko je skušal zgrahiti, se je ženska odmaknila in spet ponujala.... dokler ni prišel v Sanahor, kjer so ga ljudje sprejeli in rešili. Iz trideset kilogramske prikažni iz groba je zopet postal mlad fant.

Za obisk na našem kulturnem dnevu se tov. Bravcu prav lepo zahvaljujemo ter mu želimo še veliko veliko svobodnih let!

Janja Milič, 4.6

Glavni urednik: Marija Remškar

Uredniški odbor: Pogačnik Ajra
Vidmar Bogdan
Premrl Tjaša
Žgavec Vojka
Bajc Vida
Korošec Valentina

Likovna oprema: Pogačnik Ajra

Mentor: prof. Zdenka Blažko

izmin

Učenci 4. letnikov smo pripravili kratek intervju z nekaterimi učitelji, ki so se ukvarjali z nami.

Pa pogledjmo, ali so nas imeli radi, ali so se prijetno počutili v naših razredih, ali nas bodo pogrešali, kaj nam želijo.....

prof. Drago Bratina - ravnatelj

- zelo vas bom pogrešal...

- Zakaj?

- Ja... ker ste zadnja generacija gimnazijcev. Res mi je žal za staro, dobro gimnazijo. Vas je povsod opaziti. Kaj bo sedaj s kulturnimi in izvenšolskimi dejavnostmi...

- Kaj pa nam ob odhodu želite?

- Vse dobro. V današnjih časih je težko dobro, res dobro študirati, zato pa res vsem vse dobro.

prof. Lojze Likar - geografija (razrednik 4.b)

- Žalosten bom, ker boste odšli in ker vas ne bo več. Za razvoj naše šole pa se ne bojim....

- Kako ste se počutili med nami?

- Z vami sem se imel tako, tako - za štiri, no naj vam bo za štiri do pet (eprav vmesnih ocen ni več). Nekajkrat ste me sicer res razjezili, toda...

No ob odhodu pa vam želim veliko uspehov pri nadaljnjem šolanju, fantom pa veliko prijetnih dni v vrstah naše vojske.

Vse pa seveda veliko osebne sreče.

prof. Fedor Tomažič - fizika (razrednik 4.a)

- pogrešal vas bom, ko boste odšli.

- z vami sem se prav lepo pogovarjal in debate so bile zelo zanimive

prof. Nežka Likuš - samoupravljanje s temelji marksizma in zgodovina

- Če vas bom pogrešala? Vejetno. Sedaj bo na šoli vse nekoliko

drugače. Bili ste prav prijetni in imeli smo se lepo - no, res pa je, da ste bili včasih tudi sitni...

Blaško MIHA - obramba

Ko je tovariš podpisoval naše spominske diplome je zavzdihnil "Kaj bo sedaj tukaj? Saj mi bo prav dolgčas po vas...?"

prof. Dora Cigoj - francoski jezik

Ali nas boste pogrešali?

- Seveda vas bom, saj vsa aktivnost leži prav na vas....

Kako pa ste se počutili v naši sredini med šolskimi urami? Smo vas kdaj pošteno razjezili?

- Počutila sem se dobro, saj še z vami da delati. Motilo pa me je to, da so pri francoščini manjkali vedno isti učenci. Razjezili? NE - včasih sem res rekla da bom popenila ali pa skočila iz kože - ha pa sem še vedno tu.

Kaj pa menite o našem znanju francosščine?

- No, znašli bi se že. Prečiznega znanja slovnice pa nimate. Vedno se je opazilo katere lekcije so vam vseč in katere vam bolj ležijo...

prof. Dušan Bolko - telesna vzgoja

- Navadili ste se, sem vas veliko. Veliko ste pridobili z delom in pravilnim odnosom do tega predmeta.

Žal mi je, ker ste zadnja generacija. Z vami je bilo prijetno, imeli smo demokratične odnose - zdi se mi, da veste v čem je bistvo...

Kaj naj vam zaželim...? Veliko individualnega ukvarjanja s telovadbo. Pa še nasvet - redno obiskujte ure telovadbe, ko boste na fakultetah pa tudi zase lahko kdaj pa kdaj telovadite, ... Priporočam tek, odbojko, košarko. No tek, tek - to je najboljše....

prof. Mara Boštjančič - matematika

Žal mi je, ker že greste, toda to je nujnost - po štirih letih morate oditi.

- Ste se imeli prijetno z nami?

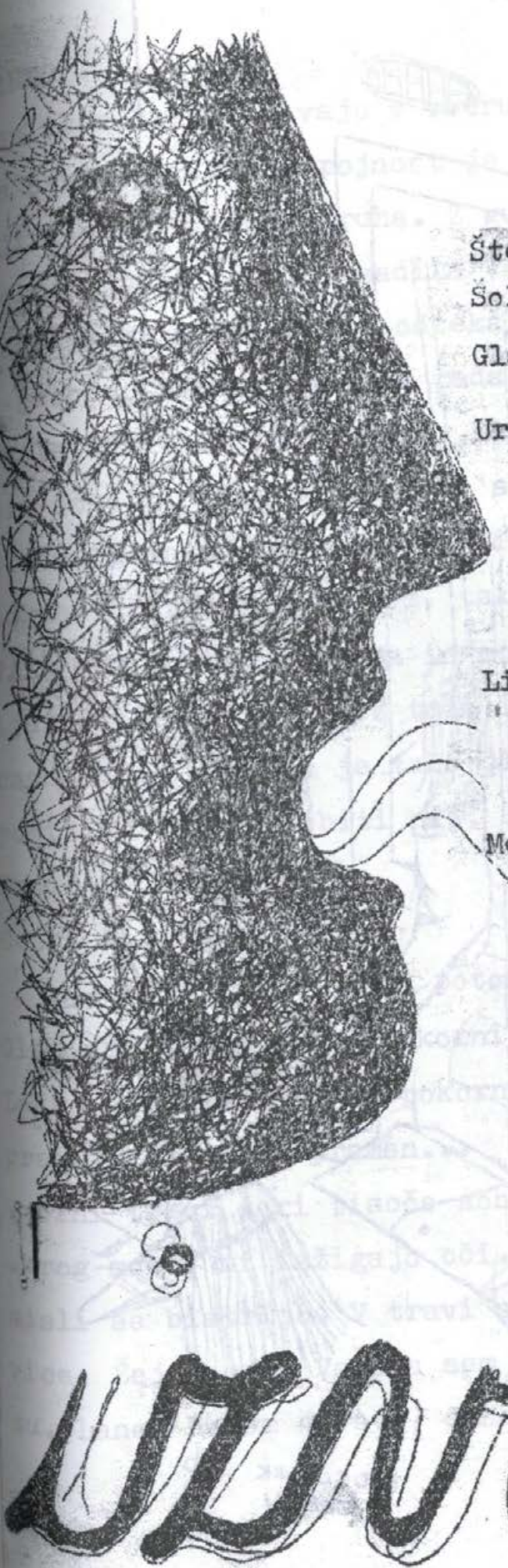
Sorva mi v vaših razredih ni bilo prijetno, pozneje pa. Lahko smo delali. Pokazali ste dovolj veliko mero zrelosti in zaradi tega je bilo prijetno, včasih je bilo celo podobno seminarskemu delu...

- Kaj pa naše znanje matematike?

- Ugotavljam, da je znanje matematike iz leta v leto slabše, toda tisti, ki bodo pozitivni, bodo s svojim znanjem matematike štartali kjerkoli.

- No, sedaj ste v neugodnem položaju - pred maturi in to je težko...

Kot prvo stvar bi vam zaželela, da bi vsakemu uspelo vpisati tisto, kar ga resnično veseli, kar ima resnično rad. Kot drugo pa vam želim tudi veliko uspehov ob opravljanju sprejemnih izpitov, in kot zadnje še veliko sreče v ljubezni.....

Številka: 1

Šolsko leto 1984/85

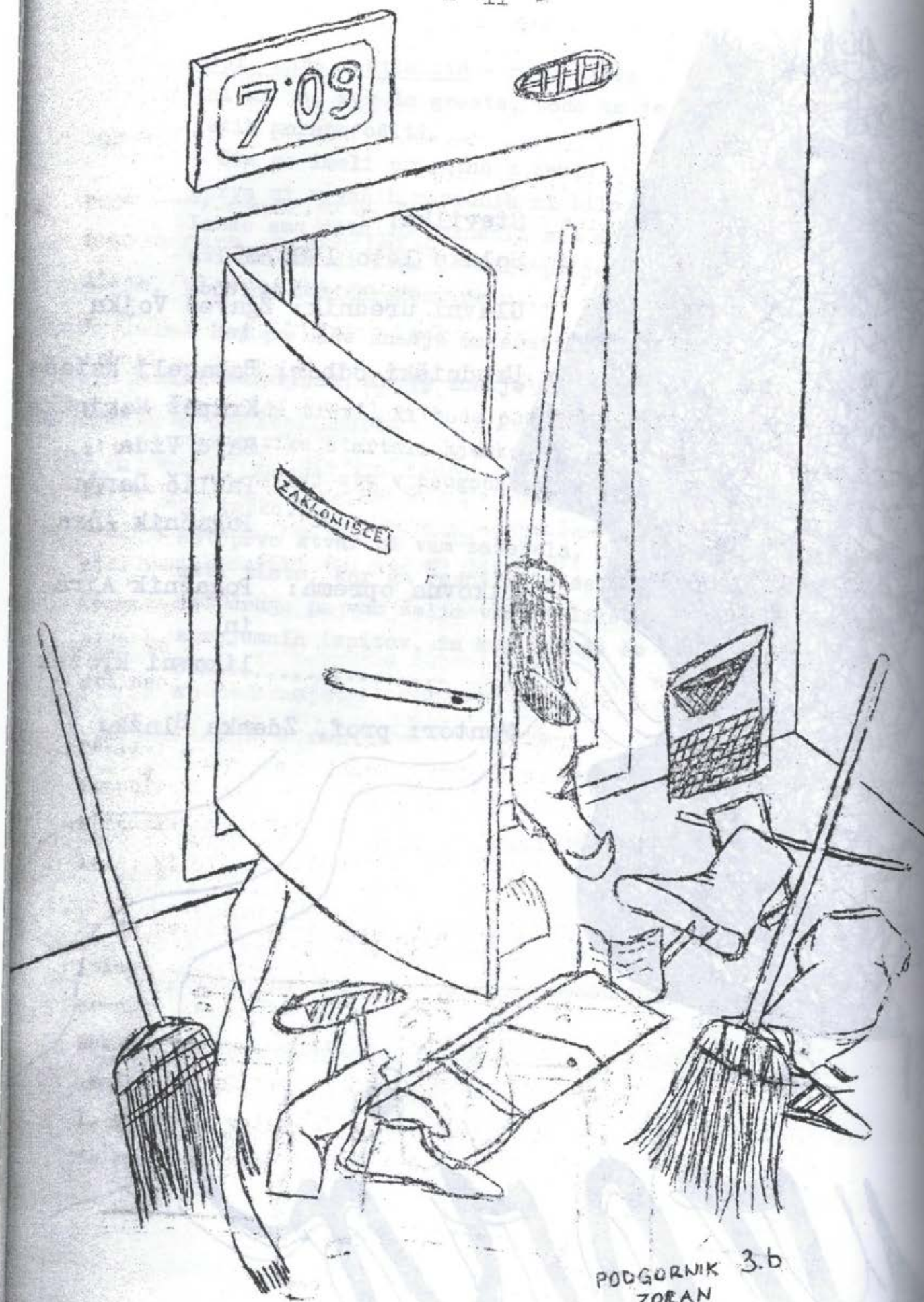
Glavni urednik: Žgavec Vojka

Uredniški odbor: Batagelj Nataša
Krapež Marjetka
Bajc Vida
Pavlič Darja
Pogačnik Ajra

Likovna oprema: Pogačnik Ajra
in
likovni krožek

Mentor: prof. Zdenka Blažko

PODGORNIK 3.6
ZORAN

DANES

Neslišne trave plavajo v vetru. Biserno čisto nebo mi vra-
ža nasmeh. Sladka opojnost je v zraku, širi se kakor man-
ljivi vonj zvežega kruha. Z gubami pisanega krila je ob-
jela mojo dolino in vsadila vanjo žarkost tega jutra.

Čutim kako moje misli odtekajo kaor kamen, ki ga zaženeš
v globino. Kamen sem, ki pada v neznano in njegov pljusk
je le odmev mojih korakov. Maslo sem, ki se topi pod vro-
čim soncem. Muhe prihajajo, sedajo name, s svojimi no-
žicami gomazijo po meni in pijejo, pijejo. Ne morem jih
odgnati. Tako trudna sem, tako daleč sem... Jaz nisem
JAZ, moja roka je hrma in moje misli bežijo s petap
ljajoče se ladje. Brez teže lebdim v breztežnosti,
razblinjam se. Nič je tako blizu, vablјiv. Nič je konec
poti. Prijetno je biti nič.

Dvom?

Če si NIČ, nisi nič-

kaj potem SI ?

Glej, ta težka toka, okorni prsti so del mojega telesa!
Lahko jim ukazujem in pokorno še stisnejo v pest, po-
pravijo nagajivi pramen...

V črni travi žari tisoče sonc, v norem plesu se podijo
okrog mene, mi izžigajo oči. Seseđem se. Bobni mi v glavi,
misli se bistrijo. V travi se smehljajo regratave gla-
vice. Žejna sem. Vesela sem tega. Vesela sem, aa sem spet
tu. Danes hočem živeti, danes je to mogoče. Jutri...

Darja Pavlič

OBRAZI S PLAKATOV

Videvam jih kako se sprehajajo
z obrazi vrtimi v nič
in njihove oči, z vodenimi pogledi
ne ustavljajo se nikjer

Pod krinko to,
pa skriva se resnica,
ki vsekogar,
če razkrije jo, boli

Hodijo po ulicah
obrazi s plakatom
umetno narejeni
in skrbno narejeni

Ne postanite tuji vi
obrazi s plakatom

o srečno nasmejani
v bistvu pa razklani.

Številka: 2

Šolsko leto 1984/85

Glavni urednik: Vojka Žgavec

Uredniški odbor: Nataša Batagelj

Marjetka Krapež

Vida Bajc

Darja Pavlič

Ajra Pogačnik

Likovna oprema: Ajra Pogačnik

Mentor: prof. Zdenka Blažko

IZVIR

KULTURA JE DUHOVNA (NEVIDNA) VREDNOTA

Kultura niso skladownice knjig v knjigarni, niso s slikami obložene stene galerij, niti muzika simfoničnega orkestra. V zgodovini so si oblastniki često prigrabili najlopša umetniška dela, pa o kulturi v njihovih dejanjih vendar ni bilo sledu. Prešeren je v več pesmih jasno govoril o tem, da kopičenje materiala (bogastva), torej materijā, izključuje poezijo; umetniško ustvarjanje. V današnjem svetu ponovno srečujemo težnjo, da bi umetniško delo postalo predmet porabe, nakakšna kulturna proizvodnja. Kulturni predmeti kot so knjige in gledališke predstave so postavljajo ob bok industrijskim predmetom.

Vrednost umetniškega dela je prav v tem, da seže čez meje tega, kar človek pozna in priznava kot vsakdanjo resničnost. Pri tem prinese v našo zavest in v naš svet drobce skrivnosti o izvoru sveta in o smislu življenja, skrivnosti o katerih se človek ne uči v nobeni šoli in ki niso razložene v nobeni enciklopediji. Prešerova ljubezenska poezija zrelih let je odličel primer. Ljubezen do Julije se preobrazi v opevanje ene najstarejših skrivnosti, v katero se je človek poglobljajal tisočletja. V podobi jo je imenoval Veliko mater, Orfej jo je imenoval Evridiko, krščanstvo jo je preimenovalo v Mater Marijo. Prešeren jo je znova odkril v ljubezni do Julije in jo tako vgradil v slovensko kulturo.

Primičeva Julija, France Prešeren iz Poezije se danes za slovensko kulturo obrabnega pomena. Pomembno je, koliko to ljubezen, katere iskro je pesnik prinesel med nas, uresničujemo v naših medsebojnih odnosih, v našem ravnanju z vsakim drobcem življenja.

Marko Pogačnik .

P I S M O

V vitraju večera je tvoj in moj obraz, so tvoja in moja, kot semena razpršena čustva.
Prisluhni mi.

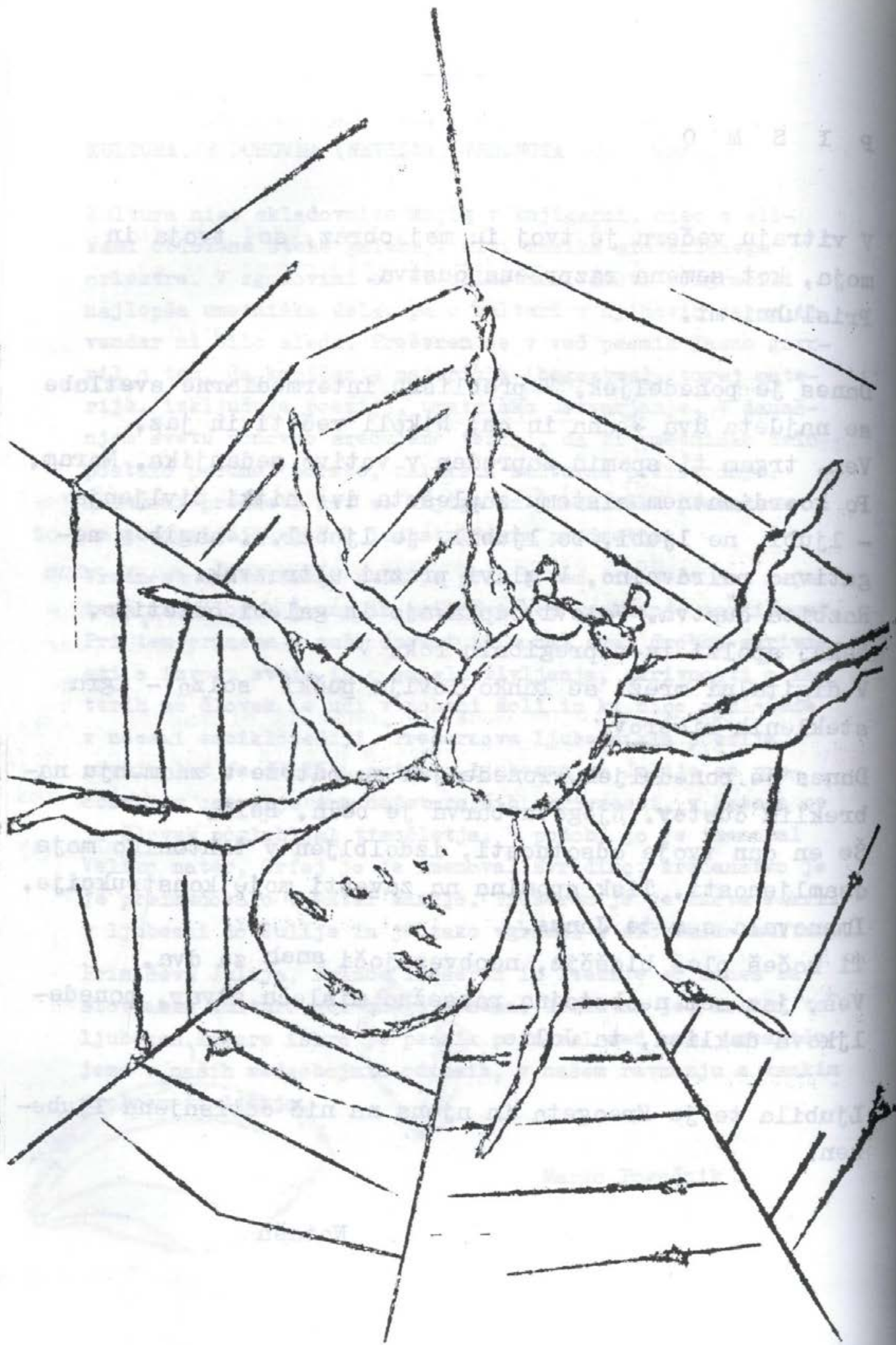
Danes je ponedeljek. V preblisku intermediarne svetlobe se najdeta dva - ona in on. Nikoli več ti in jaz. Vem, trgam ti spomin zapreden v votivo sedanjika. Moram. Po koordinatnem sistemu zaplešeta dve nitki življenja - ljubi, ne ljubi, bo ljubil, je ljubil... nagib v negativno polravnino. V glavi prazni ultrazvok. Razbita čustva. Valovi odplavajo in galebi odletijo. Nekaj spolzi iz nepregibnih rok. V digitalni mreži se lahko lovijo pečki solza - igra steklenih biserov.

Danes je ponedeljek. Ponedeljek se odtrže v znamenju nabreklih čustev. Njegova barva je bela. Bela. Še en dan tvoje odsotnosti, izdolbljen v tehteniko moje osamljenosti. Tisk spomina na zavesti moje konstrukcije. Imenovala sem te Janus.

Ti hočeš ples bleščic, neobvezujoči smeh za dva. Veš, jaz sem neobstojna razsežno misleča stvar, ponedeljkova deklica, ta Jolie

Ljubila te je Ereogeta in njena na nič odtisnjena ljubezen.

Nataša

IZVIR

glasilo sgš
»veno pilon«
ajdovščina

Številka: 3

Šolsko leto 1984/85

Glavni urednik: Vojka Žgavec

Uredniški odbor: Nataša Batagelj

Vida Bajo

Marjetka Krapež

Darja Pavlič

Ajra Pogačnik

Mentor zgodovinskega krožka:

prof. Lojze Likar

Likovna oprema: Ajra Pogačnik

Tomaž Brovč

Matjaž Petrič

Gortnar Maruška

Mentor: prof. Zdenka Blažko

SWOBODA, MLADOST, DELO

MOJA MLADOST JE MOJA
USTVARJALNOST IN MOJE DELO
JE MOJA MLADOST

KULTURA

KULTURA

KULTURA

AJDOVŠČINA

AJDOVŠČINA

AJDOVŠČINA

"ČE IMA UMETNIK NALOGO RAZGIBATI ČLOVEŠKO DUŠO, JO POŽIVITI IN OBOGATITI Z INTENZIVNEJŠIM ŽIVLJENJEM, IN TO NALOGO NEDVOJNO IMA, POTEM JE GOTOVO TUDI TO, DA NAS UMETNOST PRETRESA IN OČARJUJE HKRATI." (Vidmar)

Gledališka predstava v kulturnem domu. Za abonma in izven. Glave gledalcev so v prvih dveh vrstah dokaj gosto posejane, vendar je že v tretji vrsti opaziti, da je začelo semena zmanjkovati. Od slučajnega vetra je odvisno, če je po ostali dvorani posejana še peščica ljudi.

- Kaj je po vašem razlog za tako majhen obisk gledaliških predstav v Ajdovščini?

- Premajhna obveščenost... Kulturni dom je predaleč in vanj hodijo le ljudje, ki so na predstave v njem navajeni... Gledališke predstave so elitna zadeva... Mladi imajo ob koncu tedna drugačne namene. Del ljudi ima ob petkih popolnansko delo. Gledališke predstave v Ajdovščini niso tradicija širšega kroga...

Za razliko od gledaliških predstav so katere kino-predstave dokaj dobro obiskane, vendar nas videz tu lahko vara. Dejstvo je namreč, da je bil filmski abonma zaradi premajhnega zanimanja ukinjen in da ostajajo predstave filmov označenih s "POSEBNO PRIPOROČAMO" še vedno minimalno obiskane. Kino tako životari le na račun komercialnih filmov in še vedno ni sprejet kot 7. umetnost.

"NEZRELI GOSPODARSKIM RAZMERAM USTREZA NEZRELA DRUŽBENA STRUKTURA!" (Kidrič)

Je res zaostrena gospodarska situacija in vedno slabši materialni položaj družbe lahko opravičilo za kulturni molk? Poleg gledališča in mestnega kina delujejo le še nekateri mladinski ansamblji, pevski zbor, plesna skupina, društvo likovnih umetnikov, pestrejše kulturno udejstvovanje pa se za mlade obeta v mladinskem klubu (če bodo za to zago-

"UMETNIŠKO DELO JE LAHKO LE DEJANJE SVOBODNEGA UMETNIŠKEGA INDIVIDUALNEGA DARU." (Vidmar).

Individuum se lahko sam obsodi na nesvobodo, ker mu svoboda ustvarjanja nič ne pomeni. Raje živi oddaljen od umetniškega ustvarjanja in tako tudi od problemov, na katere to ustvarjanje opozarja. Ker tako povprečnemu občanu ostajajo problemi kulture tuji, si tudi ne prizadeva, da bi jih razrešil.

Koliko časa bo še "umetnik ostal "sumljiva oseba, maskiran človek v poltemi, potnik s ponarejenim potnim listom"? Obraz pod masko je čudovit, njegova stopnja je veliko višja kot je zapisano v potnem listu, toda kaj zato?" (Andrič)

Vojka Žgavec

KDOR HOČE VIDETI,

MORA GLEDATI

S SRCEM.

BISTVO JE OČEM NEVIDNO.

(S.A. d'Exupéry)

POSEBNA IZDAJA IZVIR, dne 25.5.1985

šolsko leto 1984/85
št. 4

ZDENKO BLAŽKO

VOJKA ŽGAVEC

VIDA BAJC

DARJA PAVLIČ

JURJA POGAČNIK

NATAŠA BATAGELI

MARIJA KOREN

TIPKALI!
MOJCA KRAPER
IN POŠAVEC
VESNA

NA VLAKU NAŠEGA

USTVARJANJE

IZVIR

glasilo šolskega
kilon
ajdovščina

OB DNEVU MLADOSTI

Prazniki in z njimi povezana praznovanja so priljubljeni povsod po svetu. To so dnevi, ko se dvigajo čaše visoko v nebo, ko se malo spi in veliko govori, ko se zapravlja denar in skruni naravo z raznimi odpadki in iztrebki, ko si vsakdo reče, pa naj gre še za tako nenavadno stvar - ah, saj so prazniki.

V naši državi je polno praznikov in praznovanj, skoraj vse praznujemo skrajno "dalavno", kot je pri nas že kar v navadi. Tudi mladinci imamo svoj praznik - 25. maj - DAN MLADOSTI. Dan, na katerega smo lahko ponosni, ponosni, a samo zaradi preteklosti, zaradi polpretekle zgodovine. Mi, današnja generacija mladih in morda še katera nazaj, naš praznik zgolj praznujemo - brez kakega vzroka, brez idej in kakršnihkoli uspehov na področju družbenih dejavnosti. Zdi se, da nam je naš socializem deveta skrb, važno je, da se je, pije in mogoče še kaj po ... Sklicujemo se na vlado, na one zgoraj, na nekaj brezosebnega, jezimo se na vse kar presega naše naravnosti, kolnemo in preklinjamo, sklicujemo se na mrtve, na one, ki so krivi za našo nesrečo, jezimo se na vse, le nase pozabljamo! Navaženi smo, da nam socializem pomeni neko naravno danost, neko nadomestilo za raj, ki pride sam po sebi, od njih k nam. Pozabljamo na to, da je moč socializma v tem, da vsakdo lahko svobodno vkroji del sebe v sočloveka, v ljudi, v svet. Pravimo, da smo nemočni, teptani, zlagani in prevarani, v bistvu pa si drugega niti ne zaslužimo. Prezir in slepota sta zakrila naše oči, pohlep in "veljava" sta zapolnila naša srca, lenoba in lahkomišelnost nam siromašita misel in naša dejanja. In če so že pobude, so le-te prešibke, izgubijo se v sivem povprečju, rezultati so pičli, če pa so vsaj že opazni, se nanje čimprej pozabi in srčno čaka, da ta ali oni naredi katerikoli napako, da je opravljana čimbolj veselo in enkratno.

Ne mislim žaliti nikogar, nikomur nočem nič hudega, še voč - vsak ima pravico do svojega lastnega življenja. Moja svoboda ni moja svoboda, če se bohota na račun druge svobode. Ena vprašanja pa ostaja še naprej odprto - DO KDAJ BOMO MLADI ZGOLJ PRAZNOVALI SVOJ DAN???

" VSI VSE ZA NAŠ IZVIR,

DA BO RES NAŠ IN RES IZVIR!"

Kaj zanimivega se je nabralo v našem "izzivnem" predalu? Nekaj že ...

NA PRIMER:

Mi v domu nismo zadovoljni s hrano, ker slabo kuhajo. Želeli bi, da bi se kaj izboljšalo in da bi dobili malo več hrane in pijače. Za to, kar plačamo, bi bilo lahko boljše, saj jemo samo trikrat in še to ni nič. Prosim, da bi ukinili polento in golaž...

Majo

Učenec prvega letnika:

"Priatelj mi je pripovedoval, kako je bilo z njim pri uri kemije. Vrtel se je na stolu, tako da je stol škripal. Tovarišica vpraša razred: "Kdo se vrti?"

On odgovori: "Zemlja."

Tovarišica gleda vedno bolj debelo in vpraša: "Kdo je to rekel?"

Priatelj pa se hinavsko smeje in ji odgovori: "Galileo Galilei."

Martin Praček 1. b

Imeli smo uro matematike. Tovariš razlaga nalogo. Učenec se dvigne in vpraša: "Lahko grem na "WC"?"

Tovariš ga ne razume. Obrne se proti razredu in reče: "Se štrinjate?!"

N. N.

INTERVJU Z MITJO TRIPKOVIČEM

Za jubilejno številko šolskega glasila IZVIR smo se pogovarjali z nekdanjim gimnazijcem, Mitjo Tripkovičem, ki je v svojih gimnazijskih časih pisal za IZVIR. Danes je sogovornik diplomiran sociolog analitik, zaposlen v svojem podjetju.

Gospod Tripković, kako je nastajal IZVIR v vaših časih ?

Izvir je v naših časih - pred 15 leti - verjetno nastajal zelo podobno kot danes in kot pred tridesetimi leti. Ne glede na velike spremembe, ki se dogajajo v življenju ljudi z neustavljivo silo in izredno hitrostjo - v tem času smo zamenjali državo, valuto, politični sistem, lastnino, dobili smo internet, hitre avtomobile, mobilne telefone, potrošništvo, storilnost, BTC, MTV in BMW - ostaja človek, čas in zvezdno stvarstvo isto. Tudi vprašanja ki privrejo (kot izvir) na dan 15 let stari mladenki ali mladeniču, so zato ista. In če me vprašate, o čem smo pisali mi, vam povem, da odgovor dobite v vašem današnjem Izviru. Oblika je morda drugačna, vsebina ne.

Menite torej, da se navkljub velikim spremembam, ki ste jih omenili, človek ne spreminja? Menite torej, da ostaja Izvir navkljub spremembam v življenju isti?

Da. Ker gre za isto potrebo po iskanju in vmeščanju človeka v prostor in čas.

In ker ta potreba postane ob prestopanju iz varnega, privatnega, otroškega okolja v javno, produktivno okolje (gimnazija) še bolj izrazita. Od tod torej tista žlahtna naivnost, želja po razlagi smisla, dobrohotno iskanje dobrega in tudi cinično izlita jeza, ki smo jim priča, ko beremo IZVIRE. Spremembam, po katerih sprašujete, človek podleže kasneje. Takrat, ko se na stanje brez pravih odgovorov privadi, išče kalorije zase in za potomstvo. Ostaja pa lep spomin na tiste čase, in to je tudi nekaj.

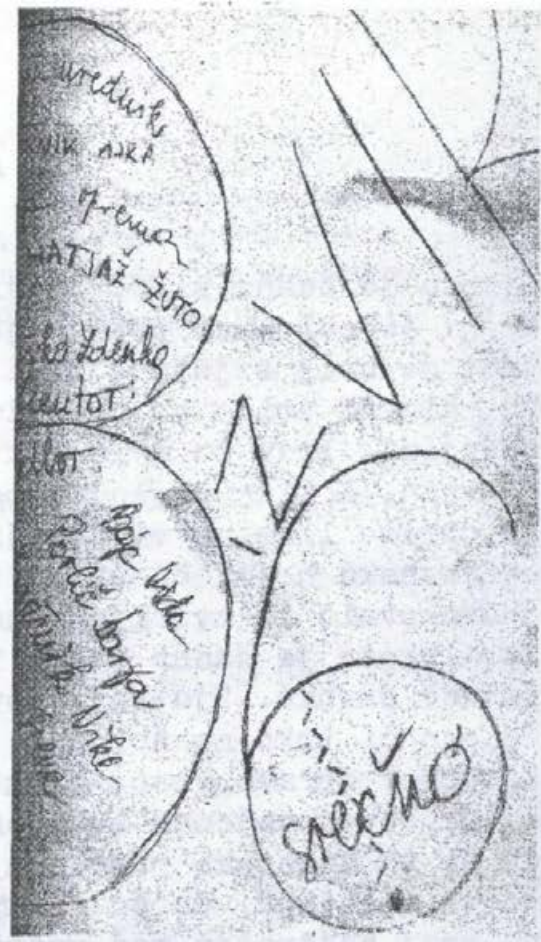
Ko smo že pri spominih - bili ste aktivni tudi v dramskem krožku - kakšne spomine gojite pod tem naslovom ?

Zelo, zelo lepe. Večino predstav smo namreč takratni »akterji« pisali ali pa si jih izbirali sami. Šlo je namreč za modro odločitev takratne mentorice prof. Vugove, ki je, z manjšim korekturnim vodenjem v smislu učenja dramaturških prijemov, dopustila, da si je vsakdo napisal ali izbral svoje besedilo sam. Sporočilnost igre je bila tako lahko večja ali boljša. Še danes se spominjam »močnejših« odstavkov in jih znam na izust. In tudi to je nekaj.

In še nekaj misli za konec...

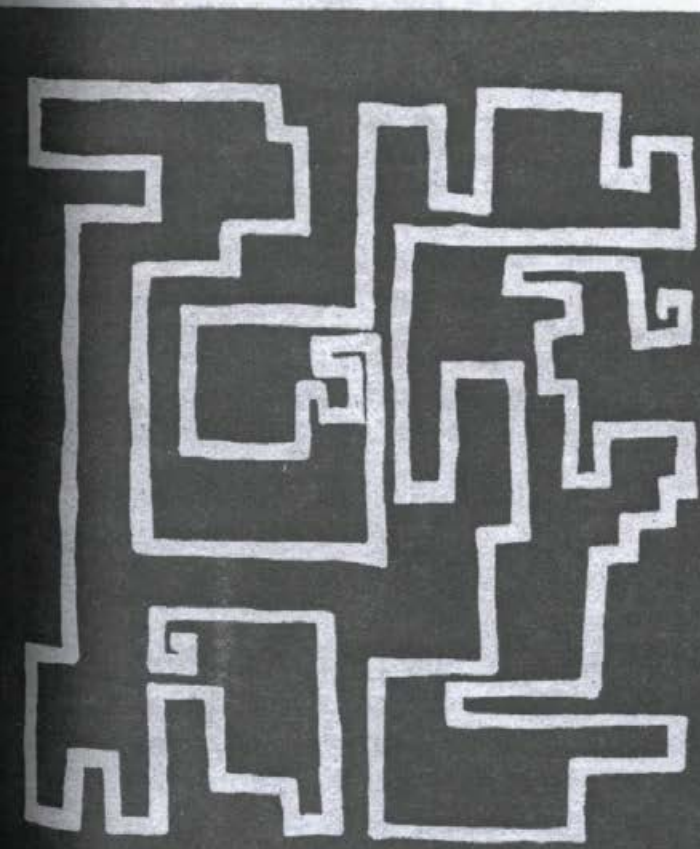
Nič posebnega. Učite se in učite, ker le tako boste lahko koristili sebi in svoji domovini ter vsekakor BTCju, MTVju in BMWju.

*Po pogovoru zapisala:
Anja Krašna*

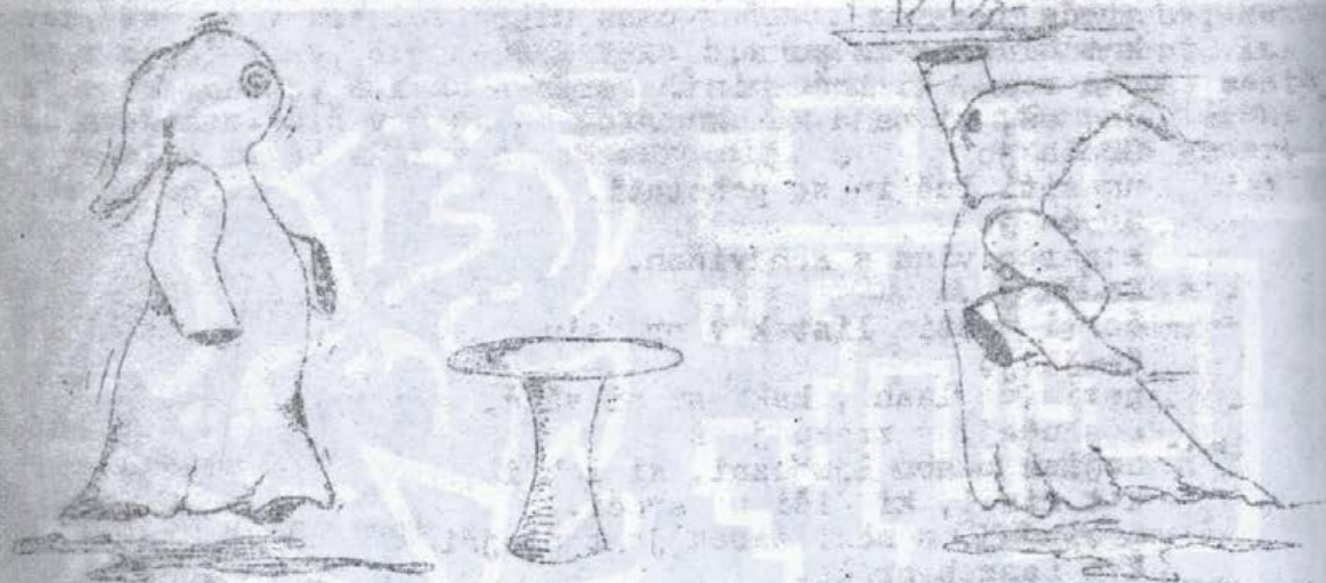
IZVIR

glasilo sgš
»veno pilon«
ajdovščina

Lakota je čudna zver. Svojih žrtov namreč sploh ne izbira. Mogoči ji celo kar podležejo. Trebuhi jim zraste čez pas, brada postane bolj zajetna, tuči lice že kakazujeje ljubezen do hrane, glavna priča pa je bila, je in še nekaj časa verjetno bo zadnjica. Prav ta bele izk. zajemč in nekakšno polnokrvnost človeka. Koliko poglodev se ustavi ravno na nji? Kaj uhani, pa obrito lice, novi čevlji in morda frizure? Kaj izpiljena narokenska hoja, če pa ni za jetne zadnjice, ki bi veselo poskakovala in zvehljala nasmeh z ust ljudi?

Ja, lakota je čudna zver. Tudi časa svojih napadov ne izbira prav nič skrbno. Zjutraj, dopoldne, opoldne, popoldne, zvečer in če poneči trka na želodec. Le ta pa je takoj za lakoto. Še ljubezer spravi vaso. Ni ga junaka na tem našem ljubem svetu, ki bi ob pospečenem kruljonju svojega želodca še ostal ravno; dušen in sketsko nesrečen. Če že ne pozlačen. Vsekemu junaku je ta melodija, če že ne prijmlajša sinfonija mladostnik želja, pa vsaj najdražja med vsemi. To pa zato, kor vsak najprej poskrbi sanje. Nekateri resfa potrpežljivo, zato pa nič manj slastno in požrečno. Kaj ti ostane od luknjic v siru, ko poje sir?

Ja, lakota je res čudna zver. Ste že kdaj pokušili ali pa vsaj povongali srečo, ki se razliva na SGNŠ Vono Pilon vsak delavnik ob 9.35 tja od kuhinje do Jole? Vse skrobi, vsi problemi, vsa razočaranja izginejo nokam tja pod krožnikali pa v olupek od salame, vsaj za pet minut. V tem času je napad lakote zelo močan. Tudi tistim, ki si dolajo utvare, da za grižljajček ali dva ne bodo gledali in si ne preskrbijo življenjskih sokov, lakota čez čas p. šteno zagode.

spravi jih v slabo voljo, še več - vse misli spravlja nase,
topla juha namena francoske glagole, slastna krača odteh
zgodovinski razvoj človeštva od predkambrija do danes, hru-
joči krompirčki pohruatajo vse slovnice sveta.
Ja, lakota je res čudna, čudna zver.
Ali se čudite, da je ženskoga spola?

Tripkovič Mitja, 4. dr

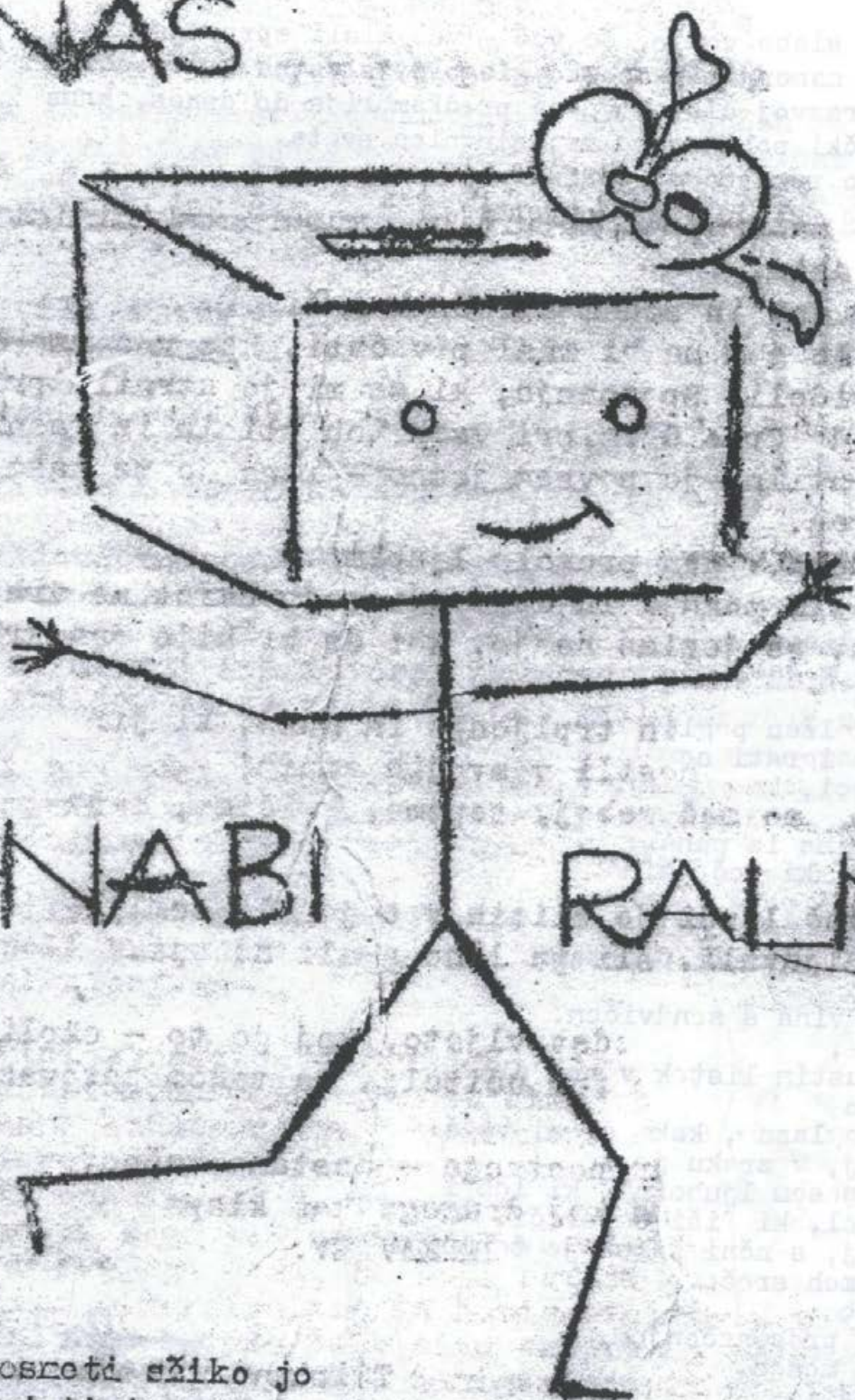
SREČA

Sreča je,
da se držiš za roko
in hodiš v daljavo,
sreča je
tvoj neolajšen pogled na ljudi.
Sreča je igrati se
kot otroci,
sreča je
kot blazina iz puha,
voda reke, ki toče nino.
Je dež, ki pada na okno.
Sreča je
ugasiti luč in se pobotati.
Srcča je
kozarce vina s senčvičom.
Sreča je,
če ti vstane listek v prealu.
Sreča je
peti glasno, kakr si mi všeč.
Poslušaj, v zraku je že
najina pesem ljubezni, ki lebdi
kot misel, ki išči po srcčih.
Poslušaj, s njeni žarke je toplejši
kot nasmeh sreče.
Srcča je
večer s presenečenjem,
prižgen mesec,
poječ ravle.
Je vizitka, polna srčk v.
Srcča je
nepričakovan telefonski klic,
sreča je plaža v noči,
val, ki bota ob obalo.
Srcča je roka na srcu
polnem ljubezni,
srcča je čakati zarjo,
se znova ljubiti...

KRIŽANJE, 1. a

NAŠ

NABI

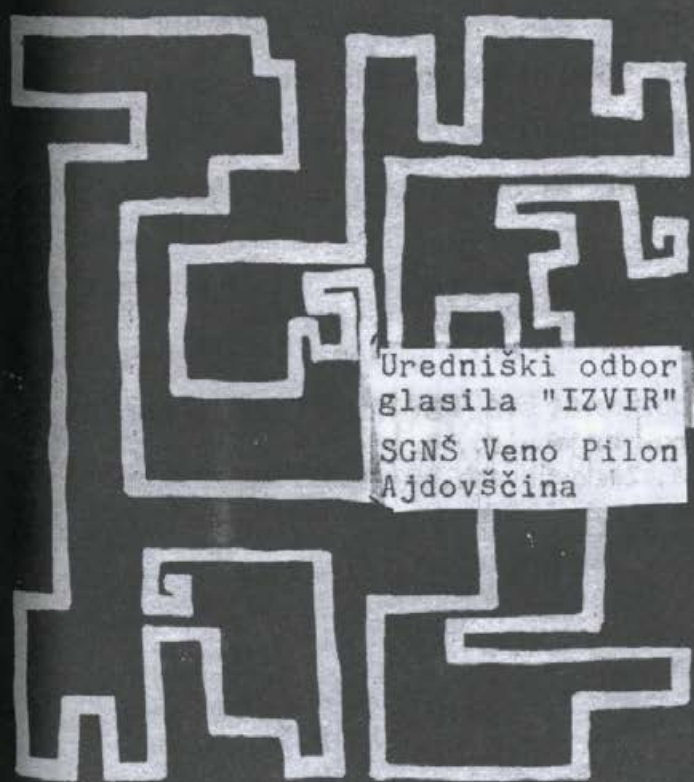
RALNIK

Posretd sžiko jo
ujeti trenutok,
ustaviti čas,
ohraniti nas tako,
kakrašni smo bili,
take, kakrašni smo.

IZVIR

glasilo sgš
»veno pilon«
ajdovščina

Uredniški odbor
glasila "IZVIR"
SGNŠ Veno Pilon
Ajdovščina

Komū najpred veselo
zdravljico, bratje, č'mo zapet'?
Bog našo nam deželo
Bog živi ves slovenski svet,
brate vse,
kar nas je
sinov sloveče matere!

Tematika tega Izvira je v celoti posvečena kulturnemu dnevu. Letošnje praznovanje kulturnega dne je bilo zamišljeno kot razmišljanje na temo znane pravljice Janko in Metka bratov Grimm. Vsem učencem smo dali možnost, da so na svoj način prenesli idejo iz pravljice v sodobni svet na različnih področjih kulturnega ustvarjanja. Janko, Metka in čarovnica nikakor ne morejo živeti samo v pravljici ampak lahko sodobne Janke, Metke in čarovnice srečujemo na vsakem koraku v našem življenju. In to je tudi tista prvina, ki dela pravljico večno, aktualno in smrtno.

Uvodni tekst je razmišljanje o lepoti, kulturi in umetnosti. V drugem delu je razred posebej pomensko in likovno oblikoval svoj "kotiček", ki se nanaša na njihove predstavitve na kulturnem dnevu in jih idejno dopolnjuje. Izvir zaokrožajo kotike, ki so jih prispevali različni gledalci.

Želimo vam prijetno branje!

Uredniški odbor

Bili smo srečna družina. Mama, oče, sestra, jaz. 1. septembra
naju je oče odpeljal v dijaški dom v Ajdovščini.

Ostala sva sama.

JANKO IN METKA

Zagledala sva veliko
hišo, ki ni bila iz
čokolade in bombo-
nov, ampak delo SGP
Primorja. Vrata so se
odprla. Vzgojiteljica
naju povabi: "Stopita
noter."

Zaprta me je
v posebno sobo.
Vsako jutro me
je prišla opazo-
vat in mi govo-
rila: "Upam, da
boš kmalu zrel
za VI"

Po nekaj tednih, ko je
bilo že hudo mraz, se je
odločila, da bo zakurila
centralno. Rekla je: "Dovolj
mi je čakanja in zmrzovanja.
Metka, pojdi zakuriti central-
no!" Sestra jo je pahnila
vanjo. Joj, kako ji zavi-
dam, kajti ne bo ji več
mraz kot nam!

Bratec reče:
"Sedaj ni več
pouka. Vrniva se
k očetu."

IZVIR

glasilo sgš
»veno pilon«
ajdovščina

Šolsko leto 1985/86

Glavni urednik: A. ra Pogačnik

Uredniški odbor: Vida Bajc

Nataša Bratina

Nataša Krečič

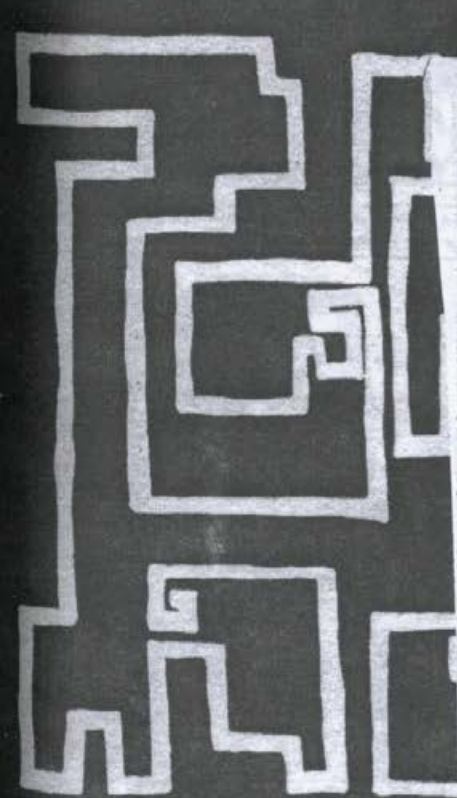
Darja Pavlič

Nike Pogačnik

Irena Vrabec

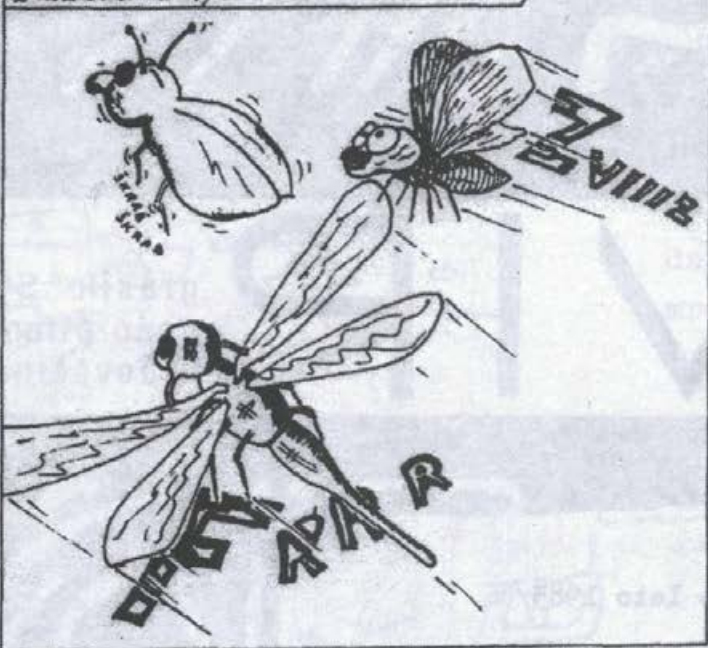
Mentor: Zdenka Blažko

Tipkala: Mirjam Lemut

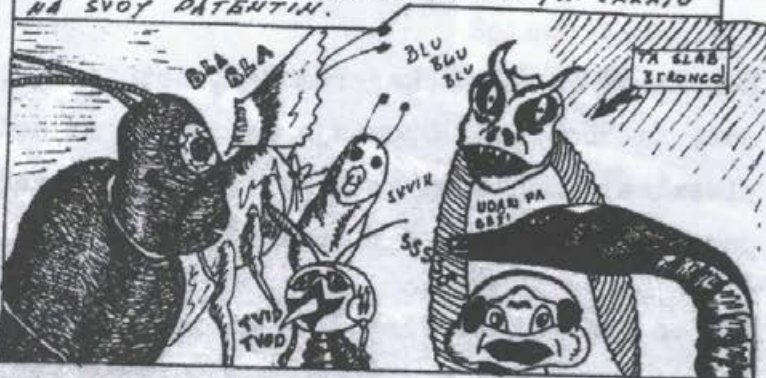
PICAL IN KICALI K.M. BULO & CO.
ZORELNE INAYO ZADE ROZICE...

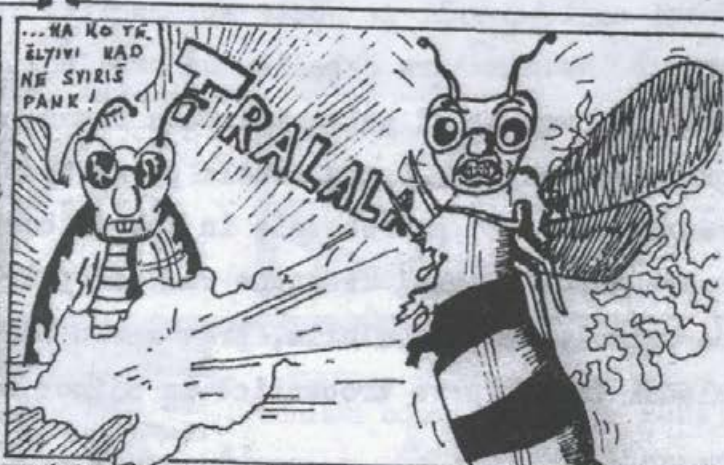
ČE NAK DENAR, DOBIJE PATENTIN
TAKOT. BIRORRACIJA PAČ.

TUKAJ DOBIHO SVAKOJAKI STRONGOTE, KI ČAKAJO
NA SVOJ PATENTIN.

HEO TEM ČASONJENJA URAD
PRILETELA TUDI NAŠA ČEBELICA

TUKAJ
POČIVA
ČEBELICA

umrla od
smrtonosne
smrti

KAJ PA
SEDAJ ?!
ČE HOČE-
TE ŠE
NAPREJ
ČEBELICO,
SI JO PA
NARIŠITE!

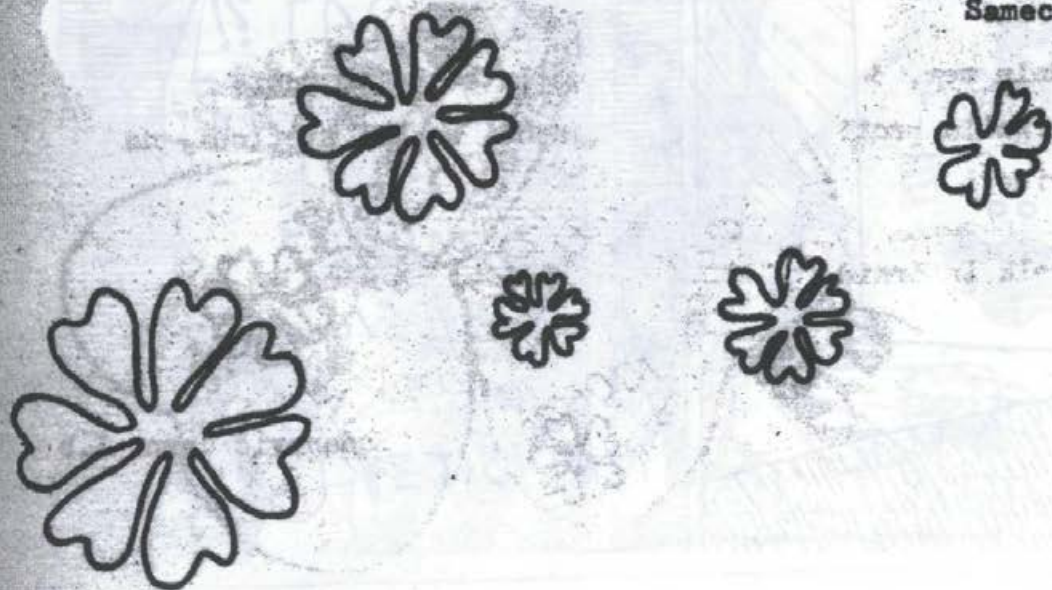
Hotela bi napisati kaj resnega, umetniškega, a ne dobim ideje. Blazno me moti ta "čebela". Spominja me namreč na šolski ples, na pripombo mojega plesalca: "Lahka si kot list, kot čebelica!" Uživam v plesu, v ritmu, še posebno, če plešem s plesalcem, ki zna kaj več kot le fokstrot.

Ti, moj plesalec: Plešeš že dobro, kaj pa sicer? Vedeš se, kot da bi bil trot in to edini v velikem panju, kjer mrgoli čebel. Uboge, kako se mi smilijo: Eno držiš za roko, drugo za pas, tretji pa se veselo smehljaš. In tista, ki je prezrta, si na skrivaj briše solze, ter čaka na dan, ko se bo maščevala in ko bo pokazala drugim čebelam, da je vredna trenutka pozornosti trota. Ne znaš biti resen in najbrž sploh ne veš, kakšen si. No, saj nisi edini. Na naši SGNS je mnogo takih tičev, pardon, trotov, kot si ti!

Dragi moji, morali se boste spremeniti, kajti vse le ni tako naivno, kot zglada. Marsikatera čebelica na naši šoli ima tako dobre oči, da je ne zaslepi samo blišč galvaniziranih fasad, ampak da vidijo tudi pod nje, v gnilo notranjost. Druge čebele pa se bodo instruktivno zavedle, kdaj vas ne bodo več potrebovale in takrat boste vredni usmiljenja vi, ki ne znate skrbeti zase! Trenutno vas pač potrebujemo, vendar tudi vaš čas bo prišel. Mmm, že slutim, prav kmalu bo tu. To mi naznanjajo prvi pomladni žarki, prve trobentice in njihov omamni vonj.

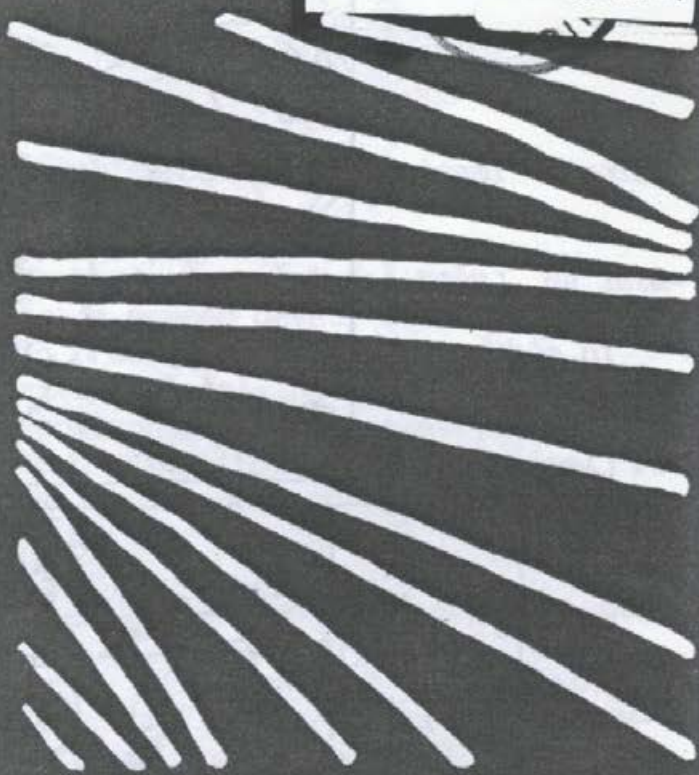
Adijo šola, oziroma panj! Pozdravljene trobentice.

Samec Tina, 1.b

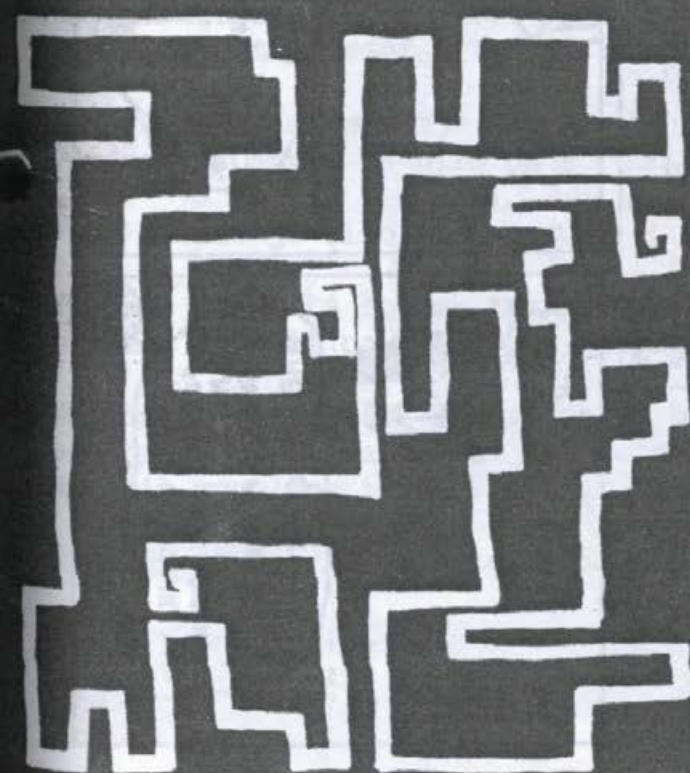
Številka: 1

Šolsko leto: 1986/87

IZVIR

glasilo sgš
»veno pilon«
ajdovščina

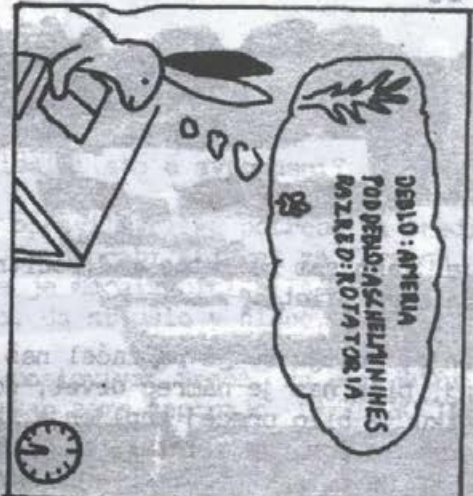
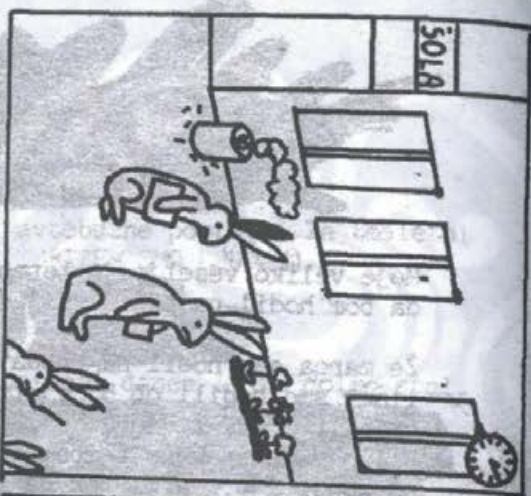
Glavni urednik: Irena Vrabec

Uredniški odbor: Andreja Funa
Tanja Šterman
Simon Vidmar
Katja Nusdorfer
Lucija Bogataj
Damjana Brezavšček
Lavra Žonta
Liljana Božič
Jana Radinja
Jože Lemut
Nataša Krečič
Virineja Devetak
Monika Kralj

Likovna oprema: Nike Pogačnik
Snežka Madić

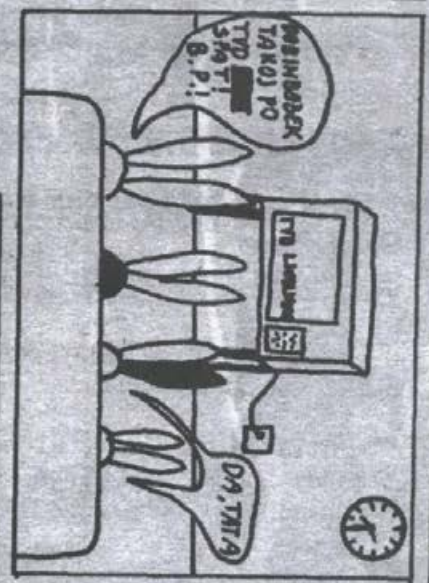
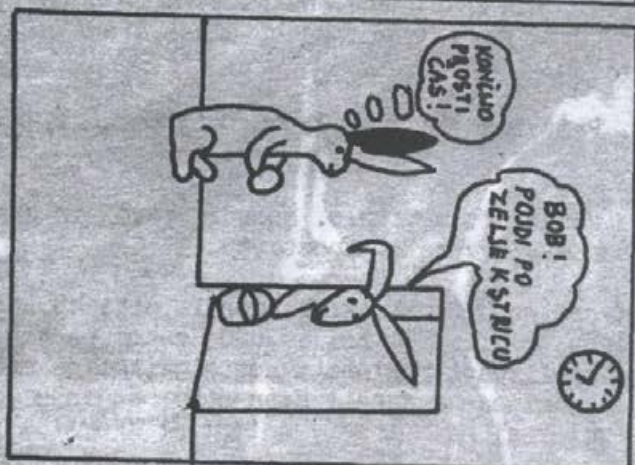
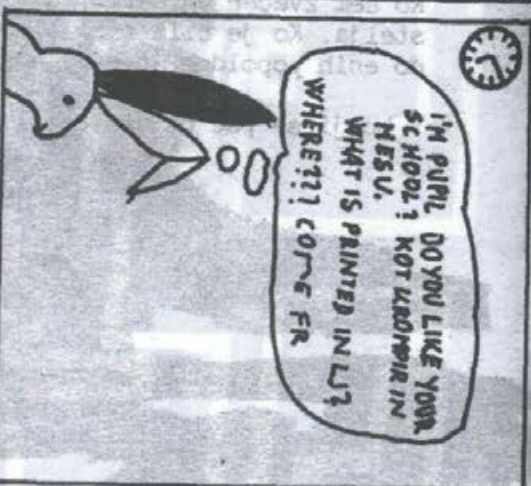
Mentor: Zdenka Blažko

Tipkala: Stanka Hari

PROSTI(?) ČAS

PISE IN KLE KRAVOS ŽAN

KONEC
DOBER, VSE NI DOBRO

J A D R A L C I

Moje veliko veselje je letenje. Tako sem se letos med počitnicami odločil, da bom hodil na tečaj za jadralnega pilota.

Že marca sem hodil na predavanje, julija se je pa začel naš tečaj. Na letališče smo hodili ob 5^h zjutraj, bilo nas je namreč devet, domov pa smo se vračali ob 9^h zvečer. Na začetku je bilo precej trpljenja, ker nihče ni bil navajen takega tempa tekanja in porivanja letal. Na koncu sem imel tako kondicijo, da mi tek na 20 km ne bi povzročal nobenih težav. Tako je bilo na zemlji. V zraku pa je bilo čisto drugače. Na začetku je učitelj rekel: "Najprej bom jaz vozil, ti drži roko na komandah, drugi štart si pa ti na vrsti."

Ta drugi štart je bil "vesel". Pri vzpenjanju mi je učitelj pomagal, nato sva se učila delati zavoje.

"Uvedeš, počakaš do nagiba, pa komande v nevtralo. Narediš zavoj in zravnaj. Ravnaš pa: kontra v nagibu in v nevtralo. Enostavno a?"

V zavoju sem moral paziti predvsem na hitrost, ki bi morala biti 85, bila pa je vse prej kot to. Nekaj časa je bila 75, tri sekunde zatem pa 120. Ko smo morali voziti sami, smo imeli čast poslušati učitelja, ki je sedel na zadnjem sedežu: "Pazi smer! Kroglica na sredi! Hitrost v penjanju 95! Imaš levi nagib! Ne pleši tolako! Pazi na hitrost, no! Smer! Kroglica na sredo! Prekasen odklop."

To smo poslušali samo v vleki, do pristanka pa še dvakrat tolako.

"Smer. Hitrost 80, ne 100! Kaj so to zavoji ali glisade? Ne žagaj mi zavojev! Glej višinomer! Hitrost! Smer!"

Po pristanku mi našteje napake, ki jih je bilo za cel spisek, jaz pa vprašam: "Ostalo je bilo pa v redu, ne?"

"Ja, ostalo je bilo pa v redu."

Kasneje se je ta spisek zmanjševal, tako, da se je na koncu tečaja skrčil na eno, dve ali pa celo brez napake v celem poletu.

Ko sem zvečer prišel domov, pa je bila edina stvar, ki sem jo iskal, postelja. Ko je bila enkrat med tečajem burja, sem mirno potegnil spanje do enih popoldne in se v mislih zahvaljeval burji.

V burji se pač ne da leteti.

V Z D I H I oh

(ali: Če se otroci zaljubijo...)

.. ah ... uh

a a a!!

Prvi vzdih ljubezni je zadnji vzdih modrosti.

... Vzdihnila sem. Ah, tudi zrak je drugačen! Bolj sladek je, dišeč ...

Vse se je spremenilo: jesti ne morem, cele dneve posedam naokoli, vzdihujem, se gledam v ogledalo, sanjam, pa spet vzdihujem ... Res moram biti zaljubljena. Se enkrat vzdihnem: ah. Pravzaprav je ta ljubezen nekaj zelo zanimivega, človek se počuti dosti lepše, ko mu grebenje za ocene ni več najpomembnejša stvar pod soncem, ampak ... Tu so sedaj druge misli, drugi cilji. Kje in kako srečati ljubljeno osebo, kako se izbrani osebi približati, prikupiti ... Ah, moj dnevnik je že poln vzdihov, rožic, verzov, izrekov o ljubezni, podkvic, deteljic, srčkov ... Popolnoma sem vznescena, prevzeta od nekega ognja.

... Moja zadeva je kar precej napredovala. Lahko povem, da se z mojim izbrancem odlično ujemava. Med nama je vse popolnoma jasno, priznala sva si ljubezen in obljubila večno zvestobo. Čudovito se razumeva - vsak dan se po telefonu pogovarjava vsaj eno uro. Potem pa grem v sobo, obnovim večkrat v mislih celotno debato in jo zapišem v dnevnik. Niti za trenutek ga ne pozabim, stalno mislim nanj. Pred očmi vidim njegov obraz. Kako je lep, prav tak je kot jaz! Očala nosi in plave oči ima, svetle lase, tudi on nosi kavbojke, oba kupujeva isto vrsto čigumov in celo v isto šolo hodiva.... Uf, na eno zoprno tatovo pripombo sem se spomnila: "Punca, ti si pa čisto pozabila na neko stvar, ki se ji pravi šola!" Oh, kakšen materialist! Kaj šola! Lepše je pisati pesmice - ljubezen gor, ljubezen dol, zvezdna noč, romantika ... Jutri ga bom spet videla. Da ne pozabim, mamu moram vprašati za 50 tisoč; sedaj sem namreč jaz na vrsti, da ga povabim na tortico. Potem bova šla na sprehod ob Hublju, držala se bova za roke, nežno se bova pogovarjala ... kako lepo bo ... jutri ... ah

Strašno! Preselili so se in tudi telefona nimajo. Uboga jaz, ostala sem sama; kaj bom brez moje ljubljene osebe? Uhi!

Zadnji vzdih ljubezni je prvi vzdih dolgčasa.

Številka: 2
Šolsko leto: 1986/87

Glavni urednik: Irena Vrabec

Uredniški odbor: Andreja Funa

Tanja Šterman

Simon Vidmar

Katja Nusdorfer

Lucija Bogataj

Damjana Brezavšček

Lavra Žonta

Liljana Božič

Jana Radinja

Jože Lemut

Nataša Krečič

Virineja Devetak

Monika Kralj

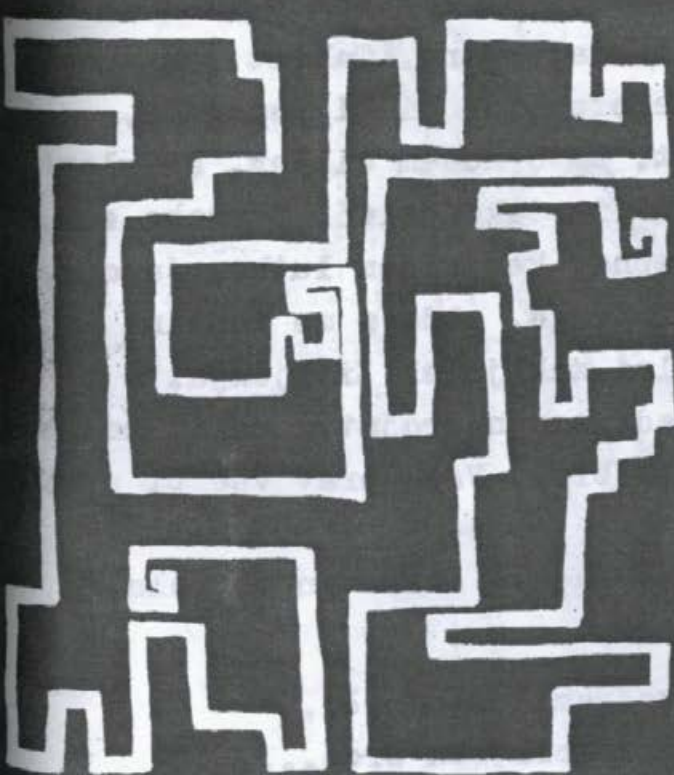
Maruška Gortnar

Nike Pogačnik

Mentor: Zdenka Blažko

IZVIR

glasilo SGŠ
»veno pilon«
ajdovščina

Kaplja si v morju sveta, a vendar, vse je v tebi. Veličina
in moč. Strpan si v okove zahtev, ciljev. Lažeš sebi in dru-
gim, da si si jih sam nadel. Žulijo te, a vendar molčiš.
Bojiš se besed, strah te je smrti, ne upaš si več pogledati
samega sebe. Nisi več, kar si bil. Imaš smisel, svobodo, polna
usta. Strgaj si dušo in našel boš odgovor o sebi,

ker kaj ti bo roka

v smislu nereda,

kaj ti bo slutnja o vrhu

v tihi dolini...

Zbudi se iz sanj! Hočem živeti. Vse dam za dan življenja. Kdo
te je uničil, da si skrivaj zapustil spomin brez pozdrava?

Zbudi se iz sanj. Hočem živeti! Vse dam za dan življenja.

Kdo te je uničil, da si skrivaj zapustil spomin brez pozdrava?

Zbudi se! Ne stoj ob strani izrabljenih smislov življenja -

Poženi se v valove. Ne bodi izdajalec, da ne bo tvoja bližina

ubijala, morila sanje. Tvoja duša je polna gub. Sredi puščave

sva se ločila. Hrepenela sem po morju. Sam si ostal in v skode-

lico jutranje kave dolil grenkobo noči. Stekla sem v vodo in

izprala spomine, ki so mi odpirali stare rane. Takrat sem spozna-

la pravilnost brezciljnosti, a prepozno, da bi ti pomagala.

Razumi me, nisem se rodila za smrt. Zato nočem ciljev, smislov!

Hočem biti Človek. Tako blizu si mi in tako daleč. Z vsako se-

kundo umiram. Toda srečna sem. Srečna, ker nisem lutka, jagoda,

ker čutim polzenje življenja skozi prste, obdaja me toplina

boja. Smrt je prijateljica, smiselni zaključek življenja.

Življenje. Pošast se je zgrnila nad nemočna rojstva mojih malih

besed. Ostala sem prazna. Zakričala bi... Vse, prav vse bi strni-

la v eni besedi življenje.

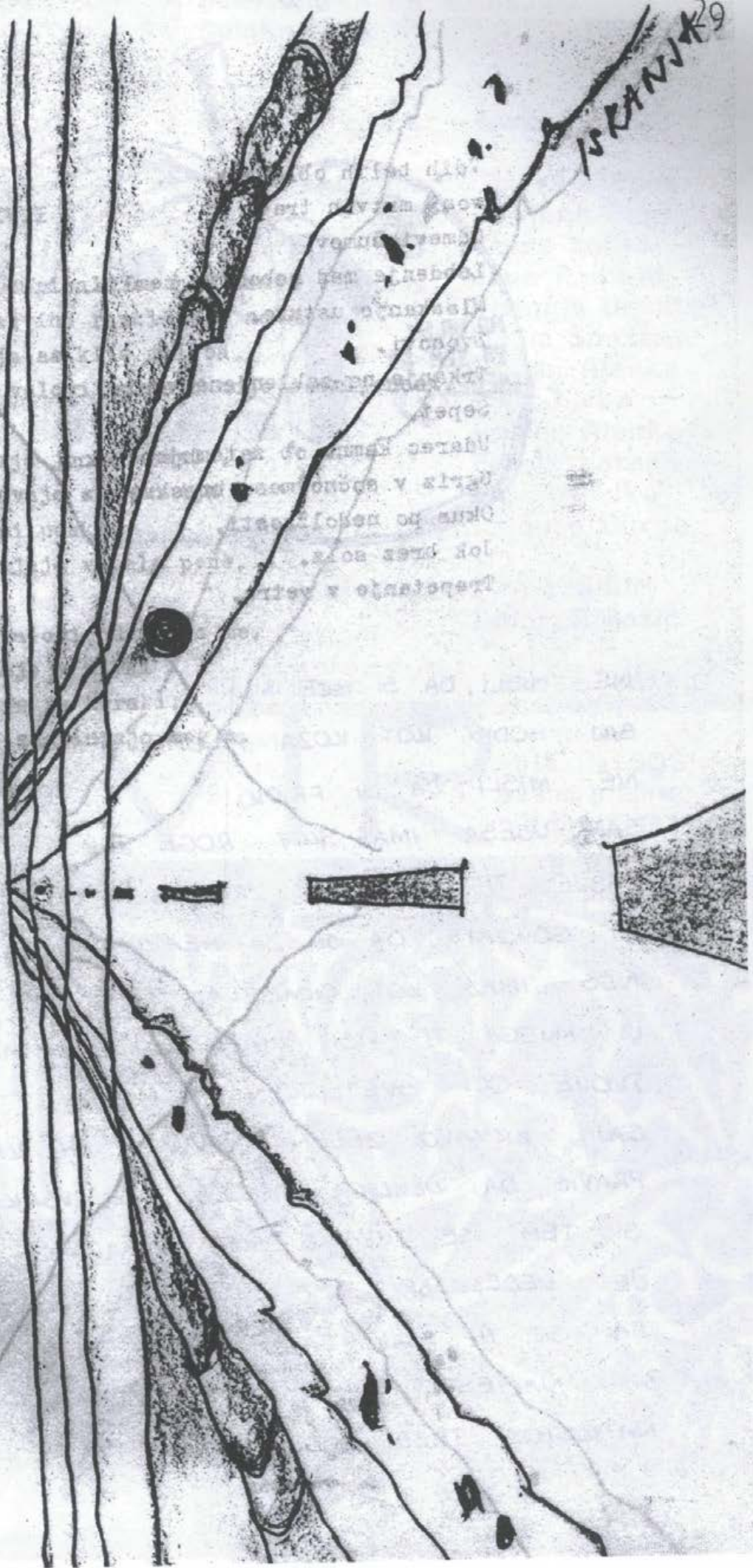
Včasih se mi zdi, da te čutim, kako snemaš okove in se poln

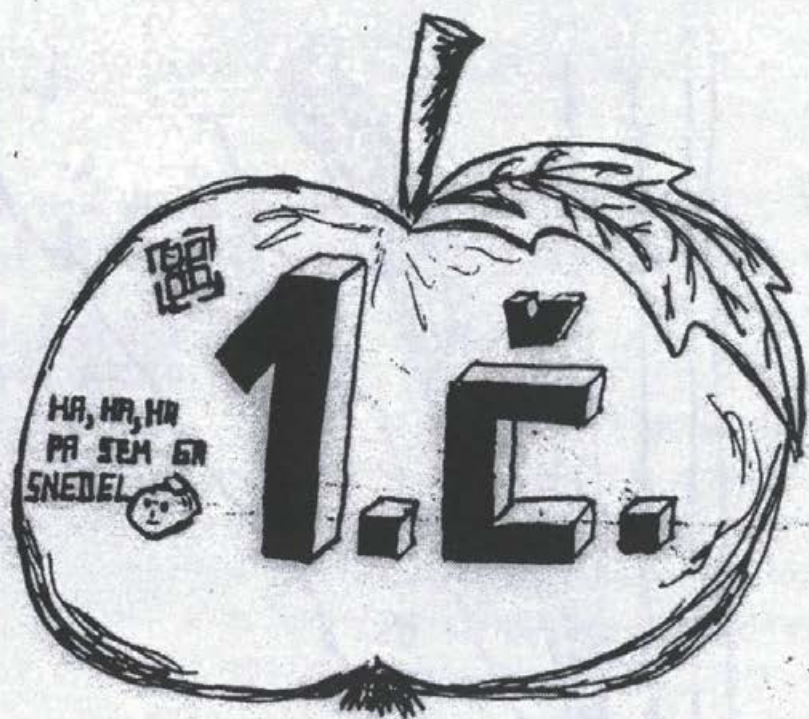
upanja predajaš valovom...

Pa je le veter, ki je vzdramil sen noči,

pa je le veter, ki je vzdramil sen srca...

~~ISRAEL #9~~

NE MISLI, DA SI SCENA,
SAJ HODIŠ KOT KOZA FILOMENA,
NE MISLI, DA SI FRICKI,
SAJ UŠESA IMAŠ KOT ROGE BIK.
LASJE TI STRČIJO V ZRAK KOT MONT BLANC
IN GOVORIŠ, DA SI ZA HEAVY PUNK.
NOS IMAŠ KOT CICABELA,
IZ NJEGA TI VISI UHAN KOT MORTADELA.
TVOJE OČI SVETLIJO SE V TEMI,
SAJ KRVAVO ZELENA BARVA JIH KRASI.
PRAVIŠ, DA DEKLICA NASEDE TI VSAKA,
S TEM SE HVALIŠ KOT SRAKA.
ČE VEDEL BI,
DA SE TI VSAK ZA HRBTOM SMEJI,
BI NAMESTO GLAVE IMEL KONZERVU,
NAMESTO TELESU PA - SALONITNO CEV.

Številka: 1
Šolsko leto: 1987/88

Glavni urednik: Irena Vrabec

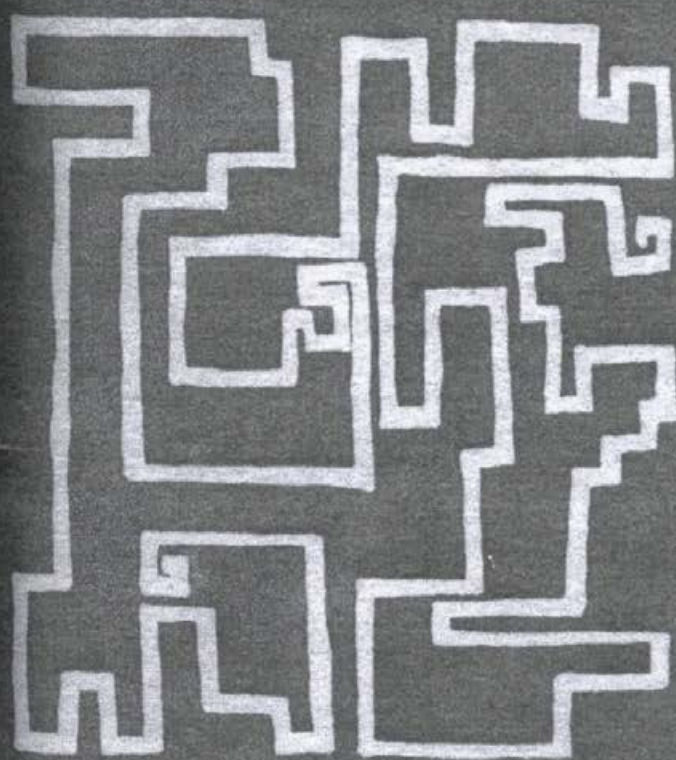
Uredniški odbor: Andreja Funa
Damjana Brezavšček
Lavra Žonta
Jana Radinja
Virineja Devetak
Madič Snežana
Furlan Alenka
Bole Jurka
Ipavec Alenka
Petrič Nataša
Furlan Milka
Blanuša Durda

Z računalnikom se je trudil:
Fedor Tomažič

Mentorica: Zdenka Blažko

IZVIR

glasilo sgš
»veno pilon«
ajdovščina

Šola, najpomembnejša stvar življenja, nikakor ne bi smela biti pozabljena niti med počitnicami. Uredniški odbor, vedno založen s pametnimi, zanimivimi in šokantnimi idejami, si je v ta namen že konec lanskega šolskega leta izmisli nagradno poletno igrico - pošiljanje razglednic od vsepovsod. Razred, ki bo poslal največ razglednic na šolo, bo kot zmagovalec seveda ustrezno nagrajen.

Tri mesece kasneje

V nabiralniku se je stiskalo 89 razglednic - dokazov, kje vse smo bili in kaj vse smo videli, in hkrati spominov - na dneve, obarvane s soncem, morjem, potovanji, doživetji.

Razglednice smo prebrali, se med branjem nasmejali in najboljše - naj naj... najbolj izvirne in najbolj žuristične - objavili. Tretje mesto so zasedli mladi nadobudneži iz 2.NMD, ki so poslali 19 razglednic: - 5 z morja

- 7 iz gora
- 3 iz ostalih republik Jugoslavije
- 4 iz različnih krajev Slovenije.

Drugo mesto so osvojile zelo bojevite učenke iz 3.b razreda tekstilne usmeritve. Od vsepovsod so poslale 23 razglednic in sicer: - 8 z morja

- 5 iz tujine
- 10 iz različnih krajev Slovenije

Največ razglednic pa so, oz. smo poslali žuristi iz 3.NMT - saj veste, to so tisti, ki so najbolj za žur - poslali smo 35 razglednic..... - 13 z morja

- 5 iz gora
- 2 iz tujine
- 2 iz Beograda
- 13 iz različnih krajev Slovenije.....

in tako smo osvojili zaslužen prvo mesto. Za nagrado smo "prejeli" prost šolski dan in milijon dinarjev - seveda starih, da se razumemo. Obrtno združenje BURJA iz Ajdovščine pa nam je velikodušno podarilo 10 starih milijonov, ko smo se odločili potovati v Celje na obrtni sejem.

Alenka

BABE
BABE

Bila je pomlad. Tista, ki prinese veliko lepega vsakemu. In meni je tudi. Šola se obesi na klin, v facah pa samo debelo izbuljene oči, ki so povsod drugje, le tam ne, kjer bi morale biti. Taka bitja ne morejo trezno razmišljati. Tudi jaz nisem. Spomladi je dosti teže upecati kakšno žensko kot v drugih letnih casih. Jeseni, na primer samo blekneš : "Jaz te ljubim, tebe, krucinal, boš rekla ja ali ne?". Toda spomladi bi izpadel idiot, če bi hotel na tak način osvajati ženska trupla. In tu nastopi problem. Kako, hudiča, iti tja in preprosto ziniti nekaj takih besed, da bi te ona razumela. Lahko si pripravimo obširno študijo. Le pogledajte, tiste s črnimi lasmi in očmi so bolj zakompleksane kot bjonde. Bjonda se ti kar sama ponuja, še posebno, če ima plave oči. To resda ni problem, vendar je boljša neka tiha, vase zaprta tipinja, iz katere je treba izvleči prav vse, če te sploh zaznava. In ona prikimava, nikoli ni proti in človek skoraj obupa. Ko pa se enkrat to truplo zaljubi vate, potem je človek na konju. Lahko počne z njo, kar se mu zahoče. Ta

punca je potem uporabna za en mesec, potem se jo odrabi. Potem je za odstrel. Kaj morem, saj ni samo ona na svetu. Ja, kot da bi moral hoditi z njo vse do novega leta. Punca je obupana, malo joka, sovraži te, ti pa že gledaš kakšno drugo. Vsake toliko časa se najde taka z rjavimi lasmi in sivimi očmi. Te so najbolj zvite. Raje pobrišem prah in pomijem posodo, kot da bi šel tisto pecat. Pa tudi če se ti ponuja na vse pretege. Klinc te gleda, baba sitna. Le enkrat sem nasedel taki. Osel gre le enkrat na led. Mislil sem si, da ne smem presojudati vseh le po eni, a se je izkazalo, da je že tako. Z nekaterimi sem že skoraj ..., pa sem spoznal, da so prav take, kot tisti moj prvi primer. Ne, fantje, ne nasedajte rjavim s sivimi očmi. Obstoja še take, ki imajo modre oči, pa niso bjonde in tako naprej in tako dalje. In kaj naj rečem za vse tiste, ki niso bile zaobjete v tem premisleku: "No ja, še kar fajn punce."

Matjaž 3.d

Mrzla roka. stop.
Toplo sonce. stop.
Dobra klapa. stop.
Taz pa klapa od
kamije v rokah.
Nate

1.0
NLP

ENOBNA
29.7.1987

ČVEK PRINT

Na tradicionalnem jesenskem krogu so nekateri tekli tako hitro, da si niso mogli prižgati cigaret.

Brucovanje: bruci temeljito kročeni; tako da so morali iskati olajšbo v maminih krilih.

Dva dni zapored je nepopisna nečaka solarjev strmela v plakata pri bivšem placu" dežurnega. Le kdo je poredni tajni organizator te pustvene zanesenosti naših mladostnikov s skritimi umetniškimi motenji? Naš slavní Izvir.

Mentorica OO ZSMS SGNS V.P.A. je pripravljala atentat na spečo predsednico K. za IPD.

Prof. P. je 3.d prepovedala iti na Mars (grozi jim nenapovedana kontrolka IIIIII).

Dragi Sofokles bi se obrnil v grobu, če bi videl, kaj so naredili z njegovo dramo.

"Mehki so stoli in sladko spanje."
(Antigona)

4.a so abstinirali na maturantskem (pisno zapriseženo)

HARDER, STRONGER, FASTER

(HEAVY METAL)

Zacelo se je, ko sem spraševala ajdovske metalce, kaj jim pomeni HM, ki je bil tedaj zame le brezvezno zaganje. Njihovi odgovori so me presenetili s svojo gorečnostjo in sklenila sem stvar raziskati. Končno sem pristala na kratkem tečaju o HM, kjer sem spremenila svoje mišljenje. Dragi fantki in deklice! Tistim, ki si niste na cistem, kaj in kako s HM, zelim posredovati informacijo.

Iz stare hipijevske glasbe (Jimmy Hendrix, Who, Free, Coram) 56

Številka:

1

Solsko leto:

1988/1989

Glavni urednik:

Irena Vrabec

Uredniški odbor:

Andreja Funa
Alenka Furlan
Jana Radinja
Nataša Krečič
Milka Furlan
Alenka Ipavec
Valentina Plahuta
Tjaša Lovrekovič
Boštjan Lemut
Janja Ipavec
Benedikt Ličen
Katarina Stantič

IZVIR

glasilo sgš
»veno pilon«
ajdovščina

Mentorica:

Zdenka Blažko

Likovna oprema:

Snežka Madić
Nike Pogačnik
Tjaša Lovrekovič

Tipkala:

Stanka Hari

Število izvodov: 200

Ajdovščina, januar 1989

DEAD WOMEN

MAMMA TOLD ME TO PRAY
BEFORE GOING TO SCHOOL
I HOPE SHE DIDN'T EXPECT
I'M GONNA BE SUCH A FOOL

SHE SAID: "WATCH OUT CHILD!
IF YOU'RE WRITING TESTS GOOD
I'M GONNA BE SO NICE
AND I'LL GIVE YOU SOME FOOD"
CHORUS:

MY MOTHER WAS VERY SAD AND MAD
SHE PRAYED A LOT AND WENT EARLY TO BED
SHE DIED YOUNG BUT IT WASN'T TOO SOON
'CAUSE I'M GONNA GET HER MONEY AND FLY TO THE MOON

NOW SHE'S DEAD AND COLL
BUT I JUST THINK SHE'S BEAUTIFUL
HER FACE IS SO CLEAN AND WHITE
LIKE SHE HASN'T SLEPT ALL NIGHT

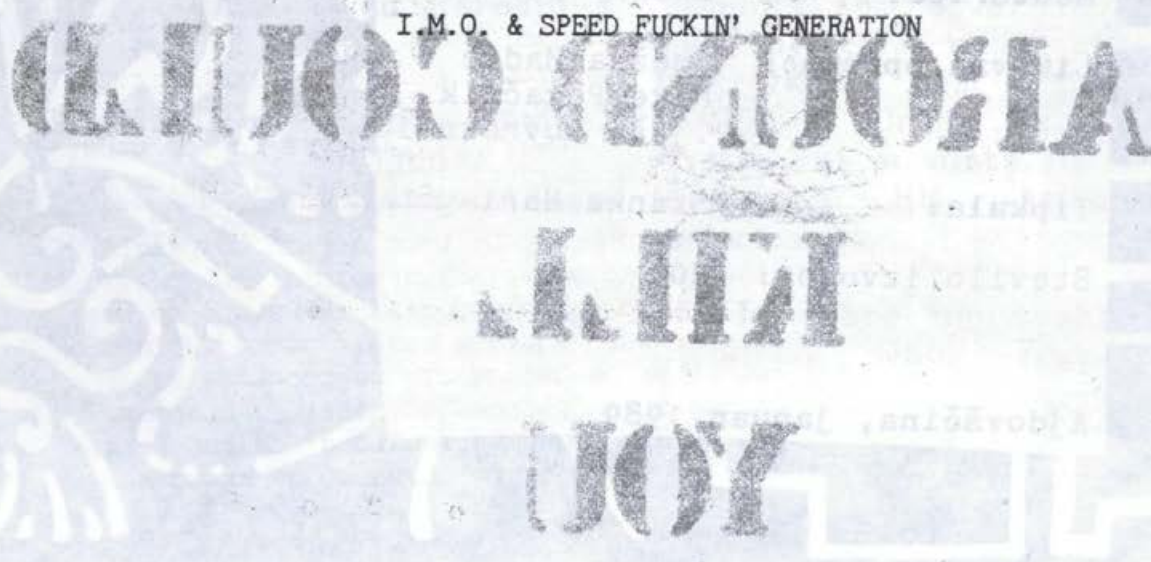
I WON'T CRY AND MISS HER AT ALL
BEFORE SHE DIED SHE BOUGHT ME A BALL
NOW I HAVE TO FIND A BEAUTIFUL WIFE
BECAUSE I WANT TO CHECK OUT MY KNIFE
CHORUS:

MY MOTHER WAS VERY

SOLO:

REPEAT CHORUS:

I.M.O. & SPEED FUCKIN' GENERATION

TEHNIKA OSVAJANJA

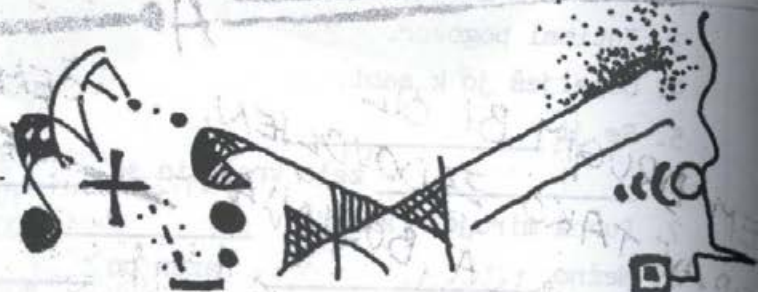
1. Izberi partnerico.
2. Kratek pogovor.
3. Intimni pogovor.
4. Odpelješ jo k sebi.
5. Se ji _____
6. _____ zelo vroče in se _____
7. Punca miruje, fant je v _____
8. Nežno _____, razen po _____ conah
9. Poljub _____
10. Sodeluje ona _____
11. _____ po _____
12. _____ vedno nižje
13. Kratka pavza za _____
14. _____ uporabi svojo domišljijo
15. _____ ponovi vse od _____ dalje, brez pavze
16. Fant _____
17. Galop z višjo frekvenco
18. Vsiljeno nihanje
19. Konec nihanja
20. _____ in _____

der Eroberer, 4.NMT

designed by Karinaž &
written by Fudo 99

TA SVET JE

Valentina Plahuta 2.d

Splšno: Vsi dobri ljudje so na drugem planetu z drugačnim nabojem slabi ljudje. Seveda velja tudi negacija: Vsi slabi so tam čez dobri. Da si boste lažje predstavljali - petice so najslabša ocena, čvek pa sanje vsakega solarja. Na Negazemlji bi bil ta spis umetnina, tu pri nas pa je le navaden zmazek, in ker je moj članek narobe, se da sklepati (zopet matematika), da je tudi ta svet narobe. Pa smo pri naslovu: "Ta svet je narobe svet."

Lepe ocene in ljudi sploh ne spravlja na rob živčnega zloma. z drugačnim D. F. (+), zelo super fantom, ki nikoli ne klepetata, ima same Atom bi lahko enacili z mojim sosolcem D. F. (-), torej obstaja tudi svet ntm nabojem jedra, potem obstaja tudi antatom z negativnim nabojem jedra. napake so prav in narobe. Zopet smo pri fiziki: "Če obstaja atom s pozitiv-na Zemlji. Pet milijard napak - smesnih in resnih, prav in narobe. Da, tudi ubil sto ljudi. Stvar se konča sele pri petih milijardah - toliko je ljudi "narobe", če računam, da bi kakšen od tistih desetih potencialnih mrtvakov življenje desetim ljudem. In "zelo v redu in prav" se zopet sprevrže v "narobe" se na mah spremeni v "zelo v redu in prav stvar". Prihranili si dar pa bi tisti, ki si ga ti ubil, lahko umorili se deset ljudi. Tisti tudi bolj resnih stvari. Če nekoga ubiješ, bi človek rekel: "Narobe." Veneda, ki se ukvarja s prav in narobe stvarmi, pa bi se morali dotakniti Ko že postavljamo temelje tej vedi o "prav in narobe" (definicija: To je

strup hkrati, odvisno od tega, koliko ga vzames.) ruso." (posodobitev starega slovenskega pregovora: Vsak lek je zdravilo in boleti, če vzames 1 skatlo aspirinov, pa boš stegnili vse stiri in odšel pod finicije pa poskušajo povedati tole: "Če vzames 1 aspirin, te bo zob nehal relativno, nič ni absolutnega!" Vsi ti matematični izrazi in fizikalne detudi slaba. Fizikalno bi to pojasnili z Einstejinovim zakonom: "Vse je le pravaga (X) -> - (X)". Nobena dobra stvar tudi ni samo dobra, je hkrati ljubi Zemlji: "Narobe je matematično enako negativni absolutni vrednosti in prav. Pa o tem kasneje, sedaj poglejmo odnos med prav in narobe na naši tudi nič pametnega ni. Gotovo obstaja svet, kjer je branje neumnosti dobro in hoes kaj pametnega pobrati ven, prav pa je, da nič ne poberes, saj tu tako vzames in če vzames prav, je pač prav. Narobe je, da ti to prebiraš solo, narobe, da sploh živimo. Vse je prav in hkrati narobe, če pač stvar In narobe je ta moj članek, narobe je, da ga pišem, narobe, da gremo v

Številka: 2
Šolsko leto: 1988/89

Glavni urednik: Irena Vrabec

Uredniški odbor: Alenka Furlan
Nataša Krečič
Jana Radinja
Benedikt Ličen
Jože Lemut
Andreja Funa
Milka Furlan
Valentina Plahut
Tjaša Lovreković
Mateja Ceket
Alenka Ipavec
Vili Vrtovec
Boštjan Lemut
Janja Ipavec
Mojca Furlan

IZVIR

glasilo sgš
»veno pilon«
ajdovščina

Mentorica: Zdenka Blažko

Likovna oprema: Snežana Madić - Snežka
Nike Pogačnik

Tipkala: Stanka Hari

Število izvodov: 100

Ajdovščina, maj 1989

Brez besede sem stala in prišla je obljuba. Obljuba dela dolg. Prosim, čas je, da mi vzamete srce in ga daste štirim diamantnim kraljem nebes. Zato, ker je sedemnajst let dolga doba, če sprejemaš le življenje, ki ste ga vi programirali. Vse v redu, a pozabili ste le eno kretnico: če je srce, kam? Ko sem vas to vprašala, niste dolgo pomišljali. "Tu," ste rekli. Šla sem. Mama me je nekoč naučila ubogati. A bilo je le preveč oči, krvavih od joka, preveč neprižganih isker v očeh in nerojenih belih oblakov, v katerih se ljubi veselje z veseljem. Preveč mask - rdečih, črnih zelenih, modrih, le belih rož ni bilo. Preveč naslajanja nad mojo nesrečo in zavisti, če sem s sebe slekla noč, preveč ledenih sob zmote, iz katerih sem bežala v še hladnejšo resnico in povzdigovanja laži in poskusov, da bi se naučila gristi. Preveč ubijajoče naglice, ki požiga nedotakljiv in svet ples bitij, ki vedo. Preveč nezvestobe sebi in tebi, padajočih in ugašajočih dnevnih svetilk v samoti in zgodnjih zarij, ki niso hotele mimo mojega okna, čeprav sem povsod prižigala sveče opolnoči ob zvonjenju rdečega zvona. Preveč nekje pozabljenih sanj - medlih slik neke verzije srečnega zavetja, preveč vsega. Slutnja bodočnosti? Ne, samo vonj sedanjosti. Jaz ne zmorem več. Jaz sem le povprečnež, vi ste tako ali tako drugačni Geniji. Nekakšni geniji. Vi imate cilj, jaz srce. Slišite metulje? Ne? Blazno je živeti s srcem v vašem življenju. V vašem, ne mojem! Zato mi vzemite srce, da izpolnite obljubo. Saj jaz bom še vedno z vami tu in tam, danes in jutri. A ne bom več tožila, ko boste natresli trnja na mojo pot in ne bom več jokala, ko bom našla zapahnjena vrata. Le tih bom sedla na stopnico in odprla oči k mojim štirim diamantnim kraljem. Oni bodo čuvali moje srce, vse dokler nekega dne ne oddidem. In takrat, nekje, daleč, v drugem življenju, si bomo morda podali roke in naredili korak.

TROJNA VRATA:

Prva se nočejo odpreti.
Za drugimi je praznina.
Za tretjimi so

TROJNA VRATA:

Prva se nočejo odpreti.
Za drugimi je praznina.
Za tretjimi so

TROJNA VRATA: P

Z

Daisy KUNG FU je bila besna. Hotela je odpreti prva vrata, nikoli ji ni uspelo. Tretja vrata tretja vrata tretja tretja tretja tretjaja ja ja ...

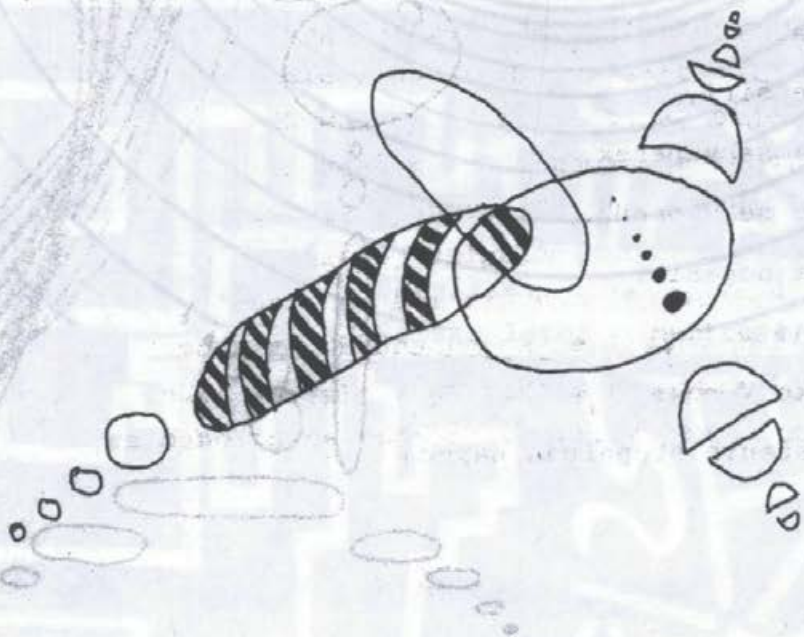
Ampak tistega dne je bila zares besna. Loputala je z neumnimi deskami, lomila kljuke, kričala do onemoglosti... Pravih pa ni našla. Takih, ki bi se Nekam odpirala; na avtobus, v kuhinjo, na ulico, v kino, vsaj v stranskišče... Trojna vrata, tretja vrata vratatata ta ta ta ta ta ta ta ta ...

Zato se je po 003799 letih odpiranja tretjih vrat odločila, da bo tokrat vstopila skozi druga.

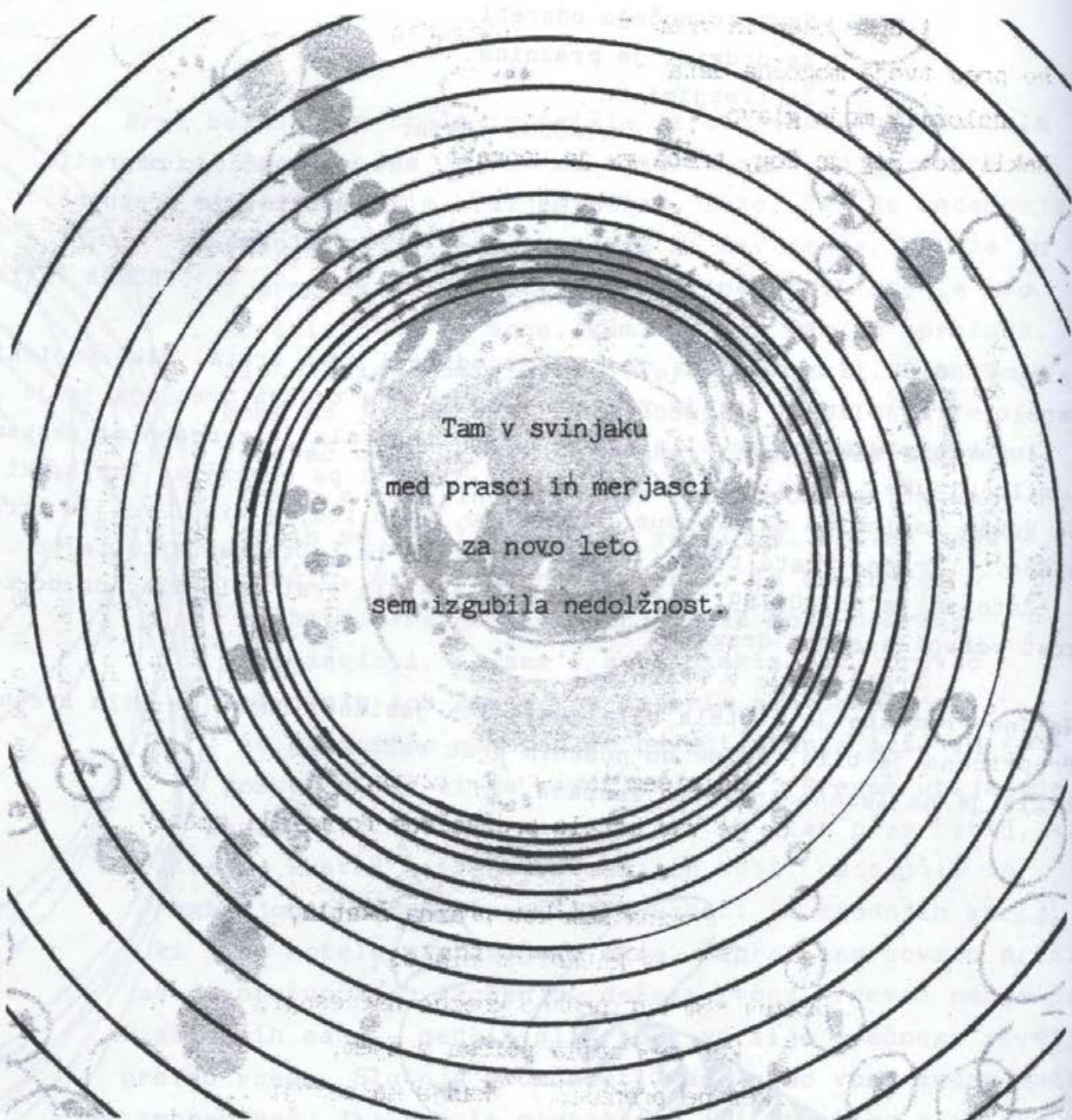
Vrgla se je v Praznino.

Na dnu Praznine je cvetela bela gumijasta jablana. Daisy je bila srečna. Prepričana je bila, da ne bo nobenih vrat več.

Legla je na leseno travo in zaspala.

Kaj bi bilo, če bi punca tudi tistega dne izbrala tretja vrata?
Kakšne barve bi bila jablana, če bi prišla do dna dan kasneje?

Tam v svinjaku
med prasci in merjasci
za novo leto
sem izgubila nedolžnost.

Glavni urednik: Andreja Funa
Uredniški odbor: Katja Željan
Tanja Kobal
Mei Sing Blažko
Bogdan Batič
Valentina Rustja
Irena Rustja
Gabi Nikolič
Jože Lemut
Milka Furlan
Valentina Plahuta
Tjaša Lovreković
Mateja Ceket
Alenka Ipavec
Vili Vrtovec
Janja Ipavec
Mojca Furlan
Linda Volk

Mentorica: Zdenka Blažko
Likovna oprema: Tjaša Lovreković
Patricija Šapla
Tipkala: Lipka Breclj
Število izvodov: 150

IZVIR

glasilo sgš
»veno pilon«
ajdovščina

Številka: 1
Šolsko leto: 1989/90 - februar 1990

EKSKLUZIVNI INTERVJU

SKRIVNOSTI

Grafenauer je zbral in upesnil prgišče skrivnosti, vsakdanjih, vsak dan vsakomur na jeziku, a dandanašnji le redkim v resnično poglobljeni in navdihnjenjo presvetljeni zavesti.

Vsaka teh in takih skrivnosti, ki se nam nenadoma izkaže v razpadajočem vzpostavljenem in hkrati v vzpostavljačem se razpadanju, v spoju privlačenja in odbijanja, pritrjevanja in zanikanja. V privlačnosti in istočasni odbojnosti, v izničevanju stvarjenja in stvarjenju izničevanja se v muki in slasti, ki ju - sam enako razklan na dvoje - zmore občutiti kot najbolj nesmotrno in nesmiselno, s tem pa tudi najbolj koristoljubno in najčistejšo ljubezen.

Dejanja, mimo katerih hodimo kot slepci, kadar brez resničnega premisleka in pomisleka tjavdan blebetamo o tako usodno pomembnih pojavih, kot so recimo - človekov jaz, človeška misel, spomin, samota, ljubezen, sreča, čas, hrepenenje, svoboda, smrt.

Ta, ki nam nalagajo muko in slast biti človeška bitja, biti končen v neskončnosti bivanja.

In tu se rodi veliko vprašanj. Kdo med nami ni že kdaj razmišljal o sebi in se spraševal, kako, da je ravno on tisti, ki tiči v svoji koži, in ne kdo drug? Zakaj je prav njemu usojeno biti ta jaz, ki določa njegovo osebo in ga ločuje od drugih ljudi?

Jaz!

"Jaz celo življenje zori

zagledan vase.

A svoje zrcalo še drugim drži,
da ob njih rase."

Tisti jaz, ki je v ogledalu, tisti, ki te gleda in sprašuje, kam je namenjen. Neskončne so poti, ki te vodijo v svet,

veliko jih je! Ena sama je prava.

"Zato je jaz v sebi razklan na dve polovici:
na tisto iz svetlih pričakovanj
in tisto po resnici."

Primerjam se s svetom - svet merim po sebi. Od kod sem?
Kje sem? Bolj, ko se temeljito in zagrizeno sprašujem,
manj so odgovori jasni, večje so skrivnosti. Čas hitro
mineva. Odločiti se je treba, zbrati svoj cilj, svojo
pot.

"Čas se neviden odeva
v noč in dan.

Tako pred nami mineva
zda j svetel in zda j teman!"

Življenje pa te še vedno vabi, vabi v svet lepote, svet
sreče in žalosti.

"Sreča ima ves čas dvojen obraz,
takega, ki osrečuje,
in takega, ki obrnjen od nas
za prvim žaluje."

Tako stojiš pred ogledalom. Poln vprašanj, zasut s skrbmi.

Kdo sem...Kam sem namenjen?

.....še sam ne vem!

"Jaz nikdar ne mora biti

jaz, če je sam.

Šele takrat se ga da razločiti,

ko hoče iz sebe drugam."

Mei Sing, l.e

4.D ODGOVARJA NA VPRAŠANJE:

KAJ JE NAJPOMEMBNEJŠE ZA PREŽIVETJE NA SGNS?

1. Da poznaš etanol.
2. Da si dobra prasica.
3. Da dobro poznaš citranje.
4. Da veš, kaj je črni smodnik in poznaš Klavdijota.
5. Sploh ne moreš preživeti, hrrr.
6. Sex (there ain't no way that we ever turn down).
7. Da si v dobrih odnosih s SLASHOM.
8. Mrtva ...
9. Kruh in voda, kramp in lopata.
10. Z vsem srcem in telesom se predaš 4. letnikom.
11. Da ne jebeš w'n'benga.
12. Poznanstvo z učitelji.
13. Dve stvari: Da nisi štancar in da nisi za McLaren.
14. Sex, drugs and rock'n'rol.

KAJ BI SPREMENIL, DA BI BILO BOLJŠE?

1. Vhod v šolo.
2. Uvedel tedensko pometanje dvorišča pred 12^h, po možnosti vsak dan.
3. Uvedel uro pravljič.
4. Uvedel obvezne herbarije.
5. Potrebujemo klub neodvisnih cepilcev dlak in vlekonosnic.
6. V vsakem odmoru predvajanje Montyja Pythona.
7. Uvedla bi roza uniforme.

UREDNIŠKI ODBOR:

Milka FURLAN
Alenka IPAVEC
Valentina PLAHUTA
Primož PRAČEK
Marjan TERČELJ
Linda VOLK
Mateja CEKET
Janja IPAVEC
Jože LEMUT
Mojca FURLAN
Bogdan BATIČ
Valentina RUSTJA
Borut KIMLAR
Tanja KOBAL
Katja ŽELJAN
Katarina KRAPEŽ

IZVIR

glasilo sgš
»veno pilon«
ajdovščina

ODGOVORNI UREDNIK: Vili VRTOVEC

GLAVNI UREDNIK: Andreja FUNA

LIKOVNA OPREMA: Tjaša LAVREKOVIČ
Andreja FUNA

MENTOR: Zdenka BLAŽKO

TIPKALA: Stanka HARI

ŠOLA-THE BEST ŽENITNA POSREDOVALNICA

Končno je to zaslutil tudi oči, ko je dobro "povohal" ocene iz šole. Ugotovil je, da pošteno smrdijo (kasno paljenje) in da njihova vrednost pada hitreje, kot je včasih našemu dinarju.

Mama je vedela že prej, saj sem končno začel jesti vse, kar je skuhala. Pa tudi ponoči sem začel uprizarjati roparske napade na hladilnik. Da, ljubezen gre skozi želodec.

Prav gotovo vsaj na začetku nisem gledal kakor tele v nova vrata. Prebral sem nekaj knjig, pa sem mislil, da vse vem. Motil sem se, saj zdaj vem, da ljubezen ni kakor v knjigi...

V zgodovini je dokazano, da je ljubezen ljudem dajala navdih. Najlepša dela umetnikov so ponavadi nastala pred poroko, potem pa je njihova kvaliteta začela upadati (o tem kdaj drugič). Če se niso poročili - še bolje; razočaranje so prenesli na platno, opevali neuresničeno ljubezen, ...

Torej, ljubezen mi je dala navdih - ampak zakaj moje ocene potem niso ostale vsaj enake tistim pred "atomske bombo"? Mogoče zato, ker na naši šoli nič ne ustvarjamo, moramo se le guliti in za to inspiracija res ni potrebna.

Vsekakor sem z navdihom poskusil ... pri geografiji me je tovariš vprašal o koroziji in dogodki so si nato sledili tako hitro, da sem se že v naslednjem trenutku zavedel v klopi z lepo oceno. Korozija a la jaz je namreč pojav, značile za Kraš (dober začetek, ne?). Pokrajina postaja vse bolj pusta, črna, na pogled srce parajoča krpa kamenja. Le redke rastline se sramežljivo krivenčijo med kupi ... naprej pa nisem prišel.

Ko sem JO prvič zagledal, nisem vedel, zakaj tako privlači moj pogled. Res, bila je lepa, a v meni je vrela čudna pubertetniška mineštra in sem si vse razlagal narobe. Dobivala je petke po tekočem tranku, zato sem jo imel za piflarko. "Prav gotovo se pifla cele dneve," sem vihal nos. Ugotovil sem, da to ni res. Najbrž zvezek samo pogleda, pa že vse zna, me je jezilo s kancem zavisti.

Potem se mi je zazdelo čudno, ker sem že prevečkrat na dan pomislil nanjo. "Nisem vedel, da koga lahko tako sovražim. Oooh, tako jo sovražim, da bi jo kar po, po, poljubil!" sem prišel do spoznanja.

V teh kriznih trenutkih sem začel peshiti. Has she got the same feeling for me? V šolsko klop sem poleg drugih vrezoval svoje verze. Ti so bili bolj plehki, intimnejšo liriko sem pisal v dnevnik.

Nekega dne je torej počilo. Čeprav sem vedel, da ne bo, sem vendar v zadnji ropotarnici srca in možganov upal, da bo tudi v njej dozorelo.

Pri nemščini je poklicala ravno naju, saj je vedela, da v dialogu nisva slaba, posebno ona. Ven sem prišel s čisto vodenimi očmi, uf, ali sem prav videl; da, yes, oui, ma si; tudi ona je imela vodene oči.

Sramežljiv nasmeš z moje strani. Vrne mi ga. Nasmehnem se do ušes. Zardi in se nasmehne, da pokaže vse zobe.

To je bilo dovolj. Nikakršen "ICH LIEBE DICH" ni bil potreben - sva že vedela.

Tovarišica se je naenkrat izkazala za malce odvečno. Nekaj časa je skakala okoli naju, potem pa se je sprijaznila - prijelav se je za glavo in šla za-
pisat znani oceni.

Ko sva šla v klop, sem šel po njeni strani, čeprav je bilo tako zame dlje. Preden je zavila v svojo vrsto, sem jo stisnil za roko in šepnil: "Boli mene der bestimmte Artikel!"

Tekoči trak je začel tudi njej prinašati mojemu enake ocene. Kaj nama mar. Včasih se dobiva pod stopnicami, včasih na stopnicah, oba pa sva v oblakih, ko se pogledava v oči.

Ljubezen dveh otrok je ta mesec navdihnila dve mami. Pišeta verze. Mislim, da brezuspešno.

Moja drži fige, da bi čimprej prebrodil to krizo. Vneto ponavlja: "Ljubezen - bolezen, ljubezen - bolezen..."

Kot pokvarjena plošča

BOOGIE

When you see the flower white,
you remember me in night,

When you see the flower red,
you remember me in bed,

When you see the flower blue,
you remember I LOVE YOU.

TJAŠA

(mi 2. d!)

9.9.1999. 9⁰⁹ OB 9

Vam je kdaj kaka babica rekla: "Še in še, ma dvatisoč pa ne?" Ste slišali Nosterdamusove prerokbe, prerokbe matere Shelton in Američanke Dixon o koncu sveta leta 2000 po Kristusovem rojstvu? Verjamete v magijo, astrologijo, parapsihologijo? Ne? Potem ste obsojeni na gotovi propad. Za tiste pa, ki verjamete, nekaj podatkov!

Kaj bo tisto? Ne vem.

Zakaj bo tisto? Ne vem.

Kje bo tisto? Ne vem.

Kako bo tisto? Ne vem.

Kdaj bo tisto? Enkrat leta 2000.

Kaj vam priporočam? Pojdite na Aljasko ali Antarktiko, vzemite kremo za sončenje, milo in lopato. Pijače bo dovolj, saj bodo bakterije alkoholnega vrenja preživele in vince bo teklo v potokih. Hrane bo dovolj, predvsem pečenega mesa, pripravljenega v mikrovalovni pečici. Tudi za kanibale se bo kaj našlo.

Kinopredstave bodo non-stop, ker ne bo drugega dela. Pa še kemik in papir vzemite s seboj, da boste napisali, kako je bilo, dali v steklenico, zaprli, in vrgli v morje.

Aja, pa na svojo Evo ne pozabite, sicer si jo boste iz lastnega rebra delali.

Valentina 3.d

Številka: 1

Šolsko leto: 1990/91

Glavni urednik: Milka Furlan

Uredniški odbor: Valentina Plahuta

Bogdan Repič

Primož Praček

Vili Vrtovec

Tjaša Lovreković

Mateja Ceket

Petra Batagelj

Martina Kete

Bogdan Batič

Katja Željani

Tanja Kobal

Mei Sing Blažko

Valentina Rustja

Marko Pahor

Katarina Krapež

Danila Šimič

Andreja Likar

Bogdana Krajnik

Boris Troha

Milena Čehovin

IZVIR

Likovna oprema: Tjaša Lovreković

Valentina Žgur

Mentorica: Zdenka Blažko

HOROSKOP

OVEN

Bratina Bernard

Glavni lastnosti ovnov sta trmoglavost in nadmoč. Imajo eksplozivno energijo prebujajočo se narave, zato vedno reagirajo silovito. So velikopotezni, nemalenkostni in zelo nadarjeni. Ne trpijo ugovorov in če te drugače ne morejo ukrotiti, ti vržejo ključ v glavo. Kot vsi ovni tudi BB zelo uživa pri polnem krožniku, zato je posebno dobre volje po malici. Tedaj ga lahko celo razdražite, kar sicer pri vročekrvnem ovnu ni preveč zdravo. Da vas je kaznoval, mu je pozneje žal, vendar svojih napak ne popravlja.

Vse ženske vedo, da ni boljšega moškega, kot je oven, učenci pa, da ni bolj zabavnega pouka, kot je kemija, kjer se kadi in poka in je sploh hrupno.

Polnokrvni ovni so včasih tudi prave učene enciklopedije - to popolnoma velja tudi za tov. Bernarda - ni je žalbe, da ji ne bi vedel enačbe.

Fedor Tomažič

Kot tov. Bernard je tudi tov. Fedor prava potujoča knjigarna, venar so v njej le razni fizikalni priročniki in učbeniki. Svojemu delu in fiziki je popolnoma predan in nikar ne podvomite v veljavnost fizikalnih zakonov, ker bo z vso ovnovsko ognjevitostjo dokazal, da nimate prav. Napaka je, da ima nekatere, posebno ženske, označene kot neumne in zato z njimi ni prizanesljiv. V dobro mu lahko štejemo to, da je pripravljen vse dvakrat razložiti, rad opraviči, jasno pa tudi postavi pravila, po katerih se igra - recimo kocko.

Napake pošteno prizna, čeprav ga bole. Je zmernejši oven kot tov. Bernard. Z njim v glavnem ni težav, le špricanja ne prenese.

BIK

Ivica Blaško

Bikinje so ženske v pravem pomenu besede - krepke in čvrste ter zelo materinske. Svoje otroke imajo zelo rade ter jih lepo usmerjajo - svoje posvojenčke vedno pripeljejo ravno do prave formule. Tov. Blaško zelo uživa, ko razlaga. Tukrat se spremeni v iskrečo žensko in njena bikovska narava pride na plan. Biki so kot narava spomladi. Živalski in bujni, vendar tudi odkritosrčni in veseli. Naša tovarišica ljubi dogodivščine in potovanja, pa čeprav sindikalni izlet z znano družčino učiteljskega zbora. Svoje napake pošteno prizna, zuckaj pa ne, s tem svojim posvojenčkom lahko le pomaga. Tudi ugovarjati se ji sme, pa kaj ko pri matematiki ni kaj ugovarjati. Torej, naša tovarišica je dobra duša, njena slaba stran je edino ta, da je prof. matematike.

Princes Katja

Tov. Princesova ima kot vse bikice zelo izbran okus za oblučilo, zanimiv pa je tudi njen ženski način reagiranja. Najprej poižkuša učence pregovoriti s svojo žensko milino, ko to ne uspe, poižkuša z žensko ihto, in ko tudi to ne gre, dobi pravi živčno - histerični izbruh. Njeni živci so že tako uničeni, da jo zmoti že najmanjši hrup. Rada debatira, še raje govori sama sebi. Zna pa postati tudi iskra in blesteča. Z učenci je prizanesljiva.

DVOJČKA

Jerončič Anton

Za dvojčke je značilna muhavost, kot je muhavo vreme v njihovem letnem času. Dvojčki se radi razvijejo v filozofe ali preprosto težake - in zgodovina je tema, ki da dosti snovi za večno razpravljanje in polemiziranje. To, da tov. Jerončič neprestano govori, mi je v neznanstvo zadovoljstvo. Tudi politika je zanj zanimiva, vendar ga prevečkrat razočara. Ima obdobja, ko je ves slaček in dobre ocene kar letijo, in obdobja, ko si vnaprej obsojen na slabo oceno. Z učenci se rad

Device se nikoli ne usedejo, ne da bi si prej poravnale krilo. Zaradi natančnosti imajo tudi smisel za oblačenje. Slaba lastnost je ta, da jim manjka čustev. Vse gledajo preveč razumsko in nikoli ne znajo res uživati. Do večine ljudi so hladne, tistim redkim, na katere se navežejo, so zelo zveste.

ŠKORPLION

Cígoj Dora

Škorpion skriva v sebi vulkan čustev, ki ga prikriva, včasih jim pa le uide na plan in tedaj jim pojdite s poti, ker uničijo vse, kar jim je na poti. Jim pa energija neprestano po malem uhaja, zato pač imajo hobi, da špikajo. Zaradi izredne energije so zelo delavni ljudje in v življenju dosežejo marsikaj, kar drugi ljudje ne. So samozavestni in se svoje moči zavedajo. Dostikrat težijo k nadvladi, so rojeni revolucionarji. Tisti, ki škorpionko poznajo, pravijo, da je prava coprnica - ima izreden vpliv na ljudi in predvsem moške. Škorpionka mora biti vedno najlepša, zato pri ženskah ni preveč priljubljena, je pa zato pri moških. Ljubi pametne razgovore, vendar svojih skrivnosti nikomur ne izda. Železna volja, ki jo ima, gre marsikomu na živce, treba pa ji je priznati, da brez nje ne gre. Pomembni zanjo so odnosi s tujci, recimo Nemci. Svoje dolžnosti vedno opravi pošteno, pa tudi nas pridno spreminja v disciplinirane Nemce.

KOZOROG

Bolko Dušan

Kozorog ljubi red in disciplino. To je človek, pri katerem razum prevladuje nad čustvi, če pa je že čustven, goji patetičnost in melanholijo. Zato ne bo prav nič pomagalo, če mu bo kakšno dekle v solzicah razlagalo o svojih ženskih težavah - važna je vojaška disciplina, ne pa čustva in usmiljenje do drugih. Nergače sovraži, še bolj pa lene ženske. Zanimivo je, da je dosti kozorogov vojaških diktatorjev in gotovo ima tudi naš tovariš to žilico v sebi, ko poveljuje čredi deklet. Posebno rad vidi, da delajo raztezne vaje v kratkih hlačkah...Kozorogi so sicer nadvse trmasti in brezčutni, zato pa zelo pridni delavci. Prvo velja, drugo pa ne preveč. V sebi menda nosi izredno željo po napredovanju - zato bo nedvomno nekega dne ravnatelj naše šole - tedaj bomo vsi strumno korakali ena - dva - ena - dva...

RIBI

Geržina Alenka

Za ribe je značilno, da plavajo v svojem sanjskem svetu, so izredno občutljive in intuitivne. Ker je tudi tov. Geržina občutljiva, zelo burno in včasih nerazumljivo reagira na dejanja, ki mogoče sploh ne skrivajo nič slabega v sebi. Hudobiji se upre po pravilu - zlo lahko premagaš le še z večjim zlom. Svojo nežno dušo skuša prikriti z igrano avtoriteto, vendar bolje, da tega ne počne, ker je na tak način lahko nepravilna. Z izredno intuicijo takoj ugotovi, kdo je brez domače naloge, zato jo mora ravno ta prebrati. Izgleda, da jo laži zelo vznemirijo in užalijo, zato tega nikar ne počnite, tudi opravičite bolje da se ne, ker vedno sumi, da se ji zelo verjetno lažete. Raje ima manjše skupine ljudi in če stopite z njo v osebni kontakt, je zelo prijazna. Je tudi delavna, zato ne razume, da se nekaterim ne ljubi učiti. Priporočamo ji več samostojnosti pri odločitvah in delu.

~~KARIV~~

Ker - če rad tečeš, ne greš takoj za atleta, če imaš dobro gosijo, pa ne za Poldeta Bibiča - je bila odločitev za nadaljnje šolanje neizogibna: SGNŠ - splošna smer.

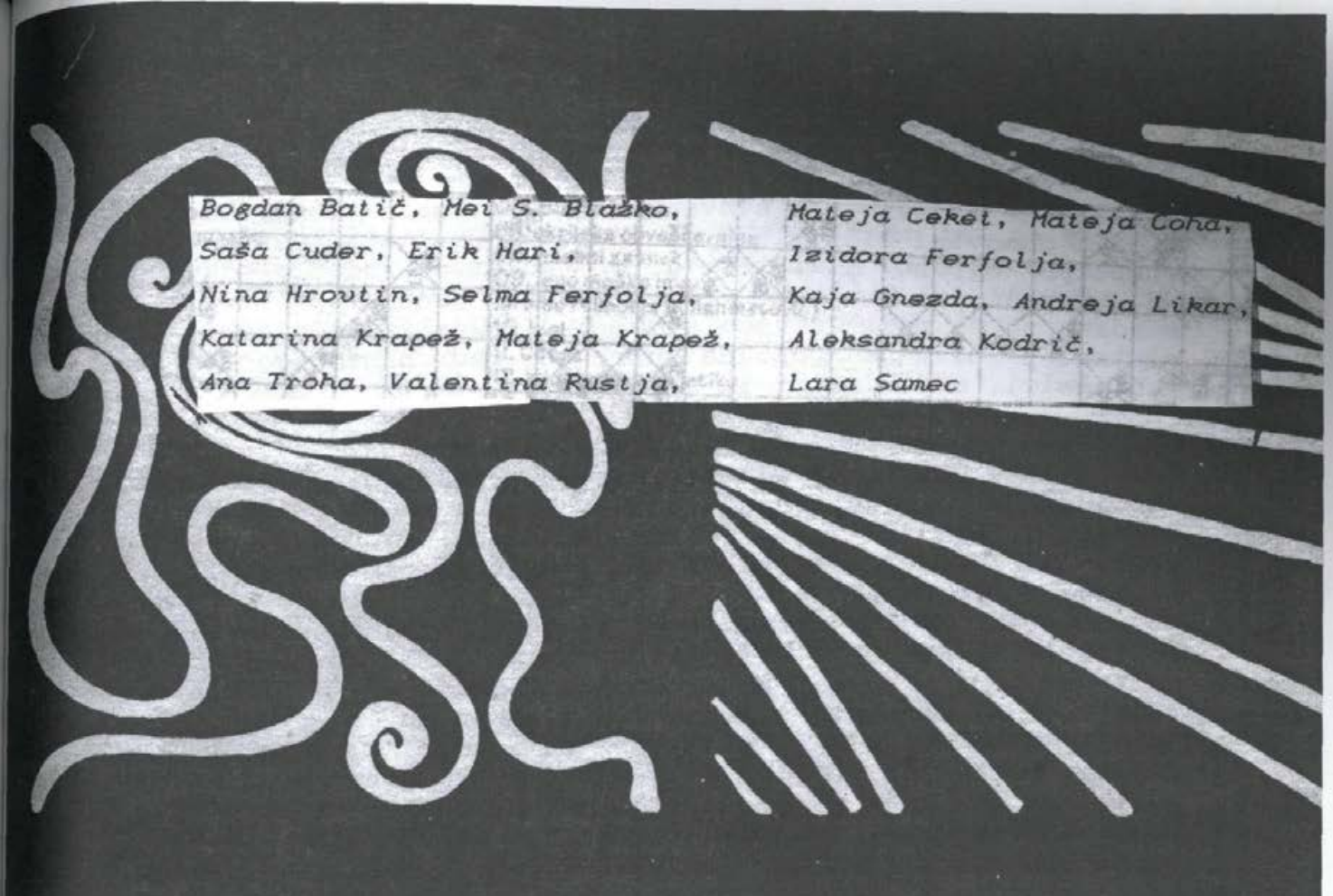
Vsi učitelji, razen redkih, ki bi jih lahko našli na dveh dvoperesnih deteljicah, imajo pred "novimi metodami" predsodke in slabe izkušnje. Dvomi v uspeh in zavest, da bi za to bilo potrebno žrtvovati še več prostega časa (Jaz imam vendar tudi svoje življenje). "Za ideale se je treba žrtvovati" (Na barikade!), so besede profesorja, ki ga sicer ne maram. Ali ni ideal vsakega učitelja narediti svoje učence bistrejše in samostojnejše?! Saj bi bilo vse, kar nas naučijo, res idealno potem znati vse življenje, a to res ni mogoče.

Sistem, ki učence le polni s podatki, od nas pa ne zahteva več kot nam da, ni vreden obstoja, kaj šele izobraževanja osebkov, ki za dosego svojega poklica MORAJO nadaljevati šolanje. Uklesčenost v sistem ni kriva, da profesorji ne bi migali malo tudi po svoje - v skladu z lastnim razumom.

Potem ni nič čudnega, da v Ajdovščini vlada kulturno mrtvilo. Kdaj pa so napislani zmedenci ustvarjali kulturo in umetnost?

Ko en tak naguljeni iztrebek odraste, se mu vse skupaj najbrž ne zdi več grozno (Samo, da sem skozi!) in sklada pesmice kot Don't worry...

...insekcijski. Mami in očiščeni »spominski« filmi, ki so poročali o tem, da je nekdo, ki je bil...
...in je imel odlično priložnost... **Boogie**...
...insekcijski...
...in je imel odlično priložnost... **Boogie**...
...insekcijski...
...in je imel odlično priložnost... **Boogie**...

Bogdan Batič, Mei S. Blažko,

Saša Cuder, Erik Hari,

Nina Hrovatin, Selma Ferfolja,

Katarina Krapež, Mateja Krapež,

Ana Troha, Valentina Rustja,

Mateja Ceket, Mateja Čoha,

Izidora Ferfolja,

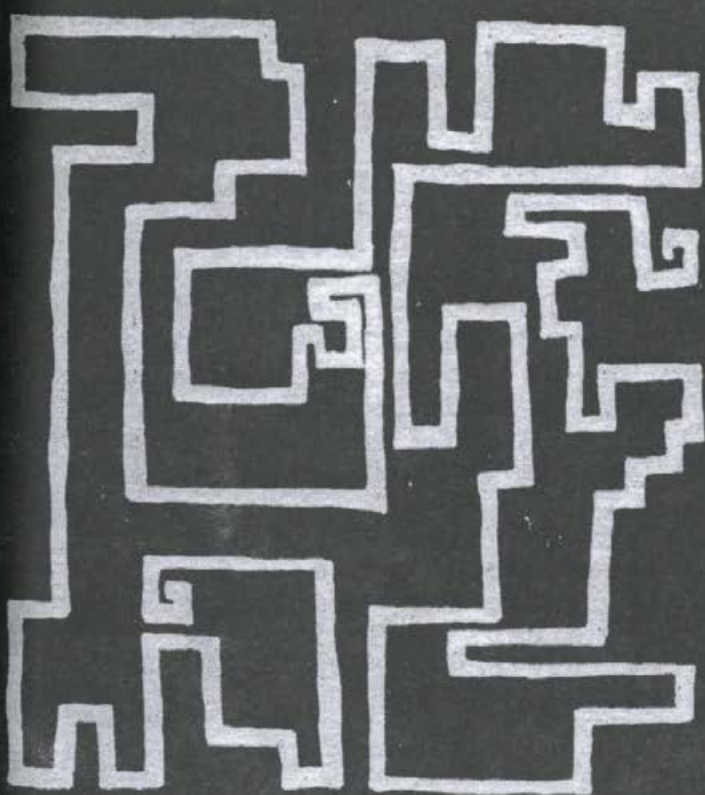
Kaja Gnezda, Andreja Likar,

Aleksandra Kodrič,

Lara Samec

IZVIR

glasilo sgš
»veno pilon«
ajdovščina

ZIVETI MLADOST V MLADI DRŽAVI

Včasih, še nedavno, je slovenska mladina pela tisto "Lepo je v naši domovini biti mlad" in tovarišice učiteljice (sedanje gospe po odloku Ministrstva za šolstvo) so jo obvezno vključevale v program vsake šolske proslave. Otroci - mladina so jo peli z vsem srcem in ljudstvo je ploskalo v ekstazi - bila je popolna ubranost med nastopajočimi in poslušalci, med mladimi in starimi.

Skratka: Lepo je v naši domovini biti mlad je bila himna mladih in v njej - v pesmi namreč - je bilo vse res tako lepo, da ji je bilo vredno kdaj pa kdaj ponovno prisluhniti, da nisi pozabil, kako je vse v tvoji svobodni, srečni domovini, polni ljudi, ki so bratu brat, lepo. B i l a j e svoboda (pravijo, da ni vedno veljala za vse, a so si bili ljudje sami krivi, ker se niso ravnali po klicu nezmotljive Partije!), b i l a j e Jugoslavija z bratstvom in enotnostjo in Titom kot njenim borcem in vzdrževalcem ("Čuvajte mi bratstvo i jedinstvo kao zenicu oka svoga!"). B i l j e socializem s skrbjo za malega človeka, ki je bogatim pobral in ubogim dal - kot nekoč Robin Hood (novi veliki pa so tudi poskrbeli zase). Ljudje so imeli delo, kupovali so barvne televizorje in zamrzovalne skrinje, hodili na morje - slovensko, hrvaško, črnogorsko, tudi sicer veliko potovali, zasebno in poslovno, se pri tem med seboj ljubili in ženili, gradili hiše, mnogi tudi vikende. A ja, in še nekaj: imeli smo Jugoslovansko ljudsko armado, ki je bila v vsem "naj, naj" ljudska. In vedeli smo: če bi se karkoli na mejah našega socialističnega raja ali tudi v njem samem zgodilo narobe, kar brez strahu - armada je tu, ustvarjajte in spite brez skrbi! Nekaj tega se tudi sam še dobro spominjam in vmes je bilo kaj tudi kar dobro, tako da se mi je tista Lepo je v naši domovini biti mlad začela zdeti vedno manj samo "bla, bla, bla".

Potem pa so v naši domovini, najprej menda v moji ožji, potem pa tudi v manj razvitih republikah, ugotovili, da nismo svobodni, da smo zatirani (ugotovili so, da jugoslovanski narodi drug drugega zatirajo) in so rekli, da bomo drugačni. Ker se niso mogli zmeniti, kako postati drugačni, so sklenili (a to ne več vsi skupaj, ampak vsak po svoje), da se bomo vojskovali, razrušili vse, kar je bilo zgrajenega v nesvobodi in potem zgradili novo, tokrat zares svobodno domovino. Mi Slovenci smo prvi dobili novo svobodo, novo demokracijo in novo državo in mi primorski mladi ta nori spis, da bi jo opevali, ker nove pesmi Lepo je v naši domovini biti mlad še nimamo.

Sem pesimist? Samo pesimist ali celo še več - narodni odpadnik, ker nisem vznemirjen nad vsem, kar je doslej pokazala moja mlada država in ji tudi v prihodnje pretirano ne zaupam? No, če sem, sem v veliki družbi približno enako mislečih (ne)srečnih državotvorcev, prvih po kralju Samu, na

sončni strani Alp, ki v raznih anketah dajejo vedeti, da niso tako ponosni in samozadovoljni kot njihovi predstavniki v "naj, naj" parlamentu in "naj, naj" vladi nove države. Ne sprejemam stanja, da se bosta ta parlament in ta vlada v nedogled grela na soncu izbornjene neodvisnosti, se zgovarjala na preteklost in nas tolažila s kazanjem čez Sotlo in tja dol proti Drini in Vardarju, kjer je šele slabo.

Saj nam pod Alpami sploh ni dobro! A dobro nam je, ker je drugim v Jugovini slabše. In če se nam na Kranjskem kaj slučajno poslabša, je še vedno dobro, ker se na Balkanu poslabša še bolj.

Kje pa je Evropa?! Mar nismo govorili o naši poti v Evropo? (Evropa zdaj!) A tudi tu smo uspešni, ker so pač drugi še manj. Poglejte ne primer Hrvate in Srbe, ki, namesto da bi šli v Evropo, uvažajo vojake pod modrimi čeladami iz manj razvitih držav Afrike in Azije.

Prišla je demokracija s svojimi prvimi svobodnimi volitvami, prvim pravim parlamentom in prvo pravo vlado (ki je nam Ajdovcem še posebej dala vedeti, da tista naša znamenita vlada iz leta petinštiridesetega, ki je ponesla slavo našega mesta v svet še bolj kot rimska Castra, sploh ni bila ne svobodna ne narodna).

Imamo torej vse novo, bolj svobodno. Ljudje bolj svobodno grdo gledajo drug drugega kot prej. Tudi poslanci se bolj svobodno grizejo med seboj in si bolj izvirno mečejo polena pod noge. S pooblastilom ljudstva. Gospoda Grosa je n.pr. kranjsko ljudstvo pooblastilo, da "afne gunca" v parlamentu (kot je ušlo njegovemu predsedniku) z delitvijo banan v posmeh novemu kandidatu za vladnega predsednika, predlaganemu po novi ustavi nove države Slovenije.

Imamo tudi novo vlado, ki nam je obljubljala nova nebesa, a ker si jih krščansko slovensko ljudstvo mora zaslužiti, ga je sklenila najprej popeljati skozi vice (pravijo, da so se mnogi pri tem znašli tudi v peklu).

Imamo vse novo. Tudi novo človeško in narodno "spoznanje". To, za kar gre sedaj, je najvišje in najsvetejše. Kdor tega ne verjame, je izdal domovino.

Čisto vseeno je, ali mladim spesniš Lepo je v naši domovini biti mlad ali jim daš pisati spis Živeti mladost v mladi državi, z usmeritvijo, naj pišejo s srcem.

Aleksej Sinigoj

4.d NMD

Little Angel

G 1. Oh, little Angel

E please be mine,

C cause if You won't

D I will surely die.

2. Oh, my darling

can't You see

how much I love You

and dream about You and Me.

3. Oh, little Angel

let's dance now,

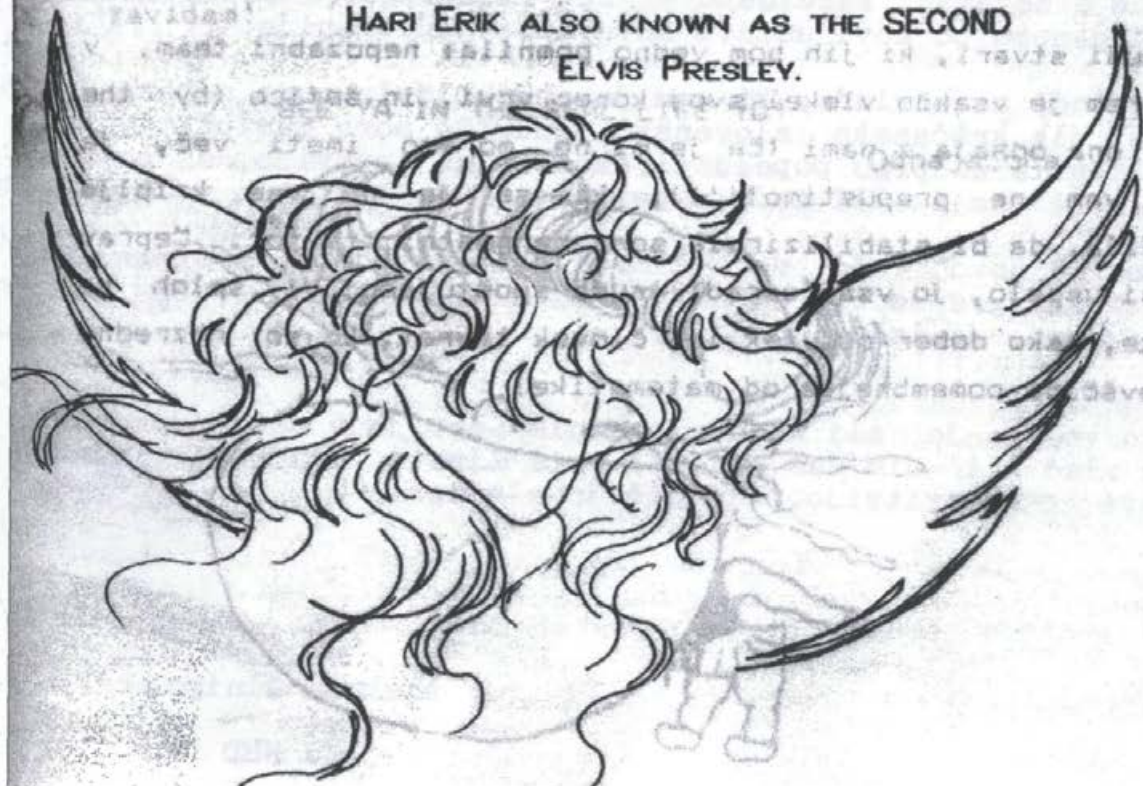
so I can hold You

in this magic night.

ALL THE WORDS & MUSIC WRITTEN BY:

HARI ERIK ALSO KNOWN AS THE SECOND

ELVIS PRESLEY.

IZVIR

glasilo sgš
»veno pilon«
ajdovščina

GLAVNI UREDNIK: BOGDAN BATIČ

POMOČNICI GLAVNEGA UREDNIKA: MEI SING BLAŽKO
IN VALENTINA RUSTJA

ŠOLSKO LETO 1992/93

UREDNIŠKI ODBOR:

Darja Breclj,
Valentina Pregelj,
Ana Troha,
Boris Troha,
Polona Curk,
Selma Ferfolja,

Simona Semenič,
Barbara Tomšič,
Maja Vrabec,
Aleksandra Kodrič,
Mateja Čoha,
Sonja Bajc.

LIKOVNA OPREMA: Sibil Slejko

RACUNALNISO OBLIKOVANJE: A. Blažko, J. Murn, V. Pregelj

STAVEK IN TISK: TRUST d.o.o. Osek, telefon: 065 48-832

Poznate razliko med ljubiti in ljubiti se?

Normalno, prvo je ljubezen, drugo je seks. Res je, ampak pravim vam, da je ljubezen tudi seks in seks je ljubezen. Oboje je eno, je ljubezen. Zato bom govorila o ljubezni, o moških in ženskah, kadar ljubimo.

Ste že doživeli občutek ščemenja po telesu ob dotiku, poljubu ... vam simpatične osebe nasprotnega spola? Zadovoljno predenje, ko se zmuckaš v varen pristan objema? Strastno željo po telesu čisto oločene osebe in tisoč drugih pomembnih malenkosti, za katere vesta le vidva?

DA? Ste na dobri poti, kajti to je ljubezen.

Pa ste že občutili minljivost vseh teh pomembnih malenkosti z eno ljubljeno osebo in čare nove zaljubljenosti?

In, ali se vam je kdaj porodilo vprašanje, kako je mogoče v enem trenutku brezmejno ljubiti eno osebo, da ti že v naslednjem trenutku postane zopet tuja? In da z enako močjo, kot ste ljubili prvo, lahko ljubite naslednjo (drugo, tretjo, četrto ...) izbrano osebo? DA? Fino, kajti tudi to je ljubezen.

In ko vas zdaj še vprašam, ali čutite razliko med zaljubljenostjo in ljubeznijo, porečete, naj neham filozofirati. Ampak, priznajte, o ljubezni se vendar filozofira. Ljubezen ne prenese konkretnosti, golote, analize! Ljubezen preprosto JE, ZGODI SE NAM, čustvena do skrajnosti. Ne prenese besed, ki so gole in se jim reče lizanje in kar je še podobnih izrazov (mimogrede - ali ni resnično zanimivo, da tisočkrat laže izustimo f.... se kot pa ljubiti se).

Ne mislite tako? Ne? Tudi tedaj ne, če pogledate res globoko, globoko za svojo fasado? Ne? Potem pa sploh ne veste, kaj zamujate!

Ampak jaz bom zdaj konkretna. Zato, ker:

- je ljubezen umetnost, ki zahteva znanje in trud,
- je v ljubezni tudi strah pred nosečnostjo, zaščita in ginekolog,
- je o ljubezni fino razmišljati,
- je v ljubezni tudi strah, kako bo prvič,
- so v ljubezni tudi pravila igre,
- so v ljubezni tudi problemi,
- mi je lepo z vami govoriti o ljubezni.

1. KAKO POVEDATI NEKOMU, DA SI ZALJUBLJEN-A VANJ-O?

Univerzalnega recepta ni. Direktna pot v tem primeru ni najboljša. Obstaja pa pravilo, da se ljubljene osebi čimbolj pogosto motate pod nogami - kot slučajno, se razume! Uporabi vso svojo domišljijo, ko boš razmišljal-a o vseh možnih situacijah, kjer se lahko vidita. Tudi kakšno povabilo na ples, kavico ... včasih prav pride. Ampak naj bo vse kot slučajno!

2. KAKO SE POLJUBLJATI?

Za prvi poljub je poskrbela mati narava, zato brez panike. Izprašaj vse prijateljice, za boljši občutek. Tudi očala niso ovira. Vse variante poljubljanja so dovoljene, če sta oba za to. To je sploh edino pravilo. Brez strahu pred AIDS-om, poljub ni nevaren. In brez strahu, poljubljanju ne sledi nosečnost.

3. SEDAJ STA SE NAŠLA. KAJ SE JE PRAVZAPRAV ZGODILO?

Ja, uspešno si zaljubljen-a! Torej, to je zaljubljenost in ne še ljubezen. In zakaj ne? Odgovor bo dolg! To najbrž veš, da v tebi živi tvoj idealni moški oz. idealna ženska. Ta idealna oseba je take in take zunanosti in ima take in take lastnosti. Vsi imamo svojo idealno osebo, ki ji med konkretnimi ljudmi iščemo najboljši približek. Najboljše približke najdemo seveda večkrat v življenju. In ni vedno nujno, da je sedanji približek boljši od zadnjega. In iskanje približkov je razlog, da se kar naprej zaljubljam. Pa pogledjmo na primeru. Skozi vrata je stopila oseba (znana ali neznana), ki jo iz neznanih vzrokov proglasimo za zanimivo. Ponavadi o tem odloča telesna privlačnost. V trenutku nalimamo nanjo vse lastnosti naše idealne osebe. Recimo, da je ona naredila enako. Sedaj sta oba zaljubljena, in sicer vsak v svojo nalimano idealno osebo na sposojenem telesu. Postaneta par in se pričneta videvati zelo pogosto. Potem pa se zgodi! Prva kriza. Beri dalje.

4. PRVA KRIZA DVEH ZALJUBLJENCEV.

Glavna finta prve krize je v prepogostem videvanju. Namreč, večkrat, kot sta skupaj, bolj natančno spoznavata resnične lastnosti resničnega partnerja. Primerjava z lastnostmi vaše idealne osebe ni vedno ugodna za vašega trenutnega partnerja. In to je točka, ko se zaljubljenost lahko umakne ljubezni, tokrat do resničnega, konkretnega človeka. Povedano drugače, vaš partner je odlimal idealno osebo in jo vrgel proč, vam pa je postal še bolj všeč. Če se je to zgodilo pri obeh, sta si postala bližja, bolj zaupna. Skratka, ljubita se. Če pa primerjava z idealno osebo ni bila ugodna za enega od obeh, sta se vajini poti pričeli ločevati in že ste na lovu za naslednjim približkom. Vse jasno? In zdaj menda tudi veste, zakaj je dobro počakati z ljubljenjem vsaj do izida prve krize.

5. KAJ PA DRUGA KRIZA?

Pride prej ali slej. Reče se ji naveličanost. Ni več ščemenja ob poljubljanju in ostalih aktivnosti dveh ljubečih se mladih. Nič ni več novega. To je resnično lahko zelo nevarna kriza za vajino prijateljstvo. In ob taki krizi se izkaže, da je ljubezen res umetnost, ki zahteva znanje in trud. Znanje o tem, kako se pogovarjati. Znanje o tem, kako osvežiti vajino prijateljstvo. Brskanje po sebi, da ugotoviš, kaj bi rad in česa ne, kaj še čutiš in česa ne več. To dogajanje je napor, je volja, zato ljubezen zahteva trud. Če si pripravljen vse to narediti in če je v skladu s tvojimi načeli (svetovnonazorskim pogledom, kot radi rečemo), potem ti živ krst ne more očitati prakticiranja "radosti moje mladosti" (opomba prevajalca: spolne radosti).

6. KDAJ PA LAHKO PRIČNEŠ Z RADOSTMI MOJE MLADOSTI?

Še enkrat si natančno preberi besedilo pod točko 5. Kot vidiš, finta ni v starosti! Torej, radosti moje mladosti so še posebej prijetne, ko si človek iz točke 5, plus ko je za vama obisk ginekologa, plus ko sta na recept v lekarni že dobila zaščito, plus ko jo redno uporabljata. Dvojina pri obisku ginekologa ni naključna!

7. JE TO VSE?

Ne, kje pa! Teh šest točk ni vse. Pride tudi tretja, četrta... kriza, ampak zdaj veste:

**LJUBEZEN JE UMETNOST, KISTALNO ZAHTEVA ZNANJE IN TRUD!
IN TO VELJA ENAKO ZA "LJUBITI" IN "LJUBITI SE".**

Bojana

P.S. Ko boste razumeli vsako besedo, ki jo Kahlil Gibran namenja ljubezni, boste pa v ljubezni res na konju!

Za vse raziskovalce ljubezni:

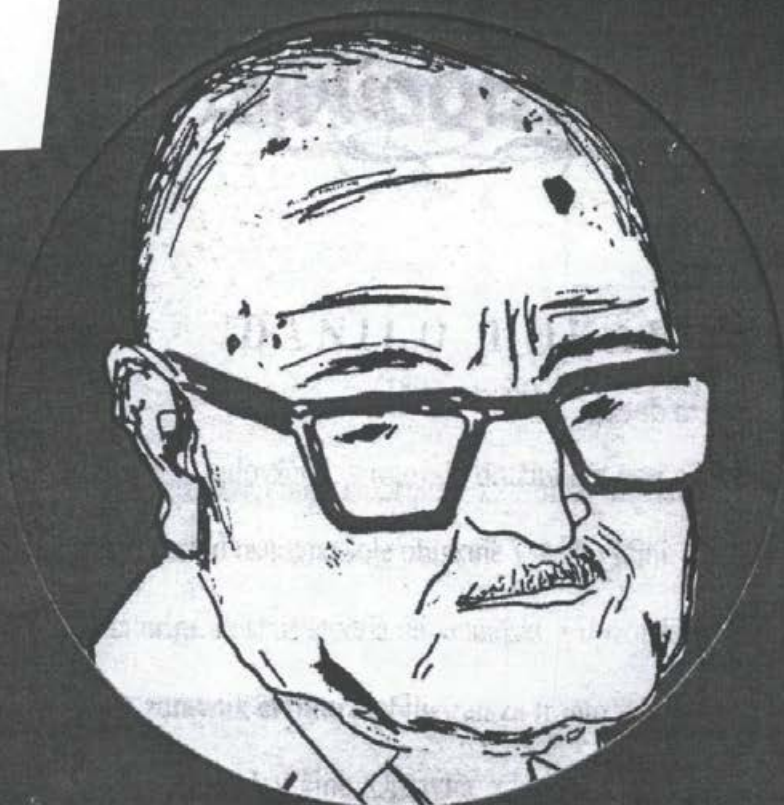
Kahlil Gibran: **O LJUBEZNI**

Skupaj ste bili rojeni in za vselej boste ostali skupaj.
Ostali boste skupaj, ko bodo bela krila smrti razsejala vaše dni.
Da, skupaj boste ostali celo v tistem božjem spominu.
Toda naj bo v vašem sožitju dovolj prostora
in naj med vami zaplešejo vetrovi neba.

Ljubite drug drugega, toda iz ljubezni ne delajte spon; naj med obalami vaših duš
raje valuje morje.

Napolnajte čašo drugega, toda ne pijte iz iste čaše.
Delite si kruh, toda ne jejte od istega hleba.
Pojte in plešite skupaj in veselite se, toda vsak naj ostane sam,
podobno kot je vsaka struna na lutnji sama, pa vendar skupaj odzvanjajo napev.

Podarite si srca, toda ne izročite jih drug drugemu v posest.
Kajti le roka Življenja zmore zaobseči vaša srca.
In bodite skupaj pa le ne pretesno:
kajti vsaksebi stojte stebri v svetišču
in hrast in cipresa ne moreta rasti v senci drug drugega.

GLAVNI UREDNIK: BOGDAN BATIČ
POMOČNICI GLAVNEGA UREDNIKA: MEI SING BLAŽKO
IN VALENTINA RUSTJA

ŠOLSKO LETO 1992/93

UREDNIŠKI ODBOR:

Darja Brecelj,
Valentina Pregelj,
Sonja Bajc,
Polona Curk,
Mateja Čoha,

Simona Semenič,
Barbara Tomšič,
Maja Vrabec,
Aleksandra Kodrič,

MENTORICA: ZDENKA BLAŽKO

LIKOVNA OPREMA: Sibil Slejko, Ljubica Stojanovič, Darja Brecelj, Darja
Barbara Tomšič, Nataša Slokar, Mia Curk

LIKOVNI MENTOR: BRANE JAZBAR

Bibliografija

DANILO LOKAR

(1892 - 1989)

9. maj 1892 Rojen v Ajdovščini, v trgovski družini kot prvi od štirih otrok.
- 1898 Prvi razred osnovne šole obiskuje v Ajdovščini.
- 1910 Maturira. Poskus študija na dunajski Filozofski fakulteti. Prepis na medicino.
- 1917 Kot zdravnik civilno mobiliziran za fronto v Furlaniji.
- Oktober 1918 Vrnitev v Ajdovščino. Opravlja zdravniško delo. Spozna bodočo ženo Jelko Špacapan.
- 1919 Spozna Vena Piona.
- 1921 Specializira se za kirurga v Zagrebu.
- 1923 Strokovna razprava v Lječničkom vjestniku v Zagrebu.
- 1924 Zboli. Spozna, da kirurškemu delu ne bo kos.
- 1925 - 1943 Ajdovščina.
- 1930 Konča petletno delo **Esej o Cankarju**. Tako se znebi cankarjanskega kompleksa.
- 1933 Objavi svojo prvo novelo **Ples**.
- 1937 Obišče Pariz. Zanima ga predvsem kulturno področje (muzeji, galerije).
- 1941/42 Prvi stiki s partizanskim gibanjem.
- 1943 Izdan. Nekaj časa v italijanskem ujetništvu. Po vrnitvi gre z ženo v partizane.
- 1950 **Leto osemnajsto, Megla** - podpisan kot Dane Lokar.
- 1952 Se upokoji. Občasno še opravlja zdravniške posege.
- 1956 **Podoba dečka**.
- 1957 Prvič vključen v literarno zgodovino.
- 1958 **Sodni dan na vasi**.

Bibliografija

- 1961 Zakopani kip.
- 1962 Dva obraza dneva.
- 1963 Z glavo skozi zid. Ajdovska skupščina mu izroči spomenico.
- 1964 Srnjaček.
- 1965 Dva umetnika.
- 1968 Bela cesta.
- 1969 V tisku izide dvoje Lokarjevih tekstov: Birkenauski peron, Konjiček in Platnena srajca.
- 1970 Silvan. Beseda ob grobu Vena Piona.
- 1971 Božična gos.
- 1975 Zagata ni zagata.
- 1976 Zehajoči angel.
- 1977 Timove igre.
- 1978 Cankarju na rob.
- 1979 Dom je jezik.
- 1980 Rodovi.
- 1960/80 Potuje po Španiji, Portugalski, Grčiji, Indiji, na Kitajskem, Japonskem, v Honkongu, na Filipinih, v Kanadi, Rusiji, Keniji in v Mehiki.
- 1981 Umre žena Jelka.
- Udeleži se dnevv sodobne slovenske književnosti na Dunaju.
- Imenovan za častnega člana v odboru srečanja Pediatri Slovenije v Novi Gorici.
- 1982 Burja pred tišino.
- 1984 Samogovorniki.
21. julij 1989 Umre v Domu za ostarele v Ljubljani.

Danilo Lokar po Ajdovsku

Rekli so, da je bil full dober. OK. Bil je dober. In bil je naš, zato je prav, da ga tudi skozi besede naredimo našega. Kako neki?

Pomešati se med domačine in prisluhniti obujanju spominov. Govorijo, da so umetniki čudni. In kako je bil naš Lokar čuden?

Mama mi je priznala mladostne vragolije: "No, ko smo se še lovili v kratkih kikleah in ko so bili vaši očetje oboroženi s fračami, takrat se je ta veliki mož čestokrat namakal v takrat še čistem Lokavščku, izza grma pa so ga ogledovale radovedne w'čke."

Na ulici se pomešam med množico Ajdovcev. Iščoča resnih odgovorov, srečam prijatelja, ki mi ponudi pomoč pri prvem pogovoru z mimoidočimi. Gimnazijka (vsaj začetek bo dober) mi zategne: "Kaj ni bil to en pesnik?" Razideva se brez komentarja.

Pri Audiju 80 zagledam poslovneža: "To je bil pisatelj, zdravnik, Ajdovec..." "Ima tudi spominsko sobo; morda veste...?" "Vem, vem. Finančno sem jo podprl!!! Je pa... no... v galeriji?"

Potem pa še neka osnovnošolka ve, da je pisatelj in da imajo doma eno knjigo. "Naslova pa ne bi vedela...!"

Poiščem nekaj primerkov stare generacije in sprehajalec mi pove: "Imel je dobro ženo! ... In menda je imel častitljivo staro pohištvo - kopalnico pa vedno v teku z modo. In dober zdravnik." Njegova sosprehajalka pa doda: "Bil je dokaj realen človek, na potovanje je vzel samo najnujnejše stvari, ki so bile spravljene v zdravniški torbi. Jedel ni veliko - razen na slavnostnih prireditvah...!!! Tako je nehote spravljal prijatelje v zadrego..."

Znan kulturni delavec (ki se mu menda full mudi): "Jaz vem toliko, da nimam časa vsega povedat, Prešernova nagrada, se mi mudi, Burja pred tišino, še vem, dosti vem, adijo!"

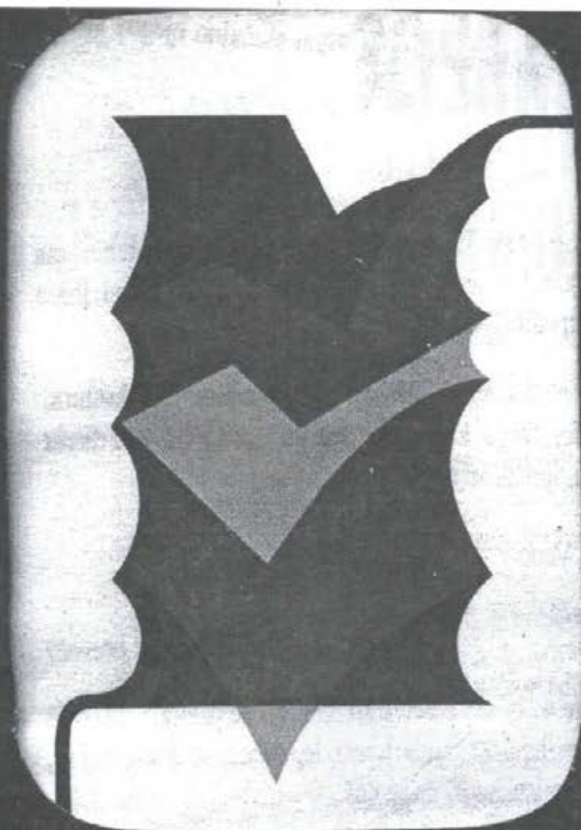
Še dalje odkrivam in noge me iz navade nesejo v knjižnico. Knjižničarka mi s krorkodilčki v očeh pripoveduje: "Vse kar je dobrega v knjižnici, je prebral. Po knjige je prihajala njegova žena - dokler je bila še živa. Največ je prebiral Cankarja... Nekaj študentov iz ajdovske občine je delalo diplomsko nalogo iz njegovih del..."

In potem mi še rečejo, da nam ni nič odpuščeno, ker smo v prvem letniku; odgovor pa lebdi v zraku.

P.C.M.V.T.L.V.P

S.B.

P.M.S.T.

GLAVNI UREDNIK: DARJA BRECELJ

UREDNIŠKI ODBOR:

Helena Peljhan,
Manja Krapež,
Nina Hrovatin,
Mirko Ferfolja,
Ines Marc,
Tina Likar,
Kristina Petrović.

Jasna Medjedović,
Aleksandra Kodrič,
Mateja Čoha,
Saša Kodrič,
Selma Ferfolja,
Ana Troha,

LIKOVNA OPREMA: LIKOVNI KROŽEK, mentor Brane Jazbar
RAČUNALNIŠKO OBLIKOVANJE: Vesna Kodele
STAVEK IN TISK: Grafično oblikovanje ŠTRAKL

MENTORICA:

ZDENKA BLAŽKO

IZVIR

glasilo sš "veno pilon" ajdovščina

30 LET GIMNAZIJE

1945 - 59	Nižja gimnazija
1949 - 60	Vajeniška šola za razne stroke
1951 - 52	Višja gimnazija
1956 - 68	Ekonomska srednja šola
1964 -	Gimnazija Ajdovščina
1971	Preimenovanje v Gimnazija Veno Pilon
1973 - 74	ustanovitev Šolskega centra Ajdovščina - program gimnazija - poklicna šola gradbene stroke
1981 - 82	Srednja gradbena šola "Veno Pilon" Ajdovščina program usmerjenega izobraževanja - gradbinec II (srednja stopnja) - gradbinec I - gradbeni delovodja (nadaljevalni program) - program za družboslovno-jezikovno dejavnost v družboslovni smeri na srednji stopnji (dislocirana enota Srednje šole za zdravstvo in družboslovje Nova Gorica) - živilec (dislocirana enota Živilskega šolskega centra Maribor) - kovinar - strojnik - gimnazija splošne smeri do leta 1986 - poklicna gradbena šola za zidarja in tesarja do l. 1986 - program - vožnja motornega vozila (smer voznik) od l. 1983 - program SKR - za odrasle (Dislocirana enota Tehničnega srednješolskega centra B.Brelih Nova Gorica) od l. 1983
1985 - 86	preimenovanje v Srednjo gradbeno in naravoslovno šolo Veno Pilon Ajdovščina - naravoslovno-matematična tehnologija - program tekstilni konfeksionar II. (IV. zaht. stopnja) in tekstilni mehanik (III. zaht. stopnja) - gradbinec I. - gradbinec II
1992 - 93	preimenovanje v Srednjo šolo Veno Pilon - gimnazija - tekstilec (šivilja, krojač)

SPOMINI NA GIMNAZIJSKA LETA

"A TI TATA SI TUDI HODU V GIMNAZIJO?"

Si lahko predstavljate, da je obstajala ajdovska gimnazija že v petdesetih letih tega stoletja? Pouk je sicer potekal v drugi, pol manjši stavbi, morali so nositi uniforme, bili so brez mikroskopov, brez grafoskopov, sploh se jim ni bilo teba učiti genetike, ker za DNK še vedeli niso, eden pomembnih tujih jezikov je bila seveda ruščina, tudi matematika ni šla v nobene podrobnosti, kot so npr. polare ali diferenciali, ideologija je bila takrat nekoliko drugačna, profesorji so se pač delili v dve skupini: eni so jo skušali vcepiti v glavo, drugi pa so v teh stvareh ostajali nepristranski.

Ena izmed legend ajdovske gimnazije, ki je nedvomno spadala v drugo skupino, je bil prof. Bizjak, zgodovinar, filozof, pedagog, človek. Ostal je spominu marsikaterih ajdovskih dijakov.

Tudi mojemu očetu še po 30-ih letih ni zbrisalo iz glave te tako zanimive in neponovljive osebnosti, ki je burila vetrove tako ostalim profesorjem kot tudi dijakom.

KAKO JE IZGLEDALO TVOJE PRVO SREČANJE Z NJIM? KAKŠEN VTIS JE NAREDIL NATE?

Že od prve ure dalje nas je vedno znova presenečal. Ko je stopil prvič v razred, je svoj predstavitveni proces opravil kot nekakšno nujno zlo: "Jaz sem Šuštar Franc." Nikoli ni maral teh formalnih obredov in tudi se ni spuščal v stvari, ki niso bile neposredno v zvezi s predavanjem. Že v par dneh si je pridobil avtoriteto. Bil je edini, ki smo ga klicali profesor, mislim, da si je to tudi zaslužil. O teh stvareh danes drugače razmišljam, ker gledam z distance. Če pa prav pomislim na tiste čase, moram priznati, da smo se ga vsi bali kot zmaja. Milosti ni poznal, tako da se je večkrat začelo: "Alajmo, Batagelj, Brecelj, Brecelj, Brecelj!" (bili smo namreč trije), in končalo z večkratnim ponavljanjem: "Pojdi, teslo, ena!" Če je slučajno zneslo za pozitivno, nikoli nisi zvedel za oceno, ker so takrat te stvari večinoma skrivaj počeli.

JE DOBIL KAK VZDEVEK?

V eni izmed takih situacij, ko je spraševal, smo mu dali novo ime - Pešk. Zdelo se nam je, da mu nadvse pristaja.

KAKO SO IZGLEDALA NJEGOVA PREDAVANJA? JE ZNAL PRITEGNITI POZORNOST?

Zanimivo, njegova ura ni bila nikoli dolgočasna. Znal je predavati na nek poseben način, da te je povleklo v problem obravnavane snovi; začel si razmišljati, ne da bi te on v to silil. Pri filozofiji je imel posebno rad Nietzscheja, pri čemer pa se je trudil ostati "politično neobarvan"; kar sem vedno občudoval.

Pri zgodovini je NOB zelo na hitro odpredaval; ob takih kočljivih stvareh se raje ni ustavljal. Več je govoril o francoski revoluciji, preporodu, o Avstro-Ogrski...

Nova posebnost, ki sem jo prvič in zadnjič srečal pri njem, je bilo to, da nikdar ni odprl učbenika ali bral iz zapiskov. Ves štiriletni program je odpel iz svoje glave, kar pa danes redkokje srečamo.

SE TI ZDI, DA SE JE S KOLEKTIVOM UJEL?

Ne, nikakor ne. Zanje je bil čudak svoje vrste in to je bilo vse, kar so o njem vedeli. V bistvu pa so se zdeli tudi oni njemu nenormalni.

SE JE Z VAMI KDAJ POGovarJAL O ŽIVLJENJSKIH PROBLEMIH? TAKRAT PROFESORJI NAMREČ NISO IMELI NAVADE VZPOSTAVLJATI PRIJATELJSKIH STIKOV Z UČENCI?

Mogoče se nam je s tega zornega kota večkrat približal prav zaradi tega, ker je bil naš razrednik. Drugi tega resnično niso nikoli počeli. O življenju je znal govoriti, da bi ga človek poslušal ure in ure. Sicer pa razrednih ur nismo imeli. Tudi govorilnih ne, hvala Bogu.

TOREJ VAS JE KOT RAZREDNIK SPREMLJAL TUDI NA MATURANTSKI IZLET?

Ja, toda na žalost je prišlo do lažjega incidenta. S seboj smo povabili še prof. Matičiča, ki je izhajal iz mlajšega rodu, in to se mu je malce zamerilo, ker je on nekako izgubil to voditeljsko vlogo. Mogoče je pričakoval, da bomo šli na potovanje bolj kot neka zaokrožena skupina, ki je dala skupaj že veliko dobrih in slabih izkušenj. No, na koncu smo se že čisto v redu razumeli.

Šli smo po Jugoslaviji in moram priznati, da nam je bil namesto vodiča. Videli smo ogromno, Sarajevo, Dubrovnik, Split, celo Dalmacijo, skratka, nepozabno doživetje.

IN TVOJ ODNOS DO NJEGA? SI GA IMEL RAD?

Kaj vem, preveč je bil avtoritativen, da bi kar mogel reči: "Ja, rad sem ga imel." Bal sem se ga. Pa ne samo jaz. Potem, čez par let, ko sem stvari prefiltriral, sem v bistvu spoznal, da je bil profesor, ki ga ne dobiš za vsakim vogalom, čeprav zna strašiti z ocenami danes že vsak učitelj.

On je bil drugačen. Verjel sem mu malodane vse, ker so bila njegova predavanja vedno tako prepričljiva in življenjska.

GLAVNI UREDNIK: Helena Peljhan

UREDNIŠKI ODBOR:

Mateja Čoha

Helena Peljhan

Mirko Ferfolja

Ines Marc

Andreja Krašna

Tanja Stojkowska

Veronika Kavčič

Alenka Krapež

Ožbej Marc

Diana Honomihl

Rok Breclj

MENTORICA: Zdenka Blažko

LIKOVNA OPREMA:

Karmen Schlegel, Majda Vidmar, Barbara Tomšič,

Liljana Koren, Dominik Fegic, Mija Curk

LIKOVNI MENTOR:

Brane Jazbar

IZVIR

glasilo ss "veno piton" ajdovščina

Življenje - delo Veno Pilon 1896-1970

- 22.09.1896 "V dokumentih sem razbral, da sem se rodil v Ajdovščini,..."
- okrog 1910 "Ko sem v drugi realki (v Gorici) z akvarelom naslikal tihožitje z raztrganimi kmečkimi čevlji, mi je prof. Wahanka zagotovil slikarsko prihodnost."
- 1915 "kot enoletnega prostovoljca so me proti moji volji vadili za vojaški poklic..."
- 1916 Vojaška kariera se dokaj neslavno konča: "Kmalu nato je ves naš bataljon padel kozakom v roke."
- 1918 Vrnitev iz Rusije je bila nekaj lepega. "Za menoj so ostajale neznane pokrajine in mesta brez posebne privlačnosti, z menoj je teklo novo življenje, hrepenenje me je gnalo - domov."
- 1919 "Polni upa so me z mnogimi prijatelji poslali na študij slikarstva v Prago."
- 1920 "Želel sem nadaljevati študij v Firencah."
- 1924 "Pariz. Nikdar pozneje se mi ni zdel Pariz tako skrivnostno lep."
- 1934 "Zagledal sem se v Parižanko, čez in čez glavo in sledila je vrsta let zakonske in splošne sreče." "Vzporedno s portreti sem si več let služil kruh s tehnično fotografijo, posebno z reprodukcijami, tako da sem čedalje bolj uspeval in sem že mislil ostati pri tem poklicu."
- 1940 "Nisem hotel verjeti v novo vojno. Dva dni pred okupacijo Pariza, ko so Hitlerjevi tanki že stali na Porte d'Orleans in sva se z ženo pripravljala na beg."
- 1945 "S tehničnim vodstvom so mi sčasoma poverili tudi redakcijo Bratstva - Jedinstva. Tako sem proti svoji volji postal novinar."
- 1947 "...na domačih tleh so nas sprejeli s pozdravnimi govori" "Pri snemanju filma (Na svoji zemlji) sem bil šef scenske opreme, brez pomisleka pa sem se ponudil za vlogo partizanskega kuharja."
- 1947 "Po filmski avanturi me je Pariz prav nerad sprejel, ker sem se mu izneveril za celo leto." "Z vso vnemo sem se vrgel na prevajanje, se tepel z jambi in troheji, ponoči iskal rimo in jo obračal na vse strani in žvečil."
- 1954 "Zopet me je povleklo v rodne kraje."
- 1963 "Preplašeno sem poklical sina iz sosednje sobe, prepozno, Ana-Marija je že izdihnila." "Monteparnaški cikel mojega življenja je zaključen. Jaz se vrnem v svoje rodne kraje."
- 23.09.1970 Zapustil nas je umetnik in someščan. "Prepuštil sem se življenju, ki se je igralo z menoj in me je oblikovalo po svoje - tri- dimenzionalno. Zato sem ga ljubil - do Roba."

Veno Pilon o sebi

Je bil poreden?

"Ko je učiteljica Legovich napisala na tablo "Biba leze, polž gre", sem se seznanil s prozo in se smejal "bibi", pa ne vem zakaj. Vem pa, zakaj sem v prvem razredu uščipnil v zadnjo plat učiteljico, s tem sem hotel dokazati svojim porednim tovarišem, da nisem vedno tako priden, kakor me opravljajo, učiteljici pa je moja predrznost najbrže ugajala, ker me ni hotela, na mojo žalost, kaznovati."

Moral je biti ambiciozen.

"Najbolj sem pa prežal na obiske Milana Klemenčiča: da vzbudim njegovo pozornost, sem sušil na oknu svojo prvo oljnato sliko, in sicer tako, da je morala visoka postava akademskega slikarja z glavo zadeti vanjo."

Tudi ženske so ga zanimale.

"Posebno važno poglavje je bilo, kako dvoriš damam in na splošno osvajaš ženske, deljene v tri kategorije: težke artilerije, poljske havbice in lahke kavalrije."

Kako se je naučil rusko?

"Goričan Fedo ni rad zgubljal časa z rusko gramatiko, ker se mu je zdela preveč podobna slovenski, češ da samo spremeniš naglas in pristaviš končnico - ja: jasna - jasnaja, krasna - krasnaja; tako je šel na prvi sestanek, kjer ga je čakala študentka z dogovorjeno vrtnico v roki:

"Barišnja, kakaja krasnaja roža u vas!" je Fedo navdušeno vzkliknil. Barišnja pa je kakor na klofuto živo zardela in užaljena zbežala. Začuden kavalir je šele pozneje zvedel, da bi bil namesto "krasnaja roža" ("rdeč ksiht") moral pravilno reči "krasivaja roža" (lepa roža), pa bi mu bila padla v naročje."

Ni bil ravno spreten jahač.

"Med dopustom pa mi je kapetan Bergoč zaupal svojega konja. Da se izkažem pred svojimi tovariši, sem v nedeljo popoldne važno zajahal konja in sledil tovarišem na daljši pohod (iskali smo seveda ženske). Po ozki gozdni poti sem se dokaj ponosno držal na konju, ki je šel v koraku, ker se je moral medpotoma braniti sitnih vej in obadov, ko se je pa pred njim nepričakovano odprla široka bela cesta, je zarežgetal in se spustil v veseli galop. Mene, neizkušenega jahača, je metal na vse strani, da sem se z največjo težavo obdržal. Neusmiljeno mi je stolkel zadnjo plat, jaz pa sem najbrž ravno tako udril njegov hrbet, ker se je tudi on utrudil in prešel v počasni korak. Dolgo sva resno premišljevala o jahalni umetnosti, končno sem pa brez pomisleka spodbodel žival. Spet sem odskakoval na konjskem hrbtu in na vse strani lovil zrak, vztrajal sem pa junaško, dokler se ni moja slučajno ujela v ritem konjske riti. Tedaj sem se prvič resnično počutil "na konju" in zmagoslavno pridirjal v vas. Pri odskoku s konja sem se z desno nogo visoko zavihtel, raztrgani podplat leve gojzarice pa se je ujel v streme, da sem padel na hrbet in z eno nogo obvisel na konju. Bil sem resnično v zadregi, namesto neba sem videl nad seboj neskončno oblino živalskega trebuha. Na srečo nisem bil pod konjem, temveč pod kobilo. Žival se je zaradi čudnega bremena vzpenjala in me ritenski vlekla po tleh do plota, kjer sem se vendarle rešil brez poškodbe. Čeprav so me drugi dan bolele kosti in sem hodil zelo razkoračeno, me je hrepenenje zopet spravilo na konja..."

Je imel rad ješprenj?

"Sedeli smo pri večerji, ko je prišla na obisk omenjena prijateljica.

"Kaj pa jeste, da tako prijetno diši iz lonca?"

"Pokusite žlico, če vam ugaja..."

Dolgo je vohala in nato previdno zaužila, kimajoč z glavo:

"Prav dobro, škoda, da nisem prišla prej, lonec je že prazen. Kaj pa je to?"

"Ješprenj!"

Pri tej besedi je zakoj izpljunila: "Fuj, to je za prašiče! Nikdar več me ne boste pripravili, da požrem eno samo žlico te jedi. Dobro si zapomnite!"

"Dobro, vzamem na znanje, madame Peter. Ne bom vas silil!"

Čez nekaj tednov je prišla spet na obed. To pot je bil ješprenj močno pobarvan s paradižniki, da je bila juha mikavnejša.

"No, zdaj sem pa prišla ob pravem času. Prav prijetno diši danes pri vas, ali smem poskusiti?"

Napolnil sem ji krožnik. Jedla je z očitnim užitkom - in vse počistila na krožniku.

"Izvrstno mi je teknilo, čeprav ne poznam te jedi. Kaj pa je to?"

"To je tisto, kar ste zadnjič rekli, da ne boste nikdar vzeli v usta! Kakor sem videl, vam je zdaj ješprenj prav dobro teknil!"

Naslovnica Pilonove knjige "Na robu"

Ni bil rojen na letalu!

"Ko je pred menoj zažarel rdeči napis *Fasten your belt*,¹ sem ga razumel kot rahel opomin moji osebi, češ da imam odpasane hlače in sem v veliki zadregi nemudoma začel stiskati svoj hlačni pas; šele ko sem zagledal prepasani trebuh soseda, sem tudi jaz svojega s posebnim pasom tesno privezal k sedežu.

GLAVNI UREDNIK: ANDREJA KRAŠNA

UREDNIŠKI ODBOR:

INES MARC,	VALENTINA SEVER,
LEA SLOKAR,	TEJA OBLAK,
VERONIKA BELLOT,	OŽBEJ MARC,
ALENKA KRAPEŽ,	ELVIRA ČOSIĆ,
TANJA STOJKOVSKA,	KSENJA BELCER,
TJAŠA STARC	

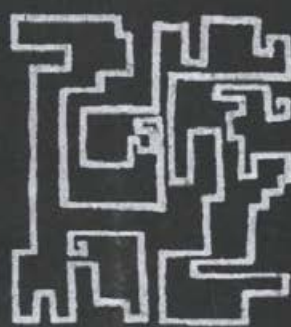
MENTORICA: Zdenka Blažko

LIKOVNA OPREMA:

MOJCA BRATINA, ALENKA ŠVILIGOJ, BOJANA LEBAN, ALEKS KOMEL, GORAN PELAN, KSENJA BATIČ,
KATARINA BOŽIČ, JANA BOŽIČ, ANDREJ UKMAR, DAŠA HROVATIN, MATEJ ŠTRANCAR, KARMEN SCHLEGEL,
LILIANA KOREN, MELITA KUHELJ, MAJA VIDMAR, SONJA KOŠUTA, MARJANA BRATINA

LIKOVNI MENTOR: BRANE JAZBAR

sko leto 1995/96

IZVIR

glasilo sš "veno pilon" ajdovščina

Čuden umor

V hiši gospoda Mlakarja se je zgodil zločin. Nekdo je sredi noči umoril lastnika. Policija je prosila za pomoč detektiva Zelenega.

Zeleni in njegov pomočnik Modri sta pregledovala sledove, ki jih je za seboj pustil zločinec. Bila sta v delovni sobi gospoda Mlakarja, pozno popoldne tisti dan. Truplo je še zmeraj ležalo počez čez sobo. Mlakarja so očitno ustrelili v čelo, a pištole ni bilo nikjer. Sef v kotu sobe je bil na stežaj odprt. Navidez ni manjkalo nič.

Modri je že poiskal nekaj podatkov o umorjencu.

"Kdo je bil?" ga je vprašal Zeleni. Modri je telegrafsko poročal:

"50 let. Poslovnež. V lasti je imel mednarodno podjetje, ki uvaža traktor-ske motorje in druge dele, sestavi traktorje in potem spet proda. Zelo veliko zaslužil. Poleg podjetja ima še dve hiši, eno je že dal svojemu sinu."

"Kakšen pa je bil po značaju?"

"Pravijo, da je bil brezobziren trgovec. Pohlepnež. Nepopustljiv pogajalec. Toda zelo dober poslovnež."

"Njegova družina?"

"Žena umrla pred desetimi leti. Starši tudi mrtvi. Sin edinec, 27 let, ni še poročen. Vse kaže, da bo očetov naslednik v firmi."

"Kdo živi v tej hiši?"

"Poleg njegovega sina še gospodinska pomočnica, gospodična Hočevanjeva, in njegov tajnik in občasni sodelavec, gospod Novak."

"Kaj veš o njih?"

"Gospodična Hočevanjeva je stara okrog 22 let, še študira. Filozofija. Ni našla stanovanja, zato je nekako prišla živeti v to hišo kot gospodinska pomočnica."

"Tukaj je nekaj čudnega," je zamrmral Zeleni.

"Novak, star 28 let, je prevajalec, predvsem iz ruščine. Iz Rusije je Mlakar največ uvažal, zato je logično, da si je najel takega tajnika."

"Kaj pa je delal ta tajnik?"

"Prevajal. Polek tega pa je tudi urejal prevoz delov in izdelkov."

"Kam pa je izvažal?"

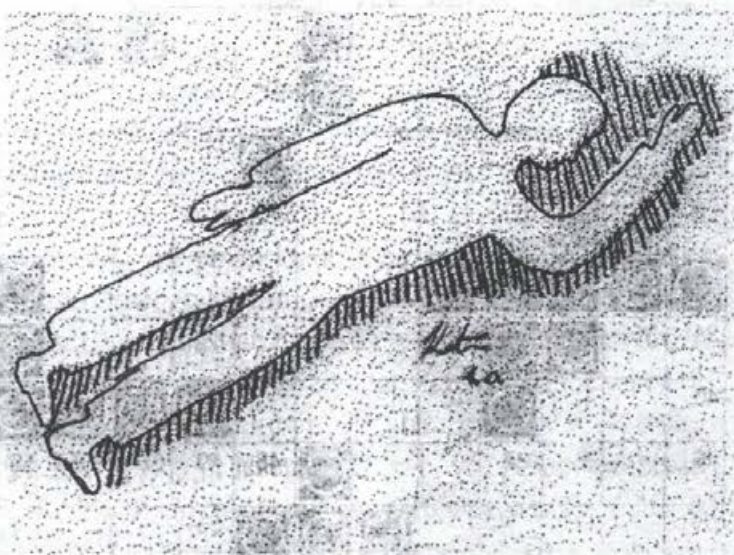
"Na zahod, predvsem v Francijo. No, tudi Novak je imel stanovanjske probleme in je našel delo in bivališče pri Mlakarju. Tu je že kakih osem let."

"Kdo je našel truplo?"

"Hočevanjeva. Sredi noči. Ona je poklicala policijo."

"Zanimivo! - Ima hiša alarmne naprave?" Modri je polistal po beležnici:

"Da. Zelo dobre, niti banka se jih ne bi sramovala. Povezani so s policijsko postajo. Vedeli bi

tudi, če bi se tujec samo približal hiši, kaj šele, da bi vlomil vanjo. Včeraj ponoči zagotovo ni nihče vlomil. Morilec je moral biti nekdo, ki je imel ključ in je poznal številčno šifro na vhodnih vratih."

"Si preveril..."

"Da. Bili so samo štirje ključi: enega je imel Mlakar, drugega njegov sin, tretjega Hočevarjeva, četrtega Novak."

"Preprosto. Krog naših osumljencev se je hitro skrčil. Nekdo od treh prebivalcev te hiše je morilec."

Vstal je in se odpravil proti sefu:

"Si ugotovil, kaj manjka?"

"Navidez nič. Vse je noter: denar, vrednostni papirji, celo oporoke se ni nihče dotaknil."

"Si slučajno kaj polistal po oporoki?"

"Da, čeprav tega ne bi smel. Vse do zadnjega gre njegovemu sinu."

Spet je spremenil temo:

"So že našli pištolo?"

"Ne. Iginila je neznano kam."

"Tudi to se mi ne zdi logično," je zamrmral. "Poglejva, kaj lahko še najdeva tukaj."

Sprehodil se je po sobi.

"Gospodična Hočevarjeva ni ravno najvestnejša gospodinja."

"Kaj si našel?"

"Poglej, pepel."

"Kaj naj to pomeni? Od kod se je vzel?" Pepel se je v majhnih kupčkah vlekel do pisalne mize. Zeleni se je sklonil in pogledal pod mizo. Ker ni videl ničesar, je potegnil preprogo izpod mize. Preproga je bila ožgana, našel pa je tudi nekaj koščkov, ki so bili podobni ožganemu papirju.

"Nekdo je skušal uničiti neke papirje."

"Nekaj drobcev je še ostalo, poglejmo, kaj piše." V roki je vrtel dva majhna koščka papirja. "Na tem so neke čudne čačke. Ne znam prebrati. To izgleda kot polovca črke T. Na drugem pa sta dve črki, najbrž začetek podpisa: H in O!"

"Hočevar! Gospodinjska pomočnica da bi bila morilka? Zakaj?"

"Popolnoma mogoče. Ona je čedna, Mlakar je bil bogat. Ne bi mogel izključiti možnosti, da je šlo za ljubezensko razmerje."

"Naj jo predamo policiji?"

"Ne še. Še prej poizvej običajne rutinske stvari kot naprimer, kje so bili osumljenci v času umora in kje je bil tisti večer Mlakar, a pazi na Hočevarjevo."

Čez nekaj ur se je Modri vrnil k Zelenemu in mu pričel poročati, kje so bili osumljenci:

"Hočevarjeva pravi, da je študirala v svoji sobi - še zdaj ima knjige razmetane povsod, a po moje je lahko to storila tudi kasneje - ko je slišala strel. Prišla je sem, videla truplo in klicala policijo. Zelo slab alibi. Morda se ti bo zdelo še nekaj čudno: na nočni omarici je imela nek opravljen časopis, ki je bil odprt na strani, kjer je bila opisana zgodba o neki slavni igralki, ki je ubila svojega moža. Ni to nekam čudno branje za študentko filozofije?"

"Nadaljuj!"

"Mlakarjev sin. Pravi, da je bil s prijatelji zunaj. Preveril sem, a nihče od njegovih prijateljev ga ni videl. Torej mislim, da nima alibija. Hočevarjeva pravi, da se je vrnil komaj pol ure potem, ko je slišala strel. Še nekaj se mi zdi čudno: ima svojo hišo, a jo ima raje v najemu in živi pri očetu. Čudno naključje? Poleg tega je oporoka samo njemu v korist. Več kot zadosten motiv."

"Naprej."

"Novak. Pravi, da je bil v kinu. S prijateljico. Preveril sem in ugotovil, da ne laže. Toda pripomniti moram, da je ta njegova "prijateljica" zelo dvomljivega slovesa. Tudi Hočvarjeva pravi, da se je vrnil šele proti jutru."

"Kaj sta gledala?"

"Nič posebnega. Staro šaro, Terminator II, najbrž nista mogla najti vstopnic za nobeno drugo predstavo."

"Ni nujno. Lahko si je Novak to sam izbral. To bi nakazovalo zelo agresivno naravo. Tu bi lahko iskali motiv za umor. Zelo lahko se je spreti s svojim delodajalcem."

"Mogoče. Rekel mi je, da mu je bil Swayze kot Terminator zelo všeč. Lahko bi potrdilo tvojo teorijo."

"Kaj pa Mlakar, kje je bil?"

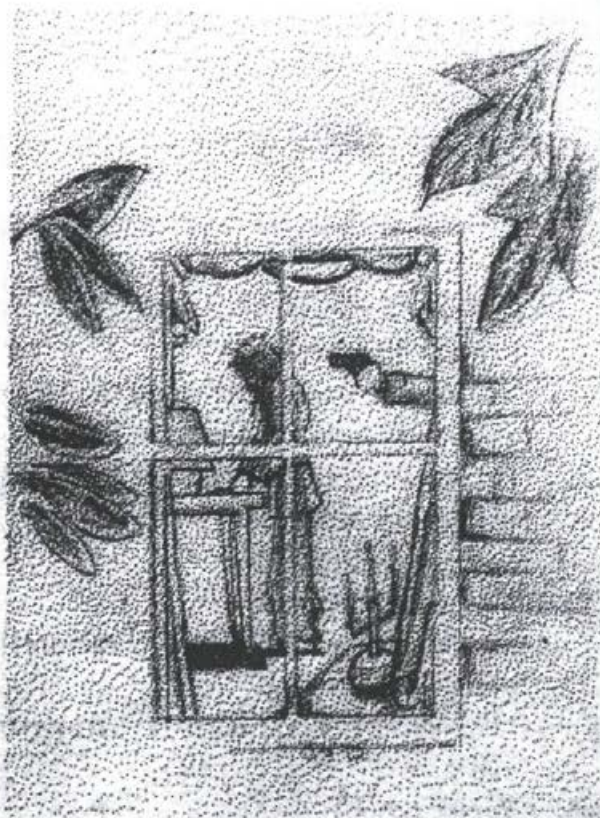
"V njegovem koledarju piše, da je bil na poslovni zabavi. Toda očitno se je vrnil prej domov. Bolje bi bilo, da se ne bi."

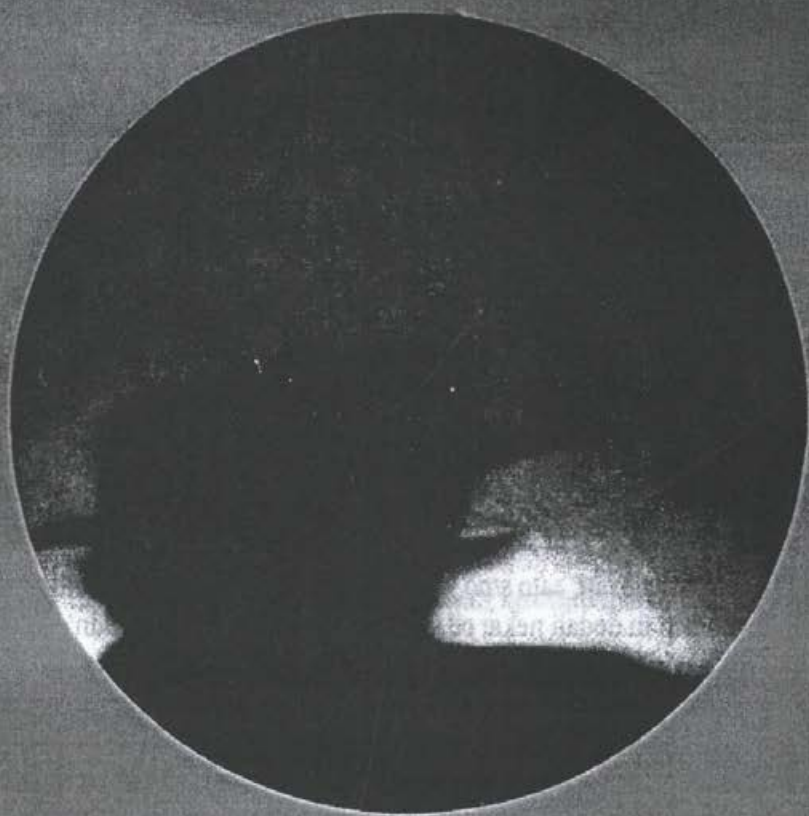
"Si odkril še kaj pomembnega?"

"Da. V kuhinji za štedilnikom je bil skrit Geigerjev števec."

"Kaj! Kaj naj to pomeni?" Zeleni je bil resnično presenečen. Toda kmalu je ugotovil, kdo je moril.

Danila

Zahvaljujemo se gospe Mariji Bellot za prijazno in prizadevno sodelovanje pri zbiranju gradiva.

MENTORICA: Zdenka Blažko

GLAVNI UREDNIK: Veronika Bellot

UREDNIŠKI ODBOR:

Alenka Krapež
Ožbej Marc
Lea Slokar
Elvira Cosić
Maja Furlan

Lucija Štrancar
Silvana Colja
Katarina Božič
Veronika Medved
Andreja Ličen

LIKOVNA OPREMA:

Aleksej Komel
Jana Božič

Ksenija Batič
Liljana Koren
Maša Čibej

LIKOVNI MENTOR: Brane Jazbar

IZVIR

Življenje in delo EVGEN ANGEL BAVČAR

- rojen 2.10.1946 v Lokavcu
- star deset let izgubi oko v nesreči in polagoma izgubi vid
- dve leti se zdravi na očesni kliniki v Ljubljani
- leta 1963 konča šolanje v Zavodu za slepo in slabovidno mladino Ljubljana
- od leta 1963 do leta 1967 obiskuje gimnazijo v Novi Gorici, kjer tudi maturira
- vpiše se na Filozofsko fakulteto v Ljubljani, kjer diplomira iz filozofije in zgodovine
- leta 1972 pride v Pariz in se vpiše na Sorbono, smer filozofija in estetika
- novembra 1973 doseže magisterij iz estetike
- junija 1976 z odliko doktorira iz filozofije in estetike
- istega leta začne raziskovalno delo na CNRS (Centre national de la recherche scientifique), za katerega dela še danes, in nadaljuje študije za pridobitev državnega doktorata
- sledi veliko člankov, razprav, predavanj
- v okviru Mois de la photo je novembra 1988 izbran za uradnega fotografa meseca
- avgusta 1992 je bil docent Poletne akademije na Visoki šoli za likovno umetnost v Berlinu
- leta 1992 izzide pri založbi Seuil v Parizu njegov prvenec *Le voyeur absolu* (osem biografskih črtic in njegove fotografije).
- po letu 1984 izzide veliko število njegovih publikacij v francoskih, nemških in slovenskih strokovnih revijah. V svojih delih se dotika slovenskih in tujih pesnikov ter pisateljev, problematike slepih, Plečnika, srednjeevropske kulture, študentskih dogodkov v Parizu, Vilenice...
- redno se udeležuje kolokvijev, seminarjev, kongresov o estetiki
- zadnjih deset let z velikim uspehom razstavlja svoje fotografije po vsej Evropi (Pariz, Berlin, Bienne, Zürich, Boulognesur-Mer, Braunschweig, Chatellerault, Almeria, Toulouse, Ankara, Kanal, Ajdovščina...)
- o njem je posnetih več dokumentarnih filmov in reportaž

Labirint

HREPENENJE PO RDEČIH GOREČKAH

Morda mi je bilo štiri leta. Stric me je čuval v zgornjih prostorih, ker so spodnje zidarji prenavljali. Igrala sva se zgodbo o Tezeju in Ariadni. Stric jo je malce priredil in razdelil vloge. Jaz sem bila Ariadna, on je bil Tezej. Minotavra pa je predstavljal moj največji medvedek. S Tezejem sva skrivnostno vznemirjena hodila iz sobe v sobo in on mi je pomagal odvijati klobček belega sukanca, da se v Labirintu ne bova zgubila. Ko je padla noč, je Labirint postal čudežno drugačen in tudi resničen. Zdaj me je stric prijel za roko, z drugo pa je predse prožil majhno baterijsko svetilko. In kar je bilo prej napol res in napol igra, je zdaj postalo docela zaresno in moj smeh se je sprevrgel v pritajen in spoštljiv šepet.

Majhna lučka je neubrano poplesavala po stenah, po predmetih in na lesenem podu naših sob, ko sva se počasi in tajinstveno pomikala skozi temo in iskala Minotavra.

In ko je svetloba tako begala, je ustvarjala brezštevne migotave senčnate prizore, ki so se menjavali, se nama bližali in oddaljevali in se docela izgubili, ko jim je luč pobegnila, da bi se dotaknila mojih rok in se prepričala, če je v njih še beli klobčič.

Njegova drobcena sled je za nama docela potonila v črnini sob, vendar sva oba s Tezejem vedela, da je bela in resnična, čeprav je zastrta najinim očem. Prostori so razkazovali pogledu dobro znane predmete, le če se je po njih razlila luč, drugače pa so v črni nepredirnosti ponujali skrivnosti in uganke. Pa tudi lučka jih je nenavadno spremenila, jih napravila tajinstvene, dostojanstvene in samosvoje.

Tudi fotografije mojega strica so na tak način samosvoje. Prav tako se rodijo, ko stopa luč skozi temo. Na tej njeni poti se svet njegovi kameri ne nastavlja predano nasproti ter ni razgaljen in dojemljiv, temveč ostaja tog, samotnen in skrivnosten. Velike črne parcele skrivajo njegove prostranosti lepega in grdega, stisk in obetov. Čeznje včasih šine znamenje svetlobe, kot prijaha k človeku angel, ko je pomirjen in predan. Nikjer ni sonca, ker so to slike noči, kopren sivine in razmetanih senc. Spominjajo na občasne prilike, ko zmanjka toka in se gre z gorečo svečo skozi temo stanovanja, ali se iz črnega okvira sobnih vrat razodene mati s prižgano petrolejko v rokah.

Tedaj se svet, ki je čez dan v barvah, pokaže zagoneten, zelo utesnjen in manj samoumevno obvladljiv. Takega vidi tudi kamera in s fotografom, ki brska po spominskih prizorih in svetlobah, nista enakovredna opazovalca. Skozi stekleno oko aparata se težki in dosegljivi predmetnosti zoperstavljajo spomini z nedosegljivo lahkotnimi in bežnimi prebliski pajčolanasto obarvanih slik, ki se razposajeno sprevračajo in izginjajo. Njihovo zadrževanje je kot utrudljivo kopanje zlata in fotografije so od tega nenehnega iskanja vzorcev potrpežljivo vdane in so kot onemele priče neizmerne samote in silnega hrepenenja po soncu in rdečih gorečkah v rumenem poletju.

Z našega dvorišča se lepo vidi ravna črta gorskega grebena in levo od Sinjega Vrha se na njej da zaznati tanko črto električnega droga, ki se stika z nebom. Nekoč se bova s stricem odpravila do njega.

Sedla bova ob njegovo tanko deblo, ki ga je moj stric videl kot majhen deček izza železnega portona in si to sliko ohranil za spomin.

Počakala bova, da se bodo nad dolino zgrnile večerne sence in da bo prišla noč. Tedaj se bo v temi zasvetila luč, nakar še druga in nešteto. Morje svetlih pik, ki so svetleča okna.

Za njimi so ljudje, nepoznani in naši znanci, in ko stricu iščem njihove luči, vidiva, da so nešteta okna že potonila v temo, ki je poslednja. Drečje, Rajko, Palacjo... Tudi mama. Od Slokarjev, od Čohov, iz vsake hiše nekoč poznan obraz in ohranjena podoba.

Poiskala sva luči Lokavca na obronkih Čavna in Gore. Vse vasi in vsa mesta, koder moj stric pojde, so po meri njegovih hiš iz kamna, vsi novi znanci nosijo poteze tukajšnjih vaščanov, kot so se mu nastavili za njegovo poslednjo sliko in vse poti sonca so razmnožene iz njegovega loka iznad Angelske gore in čez Stomaž. Vse hoje čez velike reke so podaljšani mostovi bistrih vod Lokavščka, ki jih je treba prav tako podeseteriti, postoteriti. In vse te poti se morajo vedno znova vračati domov po edine barve travnikov, po umazano belino prašne ceste in obraz Milenke, da lahko zamisel o Sarini lepoti zaživi in jo sredi teme prešine mehka luč.

Stric je držal prst na sprožilcu in štela sva v nedogled, da se bo nabralo dovolj svetlobe za dobro sliko. Mirne luči neba so sovpadale z lučmi zemlje in tu, na Angelski gori, sva s stricem kot lebdela med večnostjo in dolino našega življenja.

V trdi noči je stric pospravil fotografski aparat, jaz pa sem iz nahrbtnika izvlekla žepno svetilko, da nama po kamniti stezi posvetim pot domov.

Zdaj sva prehodila že skoraj ves Labirint in tu, v zadnji sobi, je na naju prežal Minotaver. Luč je osvetlila kot z omaro, in ko jo je prešla, se je ta v omotu senc sprevrgla v groteskno steno podzemnega hodnika. Medvedek je sedel na stolu in se ni ganil. Brez upiranja je pustil, da ga je Tezej zatipal in ga prekucnil. Potem je stric šel in prižgal luč, da sva končala igro. V razgaljeni sobi so me gledali znani predmeti in moje silno navdušenje je med njimi nezadržno usihalo. Z vso otroško prisrčnostjo sem pobarala strica, naj igro ponoviva. In spet sva začela s temo.

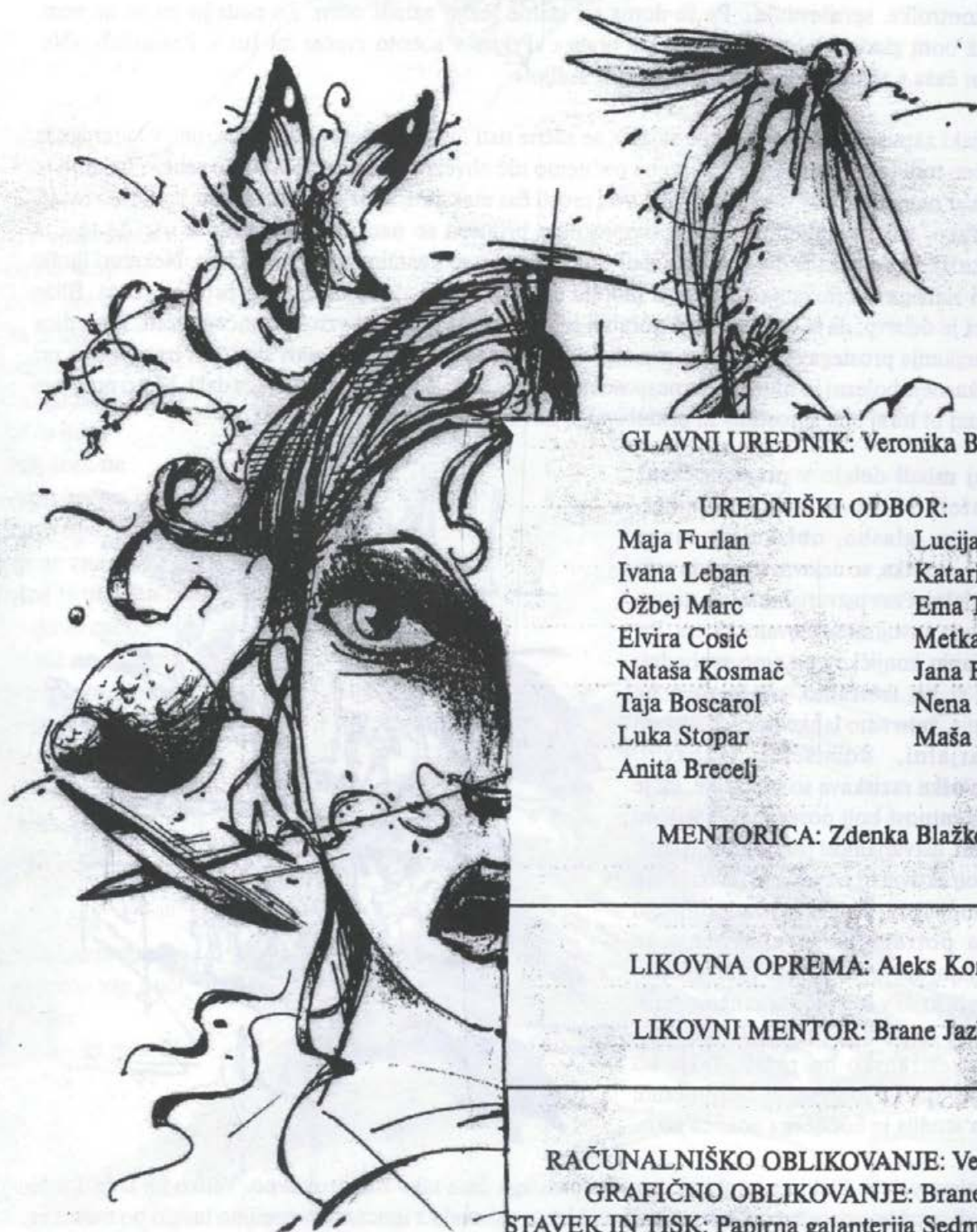
Veronika in M. Bellot

(ponatis iz kataloga Pilonove galerije »Evgen Bavčar: Fotografije«)

IZVIR

glasilo SŠ VENO PILON Ajdovščina

GLAVNI UREDNIK: Veronika Bellot

UREDNIŠKI ODBOR:

Maja Furlan	Lucija Štrancar
Ivana Leban	Katarina Božič
Ožbej Marc	Ema Troha
Elvira Cosić	Metka Žigon
Nataša Kosmač	Jana Božič
Taja Boscarol	Nena Gavrić
Luka Stopar	Maša Čibej
Anita Brecelj	

MENTORICA: Zdenka Blažko

LIKOVNA OPREMA: Aleks Komel

LIKOVNI MENTOR: Brane Jazbar

RAČUNALNIŠKO OBLIKOVANJE: Vesna Kodele

GRAFIČNO OBLIKOVANJE: Brane Jazbar

STAVEK IN TISK: Papirna galanterija Sedmak, Ajdovščina

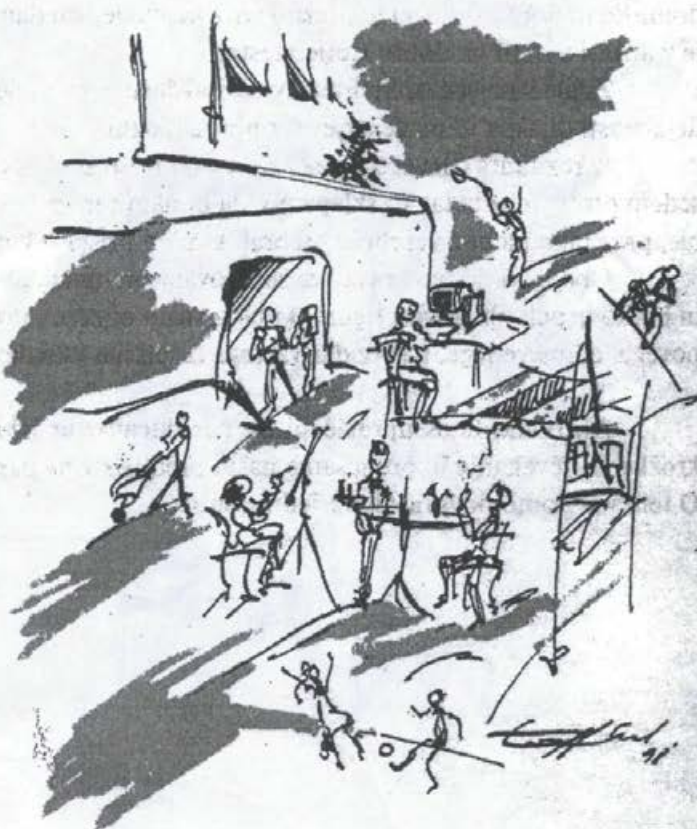
Moj prosti čas ali »Kam bi se dal«

Petek ob 13.10. Šolski zvonec zazvoni. Končno! Iz razredov se usujejo trume dijakov z bolj ali manj kislimi obrazi, ki naveličani vsega zapuščajo šolsko stavbo. Nekateri preskakujejo po tri stopnice naenkrat, da bi bili čimprej zunaj, drugi se še obotavljajo, klepetajo.

Andrej je še z dvema sošolcema oddrvel v knjižnico, k računalniku seveda. Vesna, Marko, Anja in Klemen so se zmenili, da grejo še v Ave na pijačo, ker se jim še ne da iti domov. Mojca in Marinka sta se ustavili na stopnišču, da bi si izmenjali še zadnje informacije. »Kaj delaš ta vikend?« »Ah, zdaj grem spat, ker sem že čisto uničena od tega tedna. Jutri bom pisala nalogo in se učila - saj veš, vse tiste kontrolke, spraševanje... Pa še doma mi stalno težijo zaradi ocen. Za nedeljo pa še ne vem. Najbrž bom gledala televizijo ali pa kaj brala.« »Prideš v soboto zvečer na žur k Primožu?« »Ne, nimam časa.« »O.K., se vidiva v ponedeljek. Adijo!«

Ko dijaki zapustijo šolo, odrasli pa službo, se začne tisti drugi del našega življenja, del, v katerega je vključen tudi prosti čas. To je čas, ko ne počnemo nič obveznega, ko se posvetimo sebi in delamo le tisto, kar nam je najbolj všeč. Če želimo svoj prosti čas maksimalno izkoristiti, bi ga morali načrtovati prav tako, kot načrtujemo delo. V nasprotnem primeru se nam lahko zgodi, da ostane ta čas neizkoriščen, da nam je dolgčas, kar vodi v nezadovoljstvo s samim seboj in okolico. Nekateri ljudje zaradi slabega načrtovanja dela, ki ga morajo opraviti, trdijo, da sploh nimajo prostega časa. Bliže resnici je dejstvo, da si časa, ki bi ga porabili samo zase, iz različnih vzrokov nočejo vzeti. Posledica pomanjkanja prostega časa je stres, zaradi dolgotrajnega stresa pa se pojavi sindrom izgorevanja pri delu, kasneje bolezni in morda celo nesposobnost za nadaljnje opravljanje svojega dela. Moto prostega časa naj bi torej bila sprostitev in pridobivanje novih moči za delo.

In kaj mladi delajo v prostem času? Nekateri se ukvarjajo s konjički, športom, glasbo, obiskujejo razne krožke, skratka, so dejavni in morda celo ustvarjalni. Prav ustvarjalnost je lastnost, ki jo šola s svojimi zahtevami zavira. Pri razvijanju konjičkov pa smo svobodni, sami si jih izbiramo, nihče nam ne ukazuje, zato smo lahko prav tu najbolj ustvarjalni, domiselni, zabavni. Psihološke raziskave so pokazale, da je inteligentnost bolj povezana s šolskimi interesi, ustvarjalnost pa z izvenšolskimi. Najbolj aktivni in ustvarjalni dijaki imajo več konjičkov, s katerimi zadovoljujejo svojo potrebo po uveljavljanju in razvijajo svojo osebnost tudi v tistih smereh, ki so v šoli morda zanemarjene. Več kot ima dijak različnih interesov, bolj vsestransko bo razvit, lažje bo določil, kaj ga zanima, in tako bo tudi izbira študija in bodočega poklica lažja.

Na žalost pa vsi dijaki ne izrabljajo svojega prostega časa tako konstruktivno. Veliko jih cele dneve presedi pred televizorjem ali računalnikom, kjer se zabavajo z igrkami, brez ciljno tavajo po mestu in svoje pohajkovanje končajo v katerem od številnih lokalov ob cigaretah in alkoholu, nekateri pa zaidejo tudi na narkomansko sceno. Namesto da bi doživljali zadovoljstvo ob svojih uspehih, se raje predajajo preprostim »kemičnim« užitkom, kar je seveda lažja, a nevarnejša pot, ki vodi - namesto k

Starši, šola, prijatelji... Morda vam vsak vceplja svoje vrednote, ki včasih niso združljive. Zato so trenutki, ko se človek znajde na razpotju in ne ve, kam in kako naprej. Dejstvo pa je, da nihče ne bo vse življenje bdel nad vami, vas kontroliral in usmerjal. Nima smisla izgovarjati se na druge zaradi svojih napak. Izbira je vedno samo vaša!

Jasna Budanovič
psihologinja

Utrujenost

Samo nov način
potrebujemo le
nov dostop in
novo pot še
za drugam
oditi bo treba
ne vprašanja kam
ne le bega
vsaj tega ne
novo pot za svet
novo upanje
pa ne znamo
vsak le utrujen umre
in pusti rano
in nič ne naredi
preprosto izpuhti
v atmosfero
nov pusti
problem novo mero
težav za nas
da se borimo
utrjeni
skozi čas
samo stremimo
za srečo vse noči
dokler
še nas ne zaboli!

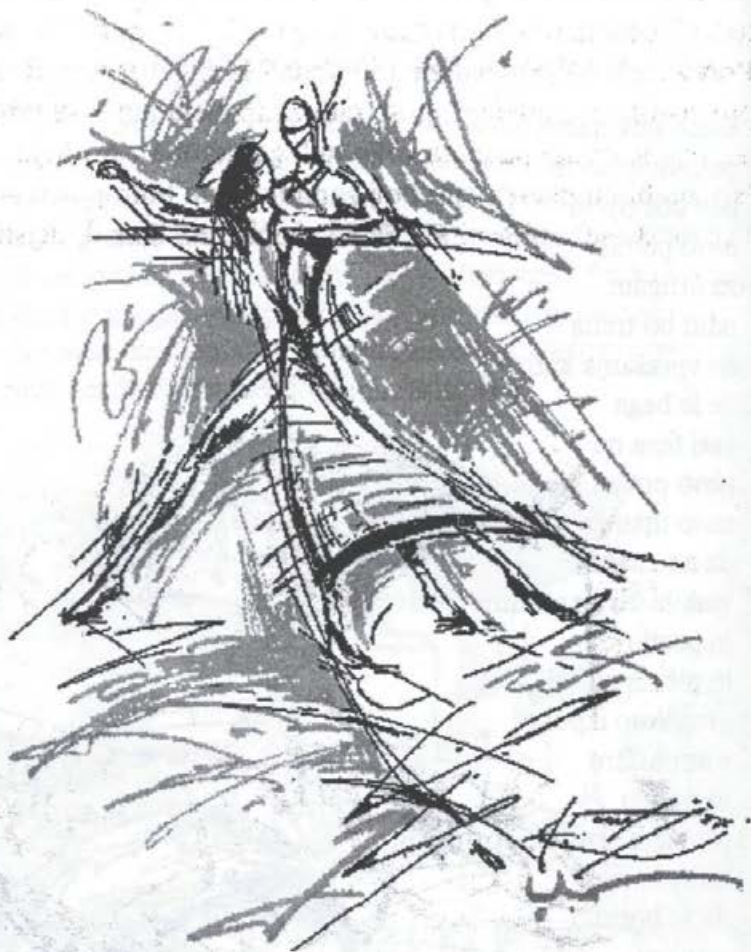
Ples je moje življenje

Star sem 15 let in obiskujem 1. letnik gimnazije. Veliko treniram in potujem. Dvakrat tedensko treniram v Ljubljani, enkrat na teden v Italiji, ostalo pa doma v Ajdovščini. Skoraj vsak vikend imam zaseden s treningi ali s tekmo.

Ples je zame na prvem mestu. Uspeti v njem, je moj življenjski cilj. Šola, predvsem pa vse ostalo, je postranska stvar. Vsak pa ve, da mora človek kljub drugačnim željam imeti osnovno znanje, saj je to bistvenega pomena za življenje. Zato se k mojim plesnim ciljem pridružuje tudi želja, da bi uspešno zaključil »faks«. Ocena niti ni tako pomembna in ne igra vloge v življenju, razen za tiste, ki se želijo postavljati. Na koncu smo vsi enaki, vsi imamo spričevalo o opravljenem šolanju.

V današnjem svetu smo »športniki - umetniki« malce prikrajšani. Ljudje menijo, da živimo v nekem drugem svetu. To je pravzaprav res. Ljudje danes vse preveč pozabljajo nase in nimajo časa za nič. Vse okoli sebe registrirajo le na zunaj in postajajo ujetniki samih sebe.

Za nekatere ljudi je ples samo umetnost. A to ni res. Na dober ples vpliva tisoč in ena stvar. Ples ni samo korakanje po taktu, ampak je vsota

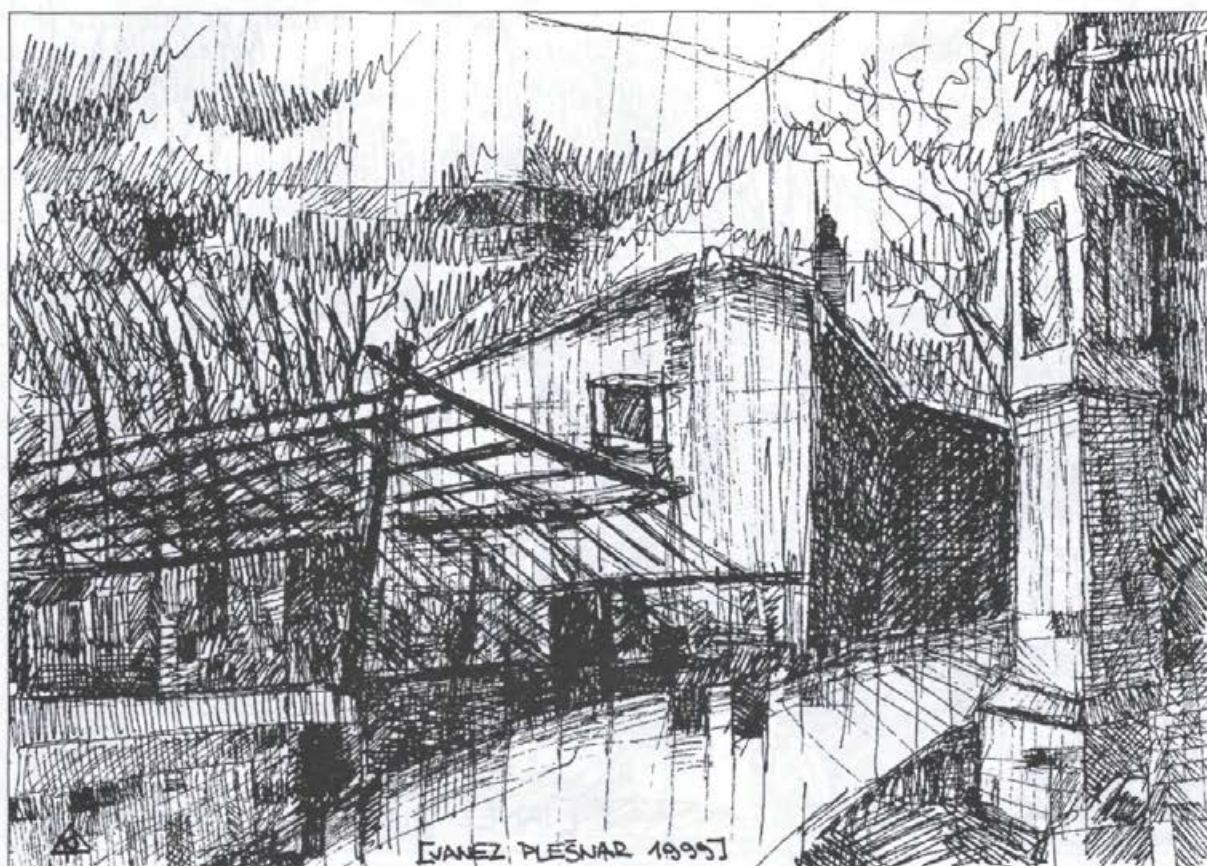
psihične pripravljenosti, estetskega videza, športnega odnosa do drugih tekmovalcev in sodnikov, odprtega sodelovanja s publiko.

Dve najpomembnejši stvari v športnem plesu sta denar in veliko učenja. Brez učenja in denarja ni uspehov in obratno. Če nisi poznan kot odličen tekmovalec, zelo težko postaneš spoštovan in cenjen trener.

Na ples se vse prevečkrat gleda kot na nek neumen šport. Za nekatere ljudi ples sploh ni šport. Vendar imajo tako mnenje lahko le tisti, ki o tem športu nič ne vedo. Za ples moraš imeti veliko kondicije. Po dvanajst ur skupaj trajajo mednarodne tekme in proti nogometu, kjer tekma traja le 90 minut, je to kar, hm, ... Ostajam brez besed.

JANEZ PLEŠNAR, 2. LETNIK - MENTOR: BRANE JAZBAR

JANEZ PLEŠNAR, 2. LETNIK - MENTOR: BRANE JAZBAR

»PREŠTEJTE IN PREMISLITE, KOLIKO JE TO TEDNOV IN KOLIKO UR«

Cankarjev hlapec Jernej terja, da mu povedo, kako naj poveže v culo svojih štirideset let dela. «...preštejte in premislite, koliko je to tednov in koliko ur!» pravi. Sama se sprašujem, kako naj v culo povežem vse spomine preteklih let, vse muke med nastajanjem in pred izidi posameznih številčk Izvira pa tudi vse drobne radosti.

Povezala jih bom v tri culice, ker vsaka nosi drugačne spomine.

Mentorstvo Izvira sem z velikim navdušenjem prevzela v šolskem letu 1982/83. To navdušenje sem delila s člani uredniškega odbora, ki so glasilo vzeli za svoje in so polni idej navdušeno ustvarjali tako literarno kot likovno stran glasila. Tako je bilo kar precej let. Nikoli ni bilo škoda časa in spominjam se, da smo ob popoldnevih s krompirjem tiskali barvne vzorce na vsako številko posebej. Glasilo je prinašalo novinarske in literarne prispevke, bilo je utrip takratnega časa in dijaki so ga dobro sprejeli.

Potem se je navdušenje poglelo. Bilo pa je več znanja, ki smo ga črpali iz Mentorja. V veliko pomoč nam je bila izdaja Mance Košir Mladi novinar, Pomaga lastna glava. Z glasilom smo sodelovali na DOSP-ih, na srečanjih glasil in na drugih prireditvah. Dijaki so postali kritičnejši in tako smo rekli marsikatero o učiteljih, o šolstvu (zlasti usmerjenem), o oblasti in o novi državi. Začeli smo se usmerjati na določeno temo in smo spregovorili o prostem času, interesnih dejavnostih, ljubezni, spolnosti in še o čem. Dobili smo mentorja za likovno opremo glasila.

Pa se je navdušenje še bolj poglelo in šlo je vedno težje. Le še peščica dijakov je našla čas za izvenšolske dejavnosti, drugi so se morali učiti za maturo. Tudi nov koncept glasila (predstavljanje znanih in zanimivih osebnosti naše okolice) marsikomu ni bil všeč, prodaja glasila je padla. Različne ankete in spodbude niso dale pravih rezultatov. Načelno so bili vsi za Izvir, le malo pa jih je bilo pripravljenih delati. Zanimivo pa je, da je bil v tem času Izvir bolj odmeven zunaj šole.

In smo pri sklepnem dejanju: pred vami je jubilejna številka Izvira, ki prinaša izbor iz vseh doslej izdanih številčk in spomine mnogih sodelujočih. Prispevke iz starih številčk so izbirali dijaki - člani uredniškega odbora glede na zanimivost za današnjega bralca. Posebno težavo pri nastajanju glasila nam je povzročalo dejstvo, da šola nima arhiva Izvira, zato se še posebej zahvaljujemo vsem, ki ste nam pomagali: Lavričevi knjižnici iz Ajdovščine, Goriški knjižnici Franceta Bevka, NUK-u in gospema Vlasti Tul in Darji Polanc Seljak, ki sta posodili številke iz zasebne zbirke.

Tako je nastala antologijska izdaja, ki današnjim dijakom priča o smiselnosti izhajanja glasila, za mnoge starše bo prijeten spomin na njihova dijaška leta, prihodnjim rodovom pa bo pričala o bogati ustvarjalnosti mladih na Srednji šoli Veno Pilon.

Zdenka Blažko
mentorica Izvira

IZVIR

GLASILO SREDNJE ŠOLE VENO PILON AJDOVŠČINA

GLAVNI UREDNICI: VERONIKA BELLOT

NENA GAVRIČ

UREDNIŠKI ODBOR:

Taja Boscarol,	Andrej Božič,
Tamara Vidmar,	Anja Krašna,
Urška Primožič,	Tanja Zalar,
Danijela Furlan,	Tine Tomažič
Marina Boštjančič	Jasmina Čar
Mirjana Likar	Anja Kovač
Katarina Bolko	

LIKOVNA OPREMA: LIKOVNI KROŽEK, mentor Brane Jazbar

RAČUNALNIŠKO OBLIKOVANJE: Marko Pregelj

STAVEK IN TISK: PG Sedmak, Ajdovščina

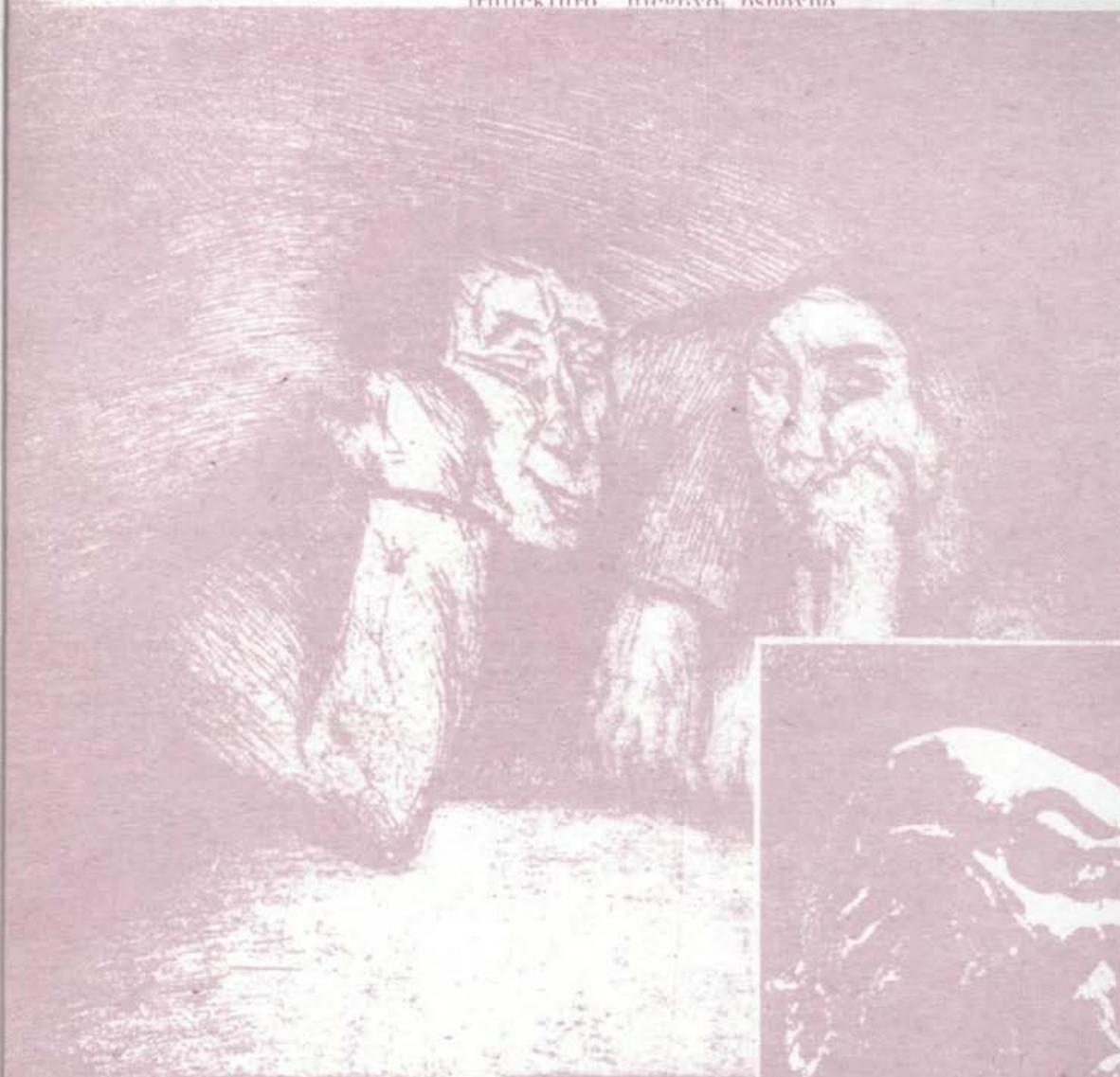
NAKLADA: 200 IZVODOV

MENTORICA:

ZDENKA BLAŽKO

V AJDOVŠČINI, MAJA 2000

...ljanje aktualne socialne motiviki
a delavskega predmestja in prim-
zadobilo ustrezno obliko izraziti
larkov. Ti se izražajo v masivni
formah, pri vsem tem pa v p-
kompozicije. Pilon je eden ma-
ikov slovenskega ekspresionizi-
ak je doživel Kras, njegovo i-
arhitekturo njegovo osnovno

Pilonov izrazni potencial leži
tmu risbe in grafične ploskve
e po svojem osnovnem občutju
ot slikar nikakor ne zanema
ar kolorita. Nasprotno, v pariski
stv vrsto krajinskih slik in figuralni
ozie ti so slikane v odprtih in svetlih
istom sodobne pariške šole.
škoga izvora ga ne zadovolj-
če biti vključena; a slika
slabša forma je že
francoskega slikarstva

...
isa
atik
obi
n kon
barva
Ekspre
juje ve
ska reš
d nekda
medit

